

การประเมินค่าทัศนคติในสำนวนแปล คำให้การเพื่อขอลี้ภัยของ พล.ต.ต. ปวีณ พงศ์สิรินทร์
โดยสำนักข่าวประชาไทและพรรคก้าวไกล

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการแปลและการล่าม สาขาวิชาการแปลและการล่าม
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EVALUATION OF ATTITUDE TRANSLATION IN THE STATUTORY DECLARATION
FOR ASYLUM OF POL. MAJ. GEN. PAWEEN PONGSIRIN BY PRACHATAI NEWS AGENCY
AND MOVE FORWARD PARTY

Mr. Nuttapong Boonyasri

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Translation and Interpretation

Field of Study of Translation and Interpretation

FACULTY OF ARTS

Chulalongkorn University

Academic Year 2022

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อสารนิพนธ์	การประเมินค่าทัศนคติในสำนวนแปล คำให้การเพื่อขอลี้ภัย ของ พล.ต.ต. ปวีณ พงศ์สิรินทร์ โดยสำนักข่าวประชาไท และพรรคก้าวไกล
โดย	นายณัฐพงษ์ บุญยะศรี
สาขาวิชา	การแปลและการล่าม
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.แพรว จิตติพลังศรี

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

.....	ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พิริยะดิศ มานิตย์)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.แพรว จิตติพลังศรี)	
.....	กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร.ณรงเดช พันธะพุมมี)	

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ณัฐพงษ์ บุญยะตรี : การประเมินค่าทัศนคติในสำนวนแปล คำให้การเพื่อขอลี้ภัยของ พล.ต.ต. ปวีณ พงศ์สิรินทร์ โดยสำนักข่าวประชาไทและพรรคก้าวไกล. (EVALUATION OF ATTITUDE TRANSLATION IN THE STATUTORY DECLARATION FOR ASYLUM OF POL. MAJ. GEN. PAWEEN PONGSIRIN BY PRACHATAI NEWS AGENCY AND MOVE FORWARD PARTY) อ.ที่ปรึกษาหลัก : รศ. ดร.แพรว จิตติพลังศรี

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการประเมินค่าทัศนคติในสำนวนแปล คำให้การเพื่อขอลี้ภัยของ พล.ต.ต. ปวีณ พงศ์สิรินทร์ 2 สำนวน โดยสำนักข่าวประชาไทและพรรคก้าวไกลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ด้วยทฤษฎีการประเมินค่าโดย Martin และ White (2005) ประยุกต์ตามแนวทางการประเมินค่าการแปล โดย Jeremy Munday (2012) ระเบียบวิธีวิจัยของการศึกษานี้เป็น 3 ระดับชั้น โดยชั้นที่ 1 การศึกษาเปรียบเทียบการประเมินค่าทัศนคติในฉบับต้นฉบับและสำนวนแปล 2 สำนวน เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางรูปภาพที่เกิดจากการแปลทัศนคติของสำนวนแปลในหมวดหมู่อารมณ์ การตัดสินและความนิยมจากหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ และระดับทัศนคติในหมวดหมู่ความเข้มข้นและความจำเพาะจากหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ ชั้นที่ 2 การอภิปรายผลการวิเคราะห์กับบริบทการแปล และจากนั้นสรุปผลการวิจัยในชั้นที่ 3 โดยผลการศึกษาพบการเสริมความเข้มข้นของทัศนคติและเน้นความจำเพาะในสำนวนแปลและการใช้สำนวนภาษาในการสื่อทัศนคติที่มีความเข้มข้นและตรงไปตรงมามากกว่าต้นฉบับ และการละไม่แปล และการแปลแบบตีความเกินทำให้สำนวนแปลสื่อใจความไม่ตรงกันกับภาษาที่ปรากฏในต้นฉบับบางจุด ซึ่งอนุมานได้ว่าสำนวนแปลที่สะท้อนออกมาในภาษาปลายทางมีอิทธิพลมาจากจุดยืน อุดมการณ์ทางการเมืองของผู้เขียนและผู้แปล รวมถึงหน้าที่และวัตถุประสงค์ของการนำตัวบทไปใช้ด้วย

สาขาวิชา การแปลและการล่าม

ลายมือชื่อนิสิต .....

ปีการศึกษา 2565

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

6488021622 : MAJOR TRANSLATION AND INTERPRETATION

KEYWORD: Appraisal Theory, Evaluation in Translation, Political Text Translation,
Evaluation of Attitude Translation

Nuttapong Boonyasri : EVALUATION OF ATTITUDE TRANSLATION IN THE
STATUTORY DECLARATION FOR ASYLUM OF POL. MAJ. GEN. PAWEEN
PONGSIRIN BY PRACHATAI NEWS AGENCY AND MOVE FORWARD PARTY.

Advisor: Assoc. Prof. Dr. PHRAE CHITTIPHALANGSRI

This research aims to study translation of evaluation of attitudes in the two English-Thai translated texts of Statutory Declaration for asylum by Pol. Maj. Gen. Paween Pongsirin by Prachatai News Agency and Move Forward Party with Appraisal Theory by Martin and White (2015) and Evaluation in Translation framework of Jeremy Munday (2012). The research methodologies consist of 3 sequences: (1) a comparative study on the translation of evaluation of source text's attitudes into two translated texts to analyze the translation shifts incurred in translation of Attitudes, including Affect, Judgement, and Appreciation from the attitudinal lexis, and Graduation including Force and Focus from graduation lexis, (2) further articulation of the comparative analysis with translation context, and then (3) results summary. The research found the amplification of force of attitudes and focus of its translated text, and the target language which renders stronger and more straightforward attitudes than the source text. Omission, and over-translation cause the discrepancy between the Move Forward Party's translated version and the original one. It is assumed that the language used in the translated text is influenced by stance and ideology that the author and translator uphold, as well as function and purpose of the text.

Field of Study: Translation and
Interpretation

Student's Signature .....

Academic Year: 2022

Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร. แพร จิตติพลังศรี อาจารย์ที่ปรึกษาหลักที่ให้คำแนะนำอันมีค่าตลอดการทำวิจัยและการเรียนในสาขาการแปลนี้ อาจารย์มักมองเห็นจุดที่ไม่มีใครมองเห็นมาก่อนตลอด ข้อเสนอแนะของอาจารย์จึงช่วยปิดช่องว่างในงานชิ้นนี้ได้หลายจุด รู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่มีอาจารย์แพร่เป็นที่ปรึกษา ก่อนหน้านี้ได้บอกกับอาจารย์ว่าจะทำงานวิจัยชิ้นนี้ให้ออกมาดีที่สุดในสิ่งที่ทำได้ ทำให้สมน้ำสมเนื้อกับตัวบทและกรอบทฤษฎีที่ได้เรียนรู้มา แต่พอทำไปทำมาก็รู้ว่างานชิ้นนี้เป็นงานหินและงานละเอียดมาก จึงขอกล่าวไว้ ณ ที่นี้ว่าผู้วิจัยทำเต็มที่ที่สุดแล้วภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ ที่มีอยู่ตอนนี้ หากมีข้อบกพร่องหรือผิดพลาดประการ ผู้วิจัยต้องขออภัยและขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ผู้วิจัยขอขอบคุณอาจารย์ ดร. ณรงค์ พันธ์พุมมี ที่แนะนำแนวทางการวิจัยในกรอบทฤษฎีประเมินค่าและแนวทางการประเมินค่าการแปลอย่างละเอียดรอบด้าน และขอเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ยิ่งในการทำวิจัยตั้งแต่เริ่มเรียนไปจนถึงการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ อาจารย์ณรงค์ตรวจงานได้ละเอียด อีกทั้งให้คำแนะนำกับผู้วิจัยในหลายจุด ทำให้การอภิปรายตัวบทมีความสมเหตุสมผลมากยิ่งขึ้น และประการสำคัญคืออาจารย์เป็นอาจารย์ที่ตอบอีเมลไว้มาก ถ้ามองอะไรไปก็ตอบกลับมาอย่างละเอียดและชัดเจน โดยเฉพาะทฤษฎีการประเมินค่าและการทำวิจัย รู้สึกประทับใจในความเอาใจใส่ของอาจารย์มาก

ลำดับต่อมา ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร. พิริยะดิศ มานิตย์ ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานวิจัย ทำให้ผู้วิจัยอุทิศได้หลายประเด็น และนำคำแนะนำของอาจารย์ทุกอย่างกลับมาแก้งานให้ดีขึ้นมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ผู้วิจัยขอขอบคุณกองบรรณาธิการสำนักข่าวประชาไท และคุณรัตนพร เข้มนักกิจ ผู้แปล ที่กรุณาอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสำนวนแปลของสำนักข่าวประชาไท และให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์กับงานวิจัย

ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณคุณอาจารย์ บุคลากรและเพื่อนร่วมชั้นเรียนทุกท่านในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการแปลและล่าม รุ่นที่ 22 ที่แบ่งปันความรู้และประสบการณ์ที่ติดต่อกับการเรียนปริญญาโทที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และทำให้ชีวิตการเรียนของผู้วิจัยสนุกและมีสีสันมาก ยินดีที่ได้รู้จักและเรียนร่วมชั้นเดียวกับทุกคน มีความสุขและรู้สึกว่าคุณค่ามากที่ได้ลงทุนลงแรงกับการเรียนปริญญาด้านการแปลที่ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรตินี้ หวังว่าจะพบกับทุกคนอีกในอนาคต

สุดท้ายนี้ การทำงานไปด้วยเรียนไปด้วยนั้นยากมาก หากไม่ได้รับการส่งเสริมจากหัวหน้างานที่เมตตาและเข้าใจสถานการณ์ของผู้วิจัยก็คงจะสำเร็จการศึกษาครั้งนี้ได้ยาก ผู้วิจัยจึงต้องกล่าวขอบคุณคุณพรทิพย์ คงแสงภัทร์ มา ณ ที่นี้ด้วย และที่สำคัญที่สุดต้องขอบคุณตัวเองที่ยังมีไฟและมีแรงทุ่มเวลาร่วมจากการทำงานประจำให้กับการเรียน การอ่านหนังสือและการวิจัย การเรียนปริญญาใบนี้เป็นจุดเริ่มต้นของเส้นทางสายนี้เท่านั้น ยังจะต้องพัฒนาตัวเองให้มากยิ่งขึ้น ขึ้นไปอีก หวังว่าจะได้รับโอกาสที่ดีเช่นนี้ และทุกอย่างเป็นใจให้การศึกษาต่อของผู้วิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญรูปภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1. หลักการและเหตุผล.....	1
1.2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
1.3. สมมติฐานของการวิจัย.....	7
1.4. ขอบเขตของการวิจัย.....	8
1.5. ระเบียบวิธีวิจัย.....	8
1.6. ขั้นตอนการวิจัย.....	9
1.7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1. แนวคิดเรื่องภาษาและอุดมการณ์.....	11
2.1.1. แนวคิดเรื่องภาษาและอุดมการณ์โดย Volosinov.....	11
2.2. วาทกรรม.....	12
2.2.1. วาทกรรมในทัศนะของ Michel Foucault.....	12

2.2.2.	วาทกรรมในทัศนะของ Norman Fairclough	13
2.2.3.	วาทกรรมในทัศนะของ Teun A. van Dijk	13
2.3.	อุดมการณ์	14
2.3.1.	อุดมการณ์ในทัศนะของนักปรัชญา	14
2.3.2.	อุดมการณ์ในทัศนะของนักวิชาการด้านสังคมศาสตร์และรัฐศาสตร์	14
2.3.3.	อุดมการณ์ในทัศนะของ Teun A. van Dijk	15
2.4.	แนวคิดเรื่องวาทกรรมและอุดมการณ์ในการแปลศึกษา	17
2.4.1.	แนวคิดเกี่ยวข้องกับวาทกรรมและอุดมการณ์	17
2.4.2.	แนวคิดเรื่องการแปลอุดมการณ์	18
2.4.3.	แนวคิดเรื่องการแปลในฐานะการเขียนใหม่	19
2.4.4.	การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมและอุดมการณ์ในการแปลศึกษา	20
2.4.4.1.	การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการแปลและบริบทแวดล้อมบทแปล	23
2.4.4.2.	การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการแปลและตัวบทแวดล้อมบทแปล	24
2.5.	แนวคิดและทฤษฎีภาษาศาสตร์ระบบหน้าที่	25
2.6.	แนวคิดและทฤษฎีการประเมินค่า	29
2.6.1.	ทฤษฎีการประเมินค่าของ James Martin และ Peter White	29
2.7.	แนวทางการประเมินค่าของ Jeremy Munday	31
2.7.1.	ตัวอย่างผลการศึกษาของ Jeremy Munday	31
2.7.2.	ตัวอย่างงานวิจัยที่ใช้ทฤษฎีการประเมินค่าของ Martin และ White	39
2.8.	ระเบียบวิธีวิจัย	45
บทที่ 3	การวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับ	49
3.	การวิเคราะห์โครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับ	49
3.1.	ความเป็นมาและความสำคัญของตัวบทต้นฉบับ	49
3.1.1.	ความเป็นมาของผู้เขียน	49

3.1.2.	ลักษณะการใช้ภาษาในต้นฉบับ	51
3.1.3.	โครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับ	51
3.1.3.1.	อารมณ์ (Affect)	53
3.1.3.2.	การตัดสิน (Judgement).....	63
3.1.3.3.	ความนิยม (Appreciation).....	70
3.1.3.4.	ระดับทัศนคติ (Graduation).....	73
3.1.4.	สรุปโครงสร้างตัวบทต้นฉบับ	75
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล		77
4.	การวิเคราะห์โครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของสำนวนแปล 2 สำนวน	77
4.1.	สำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไท	77
4.1.1.	ความเป็นมาและความสำคัญของสำนวนแปล	77
4.1.2.	ความเป็นมาของผู้เขียน	79
4.1.3.	ลักษณะการใช้ภาษาในสำนวนแปล	80
4.1.4.	โครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของสำนวนแปลโดยสำนักข่าว ประชาไท.....	80
4.1.4.1.	อารมณ์ (Affect)	82
4.1.4.2.	การตัดสิน (Judgement).....	85
4.1.4.3.	ความนิยม (Appreciation).....	87
4.1.4.4.	ระดับทัศนคติ (Graduation).....	88
4.1.5.	สรุปโครงสร้างของสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไท.....	89
4.2.	สำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกล.....	89
4.2.1.	ความเป็นมาและความสำคัญของสำนวนแปล	89
4.2.2.	ความเป็นมาของผู้เขียน	90
4.2.3.	ลักษณะการใช้ภาษาในสำนวนแปล	91
4.2.4.	โครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของสำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกล.....	91

4.2.4.1. อารมณ์ (Affect)	92
4.2.4.2. การตัดสิน (Judgement).....	96
4.2.4.3. ความนิยม (Appreciation).....	98
4.2.4.4. ระดับทัศนคติ (Graduation).....	99
4.2.5. สรุปลโครงสร้างของสำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกล.....	100
4.3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับและสำนวนแปล	100
4.3.1. ทัศนคติ (Attitudes).....	105
4.3.1.1. อารมณ์ (Affect).....	105
4.3.1.2. การตัดสิน (Judgement).....	110
4.3.1.3. ความนิยม (Appreciation).....	115
4.3.2. ระดับทัศนคติ (Graduation).....	117
4.3.2.1. ความเข้มข้น (Force).....	117
4.3.2.2. ความจำเพาะ (Focus).....	121
4.3.3. อื่น ๆ (Other).....	123
4.4. บทสรุปจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นฉบับกับสำนวนแปล.....	125
4.5. การอภิปรายผลการวิเคราะห์ร่วมกับตัวบทแวดล้อมบทแปล.....	127
4.5.1. ตัวบทแวดล้อมบทแปล.....	127
4.5.1.1. ตัวบทแวดล้อมบทแปลของสำนวนแปลพรรคก้าวไกล	127
4.5.1.2. ตัวบทแวดล้อมของสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไท.....	132
4.6. การอภิปรายผลการวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง	137
4.7. บทสรุปจากการอภิปรายผลการวิเคราะห์ร่วมกับบริบทการแปล.....	141
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะ.....	143
5.1 ทบทวนวัตถุประสงค์ของการวิจัย	143
5.2 ทบทวนสมมติฐานของการวิจัย	144

5.3 สรุปผลการวิจัย.....	145
5.4 การให้ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	155
ภาคผนวก ก.....	157
ภาคผนวก ข.....	187
ภาคผนวก ค.....	210
บรรณานุกรม.....	235
ประวัติผู้เขียน	245

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 การปรากฏร่วมกันของระบบกิริยาทัศนภาวะและการตัดสินใจ	34
ตารางที่ 2 ระบบกิริยาทัศนภาวะและการตัดสินใจประเภทต่าง ๆ.....	34
ตารางที่ 3 ทัศนคติและระดับทัศนคติ.....	38
ตารางที่ 4 ตัวอย่างงานวิจัยด้วยทฤษฎีการประเมินค่าในตัวบทประเภทการเมือง.....	41
ตารางที่ 5 ตัวอย่างงานวิจัยด้วยทฤษฎีการประเมินค่าในตัวบทประเภทสุนทรพจน์การเมือง.....	42
ตารางที่ 6 ตัวอย่างงานวิจัยด้วยทฤษฎีการประเมินค่าในตัวบทประเภทโฆษณา.....	43
ตารางที่ 7 ตัวอย่างงานวิจัยด้วยทฤษฎีการประเมินค่าในตัวบทประเภทอื่น ๆ	43
ตารางที่ 8 ระเบียบวิธีวิจัย 3 ระดับชั้น	48
ตารางที่ 9 จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติและระดับทัศนคติในต้นฉบับ	52
ตารางที่ 10 จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติและระดับทัศนคติในสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชา ไท.....	81
ตารางที่ 11 จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติและระดับทัศนคติในสำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกล..	91
ตารางที่ 12 เปรียบเทียบจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติและระดับทัศนคติในต้นฉบับและสำนวน แปล 2 สำนวน	102
ตารางที่ 13 การนำเสนอข่าวภาษาไทยของ “พลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์” บนหน้าเว็บไซต์ของ ประชาไท.....	134
ตารางที่ 14 การนำเสนอข่าวภาษาอังกฤษของ “พลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์” บนหน้าเว็บไซต์ ของประชาไท	135

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
รูปภาพที่ 1 การตัดสินใจและความนิยมที่เกิดจากความรู้สึกที่หนุนสร้างโดยสถาบัน.....	35
รูปภาพที่ 2 ลักษณะการถ่ายทอดทัศนคติ	37
รูปภาพที่ 3 เปรียบเทียบโครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับและสำนวนแปล 2 สำนวน 103	
รูปภาพที่ 4 คำนิยมโดยพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์	127

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1. หลักการและเหตุผล

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเด็นการปราบปรามขบวนการค้ามนุษย์และการละเมิดสิทธิมนุษยชนชาวโรฮิงญากลับมาเป็นที่พูดถึงอีกครั้ง เมื่อนายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ออกมาตีแผ่คดีค้ามนุษย์อื้อฉาวพ.ศ. 2558 ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อซักถามข้อเท็จจริงหรือเสนอแนะปัญหาต่อคณะรัฐมนตรี (ครม.) โดยไม่มีการลงมติ ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 152 ระหว่างวันที่ 17-18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 โดยการอภิปรายได้ยกคดีที่ พลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ หัวหน้าทีมสืบสวนสอบสวนในสมัยนั้น ซึ่งเป็นปัจจุบันเป็นผู้ลี้ภัยที่ประเทศออสเตรเลีย กลับมาอภิปรายในรัฐสภา และเผยแพร่บันทึกเทป พร้อมด้วยเอกสารประกอบให้กับสาธารณชนในช่วงวันดังกล่าวด้วย

เริ่มต้นจากการที่พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะรักษาความสงบ (คสช.) ในขณะนั้น ประกาศให้การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์เป็นวาระแห่งชาติเมื่อวันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2558 หลังรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ (Trafficking in Persons Report: TIP) ในพ.ศ. 2558 ประเทศไทยถูกจัดลำดับไว้ในประเทศกลุ่ม Tier 3 หรือกลุ่มประเทศที่ไม่ได้มาตรฐานขั้นต่ำของกฎหมายสหรัฐอเมริกา รวมทั้งมิได้แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการแก้ไขปัญหา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) จึงตอบรับนโยบายของนายกรัฐมนตรีด้วยการตั้งทีมสืบสวนสอบสวนเพื่อจัดการกับคดีค้ามนุษย์ชาวโรฮิงญาในบริเวณชายแดนและน่านน้ำไทยที่ถูกกดดันจากต่างประเทศ ด้วยการแต่งตั้งพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ เป็นหัวหน้าชุดสืบสวนสอบสวนและรับผิดชอบคดีนี้เมื่อพ.ศ. 2558 ซึ่งต่อมาไม่นานก็มีเหตุให้ต้องยุติการสืบสวนสอบสวนอย่างกะทันหันในปีเดียวกัน เมื่อพลโท มนัส คงแป้น อดีตผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษกองทัพบก เครือข่ายของกลุ่มผู้มีอำนาจในประเทศนี้ถูกจับกุม หลังทีมสืบสวนสอบสวนพบหลักฐานการโอนเงินจากเครือข่ายการค้ามนุษย์เข้าบัญชีธนาคารของพลโท มนัส ทำให้พลตำรวจตรี ปวีณ ถูกข่มขู่และกดดันจากบุคคลระดับสูงในรัฐบาล โดยเฉพาะตำรวจและทหาร และเกิดความกังวลว่าจะถูกกล่าวหาเท็จในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ จึงต้องลี้ภัยไปยังประเทศออสเตรเลีย เพื่อเอาชีวิตรอด (อิสสิริยา พรายทองแยม, 2565)

นายรังสิมันต์ โรม อภิปรายในประเด็นคดีค้ำมนุษย์ชาวโรฮิงญาและการลี้ภัยของพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์เมื่อพ.ศ. 2558 อดีตผู้นำทีมสืบสวนสอบสวนที่ถูกขัดขวางและข่มขู่ด้วยสารพัดวิธี กดดันให้ล้มเลิกการดำเนินคดีกับนายทหาร ตำรวจ ข้าราชการและนักการเมืองตำแหน่งสูง โดยมี *คำให้การ (Statutory Declaration)* ของพลตำรวจตรี ปวีณที่เขียนเพื่อขอลี้ภัยกับทางการประเทศออสเตรเลีย เป็นเอกสารอ้างอิง ทั้งนี้ เอกสารดังกล่าวได้รับความสนใจเป็นอย่างยิ่งจากสำนักข่าวต่างประเทศหลายสำนัก ไม่ว่าจะเป็นอัลจาซีราหรือรอยเตอร์ส ที่สัมภาษณ์พลตำรวจตรี ปวีณ เพื่อทำสารคดีและวิพากษ์วิจารณ์คดีดังกล่าวอย่างตรงไปตรงมา

ความสำคัญของปัญหาของต้นฉบับ

ต้นฉบับ *คำให้การ (Statutory Declaration)* ถูกนำมาใช้เป็นเอกสารประกอบคำอภิปรายของนายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ที่พูดถึงคดีค้ำมนุษย์ชาวโรฮิงญาที่อื้อฉาวและข้าราชการระดับสูงที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคดีนี้เมื่อพ.ศ. 2558 ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อซักถามข้อเท็จจริงหรือเสนอแนะปัญหาต่อคณะรัฐมนตรี (ครม.) โดยไม่มีการลงมติ ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 152 เพื่อชี้แจงในเรื่องการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีระหว่างวันที่ 17-18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 เอกสารดังกล่าวเป็นที่สนใจของสำนักข่าวและสาธารณชนไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากเนื้อหาในเอกสารมีการพาดพิงและกล่าวอ้างถึงบุคคลระดับสูง นายกรัฐมนตรี นักการเมือง ทหารและตำรวจมากมาย เอกสารฉบับนี้มีการปิดข้อความด้วยหมึกสีดำ เพื่อปกปิดข้อความอ่อนไหวก่อนนำไปเผยแพร่ ในช่วงที่ผ่านมา คำให้การดังกล่าวได้รับการแปลเป็นภาษาไทยฉบับหนึ่งไว้ในคอลัมต์ข่าวบนเว็บไซต์ “เปิดคำให้การ ‘พลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์’ เพื่อลี้ภัย ฉบับแปลภาษาไทย” โดยสำนักข่าวประชาไทในฐานะสื่ออิสระ และอีกฉบับหนึ่งในหนังสือ “ชุดลี้ภัยที่ถูกฝังลืมให้กลับมาเป็นที่จดจำ” เขียนโดยนายรังสิมันต์ โรม ตีพิมพ์และเผยแพร่โดยพรรคก้าวไกล ซึ่งหนังสือเล่มนี้เขียนขึ้นเพื่อวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชาและข้าราชการทหารและตำรวจในช่วงเวลานั้น และได้แนบบทแปลคำให้การไว้ในภาคผนวกท้ายเล่มด้วย

บริบทการเมืองในช่วงพ.ศ. 2558

พ.ศ. 2558 เป็นช่วงที่ประเทศไทยอยู่ภายใต้การปกครองของรัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) นำโดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา หลังประกาศรัฐประหารเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญชั่วคราวและประกาศกฎอัยการศึกหลังรัฐประหาร

ในช่วงเวลานั้นมีการเรียกบุคคลไปรายงานตัว การจับกุมและการควบคุมตัวตามกฎหมายการศึกษา คดีหมิ่นประมาทพระมหากษัตริย์ เสรีภาพการชุมนุมและการแสดงออกในที่สาธารณะ และตั้งข้อหาทางการเมือง การฟ้องหมิ่นประมาทและการใช้พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ในการปิดกั้นการแสดงออก

บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเมืองไทย ได้แก่ นักการเมืองจากพรรคต่าง ๆ นักวิชาการในมหาวิทยาลัย สื่อมวลชน และขบวนการเคลื่อนไหวและนักกิจกรรมต่าง ๆ ถูกเรียกให้มารายงานตัว และปรับทัศนคติ รวมไปถึงมีการเยี่ยมบ้านและสถานที่ทำงาน จากสถิติโดย iLaw ในปี 2558 มีบุคคลถูกเรียกรายงานตัวและปรับทัศนคติอย่างน้อย 234 คน และหากนับตั้งแต่รัฐประหารในช่วงเดือน พฤษภาคม 2557 ถึงธันวาคม 2558 มีจำนวนอย่างน้อย 829 คน¹ ในช่วงกลางปี 2558 เป็นช่วงที่ นักกิจกรรมหลายกลุ่มออกมาจัดกิจกรรมและถูกเจ้าหน้าที่ใช้กำลังเข้าจับกุมและตั้งข้อหาฝ่าฝืน ประกาศห้ามชุมนุมทางการเมืองของคสช. โดยเฉพาะ “ขบวนการประชาธิปไตยใหม่” ที่ถูกจับกุม ในช่วงวันที่ 26 มิถุนายน 2558 ซึ่งนักกิจกรรมกลุ่มประชาธิปไตยใหม่ 14 คนถูกฝากขังในศาลทหาร และส่งตัวเข้าเรือนจำ โดยหนึ่งในนั้นมีนายรังสิมันต์ โรม นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในขณะนั้นถูกจับกุมภายใต้สภาวะการเมืองที่มีความตึงเครียด

โดยในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ. 2558 นั้นเอง เป็นช่วงที่พลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ เริ่มต้นการสืบสวนเกี่ยวกับขบวนการค้ายาเสพติดของชาวจีนโพ้นทะเล ภายใต้การบริหารรัฐราชการรวมศูนย์ (Bureaucratized & Centralized Power) ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ² และจบการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะข้าราชการตำรวจและหัวหน้าชุดสืบสวนสอบสวนคดีค้ายาเสพติดชาวจีนโพ้นทะเลในปีเดียวกัน หลังพลตำรวจตรี ปวีณ ยื่นใบลาออกในวันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2558 จากการถูกกดดันและข่มขู่จาก ข้าราชการตำรวจและทหารระดับสูงหลายคน

บริบทการเมืองในช่วงพ.ศ. 2565

พ.ศ. 2565 เป็นช่วงที่การเมืองไทยกลับสู่สภาวะปกติ หลังจากประเทศไทยเข้าสู่การเลือกตั้ง และมีการแต่งตั้งคณะรัฐมนตรี คณะที่ 62 เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2562 โดยมีพลเอกประยุทธ์

¹ สรุปสถานการณ์ปี 2558: ระเบียบวิธีตามสั่ง เสรีภาพขาดตลาด (Retrieved from: <https://freedom.ilaw.or.th/node/285>)

² จุดบอดรัฐราชการรวมศูนย์ (Retrieved from: <https://siamrath.co.th/n/302785>)

จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี³ และเป็นช่วงที่การเมืองไทยและการประชุมสภาได้รับความสนใจจากภาคประชาชนอย่างมากจากการเปิดให้มีการถ่ายทอดสดให้กับสาธารณชนได้รับชม ซึ่งประเด็นที่เป็นที่สนใจมีหลากหลาย เช่น กรณีสภากลุ่ม⁴ และการอภิปรายไม่ไว้วางใจ เป็นต้น โดยการอภิปรายไม่ไว้วางใจมีประเด็นต่าง ๆ มากมาย รวมไปถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือการเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อซักถามข้อเท็จจริงหรือเสนอแนะปัญหาต่อคณะรัฐมนตรี (ครม.) โดยไม่มีการลงมติตามรัฐธรรมนูญมาตรา 152 ระหว่างวันที่ 17-18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 ใน 4 เรื่องหลักได้แก่ (1) วิกฤติเศรษฐกิจสินค้าราคาแพง (2) วิกฤติโรคระบาดทั้งโควิด-19 โรคคอหิวด์แอฟริกาในสุกร (ASF) (3) วิกฤติการเมืองที่การปฏิรูปการเมืองล้มเหลวและวิกฤติเรื่องของความล้มเหลวในการบริหารราชการแผ่นดินที่เกิดปัญหาต่าง ๆ ทั้งปัญหายาเสพติด การทุจริตคอร์รัปชัน และสิ่งแวดล้อม PM 2.5 รวมถึง (4) ประเทศสูญเสียโอกาสในการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ ซึ่งในห้วงเวลานี้เองที่นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล นำเรื่องคดีค้ำมนุษย์ชาวโรฮิงญา และการลี้ภัยของพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ไปอภิปรายในสภาด้วยการสร้างวาทกรรมการเมืองว่า “ตัวข้างภาค 2”⁵ และ “ตำรวจเลวได้ดี ตำรวจดีต้องลี้ภัย” ซึ่งได้รับการถ่ายทอดสดสู่สาธารณะด้วย โดยในเวลาเดียวกันนั้นเองนายรังสิมันต์ โรมก็เผยแพร่ *คำให้การ (Statutory Declaration)* ต้นฉบับภาษาอังกฤษ เพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบการอภิปรายในสภาและให้กับผู้ที่รับชมผ่านช่องทางสื่อสังคมส่วนตัวด้วย โดยต้นฉบับ *คำให้การ (Statutory Declaration)* ดังกล่าวได้รับความสนใจอย่างมาก โดยเฉพาะสื่อมวลชนที่นำข่าวนี้ไปเขียนและเผยแพร่ต่อโดยสำนักข่าวไทย เช่น มติชนออนไลน์ บีบีซีไทย ท็อปนิวส์ และประชาไท เป็นต้น และสำนักข่าวต่างประเทศ เช่น อัลจาซีรา เดอะ การ์เดียน และรอยเตอร์ส เป็นต้น

หลังอภิปรายจบนายรังสิมันต์ โรม ได้ตั้งคำถามกับพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เรื่องคดีค้ำมนุษย์ชาวโรฮิงญา แต่ไม่ได้รับคำตอบใด ก่อนถูกนายสุชาติ ตันเจริญ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร ออกนอกห้องประชุม หลังนายรังสิมันต์ โรม ไม่ถอนคำพูดที่เป็นดูหมิ่นและเสียดสีพลเอก ประยุทธ์ตามข้อบังคับของการประชุมสภา

³ ข้อมูลเกี่ยวกับคณะรัฐมนตรี (Retrieved from: https://www.soc.go.th/?page_id=182)

⁴ สรุปข่าวการเมืองไทยรอบปี 2565 หลากหลายประเด็นที่ร้อนแรง ปรากฏการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน (Retrieved from: <https://nbtworld.prd.go.th/th/news/detail/TCATG221230131051674>)

⁵ “ตัวข้างภาค 2” เป็นวาทกรรมที่สร้างขึ้นโดยนายรังสิมันต์ โรม ซึ่งหมายถึง การแทรกแซงอำนาจในการโยกย้าย แต่งตั้งและจัดสรรข้าราชการตำรวจและทหาร โดยการอ้างถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน และพวกพ้อง (คำจำกัดความประมวลมาจากพรรคก้าวไกล ไทยรัฐและบีบีซีไทย)

ประเด็นการลี้ภัยของพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ เป็นประเด็นที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์ในหมู่ประชาชนอย่างมากจากการตีแผ่โดยนายรังสิมันต์ โรม และเป็นช่วงเวลาที่รัฐบาลถูกฝ่ายค้านโจมตีในสภาด้วยประเด็นต่าง ๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นประเด็นปัญหาการฉ้อโกงออนไลน์ และข้อพิพาทคดีเหมืองทองอัครา เป็นต้น ซึ่งในช่วงพ.ศ. 2565 เป็นช่วงที่ฝ่ายค้านใช้กลไกของสภาในการทำลายความน่าเชื่อถือของรัฐบาลและพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา และเป็นที่พูดถึงอย่างมากในหมู่ประชาชน โดยเฉพาะช่องทางสื่อสังคมต่าง ๆ

ความสำคัญของทฤษฎีประเมินค่า

กรอบทฤษฎีประเมินค่า (Appraisal Framework) ที่พัฒนาขึ้นโดย James R. Martin และ Peter R.R. White ในช่วงค.ศ. 1990-2015 นำเสนอการวิเคราะห์ความหมายของตัวบทที่แสดงการประเมินค่าเชิงบวกและเชิงลบ ที่มีการเสริมหรือลดทอนความเข้มข้นและความตรงไปตรงมาของทัศนคติที่แสดงออกในตัวบท และที่โต้ตอบกันระหว่างผู้พูดหรือผู้เขียนกับผู้พูดก่อนหน้าหรือผู้รับสาร ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ทฤษฎีการทางความหมายเหล่านี้จัดอยู่ในหมวดหมู่ภาษาแห่งการประเมิน (language of evaluation) เพราะความหมายที่สื่อออกมาจากตัวบทถูกประเมินค่าจากจุดยืน (stance) ที่แตกต่างกันของผู้พูดหรือผู้เขียนที่แสดงออกมาในปรากฏการณ์ต่าง ๆ (White, 2015, p. 1)

การศึกษาทฤษฎีการประเมินค่ามุ่งเน้นการวิเคราะห์กลไกในอิทธิหน้าที่บุคคลสัมพันธ์ (interpersonal metafunction) เป็นสำคัญ กล่าวคือ ศึกษาว่าผู้พูดหรือผู้เขียนแสดงความรู้สึก รสนิยม ความคิดเห็นและทัศนคติของตนเองด้วยความเข้มข้นและตรงไปตรงมามากน้อยเท่าใด Martin and Rose (2007, p. 26) กล่าวว่า การประเมินค่า (Appraisal/Evaluation) ใช้เพื่อนำเสนอความสัมพันธ์ทางสังคม (social relationship) ของผู้ส่งสาร โดยการทำให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านทราบว่าผู้ส่งสารรู้สึกต่อบุคคลและสิ่งต่าง ๆ อย่างไร อีกนัยหนึ่งเป็นการแสดงทัศนคติของผู้ส่งสาร ซึ่งการประเมินค่าทัศนคติอาจมีการลดทอน (down-scaling) หรือเสริมความเข้มข้นขึ้น (up-scaling) กล่าวคืออาจมีการเติมแต่งไม่มากนักน้อย และทัศนคติอาจถูกนำเสนอโดยผู้ส่งสารเองหรืออาจมาจากแหล่งอื่นก็ได้ ทั้งนี้ การศึกษาระบบศัพท์และไวยากรณ์ (lexicogrammar) ในหน้าที่บุคคลสัมพันธ์สามารถพิจารณาจากระบบมาลา (Mood) ระบบกริยาทัศนภาวะ (Modality) การใช้คำสรรพนาม (Pronominal use) หรือหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ (Attitudinal lexis) ได้ (ณรงเดช พันธะพุมมี, 2565, p. 189)

หนังสือเรื่อง *Evaluation in Translation: Critical Points of Translator Decision Making* ที่เขียนโดย Jeremy Munday เมื่อค.ศ. 2012 นำเสนอการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการประเมินค่า (Appraisal Theory) ในการศึกษาประเภทตัวบท (Genre) ต่าง ๆ และประเด็นสำคัญของทฤษฎีดังกล่าวในกระบวนการแปล (translation process) (Tajvidi & Adjani, 2017, p. 8) ซึ่งเป็นผลงานที่ได้รับการอ้างอิงเป็นจำนวนมากในปีต่อ ๆ มา หลังจากในช่วงแรกของการนำทฤษฎีประเมินค่ามาเริ่มใช้ในงานวิจัยด้านการแปลศึกษาในช่วงทศวรรษก่อนหน้า

Tajvidi and Adjani (2017, p. 8) กล่าวว่าผลการวิจัยที่ใช้ทฤษฎีประเมินค่าในงานวิจัยสาขาการแปลศึกษาส่วนใหญ่ เช่น Pan (2014), Mouka et al. (2015) และ Boéri and Fattah (2020) ฯลฯ พบว่าหากการแปลมุมมองจากต่างชาติ (foreign perspectives) ที่มีต่อประเด็นปัญหาท้องถิ่น (local issues) มีอุดมการณ์ทางความคิดไม่เข้ากับสถาบัน (institution) และค่านิยมทางวัฒนธรรมในภาษาปลายทาง (TL cultural values) สำหรับผู้อ่านในภาษาปลายทาง การประเมินค่าเชิงลบในตัวบทมักถูกลดความเข้มข้นลง (down-scaling) ให้เป็นกลางหรือถูกปรับรูปแบบการนำเสนอใหม่ ลักซ่อนมุมมองที่ไม่เข้ากับวัฒนธรรมปลายทางจากผู้รับสารไว้ ซึ่งในทางกลับกัน หากสาระสำคัญและเนื้อหาของตัวบทนั้นน่าพึงพอใจ (favorable) สำหรับผู้เขียนและผู้แปล การประเมินค่าในตัวบทอาจถูกเสริมความเข้มข้นขึ้น (up-scaling) หรือได้รับการปรับรูปแบบการนำเสนอใหม่ได้ด้วยเช่นเดียวกัน

Phanthaphoommee (2022, p. 2) กล่าวว่าการศึกษาการแปลตัวบทประเภทการเมืองพบการแทรกแซงของผู้แปลในระบบไวยากรณ์ นักวิชาการที่ศึกษาเรื่องนี้ต่างให้ความสนใจในความเกี่ยวข้องกันของตัวบทการเมืองในภาษาต้นฉบับและภาษาในฉบับแปล โดยเน้นให้เห็นว่าการแปลมีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับความคิดหวังของผู้รับสารในภาษาปลายทาง อีกทั้ง Chilton (2004, p. 23) ได้ชี้ให้เห็นว่าตัวบทการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างความชอบธรรม (legitimation process) ที่ผู้ผลิตวาทกรรมทางการเมืองใช้อำนาจที่มีและความเป็นจริงนำเสนอเชิงโน้มน้าวทัศนคติของตนในประเด็นต่าง ๆ

งานวิจัยฉบับนี้ศึกษาการประเมินค่าทัศนคติในสำนวนแปล คำให้การเพื่อขอลี้ภัย (Statutory Declaration) ของพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ สำนวนแปล 2 สำนวน โดยสำนักข่าวประชาไท และพรรคก้าวไกล ด้วยทฤษฎีประเมินค่า (Appraisal Theory) โดย Martin and White (2005) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบหน้าที่ทางความหมายด้านบุคคลสัมพันธ์ (interpersonal meaning) ตามทฤษฎีระบบภาษาศาสตร์ระบบหน้าที่ของ Halliday (1994) ประยุกต์ใช้ร่วมกับแนวทางการประเมินค่าการแปลของ Munday (2012a) เพื่อใช้วิเคราะห์และประเมินค่าทัศนคติ (attitudes) และ

ความรู้สึก (feelings) ที่ถูกนำเสนอในตัวบทต้นฉบับเปรียบเทียบกับสำนวนแปล 2 สำนวน โดยสำนักข่าวประชาไทและพรรคก้าวไกล และเพื่อนำเสนอแนวทางการวิเคราะห์และการประเมินค่าการแปลในตัวของประเภทการเมือง (political texts) ด้วยทัศนคติ (Attitudes) และระดับทัศนคติ (Graduation) ว่ามีทัศนคติต่าง ๆ ถูกประเมินค่าโดยผู้เขียนและนักแปลอย่างไร ด้วยหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ (Attitudinal lexis) เพื่อเสริมความเข้มข้น (up-scaling) หรือการลดทอนความเข้มข้น (down-scaling) โดยในงานวิจัยนี้ หน่วยสร้าง (construction) หมายถึง รูปแบบหรือลักษณะเฉพาะของหมวดหมู่ทางวากยสัมพันธ์ (syntactic category) มักมีความหมาย (meaning) เป็นส่วนประกอบและทำหน้าที่บางอย่างในวาทกรรม (discourse) (Kiss T. & Alexiadou A., 2015, p. 16) โดยในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจะพิจารณาทั้งในระดับคำ วลี และประโยค

1.2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีประเมินค่า (Appraisal Theory) โดย Martin and White (2005) และแนวทางการประเมินค่าการแปล (Evaluation in Translation) โดย Munday (2012a) ในตัวของประเภทการเมือง (political text)
- 2) เพื่อนำเอาทฤษฎีมาประยุกต์ใช้วิเคราะห์การประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับและสำนวนแปล 2 สำนวนโดยสำนักข่าวประชาไทและพรรคก้าวไกล
- 3) เพื่อแสดงให้เห็นถึงการประเมินค่าทัศนคติที่เปลี่ยนไป (shift in evaluation of attitudes) จากตัวบทต้นฉบับในสำนวนแปลทั้ง 2 สำนวนโดยสำนักข่าวประชาไทและพรรคก้าวไกล โดยการวิเคราะห์การแปลหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ (Attitudinal lexis) และหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation lexis) ในต้นฉบับภาษาอังกฤษ และการประเมินค่าทัศนคติในสำนวนแปลภาษาไทยโดยสำนักข่าวประชาไทและพรรคก้าวไกล
- 4) เพื่อสรุปผลการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะจากการอภิปรายผลการวิเคราะห์ร่วมกับบริบทการแปล (translation context)

1.3. สมมติฐานของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานว่า ถึงแม้จุดยืนทางการเมืองของพรรคก้าวไกลและประชาไทจะไม่แตกต่างกัน แต่สำนวนแปล *คำให้การ (Statutory Declaration)* เพื่อขอสิทธิของพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ ที่แปลโดยพรรคก้าวไกลมีการเสริมความเข้มข้นของทัศนคติ

(amplification of attitude) และเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (shift of attitude) ในบทแปลมากกว่าสำนวนแปลของสำนักข่าวประชาไท เนื่องจากต้องการเพิ่มระดับความเข้มข้นของเนื้อหาที่นำเสนอเพื่อทำลายความน่าเชื่อถือของนายกรัฐมนตรีและรัฐบาล รวมถึงโน้มน้าวผู้อ่านให้คล้อยตาม

1.4. ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาตัวอย่าง (sample) จากเอกสาร *คำให้การ (Statutory Declaration)* ต้นฉบับและสำนวนแปล 2 สำนวนโดยสำนักข่าวประชาไทและพรรคก้าวไกล ซึ่งมีเพียง 2 องค์กรนี้เท่านั้นที่แปลและเผยแพร่คำให้การของพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์เป็นภาษาไทย โดยตัวบทดังกล่าวมีความยาว 18 หน้า รวมทั้งสิ้น 70 ย่อหน้า และระบุหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ (Attitudinal lexis) และหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation lexis) ของต้นฉบับภาษาอังกฤษ จำแนกตามทัศนคติ (Attitudes) และระดับทัศนคติ (Graduation) ในแต่ละหมวดย่อย

1.5. ระเบียบวิธีวิจัย

1) วิธีการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากเอกสาร โดยศึกษาตัวอย่าง (sample) จากเอกสาร *คำให้การ (Statutory Declaration)* ต้นฉบับภาษาอังกฤษจากช่องสื่อสังคมส่วนตัวของนายรังสิมันต์ โรม⁶ และสำนวนแปลภาษาไทย 2 สำนวนโดยสำนักข่าวประชาไทบนเว็บไซต์ของประชาไท⁷ และโดยพรรคก้าวไกลจากหนังสือเรื่อง “ชุดลิ่งที่ถูกฝังลึ้ม ให้กลับมาเป็นที่จดจำ” ความยาว 18 หน้า รวมทั้งสิ้น 70 ย่อหน้า

2) วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในขั้นแรกผู้วิจัยศึกษาการประเมินค่าการแปลหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ (Attitudinal lexis) ด้วยทัศนคติ (Attitudes) และระดับทัศนคติ (Graduation) ด้วยหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation lexis) ในความหมายด้านบุคคลสัมพันธ์ (Meaning in Interpersonal

⁶ คำให้การ (Statutory Declaration) (2016) (Retrieved from: https://www.moveforwardparty.org/wp-content/uploads/2022/02/paween_pongsirin_statutory_declaration_for_publishing.pdf)

⁷ เปิดคำให้การ 'พล.ต.ต.ปวีณ พงศ์สิรินทร์' เพื่อลี้ภัย ฉบับแปลภาษาไทย (2022) Retrieved from: <https://prachatai.com/journal/2022/02/97379>

Discourse Semantics) จากรูปภาษาที่เปลี่ยนแปลงไป (translation shift) ด้วยการวิเคราะห์และเปรียบเทียบโครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติ (Appraisal Profile) ของต้นฉบับและสำนวนแปล 2 สำนวน จากนั้นในชั้นที่สอง อภิปรายผลการวิเคราะห์จากการวิเคราะห์ร่วมกับบริบทการแปล จากนั้นอภิปรายและนำเสนอผลการวิจัยในชั้นที่สาม สรุปผลการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะ

3) กระบวนทัศน์ของการวิจัย

กระบวนทัศน์ของการวิจัยนี้เป็นแบบอุปนัย (Inductive Research) โดยตั้งต้นจากการสังเกตและศึกษาต้นฉบับ คำให้การ (Statutory Declaration) ภาษาอังกฤษของ พลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ เพื่อขอสิทธิ์กับทางการสถานทูตออสเตรเลีย และสำนวนแปลภาษาไทย 2 สำนวน โดยสำนักข่าวประชาไทจากบทความข่าว “เปิดคำให้การ ‘พล.ต.ต.ปวีณ พงศ์สิรินทร์’ เพื่อสิทธิ์ ฉบับแปลภาษาไทย” และโดยพรรคก้าวไกลจากหนังสือเรื่อง “ชุดสิ่งที่ถูกฝังลืม ให้กลับมาเป็นที่จดจำ” จากนั้นเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ ข้อมูลตามกรอบทฤษฎีที่กำหนดไว้และอภิปรายผลการวิเคราะห์จากการวิเคราะห์ร่วมกับ บริบทการแปล จากนั้นอภิปรายและนำเสนอผลการวิจัยในชั้นที่สาม สรุปผลการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะ

1.6. ขั้นตอนการวิจัย

- 1) ศึกษาเปรียบเทียบการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับและสำนวนแปล 2 สำนวน โดยการวิเคราะห์โครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับและสำนวนแปล 2 สำนวน และวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับและสำนวนแปล
- 2) อภิปรายผลการวิเคราะห์จากการวิเคราะห์กับบริบทการแปล
- 3) สรุปผลการวิจัยโดยการทบทวนวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย สรุปผลการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) สร้างแนวทางการศึกษาการประเมินค่าทัศนคติในสำนวนแปลด้วยทฤษฎีประเมินค่า
- 2) สร้างแนวทางการประยุกต์ใช้ทฤษฎีทางภาษาศาสตร์และศาสตร์อื่น ๆ ในการวิเคราะห์บทแปลประเภทการเมืองอย่างเป็นระบบ

3) เสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาการแปลด้วยทฤษฎีการเมือง

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การทบทวนวรรณกรรมในบทนี้ครอบคลุมเนื้อหาสำคัญ 4 เรื่อง ได้แก่ แนวคิดเรื่องภาษาและอุดมการณ์ แนวคิดเรื่องวาทกรรมและอุดมการณ์ในการแปลศึกษา แนวคิดและทฤษฎีภาษาศาสตร์ระบบหน้าที่ และแนวคิดและทฤษฎีการประเมินค่า ซึ่งประกอบไปด้วยหลักการโดยสังเขปและการศึกษาที่เกี่ยวข้องในหลักการนั้น ๆ ดังต่อไปนี้

2.1. แนวคิดเรื่องภาษาและอุดมการณ์

2.1.1. แนวคิดเรื่องภาษาและอุดมการณ์โดย Volosinov

การประเมินค่าในภาษามีได้จำกัดอยู่เพียงแค่การประเมินจากความหมายประจำคำ ความหมายแฝง หรือการแสดงความคิดเห็นผ่านใจความในประพจน์เท่านั้น แต่การประเมินค่าปรากฏอยู่ในทุกมิติของการสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นการเลือกใช้คำ และลักษณะของน้ำเสียงที่ถ่ายทอดออกมา ในสุทพจน์ การจัดเรียงข้อความในการเขียนเชิงสาธก ระบบวากยสัมพันธ์ ประเภทตัวบท และโครงสร้างของภาษา หรือแม้แต่ภาษาถิ่น Volosinov ([1929] 1973) อ้างถึงใน Munday (2012a, p. 11)

นักปรัชญาแห่งลัทธิมากซ์ Volosinov ([1929] 1973, p. 105) มองภาษาเป็นจุดเริ่มต้นของการต่อสู้เพื่อขยายอาณาเขต เป็นกระบวนการของการสร้างใหม่ที่ไม่มีความจบสิ้น เนื่องจากความหมาย (meaning) เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาจากการสร้างคำพูดใหม่ที่พลังมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นที่ยอมรับกันดีว่าภาษานั้นเองคือเครื่องส่งต่อทัศนคติและเจตคติของผู้เขียนและผู้พูด ในภาษาลักษณะเชิงประเมินค่าที่สะท้อนออกมาในรูปแบบต่าง ๆ อีกทั้งภาษายังมีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารทั้งเชิงบวกหรือเชิงลบด้วยเช่นกัน

ในการศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาและนำเสนออิทธิพลระหว่างภาษา (language) และอุดมการณ์ (ideology) ที่สื่อสารออกมาผ่านวาทกรรม (discourse) และการแปล (translation) โดยเน้นที่บทบาทของการแปลในฐานะเครื่องมือในการส่งต่ออุดมการณ์ผ่านวาทกรรมเป็นหลัก ซึ่งจะ

ศึกษาแบบแผนการใช้ภาษาด้วยแนวทฤษฎีประเมินค่า (Appraisal Theory) โดย Martin and White (2005) ตามแนวทางการประยุกต์ใช้ทฤษฎีดังกล่าวในการประเมินค่าการแปล (Evaluation in Translation) ของ Munday (2012a) ในแขนงวิชาการแปลศึกษา เพื่อทำความเข้าใจภาพรวมของความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ทางการเมืองที่ถ่ายทอดออกมาผ่านการแปลด้วยการวิเคราะห์ความแตกต่างของการใช้ภาษา (variation in language use) และทัศนคติที่ส่งผ่านออกมาจากภาษาที่ใช้ในสำนวนแปล (expression of attitudes)

2.2. วาทกรรม

“วาทกรรม” หรือ “Discourse” แปลเป็นภาษาไทยและนิยามต่างกันตามศาสตร์ที่เน้นศึกษา จำแนกได้ 2 มิติคือ มิติภาษา (language dimension) และมิติสังคม (social dimension) โดยความหมายของวาทกรรมในการศึกษาวิจัยนี้ให้หมายความถึง “วิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (discursive practice) หรือกระบวนการทูลนุสรสร้าง ความหมายและความชอบธรรมให้แก่สิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ บนพื้นฐานของระบบความคิดและความเชื่อแบบใดแบบหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับค่านิยมที่ Stubbs ใช้ในงานวิจัยสาขาภาษาศาสตร์ว่า “*Language above the sentence or above the clause*” (Stubbs, 1996, p. 1) หรือ “ภาษาในระดับที่สูงกว่าประโยคหรืออนุภาค” ซึ่งในตลอดช่วงที่ผ่านมา มีนักภาษาศาสตร์ไทยหลายท่านแปลค่านิยมดังกล่าวไว้หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น “ข้อความต่อเนื่อง” (วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์, 2519) หรือ “วจนะ” (สมทรง บุรุษพัฒน์, 2537) หรือ “สัมพันธ์สาร” (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2544) หรือ “ปริจเฉท” (เพ็ญศิริ วงศ์วิภาณนท์, 2530)

CHULALONGKORN UNIVERSITY

2.2.1. วาทกรรมในทัศนะของ Michel Foucault

การศึกษาวาทกรรมในมิติภาษาจะมุ่งเน้นการวิเคราะห์แบบแผน (pattern) และหน้าที่ (function) ของหน่วยสร้างในระดับต่าง ๆ โดยไม่เจาะลึกไปในบริบทและหน้าที่ทางสังคมการเมือง แต่จะเน้นวิเคราะห์โครงสร้างและระบบการถ่ายทอดภาษานั้น ๆ เฉพาะตัวบท (text) หรือตามแบบกลุ่มหน้าที่นิยม (Functionalism) และมุ่งศึกษาภาษาที่ใช้สื่อความหมายให้บรรลุเจตนาบางประการ ซึ่งมุมมองหน้าที่นิยมนี้ก็เชื่อมโยงกับแนวคิดด้านวาทกรรมในมิติสังคมเช่นเดียวกัน (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556, pp. 3-5) อย่างไรก็ตาม Michel Foucault นักปรัชญาฝรั่งเศส มองวาทกรรมเป็นวิถีปฏิบัติ (discourse as a practice) ที่สร้างสิ่งที่พูดถึงนั้นอย่างเป็นระบบ หรือวาทกรรมคือ “ระบบและกระบวนการในการสร้าง/ผลิตเอกลักษณ์ (identity) และความหมาย (meaning) ให้กับสรรพสิ่ง

ต่าง ๆ ในสังคมที่ห้อมล้อมเราอยู่ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ความจริง อำนาจหรือตัวตนของเราเอง นอกจากนี้ว่าทฤษฎียังทำหน้าที่คงสิ่งที่สร้างขึ้นให้ดำรงอยู่ต่อไปและเป็นที่ยอมรับของสังคมในวงกว้าง กลายสภาพเป็นวาทกรรมหลัก (dominant discourse) หรือที่เรียกว่า episteme ซึ่งสรุปได้ว่า วาทกรรมคือวิถีปฏิบัติหรือกระบวนการในการสร้างความหมายให้แก่สิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร (2560, p. 19) อ้างถึงใน กัญญารัตน์ ทรงวิทย์, 2563, p. 15)

2.2.2. วาทกรรมในทัศนะของ Norman Fairclough

Fairclough (1995, pp. 54-55) ระบุว่านักภาษาศาสตร์ให้คำนิยามวาทกรรมว่าเป็นการใช้ภาษาทั้งพูดและเขียน และยังรวมไปถึงกิจกรรมที่สื่อความหมายในรูปแบบอื่น ๆ เช่น ภาพถ่าย ภาพยนตร์ วิทยุทัศน์ แผนภูมิและอวัจนภาษา อีกทั้งวาทกรรมเป็นวิถีปฏิบัติทางสังคม (social practice) รูปแบบหนึ่งที่มีอิทธิพลมาจากสถานการณ์ สถาบันและโครงสร้างทางสังคม และวาทกรรมเองก็หนุนสร้างสิ่งเหล่านี้ด้วย

2.2.3. วาทกรรมในทัศนะของ Teun A. van Dijk

van Dijk (2008, p. 3) กล่าวว่าวาทกรรมไม่ใช่ผลิตผลทางภาษาที่อยู่โดด ๆ โดยปราศจากบริบท แต่เป็นแบบแผนของวิถีปฏิบัติทางสังคมหรือปรากฏการณ์การสื่อสารที่มีองค์ประกอบหลายอย่างสอดคล้องกับที่ณรงค์ พันธ์ระพุมณี (2565, p. 173) ได้อธิบายให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างวาทกรรมและอุดมการณ์ไว้ว่า “อุดมการณ์จะอยู่คงทนต่อเนื่องได้ก็ต่อเมื่ออุดมการณ์นั้นได้เข้าไปแฝงอยู่ในตัวบทอันหลากหลาย มิได้จำกัดอยู่เพียงตัวบทเดียว โดยอุดมการณ์อาจอยู่ในวาทกรรม หรือการมองโลกในแบบใดแบบหนึ่งของผู้สร้างตัวบท อาจอยู่ในระดับประเภทตัวบท หรือวิธีที่ผู้คนใช้ปฏิสัมพันธ์และอาจไปอยู่ในระดับวัจนลีลาหรือวิธีการสื่อสาร การใช้คำ และอวัจนภาษา เฉพาะบุคคล” ตามที่กล่าวมาข้างต้นนี้จะถือได้ว่าวาทกรรมเป็นวิถีปฏิบัติหรือกระบวนการหนุนสร้างความหมายและความชอบธรรมให้แก่สิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ บนพื้นฐานของระบบความคิดและความเชื่อใดความเชื่อหนึ่งในระดับตัวบท ประเภทตัวบท และบริบทสังคม เช่น อุดมการณ์ เป็นอาทิ

2.3. อุดมการณ์

2.3.1. อุดมการณ์ในทัศนะของนักปรัชญา

แรกเริ่ม “อุดมการณ์” บัญญัติขึ้นโดย Destutt de Tracy นักปรัชญาฝรั่งเศสในช่วงค.ศ. 1790 ซึ่ง de Tracy ได้จัดกระบวนการทางอุดมการณ์ออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ (1) อุดมการณ์ในฐานะศาสตร์เชิงประจักษ์ทางความคิด (2) อุดมการณ์ในฐานะศัพท์บัญญัติที่บ่งชี้ความเกี่ยวข้องที่ไม่ใช่ลัทธิสสารณะเสรี (3) อุดมการณ์ในฐานะเครื่องมือการต่อต้านการเหยียดหยามที่แสดงถึงความมีสติปัญญาและไร้สภาพทางการปฏิบัติ และ (4) อุดมการณ์ในฐานะการจำกัดใช้ในความหมายลัทธิทางการเมืองในเรื่องทั่วไป Vincent, (1995) อ้างถึงใน พชรวัฒน์ เส้นทอง (2562, p. 233) และระบุว่า “อุดมการณ์ (ideology) เป็นศาสตร์แห่งความคิด หมายถึงความสำคัญของการอ้างถึงความจริงที่ว่าอุดมการณ์เกิดขึ้นหลังจากโครงสร้างของรัฐใหม่ อุดมการณ์เป็นทัศนะที่เป็นทางเลือกเพื่อจัดตั้งคุณค่าตามจารีตประเพณี เช่นเดียวกับเรื่องศาสนา ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานทางความคิดที่มีเหตุผล ค่อนไปทางความเชื่อเชิงจิตวิญญาณของความดีและความชั่ว” (O'neil (2010) อ้างถึงใน พชรวัฒน์ เส้นทอง, 2562, p. 223)

อุดมการณ์ในมุมมองของ Louis Althusser ช่วงค.ศ. 1918-1990 กล่าวถึงอุดมการณ์ในฐานะพลวัตแห่งสัจจะและจิตนาการ ที่ถูกผลิตขึ้นและส่งผ่านสื่อมวลชน วิชายุทธศาสตร์ โดยอุดมการณ์เปรียบเสมือนภาพแสดงแทน (representation) ของความสัมพันธ์ระหว่างสัจจะกับจินตนาการของสิ่งที่ไม่อยู่ในประวัติศาสตร์ (กาญจนา แก้วเทพ และ สมสุข หินวิมาน, 2553) ในปัจจุบันคำว่า “อุดมการณ์” มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ว่า “หลักการที่วางระเบียบไว้เป็นแนวปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ในแขนงวิชาสังคมศึกษา อุดมการณ์ถูกนำมาใช้อธิบายปรากฏการณ์ทางการเมืองและสังคม รากเหง้าและหลักคิดของกลุ่มการเมืองต่าง ๆ

2.3.2. อุดมการณ์ในทัศนะของนักวิชาการด้านสังคมศาสตร์และรัฐศาสตร์

สาขาสังคมศาสตร์และรัฐศาสตร์ศึกษาอุดมการณ์ในฐานะมายาทางการเมืองที่ผลิตขึ้นจากประสบการณ์ทางสังคม (social experience) ของชนชั้นในกลุ่มสังคม และสำนึกจอมปลอม (false consciousness) และชนชั้นปกครองที่เข้มอมเมาชนชั้นผู้ถูกปกครองให้มองไม่เห็นธาตุแท้ของการที่ตนถูกกดขี่ขูดรีดโดยชนชั้นที่ได้เปรียบ และยอมศิโรราบต่อการปกครองของชนชั้นผู้ปกครอง อีกทั้ง

ศึกษาอุดมการณ์ในฐานะเครื่องมือเพื่อใช้ประโยชน์ทางการเมือง (Sargent (2009); Wantana (2001) อ้างถึงใน พชรวัฒน์ เส้นทอง, 2562, p. 233)

จากการศึกษาหลักการโดยสังเขป อุดมการณ์ทางการเมือง (political ideology) ในบริบทการเมืองการปกครองจะครอบคลุมขอบข่าย 2 เรื่องหลัก ได้แก่ เสรีภาพและความเท่าเทียม โดยสามารถจัดได้เป็น 2 ข้างคือ ขวาและซ้าย จำแนกเป็นหมวดย่อยได้อีก เช่น ขวาสุดโต่ง (Extreme right) หรือแนวอุดมการณ์อนุรักษนิยม (Conservative) และอีกฝากหนึ่ง ซ้ายสุดโต่ง (Extreme left) หรือแนวอุดมการณ์เสรีนิยม (Liberal) (O'neil, 2010) อย่างไรก็ตาม การแข่งขันทางการเมืองจะใช้อุดมการณ์ทางการเมือง เป็นเครื่องมือในการต่อสู้โดยมักอ้างอิงขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจ ผลทางเศรษฐกิจหรือการเข้าสู่ตำแหน่ง (Sargent (2009) อ้างถึงใน พชรวัฒน์ เส้นทอง, 2562, p. 231)

2.3.3. อุดมการณ์ในทัศนะของ Teun A. van Dijk

van Dijk (2006, p. 56) กล่าวว่าอุดมการณ์ถูกให้คำนิยามว่าเป็นรากเหง้าของความเชื่อที่สะท้อนออกมาเป็นภาพแทนของกลุ่มสมาชิกทางสังคมกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่มีร่วมกัน ภาพแทนเหล่านี้เป็นพื้นฐานของวิถีปฏิบัติทางวาทกรรมและแนวปฏิบัติทางสังคมอื่น ๆ อีกทั้งยังมีการสันนิษฐานว่าอุดมการณ์มักถูกถ่ายทอดออกมาผ่านวาทกรรมในการตอบโต้และสื่อสารด้วยวาจาและลายลักษณ์อักษร เมื่อสมาชิกทางสังคมต้องการอธิบาย กระตุ้น หรือสร้างความชอบธรรมให้กับการกระทำในนามของกลุ่มสังคมนั้น ๆ ด้วยวาทกรรมเชิงอุดมการณ์ (ideological discourse) (van Dijk, 2006, p. 56)

อุดมการณ์ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในการอธิบายปรากฏการณ์ทางการเมืองยุคปัจจุบัน เพื่อสื่อนัยเชิงลบว่าอุดมการณ์คือความเชื่อหรือสำนึกที่ผิดและบิดเบี้ยว หรือความเชื่อที่ชักนำคนไปในทางที่ผิด โดยอุดมการณ์เอื้อประโยชน์แก่ผู้ส่งสาร ด้วยการยึดยึดชุดความคิดหรือตรรกะตามแนวอุดมการณ์แบบใดแบบหนึ่งผ่านวาทกรรม ซึ่งผู้รับสารก็จะซึบซับชุดความคิดและตรรกะเหล่านั้นผ่านวาทกรรมที่ตนเสพ และเห็นชอบกับแนวอุดมการณ์นั้นในที่สุด โดยในการศึกษาและวิเคราะห์วาทกรรมควรตั้งสมมติฐานตามที่ van Dijk (2006, p. 56) กล่าวไว้ว่าเพราะส่วนใหญ่มนุษย์จะซึมซับถ่ายทอดและผลิตซ้ำอุดมการณ์ผ่านข้อความหรือคำพูด การศึกษาด้านวาทกรรมวิเคราะห์และอุดมการณ์ในบริบทนี้จึงเป็นวิธีการที่สำคัญที่สุดในการศึกษาวาทกรรมด้วยการวิเคราะห์วาทกรรม

อุดมการณ์ ความเชื่อและความเห็นต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ กล่าวคือ หากต้องการทราบว่าอุดมการณ์ที่แท้จริงเป็นอย่างไร ทำงานอย่างไร ถูกสร้างขึ้นและผลิตซ้ำอย่างไร เราต้องศึกษาวิธีการแสดงออกด้วยวาทกรรมอย่างลึกซึ้ง (van Dijk, 1998, p. 6)

“ส่วนใหญ่อุดมการณ์ถูกสร้างขึ้น เปลี่ยนแปลงและผลิตซ้ำวาทกรรมและการสื่อสารในสังคม” van Dijk (1998, p. 7) และความหมายของวาทกรรมที่เกิดขึ้นในกระบวนการสร้างหรือการตกผลึกวาทกรรมนั้นก็รวบรวมมาจากอุดมการณ์พื้นฐานที่แตกต่างหลายหลาย (van Dijk, 1995) ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าอุดมการณ์แฝงอยู่ในกระบวนการสร้างหรือตกผลึกความหมายของวาทกรรมไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง หรือเป็นพื้นฐานของการสร้างความหมายในภาษา การศึกษาอุดมการณ์ในบริบทนี้จะนำเสนอในมิติที่กว้างกว่าและแตกต่างจากแนวคิดอุดมการณ์ในเชิงลบทั่วไปที่มองว่าอุดมการณ์คือระบบความเชื่อที่ผิด ข้อความอันเป็นเท็จ การบิดเบือนหรือการชักนำไปในทางที่ผิดของฝ่ายตรงข้ามทางสังคมหรือทางการเมืองของเรา ฯลฯ (van Dijk, 1998, p. 2) ซึ่งสอดคล้องกับหลักคิดของการศึกษาด้านวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis) ที่มุ่งถอดรื้อให้เห็นอุดมการณ์ของกลุ่มสังคมใดสังคมหนึ่งที่สอดแทรกมาในวาทกรรม โดยมีใช้การตัดสินถูกหรือผิด หรือชี้ขาดว่าแนวอุดมการณ์หรือชุดความคิดใดเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี แต่เป็นการศึกษาว่าแต่ละกลุ่มสังคมมีวิถีปฏิบัติในการสื่อสารวาทกรรมและการสร้างความชอบธรรมให้กับการกระทำของกลุ่มตนเองอย่างไรผ่านการใช้ภาษา

อุดมการณ์แฝงอยู่ในวาทกรรมและการสื่อสารในสังคม (van Dijk, 1998) และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคู่สื่อสารก็กระทำผ่านการสื่อสารในสังคม (social interaction) โดยอุดมการณ์ในวาทกรรมจะถูกตัดแปลงและสร้างความหมายให้ชัดเจนมากขึ้นในกระบวนการสื่อสารนั้น ๆ ดังนั้น การสื่อสารวาทกรรมจึงเป็นการสร้างพื้นที่ของอุดมการณ์ในวาทกรรม (ideological space of a discourse) อันเป็นผลมาจากการตอบโต้กันในตัวบทระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารไม่ว่าจะในรูปแบบใดก็ตามนั่นเอง (Munday, 2012a, pp. 12, 14) โดยแหล่งข้อมูลในการศึกษาวิจัยอุดมการณ์ในวาทกรรมสามารถศึกษาได้จากวาทกรรมการเมือง (Political Discourse) เช่น เอกสารทางการ สหุทธพจน์ทางการเมือง งานแถลงข่าวเกี่ยวกับนโยบาย ทศนคติและจุดยืนทางการเมืองของรัฐบาลหรือประเทศ (Chilton, 2004, p. 72) ซึ่งรูปแบบภาษาที่ใช้ในวาทกรรมการเมืองส่วนใหญ่จะมีลักษณะการประกอบสร้างนโยบายหรือนโยบายภาษา (language policies) การสร้างพันธมิตร

การปรุงแต่งและการส่งต่อคุณค่าของสมาคมการเมือง กฎหมายและรูปแบบการปกครองของรัฐบาล (Romagnuolo, 2009, pp. 1-2) ซึ่งภาษาการเมืองเป็นภาษาแห่งอำนาจ การโต้ตอบภายใต้สัญญา (contractual interaction) ที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงการร่วมมือหรือการแข่งขันกันได้ ซึ่งประเด็นนี้ชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลของภาษาและวาทกรรมที่ยึดโยงกับการเมืองและสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมนี้ อย่างเด่นชัด

2.4. แนวคิดเรื่องวาทกรรมและอุดมการณ์ในการแปลศึกษา

2.4.1. แนวคิดเกี่ยวข้องกับวาทกรรมและอุดมการณ์

นิยามของอุดมการณ์ในแขนงวิชาภาษาศาสตร์ในหัวข้อวาทกรรมวิเคราะห์ (Discourse Analysis) และวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis) ก็มีได้แตกต่างจากการศึกษาในแขนงวิชาสังคมศาสตร์และรัฐศาสตร์ (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556, p. 17) โดย Simpson (1993, p. 5) นิยามอุดมการณ์ว่าเป็นรากเหง้าทางความคิด ความเชื่อและระบบค่านิยมที่มีร่วมกันในแต่ละกลุ่มสังคม ซึ่งจะสื่อสารออกมาผ่านการใช้ภาษาและวาทกรรมที่สะท้อนรากเหง้าทางความคิดของผู้ใช้ภาษาบนพื้นฐานของทัศนคติ ความเชื่อและระบบค่านิยมที่แตกต่างกันไป (Hatim & Mason, 1997, pp. 120, 186)

การศึกษาวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์มุ่งศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบการใช้ภาษาเพื่อชี้ให้เห็นถึงอุดมการณ์บางอย่างที่แฝงอยู่ในวาทกรรม เพราะภาษาที่ใช้ในวาทกรรมนั้นแฝงไปด้วยแนวคิดของผู้ส่งสาร ผ่านการกระทำทางสังคมที่เกิดขึ้น (กฤษดาวรรณ หงส์ดารมภ์ และ จันทิมา เอี่ยมานนท์, 2549, p. 10) ซึ่งการศึกษาวาทกรรมจะเป็นการสะท้อนอุดมการณ์ออกได้เป็นอย่างดีและชัดเจน ประเด็นการศึกษาวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจในทางมิชอบ ความไม่เท่าเทียม และความอยุติธรรมที่ถูกผลิตขึ้นและสื่อสารออกไปผ่านวาทกรรม รวมถึงการต่อต้านความไม่ถูกต้องนั้น ๆ เช่น วาทกรรมของนักการเมือง วาทกรรมกับเพศสภาวะ วาทกรรมกับกลุ่มชายขอบ ซึ่งมุ่งศึกษาให้เกิดความตระหนักรู้เพื่อปลดปล่อยการครอบงำ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น (ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, 2556, p. 30) วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ของ van Dijk จะะลึกลงไปถึงระดับปัจเจกบุคคล โดยการวิเคราะห์ใจความสำคัญของวาทกรรมและลักษณะการใช้ภาษาร่วมด้วย ซึ่งหลักการเหล่านี้สอดคล้องกับการแปลศึกษาในหัวข้อการประเมินค่าการแปล (Evaluation in Translation) เพราะเป็นหลักการพื้นฐานสำคัญในการมองให้เห็นภาพกว้าง

ของการตีความของนักแปลในกระบวนการแปล ที่เป็นผู้ส่งต่อวาทกรรมผ่านภาพบริบททางความคิดของนักแปล (รัชฎาพร โชคสมบัติชัย, 2564, p. 126) และชี้ให้เห็นการเลือกใช้ภาษาที่สื่อทัศนคติของต้นฉบับในสำนวนแปล โดยการวิเคราะห์ด้วยกรอบทฤษฎีประเมินค่าและแนวทางการศึกษาการประเมินค่าการแปลอย่างเป็นระบบ เพราะทัศนคติและอุดมการณ์ไม่ใช่ข้อเท็จจริง แต่จะแปรผันไปตามประสบการณ์และการตีความของปัจเจกบุคคล ซึ่งการตีความนั้นก็มีความเป็นปัจเจกและเป็นอัตวิสัย “สารเดียวกันในสถานการณ์การสื่อสารหนึ่งจึงมีความหมายต่างกันไปในแต่ละบุคคล ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่สืบเนื่องจากสถานการณ์การสื่อสารนั้นเกิดความแตกต่างกันด้วย” (รัชฎาพร โชคสมบัติชัย, 2564, p. 130)

2.4.2. แนวคิดเรื่องการแปลอุดมการณ์

ในหนังสือ *The Translator as Communicator* โดย Hatim and Mason (1997) ได้ให้ความหมาย “อุดมการณ์” ว่าเป็นสมมติฐานโดยนัย เป็นความเชื่อและระบบค่านิยมที่กลุ่มต่าง ๆ ในสังคมยึดถือร่วมกัน และให้ความหมายของวาทกรรมไว้ด้วยว่าเป็นรูปแบบการพูดและเขียนในนามสถาบัน เพื่อถ่ายทอดทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมการทางสังคมและวัฒนธรรมนั้น ๆ โดยนักวิจัยทั้งสองได้เสนอแนวคิดเรื่อง การศึกษาอุดมการณ์ในการแปล (Ideology of Translation) และ การศึกษาการแปลอุดมการณ์ (Translation of Ideology) ที่กล่าวถึงการแปลอุดมการณ์ที่นักแปลมีส่วนสำคัญในการแทรกแซง (Mediation) หรือเป็นผู้ประมวลผลต่อบทที่กรองเอาอุดมการณ์ในตัวบทต้นฉบับด้วยการมองโลกและอุดมการณ์ของตนเองออกมาในฉบับแปล เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่แตกต่างออกไป⁸ (Hatim & Mason, 1997, p. 122)

การแปลอุดมการณ์ (Translation of Ideology) เป็นการศึกษาที่ชี้ชัดว่านักแปลในฐานะผู้ประมวลผลต้นฉบับจะคัดกรองอุดมการณ์ในต้นฉบับด้วยอุดมการณ์ของตนเองก่อนถ่ายทอดออกมาเป็นบทแปล ดังนั้น บทแปลที่ผลิตออกมาจึงเป็นผลิตผลของการผสมผสานความเชื่อ (mediation) จากการศึกษาบทแปลภาษาอังกฤษของเทพนิยายของ Hans Christian Anderson โดย Knowles และ Malmkjær Hatim and Mason (1997) อ้างถึงใน ณรงค์เดช พันระพุมมี (2565, p. 176) อีกทั้งยังกล่าวว่า กระบวนการแปลไม่ใช่กิจกรรมที่เป็นกลาง (neutral activity) และขีดเส้นกำหนดระดับความเท่าตรง (equivalence) และระดับการแทรกแซง (intervention) ทำให้นักแปลตัดสินใจ

⁸ อ้างอิงตามความหมายของ Hatim และ Mason (1997)

เลือกใช้ภาษาแปลตามอุดมการณ์ของตนและด้วยวิจารณญาณของนักแปลเอง ซึ่งล้วนเป็นอัตวิสัย (subjectivity) สอดคล้องกับแนวทางการแปลแบบอิงวัฒนธรรมต้นทาง (Foreignization) และแนวทางการแปลแบบอิงวัฒนธรรมปลายทาง (Domestication) ของลอว์เรนซ์ เวนูติ (Lawrence Venuti) ที่นักแปลจะละเลยเสียง (voice) ของผู้เขียนในต้นฉบับในวัฒนธรรมต้นทาง และกลบค่านิยมที่แตกต่างด้วยวัฒนธรรมปลายทางที่คุ้นเคยและมีอำนาจเหนือว่า (Venuti, 1995, p. 34) ดังนั้นนักแปลจึงถือเป็นกุญแจสำคัญในกระบวนการหมุนสร้างวิถีปฏิบัติเชิงวาทกรรมและอุดมการณ์ผ่านการแปลทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัว อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาแนวทางการแปลข่าวในยุคปัจจุบันโดย (Baker, 2007, p. 152) พบการแทรกแซงตัวของนักแปล (textual interventions) ในตัวบทประเภทเดียวกัน ซึ่งนักแปลอาจตกอยู่ภายใต้ภาวะจำยอม และต้องเลือกข้างว่านักแปลจะเลือกแปลโดยอยู่ข้างปลายทาง (foreignizing) หรืออีกข้างหนึ่งคือข้างต้นทาง (domesticating) เช่น การแปลข่าวตามชนบข้างต้นทาง (domestic norms) ในขณะเดียวกันก็ทำให้เกิดความเป็นอื่น (otherness) ในข้างปลายทาง (foreign) และทำให้ข้างปลายทางกลายเป็นผู้ร้ายได้ โดยจะพบบ่อยในการแปลในฐานะเครื่องมือในการต่อสู้ข้อพิพาทขององค์กรและรัฐบาลในสื่อต่าง ๆ (Boéri & Fattah, 2020, p. 75)

2.4.3. แนวคิดเรื่องการแปลในฐานะการเขียนใหม่

อุดมการณ์ในการแปลอีกมุมมองหนึ่งโดย André Lefevere และ Susan Bassnett ที่กล่าวว่า การแปลคือการเขียนต้นฉบับใหม่ การเขียนซ้ำใหม่ ไม่ว่าจะด้วยเจตนาใดก็ตาม สะท้อนอุดมการณ์และประพันธ์ศิลป์บางประการ บิดพลิ้วไปจากต้นฉบับ เพื่อตอบสนองเป้าประสงค์ของสังคมที่กำหนดในลักษณะที่กำหนด การเขียนซ้ำใหม่เป็นการบิดแปร (manipulation) เชิงอำนาจและในเชิงบวกก็ช่วยขับเคลื่อนแวดวงวรรณกรรมและสังคมให้ไปข้างหน้าด้วย การเขียนซ้ำใหม่นำเสนอแนวคิดใหม่ ประเภทตัวบทใหม่ เครื่องมือใหม่ และเป็นการสร้างประวัติศาสตร์โฉมหน้าใหม่ของศาสตร์การแปลและวรรณกรรม แต่การเขียนซ้ำใหม่ก็เป็นการกดทับ ลดทอน และส่งต่อวัฒนธรรมทางความคิดต่าง ๆ ในยุคที่ทุกอย่างผันแปรไปหมด (Lefevere, 1992, p. vii) ซึ่งคำกล่าวของ Lefevere (1992, p. vii) นั้นสอดคล้องกับแนวคิดของการศึกษาด้านวาทกรรมวิเคราะห์และวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ว่า อุดมการณ์อาจถูกกดทับ บิดเบือนหรือส่งต่อผ่านวาทกรรมหรือการแปล ในที่นี้คือการเขียนซ้ำใหม่ อันจะนำไปสู่ปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในแต่ละกลุ่มสังคม

และการเปลี่ยนนั้นเองเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้การศึกษาในศาสตร์การแปลและวรรณกรรมศึกษา มีความแตกฉานและลุ่มลึกมากยิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมานี้ สรุปได้ว่าการแปลเป็นกระบวนการทูลงสร้างวิถีปฏิบัติ (discursive practice) และการสร้างความชอบธรรม (legitimation) ให้กับอุดมการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีนักแปลเป็นตัวกลางในการส่งต่ออุดมการณ์ในวาทกรรมผ่านการแปล และการเปลี่ยนนั้นเองก็อาจ ถูกกดทับ ลดทอน บิดเบือนหรือแทรกแซงอุดมการณ์หรือทัศนคติที่ของต้นฉบับได้โดยนักแปล ไม่ว่าจะด้วยการใช้วิจารณ์ของนักแปลเองในการตีความและการแปลวาทกรรมที่มีอุดมการณ์แฝง อยู่ก็ดี การเลือกข้างของนักแปล หรือระดับความจงใจในการแทรกแซงของนักแปลก็ดี เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์บางประการหรือสอดคล้องกับความคาดหวังของบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ภายใต้ปัจจัย แวดล้อมหลายประการ เช่น สถาบัน นโยบายภาษา ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารเป็น สำคัญ

นอกจากนี้ Tymoczko (2006, p. 443) กล่าวว่า การแปลถือเป็นกระบวนการทางจริยธรรม กระบวนการทางการเมือง และกระบวนการทางอุดมการณ์มากกว่าจะเป็นการทำงานของกลไกทาง ภาษาศาสตร์ แม้กระทั่งปรัชญาศิลปะในการแปลก็ถือเป็นพื้นฐานสำคัญเช่นเดียวกัน เพราะอุดมการณ์ และกลวิธีทางวรรณศิลป์สะท้อนออกมาผ่านการแปล

“Translation is seen as an ethical, political, and ideological activity rather than as a mechanical linguistic exercise. Even when the literary art of translation is recognized as fundamental, the ideological implications of literary creativity and innovation are also sounded.”

(Tymoczko, 2006, p. 443)

2.4.4. การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมและอุดมการณ์ในการแปลศึกษา

การแปลศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Translation Studies: DTS) เป็นการศึกษาการ เลือกใช้คำแปลและกลวิธีการแปลในบริบททางประวัติศาสตร์และภูมิรัฐศาสตร์ในขอบเขตที่กว้าง สะท้อนอิทธิพลด้านกลวิธีวรรณศิลป์และอุดมการณ์ของนักแปล อีกทั้งแสดงให้เห็นชัดว่าการแปล มิได้เป็นเพียงการสื่อสารหรือการส่งต่อข้อมูลเท่านั้น แต่เป็นการปรับเปลี่ยนรูปแบบของการสื่อสาร

ผ่านการแปลด้วยวิธีต่าง ๆ ดังหลักฐานทางภาษาศาสตร์ (linguistic evidence) และค่านิยม (value) ที่สื่อออกมาในงานแปล อันเป็นผลมาจากระบบวัฒนธรรม กรอบความคิดด้านสังคมการเมืองและประวัติศาสตร์ ที่มีนักแปลเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดประวัติศาสตร์ ศิลปะ การเมือง อุดมการณ์ และระบบความเชื่อต่าง ๆ ไปสู่อุบัติแปลในภาษาหนึ่งโดยปรับเปลี่ยนรูปแบบของการแปล และได้ยกระดับฉากทัศน์ของการแปลไปสู่มิติอื่น (Hermans, 1994, pp. 139-141)

“สิ่งที่สำคัญที่สุดมิใช่การศึกษาว่าคำกร้อยเรียงไว้บนหน้ากระดาษอย่างไร แต่เป็นการศึกษาว่าทำไมคำต่าง ๆ จึงถูกจัดเรียงไว้เช่นนั้น ประเด็นจารีตทางสังคม ขนบทางวรรณกรรม และอุดมการณ์ใดที่ทำให้นักแปลตัดสินใจแปลเช่นนั้น พวกเขาหวังอะไรจากการแปลเช่นนั้น และเป็นการศึกษาว่าพวกเขาสามารถพูดได้แล้วหรือไม่ว่าบรรลุเป้าหมายแล้วหรือไม่อย่างไร”

(Lefevere, 1992, p. 81)

การศึกษาวิเคราะห์บทบาทของภาษาและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ในระบับวาทกรรมมีอย่างแพร่หลาย โดย Munday and Zhang (2017, p. 3) ระบุว่าวาทกรรมวิเคราะห์ (Discourse Analysis) เป็นการนำเสนอแบบจำลองที่แสดงรูปแบบการเลือกใช้ภาษาและการเชื่อมโยงระบบการวิเคราะห์ไปสู่ประเด็นและบริบทต่าง ๆ ในการทำงานของนักแปลได้ อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่พิสูจน์ว่าลักษณะการใช้ภาษาได้รับอิทธิพลมาจากความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร และเป็นผลมาจากการเลือกใช้ภาษาต่ออัตลักษณ์และความสัมพันธ์ทางสังคม (Paltridge, 2012, p. 1) ซึ่งการศึกษาวาทกรรมวิเคราะห์มีได้จำกัดอยู่เพียงแค่การศึกษาภาษาในระดับที่สูงกว่าอนุภาค (Clause) เท่านั้น (Martin & Rose, 2007) แต่การศึกษาได้ขยายขอบเขตไปถึงพลวัตและคุณลักษณะทางธรรมชาติของบทบาทผู้ส่งสารและผู้รับสาร หรือโลกทัศน์ (อุดมการณ์) และอัตลักษณ์ที่สนับสนุนหรือหนุนสร้างในกลุ่มสังคมนั้น ๆ (Munday & Zhang, 2017, p. 1)

แม้ว่าการศึกษาด้านวาทกรรมการเมืองจะได้รับความสนใจมากขึ้น แต่จำนวนงานวิจัยในหัวข้อวาทกรรมการเมืองในแขนงวิชาการแปลศึกษาส่วนใหญ่ในประเทศไทยจะจำกัดอยู่เพียงหัวข้อเกี่ยวกับเรื่องทักษะการแปล กลวิธีการแปลกลุ่มคำบางประเภทในบริบทต่าง ๆ รวมถึงการศึกษาลักษณะของภาษาและวัจนปฏิบัติศาสตร์ในภาษาการเมือง ดังที่ Schäffner (1997) ที่ได้ทำวิจัยกรณีศึกษาการเปลี่ยนแปลงระบบหน้าที่ของภาษาต้นทางและภาษาปลายทางในวาทกรรมการเมืองที่

อ่อนไหวง่าย พบว่าต้นฉบับและสำนวนแปลหลายชิ้นทำหน้าที่ต่างกันไปตามสถานการณ์และวัฒนธรรมของตัวนั้น ๆ โดย Schöffner (1997, p. 139) ได้แย้งว่ากลไกเริ่มต้นของความพยายามเชื่อมโยงโครงสร้างระดับผิวของสำนวนแปลในภาษาปลายทาง (surface structure of target language) กับวิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (discursive practice) บริบททางสังคม (social context) และกระบวนการสร้างเหตุผลเชิงปริชาน (cognitive reasoning process) เข้าด้วยกัน คือการเริ่มต้นศึกษาโครงสร้างระดับผิวของต้นฉบับ เพราะโครงสร้างระดับผิวมีผลต่อการตีความตัวบทและการปฏิบัติการแปลของนักแปล

Munday (2012a, p. 163) อธิบายต่อไปอีกว่ากระบวนการสร้างภาษาโดยผู้พูดนั้นขึ้นอยู่กับความรู้ด้านวัฒนธรรมที่มีร่วมกันกับผู้รับสาร (presupposition) อย่งไรก็ดี นอกเหนือจากทักษะการแปลและวิธีการแปลวาทกรรมการเมืองในศาสตร์การแปลศึกษาแล้ว ควรตระหนักไว้ว่าอุดมการณ์นั้นมักแฝงอยู่ในวาทกรรมการเมือง (Álvarez & Vidal, 1996, p. 5) เพราะการศึกษาและการฝึกปฏิบัติแปลเสียงไม่ได้ที่จะค้นพบความสัมพันธ์ของอำนาจในขอบของตัวบทที่สะท้อนโครงสร้างทางอำนาจออกมาในบริบททางวัฒนธรรมที่กว้างกว่าออกมา (Álvarez & Vidal, 1996, p. 1) เช่นเดียวกันกับการศึกษาของ Schöffner (2004, p. 136) ที่กล่าวว่าการศึกษาสมัยใหม่ไม่ได้ให้ค่ากับการวินิจฉัยการแปลว่างานแปลนั้น “ซื่อตรง (faithful)” ต่อต้นฉบับหรือไม่ แต่มุ่งความสนใจไปที่วิถีปฏิบัติทางสังคม วัฒนธรรมและการสื่อสาร นัยสำคัญของวัฒนธรรมและอุดมการณ์ที่มีต่อการเปลี่ยนนโยบายการแปลและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมแปลกับปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งในช่วงหลายปีที่ผ่านมา การศึกษาวิจัยเริ่มเบนความสนใจไปที่ความสัมพันธ์ระหว่างอุดมการณ์และอำนาจที่เกี่ยวข้องกับการแปลวาทกรรมการเมือง

แนวทางสำคัญในการศึกษาภาษามักเป็นการตรวจสอบการแปลเพื่อเผยให้เห็นว่าการแปลถูกเปลี่ยนแปลงโดยอุดมการณ์อย่างไร และด้วยแนวปฏิบัตินี้ก่อให้เกิดการคงอยู่ (perpetuation) หรือการโค่นล้ม (subversion) วาทกรรมใดวาทกรรมหนึ่ง (Olk, 2002, p. 101) โดย Schöffner (2012, pp. 137-144) ได้วิเคราะห์วาทกรรมการเมืองและสำนวนแปลที่แตกต่างกัน 3 ฉบับ จากการสัมภาษณ์ความเห็นของประธานาธิบดีวลาดิมีร์ ปูติน ในการแถลงข่าวร่วมกับนายกรัฐมนตรีอังกฤษ แอร์เคล และประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา จอร์จ บุช และนายกรัฐมนตรีแห่งสหราชอาณาจักร โทนี่ แบลร์ ที่มีต่อ แอ็สมัตเตินเนอด ประธานาธิบดีของประเทศอิหร่าน การวิเคราะห์

ดังกล่าวนำเสนอว่านอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลงด้านภาษาเล็กน้อย ความหมายของต้นฉบับบางส่วนถูกกรองออกไป ไม่ปรากฏในสำนวนแปล ซึ่งสะท้อนการละ (omissions) การเติม (additions) และการแปลงรูปภาษา (reformulation) ของตัวบทให้เป็นบริบทใหม่อีกบริบทหนึ่งอย่างเด่นชัด โดย Schäffner (2012, pp. 137-144) แย้งว่าวิถีปฏิบัติทางวาทกรรม (discursive practice) และประเด็นการแปลงบริบทใหม่ (translational recontextualization) นั้นไม่เป็นกลาง ซึ่งอาจมีกระบวนการตรวจแก้และบรรณาธิกรการแปลก่อนหน้าที่จะมีการแปลตัวบททั้งหมดแล้ว จึงกล่าวได้ว่าการเปลี่ยนทางรูปภาษา (shift) เป็นผลอันเนื่องมาจากเป้าหมายการสื่อสาร นโยบายของสถาบัน และอุดมการณ์ที่อยู่เบื้องหลังการแปล

การแปลมักถูกจัดว่าเป็นวิถีปฏิบัติทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งวาทกรรมทุกชิ้นสะท้อนการประเมินค่าในภาษาโดยผู้พูดหรือผู้เขียนไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ การประเมินค่าดังกล่าวเป็นศูนย์กลางของการสื่อสารและศูนย์กลางของการแปล (Munday, 2012a, p. 11) เพราะการประเมินค่าภาษาโดยผู้แปลจะสะท้อนออกมาในสำนวนแปล ซึ่งเป็นผลมาจากตัวนักแปลเองและอุดมการณ์ของนักแปลในกระบวนการแปล

2.4.4.1. การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการแปลและบริบทแวดล้อมบทแปล

นอกเหนือจากการวิเคราะห์การแปลแล้ว การวิเคราะห์ข้อมูลในระดับบริบท (contextual level) ร่วมด้วยจะทำให้เห็นถึงวิถีปฏิบัติทางสังคมวัฒนธรรมและการเมือง ขนบ และข้อกำหนดต่าง ๆ ของต้นฉบับและสำนวนแปลได้ Schäffner (2004) อ้างถึงใน Phanthaphoommee (2022, p. 7) โดย Schäffner (2012, p. 119) ยังชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลของสถาบันที่มีผลต่อบทแปลประเภทการเมือง ซึ่งในทัศนะของ Schäffner มองว่าตัวบทประเภทการเมืองอาจถูกแปลงบริบทใหม่ (recontextualized) เพื่อตอบสนองความคาดหวังของวัฒนธรรมปลายทางได้เช่นกัน (Schäffner (2012) อ้างถึงใน Phanthaphoommee, 2022, p. 8) ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าผลผลิตที่เกิดจากการแปล โดยเฉพาะการแปลตัวบทประเภทการเมือง สะท้อนอิทธิพลและอุดมการณ์ของสถาบันที่มีต่อแปลอย่างมีนัยสำคัญ เพราะว่าการแปลเป็นกระบวนการหมุนสร้างวิถีปฏิบัติ (discursive practice) และการสร้างความชอบธรรม (legitimation) โดยมีนักแปลเป็นตัวกลางในการส่งต่ออุดมการณ์ผ่านการแปล สอดคล้องกับที่ Schäffner (2004, pp. 144-145) กล่าวไว้ว่าวัตถุประสงค์ของการแปลอย่างหนึ่งก็คือ การสร้างความชอบธรรม หรือ “*legitimization*” ซึ่งเป็นนำเสนอภาพของตนเองเชิงบวกหรือการนำเสนอภาพของผู้อื่นในเชิงลบ (Schäffner (2004, pp. 144-145) อ้างถึงใน

Phanthaphoommee, 2022, p. 7) ดังนั้น เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของอิทธิพลของอุดมการณ์และสถาบันที่มีผลต่อการแปลที่ชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยจึงศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในระดับบริบท ซึ่งประกอบไปด้วย ตัวบทแวดล้อมบทแปล บริบทสังคมการเมืองในช่วงเวลานั้น และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตัวอย่างการแปลที่นำมาศึกษา นี้ เพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์ในระดับภาษา (linguistic level) ด้วย

2.4.4.2. การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการแปลและตัวบทแวดล้อมบทแปล

ตัวบทแวดล้อมบทแปล (paratext) คือองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบท หรือนำเสนอข้อมูลต่อผู้อ่านและมีอิทธิพลต่อการรับสารของผู้อ่าน โดยองค์ประกอบเหล่านี้ อาจถูกปรับแต่งหรือจัดวางไว้ในส่วนต่าง ๆ ของตัวบท ได้แก่ ส่วนที่อยู่ในตัวหนังสือ (peritext) หรือ ส่วนที่อยู่นอกเหนือหนังสือ (epitext) (Genette (1997) อ้างถึงใน Batchelor, 2018, p. 12) อย่างไรก็ตาม Batchelor (2018) มองว่าบทแปลเป็นส่วนหนึ่งของต้นฉบับ และตัวบทแวดล้อมบทแปลก็สามารถมองได้ว่าเป็นงานเขียนฉบับใหม่ของต้นฉบับได้เช่นกัน อีกทั้งตัวบทแวดล้อมบทแปลก็เป็นพื้นที่แสดงถึงการแทรกแซงตัวบทของผู้แปล หรือการปรับแต่งตัวบทให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ โดยผู้แปลก็ได้ โดยตัวบทแวดล้อมบทแปลเป็นองค์ประกอบของหนังสือ เช่น ชื่อหนังสือ ชื่อผู้เขียน คำนำ คำนิยม ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้มีผลต่อการรับสารและตีความตัวบทของผู้อ่านอย่างมีนัยสำคัญ เพราะตัวบทแวดล้อมบทแปลทำหน้าที่อธิบาย ให้คำนิยาม กำหนดคติกา สนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับตัวบท หรือความเห็นและทัศนคติที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการ นักแปล หรือผู้วิจารณ์ (Genette (1997) อ้างถึงใน Batchelor, 2018, pp. 25-27)

ยกตัวอย่างงานวิจัยของ Chittiphalangsrri (2015) ที่ศึกษาอุดมการณ์และจุดยืนของผู้แปล อ. สนิทวงศ์ ในบทแปลนวนิยายเรื่อง *Anna and the King of Siam* และอบ ไชยวสุ ในบทแปล *The Romance of the Harem* ซึ่งเป็นงานเขียนของแหม่มแอนนา หรือ Anna Leonowens ที่แสดงออกมาชัดเจนในคำนำและเชิงอรรถ รวมถึงการขอให้ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ผู้มีอิทธิพลทางการเมืองและมีผลงานทางวรรณกรรมไทย เขียนคำนำในหนังสือแปลให้ เพื่อออกตัวว่าไม่เห็นด้วยกับต้นฉบับหรือกล่าวเตือนผู้อ่านให้อ่านเพื่อความเพลิดเพลินเท่านั้น อีกทั้งเพื่อเป็นการเลี่ยงความรับผิดชอบจากงานแปลของตนเอง โดย Chittiphalangsrri (2015) กล่าวว่าคำนำทำหน้าที่กำหนดกรอบและตัวบทแวดล้อมบทแปล เป็นเสมือนธงเตือนผู้อ่านว่าสิ่งที่จะอ่านนี้เป็นผลงานของผู้เขียนต้นฉบับ ไม่ใช่ผลงานของนักแปล นอกจากนี้ ตัวบทแวดล้อมบทแปลยังช่วยให้นักแปลสามารถ

ปกป้องจุดยืนและจริยธรรมทางวิชาชีพของตนและในขณะเดียวกันก็ยอมรับหรือเขายึดถือ (Chittiphalangsrri, 2015, p. 110)

2.5. แนวคิดและทฤษฎีภาษาศาสตร์ระบบหน้าที่

Michael Alexander Kirkwood Halliday (ค.ศ. 1925-2018) นักภาษาศาสตร์เชิงหน้าที่ (functionalist) จากสำนักไวยากรณ์หน้าที่ สำนักปราก (Prague School) ในยุโรป พัฒนาทฤษฎีภาษาศาสตร์ระบบหน้าที่ขึ้น โดยมองภาษาในฐานะ “สัญญาณศาสตร์สังคม (social semiotic)” (Halliday, 1978, pp. 108-109) และให้ความสำคัญกับภาษาในระดับวาทกรรมและมองว่าไวยากรณ์เป็นเรื่องของทางเลือก (choice) การดำเนินการ (operations) ในแต่ละระดับชั้น (Stratification) ตั้งแต่บริบทของประเภทตัวบท (context of genre) อรรถศาสตร์ (semantics) ระบบศัพท์และไวยากรณ์ (lexicogrammar) ไปจนถึงการศึกษาในระดับวิทยาการทางศัพท์ เช่น วิทยาหน่วยคำ (Morphology) และสัทศาสตร์ (Phonology) เป็นต้น อีกทั้งได้จัดหมวดหมู่ตัวบท (text) ในฐานะภาษาเชิงหน้าที่ในบริบท (language functioning in context) เพื่อวิเคราะห์ว่าภาษาถูกใช้อย่างไร (Halliday & Matthiessen, 2004, pp. 3, 719) และภาษาในฐานะ “ทรัพยากรในการสร้างสังคมในสังคมนานาประการ (resources for constructing multiple social realities)” (Lemke, 1992, p. 82)

ทฤษฎีภาษาศาสตร์ระบบหน้าที่ (Systemic Functional Linguistics) ศึกษา “ความหมายที่เป็นไปได้ (meaning potential)” ให้เอื้อต่อการวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ในตัวบทหลายประเภท เช่น หน้าที่ของภาษาในการสื่อสารความคิด หน้าที่ของภาษาในการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคู่สื่อสารและหน้าที่ของภาษาที่ด้านตัวบท เป็นต้น ซึ่งลักษณะของภาษาที่ใช้แตกต่างกันไปตามหน้าที่แต่ละหน่วยในภาษาจะต้องสามารถอธิบายในเชิงหน้าที่ในระบบได้และในหน่วยภาษาส่วนมากจะมีมากกว่าหนึ่งหน้าที่ (วิโรจน์ อรุณมาณะกุล, ม.ป.ป., p. 119) ในระดับหน้าที่ของตัวบทที่แตกต่างกัน เช่น วาทกรรม ประเภทตัวบท ทำเนียบภาษา อรรถศาสตร์ ระบบศัพท์และไวยากรณ์ ฯลฯ ผู้เขียนหรือผู้อ่านจะเลือกสรรจากตัวเลือกภาษาที่มีเพื่อสร้างตัวบทที่ให้ความหมายในบริบทของการสื่อสารนั้น ๆ หรือกล่าวในทางเทคนิคคือ ระบบของภาษาจะถูกจัดวางในโครงสร้างของตัวบท (Halliday & Matthiessen, 2004, p. 26) และไวยากรณ์ (grammar) เป็นส่วนหนึ่งของภาษาและเป็น

ปรากฏการณ์ (phenomenon) และเป็นการเรียงคำอย่างเป็นระบบ (system of wording) อันสะท้อนถึงบทบาทและหน้าที่ (function) ที่แสดงออกมาเพื่อหน้าที่ในบริบทการสื่อสาร

ตัวเลือกภาษา (choice of language) และโครงสร้างทางสังคม (social structure) ประกอบสร้าง ความหมายที่เป็นไปได้ โดยหลักการสำคัญของ “ความหมายที่เป็นไปได้ (meaning potential)” ก็คือความหลากหลายของตัวเลือก (range of options) ที่มีลักษณะของสถานการณ์จำเพาะ (situation-specific) นั้น ๆ หรือประเภทตัวบทจำเพาะ (genre-specific) (Halliday & Matthiessen, 2004, p. 109) เป็นตัวเลือกที่ถูกสร้างขึ้นในบริบทจำเพาะ (genre-specific) ในระบบคำศัพท์และไวยากรณ์ที่หลากหลาย (the range of lexical and grammatical) ตัวเลือกภาษาเปิดกว้างสำหรับผู้เขียนที่จะเลือกสรรตัวเลือกเหล่านี้ในการสร้างความหมายที่เป็นไปได้ในแต่ละอนุพากษ์ ตามหน้าที่ความหมายเชิงวาทกรรมสามประการ (Halliday, 1994; Halliday & Matthiessen, 2004) โดยผู้วิจัยอ้างอิงคำนิยามมิตอภินี้ที่ต่าง ๆ ตาม วิโรจน์ อรุณมาณะกุล (ม.ป.ป., p. 188) ได้ดังนี้

- 1) มิตอภินี้ที่ด้านการสื่อความคิด (ideational metafunction) หมายถึง ภาษาที่ใช้สื่อสารประสบการณ์หรือเป็นกล่าวถึงหน้าที่ของภาษาในฐานะตัวแทน (Clause as representation) โดยมีระบบกระบวนการ (Process) ระบบแสดงกริยา (Transitivity) และการทำให้เป็นคำนาม (Nominalization) เป็นระบบที่ใช้วิเคราะห์กระบวนการกระทำ (Material) ความรู้สึกนึกคิด (Mental) การประพฤติ (Behavioral) การพูด (Verbal) การบ่งบอกสถานภาพ (Relational) และการบ่งบอกการดำรงอยู่ (Existential) เป็นอาทิ
- 2) มิตอภินี้ที่ด้านบุคคลสัมพันธ์ (interpersonal metafunction) หมายถึง ภาษาที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ ตัวบทและบทบาททางสังคมระหว่างผู้พูดหรือผู้เขียนกับผู้อ่าน ซึ่งเป็นการกล่าวถึงหน้าที่ของภาษาในฐานะการแลกเปลี่ยน (Clause as exchange) ทั้งนี้ การศึกษาระบบศัพท์และไวยากรณ์ (lexiogrammar) ในหน้าที่บุคคลสัมพันธ์สามารถพิจารณาจากระบบมาลา (Mood) กริยาทัศนภาวะ (Modality) การใช้คำสรรพนาม (Pronominal use) หรือหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ (Attitudinal lexis) ได้ (ณรงเดช พันธะพุมมี, 2022, หน้า 189) รวมถึง คำคุณศัพท์เชิงประเมินค่า (evaluative epithets) ทั้งระบบมาลาประกอบไปด้วย ประโยคบอกเล่า (Declarative) ประโยคคำสั่ง (Imperative) และประโยคคำถาม (Interrogative) ฯลฯ

- 3) มิติอภิหน้าที่เรียบเรียงความ (textual metafunction) หมายถึง ลักษณะการนำเสนอภาษาที่ใช้สื่อสารประสบการณ์และแสดงความสัมพันธ์ของผู้พูดหรือผู้เขียนด้วยโครงสร้างต่าง ๆ ในบริบทใดบริบทหนึ่ง ซึ่งเป็นการกล่าวถึงหน้าที่ภาษาในฐานะสาร (Clause as message) หน้าที่ในการลักษณะการจัดวางโครงสร้างของตัวบทอย่างเชื่อมโยง (Coherent) และสื่อสารถูกใจความ (Theme) สอดคล้องกับบริบท โดยใช้ระบบใจความหลัก (Theme) และระบบใจความรอง (Rheme) ในการวิเคราะห์โครงสร้างของตัวบท โดยใจความหลัก สามารถจำแนกได้ 3 หมวดได้แก่ ใจความหลักของเรื่อง (Topical Theme) ที่สอดคล้องกับมิติอภิหน้าที่ด้านการสื่อความคิด (ideational metafunction) และใจความหลักของการปฏิสัมพันธ์ (Interpersonal Theme) ที่สอดคล้องกับมิติอภิหน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์ (interpersonal metafunction) และใจความหลักของตัวบท (Textual theme) ที่สอดคล้องกับมิติอภิหน้าที่ด้านตัวบท (textual metafunction)

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษาตัวบทประเภทการเมือง เพื่อวิเคราะห์ว่าผู้แปลในฐานะผู้สื่อสารใช้ภาษาลักษณะใดในการแปลและการถ่ายทอดทัศนคติของต้นฉบับ และผู้รับสารในฐานะผู้อ่านว่าได้อ่านงานแปลและทัศนคติในสำนวนแปลในภาษาลักษณะใด ด้วยการศึกษามิติอภิหน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์ในตัวบทว่าทำหน้าที่สร้างปฏิสัมพันธ์อย่างไร และตัดสินค่านิยมระหว่างคู่สื่อสาร (participants) ที่แสดงออกมาในสำนวนแปลอย่างไร

การอธิบายมิติอภิหน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์นี้ Halliday นำเสนอแนวคิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านวัจนกรรม (การส่งสารและรับสาร) และพิจารณาตัวบทด้วยระบบมาลา (Mood) หรือการเลือกใช้ประโยครูปแบบต่าง ๆ ตามกริยาทัศนภาวะ (Modality) ที่หลากหลาย (Halliday, 1994, p. 68; Halliday & Matthiessen, 2004, pp. 107, 150; Halliday & Ruqaiya H., 1989, pp. 31-33) 5 ประเภท โดยสามารถจัดเป็นหมวดหมู่โดยสังเขปได้ดังนี้

- (1) ความน่าจะเป็น (probability) เช่น *could, might, perhaps, certainly* เป็นต้น
- (2) ความเป็นปกติ (usuality) เช่น *usually, never, tends to* เป็นต้น
- (3) คำสั่ง (obligation) เช่น *should, must, ought* เป็นต้น
- (4) ความเป็นไปได้ (inclination) เช่น *will, wish, determined* เป็นต้น
- (5) ความสามารถ (ability) เช่น *is, am, are, can* เป็นต้น

อีกทั้งมีอิทธิพลที่ด้านบุคคลสัมพันธ์ศึกษาได้จากลักษณะการใช้สรรพนาม (Pronominal Use) ดังตัวอย่างเช่น ในสุนทรพจน์การเมือง (political speech) การพูดปราศรัยต่อหน้าประชาชน ด้วยสรรพนามบุรุษที่หนึ่งรูปพหูพจน์ ได้แก่ we โดยไม่ใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่ง (เช่น I เป็นต้น) และบุรุษที่สองรูปเอกพจน์ (เช่น you เป็นต้น) และการใช้ภาษาในลักษณะห่างเหิน (เช่น White House) จะเป็นการกำหนดตำแหน่ง (positioning) ของผู้พูดและผู้ฟังเมื่อได้ยิน ซึ่งประเด็นสำคัญของการเลือกใช้ระบบคำศัพท์และไวยากรณ์ในมิติอิทธิพลที่ด้านบุคคลสัมพันธ์สะท้อนการบุกรุก (intrusion) ของผู้พูดหรือผู้เขียนในสถานการณ์การสื่อสารได้อย่างชัดเจน (Halliday, 1978, p. 17) และสามารถเชื่อมโยงไปยังแนวคิดด้านการสื่อความคิดและอุดมการณ์ของผู้ส่งสารได้ โดยขอบในการเลือกสรรคำ (selection of word) ตามความคาดหวังของผู้รับสารของนักแปลในฐานะ “คนใน (insiders)” และการมีส่วนช่วยผู้พูดในการบิดเบือน (manipulate) ความคิดของผู้ฟังไปสู่การสร้างการยอมรับค่านิยมและความเชื่อร่วมกัน และการสร้างสะพานเชื่อมระหว่างภาษาแนวปฏิบัติในสังคม และแนวความคิด

ประโยชน์ของทฤษฎีภาษาศาสตร์ระบบหน้าที่ (Systemic Functional Linguistics) ส่งผลต่อการแปลอย่างมีนัยสำคัญ เพราะลักษณะการเลือกใช้ภาษาในสำนวนแปลยึดโยงกับตัวเลือก (choice) ที่ผู้แปลใช้ รวมถึงการที่ผู้อ่าน (และนักแปลหรือล่าม) ตีความความเชื่อและค่านิยมของตัวเลือกในต้นฉบับที่ผู้เขียนเลือกใช้ จึงเกิดคำถามตามมาว่าทำไมจึงเลือกคำนี้แทนคำนี้ ผู้เขียนมีตัวเลือกใดบ้างในการแปล หน้าที่ของตัวเลือก (function of choice) ที่ผู้เขียนใช้คืออะไร และรูปแบบการสื่อสาร (form of communication) ไตผลผลิตขึ้นในการสื่อสารนั้น ๆ นักแปลต้องตระหนักถึงลักษณะภาษาที่ผู้เขียนเลือกใช้และถอดรหัสภาษานั้นอีกครั้งในภาษาปลายทางที่เหมาะสม ดังนั้นภาษาที่นักแปลเลือกใช้มีนัยสำคัญที่ต้องศึกษา อีกทั้งการเลือกใช้ภาษาในรูปแบบต่าง ๆ ก็สะท้อนการตัดสินใจในระดับคำ (lexical level) และเช่นเดียวกันสะท้อนการตีความของนักแปลทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัว (Munday, 2012a, p. 16)

ทั้งนี้ การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มุ่งวิเคราะห์หน้าที่ของตัวบทในมิติอิทธิพลที่ด้านบุคคลสัมพันธ์ (interpersonal metafunction) ได้แก่ ลักษณะการใช้หน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ (Attitudinal lexis) และหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation lexis) ในต้นฉบับและสำนวนแปล รูปแบบภาษาที่ใช้ประเมินค่าทัศนคติในสำนวนแปล และวิเคราะห์ตัวบทร่วมกับบริบทการแปล ได้แก่ ตัวบท

แวดล้อมบทแปล (paratext) และอภิปรายผลการวิเคราะห์ร่วมกับแหล่งข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ซึ่งจะไม่วิเคราะห์เจาะลึกด้านความสัมพันธ์ของคู่สื่อสาร (tenor) ที่ประกอบไปด้วยความเป็นมาของผู้เขียน (author's temporal, geographical and social provenance) จุดยืนของผู้เขียน (author's personal stance) ความสัมพันธ์ด้านบทบาททางสังคม (social role relationship) และทัศนคติทางสังคม (social attitude) แต่อย่างไรก็ตาม

2.6. แนวคิดและทฤษฎีการประเมินค่า

2.6.1. ทฤษฎีการประเมินค่าของ James Martin และ Peter White

กรอบทฤษฎีการประเมินค่า (Appraisal Framework) ที่พัฒนาขึ้นโดย Martin และ White ในช่วงค.ศ. 1990-2015 นำเสนอการวิเคราะห์ความหมายของตัวบทที่แสดงการประเมินค่าเชิงบวกและเชิงลบ ที่มีการเสริมหรือลดทอนความเข้มข้นและความตรงไปตรงมาของทัศนคติที่แสดงออกในตัวบท และที่โต้ตอบกันระหว่างคู่สื่อสาร (participants) ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ทฤษฎีการวิเคราะห์ความหมายเหล่านี้จัดอยู่ในหมวดหมู่ภาษาแห่งการประเมินค่า (language of evaluation) เพราะความหมายที่สื่อออกมาจากตัวบทถูกประเมินค่าจากจุดยืน (Stance) ที่แตกต่างกันของผู้พูดหรือผู้เขียนที่แสดงออกมาในปรากฏการณ์ต่าง ๆ (White, 2015, p. 1)

เมื่อผู้พูดหรือผู้เขียนประกาศจุดยืนของตนผ่านทัศนคติที่สะท้อนออกมาในตัวบท พวกเขาไม่ได้เพียงแต่แสดงออกถึงความรู้สึกของตนเอง หรือ “พูดความคิดของตัวเอง” เท่านั้น แต่ยังเชื่อเชิญผู้อื่นให้ตอบรับและสร้างการมีส่วนร่วมด้วยความรู้สึก ทัศนคติ หรือการประเมินเชิงบรรทัดฐานตามสิ่งที่ได้ประกาศออกมา ดังนั้น การแสดงออกถึงทัศนคติผ่านตัวบทนั้นมีความยึดโยงกับหมู่ผู้รับสารในสังคมนวัตกรรมที่มีค่านิยมและความเชื่อเดียวกัน (Martin & White, 2005, p. 95)

เมื่อตัวบทใหม่ถูกผลิตขึ้นในบริบททางวัฒนธรรมใหม่ และเมื่อนักแปลหรือล่ามแทรกแซงการแปล ฐานของการประเมินค่าภาษาก็จะเปลี่ยนไป บางครั้ง เมื่อเกิดการสื่อสารข้ามภาษา (cross linguistics) หรือการข้ามวัฒนธรรม (cross culture) อย่างมีนัยสำคัญ หรือจุดประสงค์และหน้าที่ของการแปลนั้นแตกต่างจากต้นฉบับไปมาก ประเด็นเหล่านี้จะมีผลต่อสำนวนแปลในหลายมิติ ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนการนำเสนอข้อมูลเชิงความคิด (ideational) และข้อเท็จจริง (factual information) ในสำนวนแปล หรือระดับเรื่องเล่า (narrative level) เช่น การแปลเทพนิยายที่บ่อยครั้งมักปรับให้เข้ากับผู้อ่านปลายทาง และในบริบทที่มีการบิดเบือนวัฒนธรรมหรือการเซ็นเซอร์ทางการเมือง เป็นต้น (Billiani, 2007, pp. 1-6)

การสื่อสารในโลกที่มีทักษะและการตีความที่หลากหลายทำให้การสื่อสารมีความซับซ้อนและไม่แน่นอน ดังนั้นการวางแผนทางภาษาจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้สื่อสาร (Lemke, 1992, p. 85) โดยเฉพาะวาทกรรมการเมืองที่ผู้รับสารอาจตีความวาทกรรมไปได้หลากหลาย ประกอบกับอุดมการณ์ทางการเมืองที่แฝงอยู่ในวาทกรรมที่มีความอ่อนไหวมาก การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาว่าผู้แปลในฐานะผู้สื่อสารร่วม (co-communicator) จะสื่อสารมิติอภิหน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์ (interpersonal metafunction) รวมไปถึงถ่ายทอดแนวทางค่านิยม (value orientation) ของต้นฉบับออกมาในสำนวนแปลอย่างไร

Martin และ White ได้ขยายขอบเขตการศึกษาวิจัยความหมายด้านบุคคลสัมพันธ์ (interpersonal meaning) ในกรอบทฤษฎีภาษาศาสตร์ระบบหน้าที่ โดยการนำเสนอต้นแบบกรอบการวิเคราะห์ใหม่ด้วยการประเมินค่าภาษา (evaluation) ด้วยระบบการประเมินค่า (Appraisal System) หากเปรียบเทียบกับการศึกษาในมิติอื่น ๆ ด้านการประเมินค่าแล้ว ระบบการประเมินค่าเป็นระบบที่มีหมวดหมู่ในการอธิบายการประเมินค่าภาษาได้ดีและชัดเจนกว่า จึงเป็นที่เรียกกันว่า “แบบจำลองการศึกษาค่านิยมในวาทกรรมที่ดีที่สุดในปัจจุบัน” (Thompson & Hunston, 2000, p. 308) และ “เป็นการศึกษาการประเมินค่าภาษาที่เป็นระบบและมีรายละเอียดซับซ้อนในตัวเองระบบเดียวที่มีอยู่” (Bednarek, 2006, p. 32) ดังนั้น ระบบการประเมินค่า จึงนำมาใช้ในการศึกษาทฤษฎีเชิงลึกเพื่อค้นหาความหมายการประเมินค่าที่นักแปลเลือกใช้ในการแปลวาทกรรมการเมือง (Munday, 2012a, p. 53)

การศึกษาทฤษฎีการประเมินค่ามุ่งเน้นการวิเคราะห์กลไกในมิติอภิหน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์ (interpersonal metafunction) เป็นสำคัญ กล่าวคือ ศึกษาว่าผู้พูดหรือผู้เขียนแสดงความรู้สึก รสนิยม ความคิดเห็นและทัศนคติของตนเองด้วยความเข้มข้นและตรงไปตรงมามากน้อยเท่าใด โดย Martin and Rose (2007, p. 26) กล่าวว่า การประเมินค่า (Appraisal/Evaluation) ใช้เพื่อนำเสนอความสัมพันธ์ทางสังคม (social relationship) ของผู้ส่งสาร โดยการทำให้ผู้รับสารทราบว่าผู้ส่งสารรู้สึกต่อบุคคลและสิ่งต่าง ๆ อย่างไร อีกนัยหนึ่ง เป็นการแสดงทัศนคติของผู้ส่งสาร ทั้งนี้ การประเมินค่าทัศนคติอาจมีการลดทอนหรือเสริมความเข้มข้นขึ้น (intensification) กล่าวคืออาจมีการเติมแต่งไม่มากก็น้อย และทัศนคติอาจถูกนำเสนอโดยผู้ส่งสารเองหรืออาจมาจากแหล่งอื่นก็ได้

2.7. แนวทางการประเมินค่าของ Jeremy Munday

หนังสือเรื่อง *Evaluation in Translation: Critical Points of Translator Decision Making* ที่เขียนโดยเจอร์มี มันเดย์ (Jeremy Munday) เมื่อค.ศ. 2012 นำเสนอการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการประเมินค่า (Appraisal Theory) ในการศึกษาประเภทตัวบท (Genre) ต่าง ๆ และประเด็นสำคัญของทฤษฎีดังกล่าวในกระบวนการแปล (Translation Process) (Tajvidi & Adjani, 2017, p. 8) ซึ่งเป็นผลงานที่ได้รับการอ้างอิงเป็นจำนวนมากในปีต่อ ๆ มา หลังจากในช่วงแรกของการนำทฤษฎีประเมินค่ามาเริ่มใช้ในงานวิจัยด้านการแปลศึกษาในช่วงทศวรรษก่อนหน้า

2.7.1. ตัวอย่างผลการศึกษาของ Jeremy Munday

การวิจัยด้านการแปลด้วยทฤษฎีประเมินค่าครอบคลุมไปถึงการศึกษาวินิจฉัยในสาขาการแปลและการล่ามในตัวบทประเภทการเมืองด้วยเช่นกัน เมื่อ Munday (2012a); (Munday, 2018) ทำการศึกษาบทแปลที่ถอดเทปจากการล่ามพูดพร้อม (Simultaneous Translation) ของสุนทรพจน์แรกในพิธีรับตำแหน่ง (First Inaugural Address) ของประธานาธิบดีบารัค โอบามาเมื่อค.ศ 2009 และโดนัลด์ ทรัมป์เมื่อค.ศ 2016 จากต้นฉบับภาษาอังกฤษและฉบับแปลภาษาสเปนจาก 3 สำนักข่าว ได้แก่ ซีเอ็นเอ็น (CNN) เทเลมุนโด (Telemundo) และคาแนล เอ็น (Canal N) ด้วยทฤษฎีประเมินค่า เพื่อแสดงให้เห็นการนำเสนอคุณค่าของวาทกรรมต้นฉบับในฉบับแปล ในการศึกษาครั้งแรกพบว่าสุนทรพจน์ของโอบามาเต็มไปด้วยการแสดงออกด้วยภาษาในลักษณะการตัดสิน (Judgement) แต่ในบทแปลหลาย ๆ ฉบับ ระบบภาษาเหล่านี้ถูกลดทอนลงไป เนื่องมาจากล่ามแปลพร้อมแปลภายใต้ความกดดันจึงทำให้ทัศนคติ (Attitudes) และระดับทัศนคติ (Graduation) ถูกลดความเข้มข้นและลดปริมาณลง และการต้องสื่อสารเนื้อหาเชิงอุดมคติและเป็นผลมาจากการอธิบายค่าประเมินค่าที่เป็นนามธรรมและซับซ้อนในปริมาณมาก ในขณะที่บทแปลสุนทรพจน์แรกของโดนัลด์ ทรัมป์ไม่ได้มีการลดทอนระดับทัศนคติ (Graduation) เหมือนบทแปลของโอบามา เพราะทรัมป์พูดซ้ำและเน้นคำ ล่ามจึงมีเวลาที่จะรักษาระดับทัศนคติไว้ได้ (Munday, 2018, pp. 183-192)

การประเมินค่าทัศนคติเหล่านี้น่าสนใจอย่างยิ่ง เพราะมีเพียงแต่เป็นการเผยให้เห็นถึงความรู้สึกและค่านิยมของผู้ส่งสารเท่านั้น แต่เป็นการประเมินค่าทัศนคติที่แสดงถึงสถานะ (status) หรืออำนาจ (authority) ที่ประกอบสร้างด้วยทัศนคติ ซึ่งยึดโยงกับกลวิธีทางวรรณศิลป์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ใช้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้รับสาร (participants) ทัศนคติอย่างเป็นระบบ หลักการวิเคราะห์ด้วยการประเมินค่าแบบดั้งเดิมจะมุ่งเน้นศึกษาผ่านกริยาทัศนภาวะ (Modality) หรือหลักฐานที่

ปรากฏ (evidentiality) เป็นหลัก แต่ในปัจจุบันกรอบการวิเคราะห์ดังกล่าวได้ขยายเป้าประสงค์ของการศึกษาไปถึงขั้นการวิเคราะห์ตำแหน่งของเสียงในตัวบท (textual voice position) ระหว่างต้นฉบับและสำนวนแปลนั้นแตกต่างกันในลักษณะใด รวมถึงการวิเคราะห์การเน้นคำ (intensification) และภาษาที่คลุมเครือ (vague language) ด้วยการนำเสนอกรอบการวิเคราะห์ที่กว้างกว่าว่าผู้ส่งสารเพิ่มหรือลดทอนความเข้มข้น และเน้นหรือไม่เน้นใจความที่สื่อออกมาเล็กน้อยอย่างไร

Munday (2012a) นำเสนอแนวทางการประเมินค่าการแปลในหนังสือ *Evaluation in Translation: Critical Points of Translator Decision Making* ประยุกต์ใช้ร่วมกับทฤษฎีประเมินค่าของ Martin and White (2005) แสดงกรอบการวิเคราะห์ทัศนคติ (Attitudes) ซึ่งประกอบไปด้วยลักษณะภาษาที่สื่อความหมายทางความรู้สึก แบ่งออกได้เป็น 3 หมวดได้แก่ อารมณ์ (Affect) การตัดสิน (Judgement) และความนิยม (Appreciation) ทั้งนี้ คำแปลหมวดหมู่ทัศนคติและระดับทัศนคติแต่ละประเภทในทฤษฎีประเมินค่า ผู้วิจัยแปลโดยอิงตามความหมายและหน้าที่ของแต่หมวดหมู่ เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีศัพท์บัญญัติในภาษาไทย รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

1. อารมณ์ (Affect)

ผู้ประเมินค่า (Appraiser) แสดงทัศนคติที่สื่ออารมณ์เป็นการตอบสนองทางอารมณ์ (emotional reaction) เชิงบวกหรือเชิงลบของตนเอง หรือต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งแสดงอารมณ์ความรู้สึกทั้งบวกและลบ เช่น มีความสุข (happy) มั่นใจ (confident) เศร้า (sad) กังวล (anxious) และอารมณ์สามารถจำแนกออกเป็นหมวดย่อยอีก 3 หมวดย่อยได้ดังนี้

- 1.1. ความสุข (Happiness)/ความทุกข์ (Unhappiness)
เช่น *I was ecstatic. / I was not happy.*
- 1.2. ความปลอดภัย (Security)/ความไม่ปลอดภัย (Insecurity)
เช่น *I still have friends. / I was scared.*
- 1.3. ความพอใจ (Satisfaction)/ความไม่พอใจ (Dissatisfaction)
เช่น *I am satisfied. / I was frustrated.*
- 1.4. ความโน้มเอียง (Inclination)/ความไม่โน้มเอียง (Disinclination)
เช่น *I was not afraid. / I was reluctant.*

2. การตัดสิน (Judgement)

ผู้ประเมินค่า (appraiser) ตัดสินพฤติกรรมต่าง ๆ (behaviors) ของบุคคลด้วยค่านิยมทางสังคม (Social Esteem) และข้อบังคับทางสังคม (Social Sanction) ของผู้ถูกประเมิน (appraised) หรือผู้ถูกตัดสิน ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ และทั้งที่กล่าวโดยตรง (explicitly) และโดยนัย (implicitly) โดยการตัดสินสามารถจำแนกออกเป็นหมวดย่อยได้อีก 5 หมวดได้ดังนี้

2.1. ค่านิยมทางสังคม (Social Esteem)

2.1.1. ปกติวิสัย (Normality) ว่าผู้ถูกประเมินพิเศษอย่างไร ('how special?')

เช่น *He is a wealthy man.*

2.1.2. ความยึดมั่น (Tenacity) ว่าผู้ถูกประเมินพึ่งได้เพียงใด ('how dependable?')

เช่น *She was very brave.*

2.2. ข้อบังคับทางสังคม (Social Sanction)

2.2.1. สมรรถภาพ (Capacity) ว่าผู้ถูกประเมินมีความสามารถเพียงใด ('how capable?')

เช่น *She is the most powerful person.*

2.2.2. ความสัตย์จริง (Veracity) ว่าผู้ถูกประเมินมีความซื่อตรงเพียงใด ('how honest?')

เช่น *He was not truthful in what he was saying.*

2.2.3. ความถูกต้องเหมาะสม (Propriety) ว่าผู้ถูกประเมินมีจริยธรรมเพียงใด ('how beyond reproach?')

เช่น *They do not respect the law.*

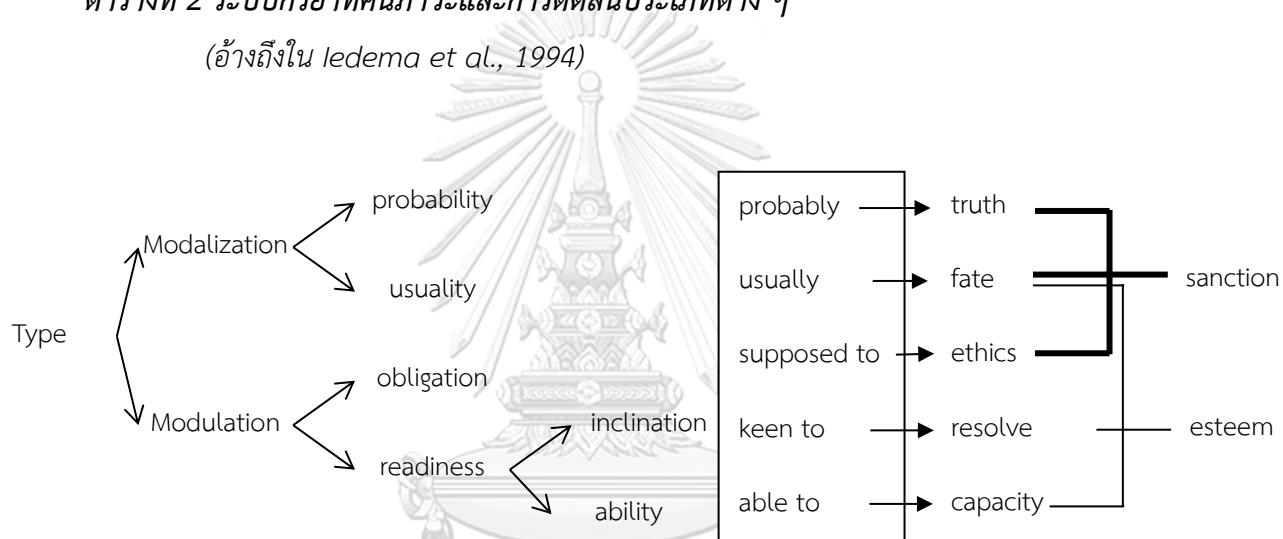
ในการวิเคราะห์การตัดสิน (Judgement) สามารถพิจารณาได้จากการปรากฏร่วมกัน (co-occurrence) ของระบบกิริยาทัศนภาวะ (Modality) และหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติการตัดสิน (Judgmental lexis) สอดคล้องกับ Halliday (1994) ที่กล่าวไว้ว่า ตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการจำแนกการตัดสินแต่ละประเภทจะสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างของระบบไวยากรณ์ในการแปลงให้เป็นทัศนภาวะ (Modalization) (Martin & White, 2005, p. 54)

ตารางที่ 1 การปรากฏร่วมกันของระบบกริยาทัศนภาวะและการตัดสิน

การตัดสิน (Judgement)	ระบบกริยาทัศนภาวะ (Modality)
- ปกติวิสัย (Normality)	- ความเป็นปกติ (usuality)
- สมรรถภาพ (Capacity)	- ความสามารถ (ability)
- ความยึดมั่น (Tenacity)	- ความเป็นไปได้ (inclination)
- ความสัตย์จริง (Veracity)	- ความน่าจะเป็น (probability)
- ความถูกต้องเหมาะสม (Propriety)	- คำสั่ง (obligation)

ตารางที่ 2 ระบบกริยาทัศนภาวะและการตัดสินประเภทต่าง ๆ

(อ้างอิงใน ledema et al., 1994)

3. ความนิยม (Appreciation)

การแสดงสุนทรียศาสตร์ (aesthetics) โดยผู้ประเมินค่า (Appraiser) หรือการให้คุณค่า (value) ต่อสรรพสิ่ง (entities) ข้อเท็จจริง (matters) และปรากฏการณ์ (phenomenon) ต่าง ๆ ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ โดยความนิยมสามารถจำแนกเป็นหมวดย่อยได้ดังต่อไปนี้

3.1. การตอบสนอง (Reaction)

เช่น *This is boring.*

3.2. องค์ประกอบ (Composition)

เช่น *It is simple question.*

3.3. การให้คุณค่า (Valuation)

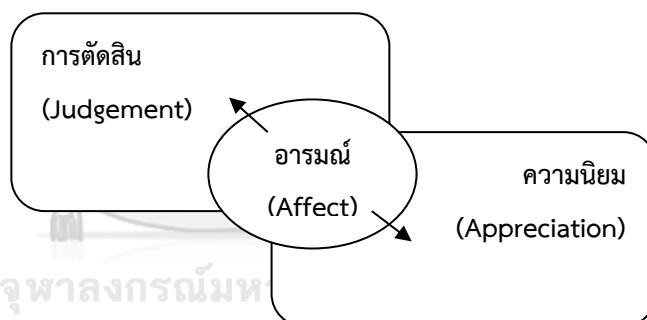
เช่น *This amulet is authentic.*

อย่างไรก็ตาม ในการวิเคราะห์ทัศนคติ บางครั้งอาจเกิดกรณีทับซ้อน (Borderline) ระหว่างหมวดย่อยภายใต้ทัศนคติได้ทั้งในระดับคำและระดับประโยค โดยอาจมองได้ว่าเป็นเพราะการตัดสิน (Judgement) และความนิยม (Appreciation) ทัศนคติทั้งสองหมวดย่อยนี้เกิดจากความรู้สึกที่ปลูกฝังโดยสถาบัน (institutionalized feelings) กล่าวคือการตัดสิน (Judgement) เป็นการใช้ความรู้สึกในการตอบสนองต่อพฤติกรรม เช่น คนเราควรจะมีประพฤติกรรมในลักษณะนี้หรือไม่อย่างไร ซึ่งเกิดจากความรู้สึกบางอย่างที่ถูกปลูกฝังโดยกฎเกณฑ์และข้อบังคับของสังคม เช่นเดียวกัน ความนิยม (Appreciation) ก็เกิดจากความรู้สึกที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ โดยการให้คุณค่าสิ่งสิ่งนั้นว่าควรค่าหรือไม่ ซึ่งการให้คุณค่ากับสิ่งเหล่านี้ถูกกำหนดด้วยระบบเช่นกัน (Martin & White, 2005, p. 45)

รูปภาพที่ 1 การตัดสินและความนิยมที่เกิดจากความรู้สึกที่หล่อสร้างโดยสถาบัน

(ดัดแปลงจาก Martin & White, 2005, p. 45)

การตัดสินพฤติกรรมต่าง ๆ บนพื้นฐานของค่านิยมและ
ข้อบังคับทางสังคม (กฎเกณฑ์และข้อบังคับ)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

การแสดงสุนทรียศาสตร์และการให้คุณค่าสิ่งต่าง ๆ

ทัศนคติสามารถถ่ายทอดได้โดยการกล่าวโดยตรง (direct inscription) ซึ่งเป็นการแสดงทัศนคติที่ชัดเจนที่สุด (Martin & White, 2005, p. 61) และเช่นเดียวกันในบางครั้ง ทัศนคติก็สามารถถ่ายทอดได้โดยการกล่าวโดยนัย (implied) (Martin & Rose, 2003, p. 172) โดยทัศนคติที่สะท้อนมาเรียกว่า ทัศนคติโดยนัย หรือ ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitude หรือ evoked attitude) (Martin & White, 2005; White, 2002) ด้วยหน่วยทัศนคติ (attitudinal tokens) (White, 2006; White & Thomson, 2008) การสื่อสารทัศนคติโดยนัยแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ (White & Thomson, 2008, p. 11) ดังนี้

- *ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (Evoked attitude)*

ทัศนคติที่ถูกกระตุ้นเป็นการให้ข้อเท็จจริงที่แฝงอุดมคติไว้ (ideational information) ซึ่งอาจทำให้เกิดการประเมินค่าเชิงบวกหรือเชิงลบได้ ตัวอย่างเช่น

“George W. Bush delivered his inaugural speech as the United States President who collected 537,000 fewer votes than his opponent.”

ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (Evoked attitude) ที่ซ่อนอยู่ใต้โครงสร้างระดับผิว (Surface Structure) เป็นอัตวิสัย (subjective) และขึ้นอยู่กับมุมมอง (perspectivized) ของผู้แปล ประเด็นเหล่านี้เป็นปัญหาสำคัญของนักแปลที่ต้องตีความการประเมินค่าภาษาของผู้สื่อสารในต้นฉบับและถ่ายทอดไปยังภาษาปลายทางให้ได้เหมาะสมในบริบททางวัฒนธรรมใหม่ที่อาจมีค่านิยมที่แตกต่างกันไป นักแปลต้องตระหนักว่าการแปลทัศนคติที่ถูกกระตุ้นอาจเป็นการจุดประเด็นหรือการสร้างสำนวนการเขียนใหม่ที่เหมาะสมในฉบับแปลด้วยลักษณะภาษาเชิงบวก (หรือภาษาที่เป็นกลาง) อย่างไรก็ตาม สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือบรรทัดฐานทางสังคมในภาษาปลายทางอาจทำให้เกิดความแตกต่างในสำนวนแปลภาษาปลายทางได้อย่างมีนัยสำคัญ (Munday, 2012a, p. 29)

- *ทัศนคติแบบปลุกเร้า (Provoked attitude)*

ในขณะที่ทัศนคติที่ถูกกระตุ้นมุ่งให้เห็นเนื้อหาและข้อเท็จจริง ทัศนคติแบบปลุกเร้า (provoked attitude) เกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูลที่กระตุ้นการตอบสนองเชิงบวกหรือเชิงลบด้วยรูปแบบภาษาประเมินค่า (White, 2006, p. 40) ซึ่งทัศนคติแบบปลุกเร้าจะอยู่กึ่งกลางระหว่างการกล่าวโดยตรง (direct inscription) กับการใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (evoked attitude) สรุปรายละเอียดได้ตามตารางที่นำมาจาก (Munday, 2012a, p. 30) ดังนี้

รูปภาพที่ 2 ลักษณะการถ่ายทอดทัศนคติ

(พัฒนามาจาก Martin & White, 2005, p. 67; Thomson & White, 2008)

นอกจากนั้น คุณค่าของทัศนคติสามารถแสดงออกผ่านตัวบทได้ในหลากหลายระดับความเข้มข้น ไม่ว่าจะเป็นระดับสูงหรือต่ำ ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ระดับความเข้มข้นของทัศนคติจะเชื่อมโยงกับระดับทัศนคติ (Graduation) โดยในการศึกษาการสร้างความหมายใหม่อีกครั้งในการแปลหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ (attitudinal lexis) จึงต้องศึกษาจากหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation lexis) ของระดับทัศนคติ (Graduation) เพราะระดับความเข้มข้นของทัศนคติที่ผู้พูดหรือผู้เขียนสื่อออกมาและความหมายในหลายกรณีจะมีความยึดโยงกับปัจจัยด้านบริบท (contextual factor) ที่แตกต่างกันไป

การทำงานของระดับทัศนคติ (Graduation) สัมพันธ์กับการเลือกใช้ภาษาประเมินค่า ด้วยการเสริมความเข้มข้นและการลดทอนความเข้มข้น หรือเรียกว่าการไล่ระดับ (gradeability) ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 หมวดย่อย ได้แก่ (1) ความเข้มข้น (Force) ประกอบไปด้วย การเสริมความเข้มข้น (up-scaling) เช่น *greatly increased* ฯลฯ และการลดทอนความเข้มข้น (down-scaling) *somewhat lower* หรือ *slightly lower* ฯลฯ (2) ความจำเพาะ (Focus) นำเสนอความเข้มข้นของทัศนคติของตัวบทด้วยรูปแบบการเน้น (Sharpen) เช่น *complete quality* ฯลฯ และการไม่เน้น (Soften) เช่น *basically eliminate* ไล่ระดับตามความเข้มข้นของทัศนคติในตัวบทที่ผู้พูดหรือ

ผู้เขียนต้องการสื่อสาร (Martin & White, 2005, p. 137) และ Fairclough (2003, p. 17) กล่าวในประเด็นสำคัญว่าความเข้มข้นของการประเมินค่าภาษาอาจเกิดจากการใช้กลุ่มหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ เช่น คำวิเศษณ์ (adjective) คำกริยาวิเศษณ์ (adverb) หรือ ระบบกระบวนการสื่อความรู้สึกนึกคิด (mental process) เป็นต้น

Halliday (1994) กล่าวว่าทัศนคติ (Attitudes) เป็นแบบแผนของการประเมินค่าพื้นฐานพิจารณาได้จากทัศนคติที่แสดงออกทางความหมายของคำคุณศัพท์ที่รู้จักกันในทฤษฎีภาษาศาสตร์ระบบหน้าที่ว่า คำคุณศัพท์เชิงการประเมิน (evaluative epithets) หรือ คำคุณศัพท์บุคคลสัมพันธ์ (interpersonal epithets) (Halliday & Matthiessen, 2004, p. 138) โดยพิจารณาได้จากการเลือกใช้ระบบคำศัพท์และไวยากรณ์ (Lexicogrammar) แสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ทัศนคติและระดับทัศนคติ

การประเมินค่า	หมวดย่อย	ลักษณะทัศนคติ	ตัวอย่าง
ทัศนคติ (Attitude)	อารมณ์ (Affect)	ความรู้สึกและปฏิกิริยาโต้ตอบทางอารมณ์ ได้แก่ ความสุข ความทุกข์ ความปลอดภัย ความไม่ปลอดภัย ความพอใจและความไม่พอใจ ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ โดยตรงและโดยนัย	มีความสุข, พึงพอใจ, ไม่ปลอดภัย
	การตัดสิน (Judgement)	ค่านิยมทางสังคม ได้แก่ ความปกติและความถือทิวติ และข้อบังคับทางสังคม ได้แก่ ความสามารถ ความสัตย์จริงและความถูกต้องเหมาะสม ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ โดยตรงและโดยนัย	ผิดศีลธรรม, กล้าหาญ, เลื่อมเสียว
	ความนิยม (Appreciation)	การประเมินสิ่งของและปรากฏการณ์ ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ โดยตรงและโดยนัย	สวยงาม, แท้, เทียม
ระดับทัศนคติ (Graduation)	ความเข้มข้น (Force)	การเพิ่มขึ้น	อย่างมาก, มาก
		การลดทอน	เล็กน้อย, บ้าง
	ความจำเพาะ (Focus)	การเน้น	เช่นนี้
		การไม่เน้น	ประมาณว่า

รากฐานสำคัญของอารมณ์ (Affect) คือการตอบสนองทางจิตและความรู้สึกของปัจเจก เช่น เรามีความสุขเมื่อเราได้ยินข่าวดี ตกใจกลัวเมื่อประสบกับภัยพิบัติ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นผลเกี่ยวเนื่องมาจากหน้าที่ของภาษาในการถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึก (Ochs & Schieffelin, 1989; Ochs, 1989) ในขณะเดียวกัน การตัดสิน (Judgement) และความนิยม (Appreciation) แม้จะแตกต่างกันไปตามปัจเจก แต่อาจสันนิษฐานได้ว่าพื้นฐานของค่านิยมที่ใช้ร่วมกันกลุ่มสังคมอาจมาจากกระบวนการปลูกฝังแนวคิดบางอย่างในสังคมโดยรวม (Institutionalization) (Martin & White, 2005, p. 57) การประเมินค่าของคนเรายึดโยงกับคุณค่าที่ถูกปลูกฝังจากการศึกษา กฎหมาย วัฒนธรรมและสถาบันต่าง ๆ ที่เราเติบโตมาในระบอบนั้นอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม มีการตั้งคำถามว่าค่านิยมที่คนเรามีร่วมกันนั้นมีมากน้อยเพียงใด แน่ใจว่าระบบการศึกษาและกฎหมายในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ย่อมทำให้ค่านิยมของแต่ละกลุ่มสังคมแตกต่างกันไป ด้วยความนิยมชมชอบและการประเมินค่าต่าง ๆ ก็ย่อมแปรผันตามสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันไป แม้กระทั่งรูปแบบการก่อสร้างสถาปัตยกรรมทางประวัติศาสตร์ รูปแบบของนวนิยาย หรือการแต่งกาย สิ่งเหล่านี้ถูกปลูกฝังอยู่ในสังคมส่วนรวม แต่ก็อาจแตกต่างกันไปตามปัจเจกบุคคลไปด้วยได้ (Munday, 2012a, p. 24)

2.7.2. ตัวอย่างงานวิจัยที่ใช้ทฤษฎีการประเมินค่าของ Martin และ White

ในการแปลศึกษา งานวิจัยจำนวนมากมุ่งเน้นให้กับการวิเคราะห์การแสดงความหมายเชิงความคิด (ideational) และตัวบท (textual) แต่การวิเคราะห์การแสดงความหมายในมิติอิทธิหน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์ (interpersonal) หรือความหมายด้านการประเมินค่ายังไม่ค่อยเป็นที่สนใจมากนัก

ในบรรดากรอบแนวคิดด้านการประเมินค่าในวาทกรรมวิเคราะห์ ระบบการประเมินค่า (Appraisal System) จัดเป็นระบบหนึ่งเดียวที่ดีที่สุดและละเอียดอ่อนที่สุดในการประเมินค่าภาษาเพื่ออธิบายลักษณะการใช้ภาษาเพื่อประเมิน ต่อรองในความสัมพันธ์ เพื่อสร้างจุดยืนในสังคมและแสดงออกถึงอุดมการณ์เบื้องหลัง (Bednarek, 2006, p. 32; Thompson G. & Hunston S., 2006, p. 308) ระบบการประเมินค่า หรือทฤษฎีการประเมินค่าถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวางเพื่อวิเคราะห์ตัวบทในประเภทตัวบทต่าง ๆ ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา รวมถึงรายงานข่าว ตัวบทเชิงวรรณกรรม ตัวบทเชิงธุรกิจ ตัวบทเชิงวิชาการ ตัวบทเชิงการแพทย์ ตัวบทเชิงการศึกษา และอีกมากมายในหลายภาษา เช่น อังกฤษ จีน โปรตุเกสและเยอรมัน เป็นต้น

การประยุกต์ใช้ระบบประเมินค่าในการแปลศึกษาเริ่มต้นขึ้นในประเทศจีน โดยกรอบการประเมินค่าก็เริ่มเป็นที่รู้จักในปีต่อ ๆ มา เริ่มต้นจากงานวิจัยชื่อว่า “Some ideas on ‘transfer redundancy’ in Chinese-English translation” โดย Wang (2011) และการแปลศึกษาเริ่มได้รับความนิยมในช่วงปลายทศวรรษ 1990 เมื่อแนวคิดและทฤษฎีภาษาศาสตร์และการแปลศึกษามากมายเป็นที่รู้จักในประเทศจีน ในงานวิจัยบางฉบับ เช่น Zhang (2002/2011) หัวข้อวิจัยชื่อ “The language of appraisal and the translator’s attitudinal positioning” ที่เริ่มวิเคราะห์การแปลด้วยระบบการประเมินค่า จากการศึกษาของ Zhang พบว่านักแปลมักทำความเข้าใจและถ่ายทอดความหมายเชิงการประเมินค่า (appraisal meaning) ของตัวบทต้นฉบับออกมาในฉบับแปลด้วยวิจารณ์ญาณและค่านิยมของตนเอง ทำให้ฉบับแปลในแต่ละสำนวนออกมาเที่ยงตรงต่างกัน (Munday, 2012a, p. 38) ซึ่งเป็นงานวิจัยชิ้นแรก ๆ ที่เริ่มนำกรอบแนวคิดด้านการประเมินค่ามาใช้ในแขนงวิชาการแปลศึกษา ดังที่ Munday (2012a) กล่าวไว้ว่าการใช้ระบบการประเมินค่าในการศึกษาความหมายด้านบุคคลสัมพันธ์เป็นทิศทางใหม่ในการศึกษาด้านวาทกรรม อย่างไรก็ตามพื้นที่การศึกษานี้ยังมีอีกหลายอย่างที่ยังไม่ถูกค้นพบ และเริ่มเป็นที่สนใจมากขึ้นในการแปลศึกษา

อีกทั้ง Munday (2012a) ระบุว่าประเด็นสำคัญของลักษณะการใช้ภาษาการประเมินค่าอาจขึ้นอยู่กับประเด็นด้านตัวบทและวัฒนธรรมในระดับสูง ยกตัวอย่างเช่น ภาษาไทย ที่ภาษามีศักดิ์ต่างกันตามระดับตั้งแต่ชั้นสามัญชน พระสงฆ์และชั้นเจ้านาย ซึ่งจะใช้คำศัพท์แตกต่างกันไป ได้แก่ ศัพท์ใช้เรียกเครือญาติ (kinship terms) ศัพท์ใช้เรียกสัตว์ (animals) ศัพท์ใช้เรียกอวัยวะในร่างกาย (body parts) และศัพท์ใช้เรียกการกระทำ (actions) และด้วยคำนำหน้าพิเศษ (special prefixes) หรือคำกริยาประสมกับคำกริยา (compound forms of verbs) (Smalley, 1994, p. 58) เหล่านี้เป็นเครื่องหมายทางสังคม (social marker) ที่แตกต่างอย่างเห็นได้ชัด และในบางครั้งอาจถึงขั้นไม่สามารถแปลไปในภาษาที่ไม่มีลำดับศักดิ์เหมือนกันได้ ผู้พูดชาวไทยมีความอ่อนไหวต่อการใช้ภาษาลักษณะนี้มาก ดังเช่น การศึกษาของ Smalley (1994) เกี่ยวกับพระราชหัตถเลขาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงเขียนติดต่อกับพระบรมวงศานุวงศ์ที่ปกครองหัวเมืองต่าง ๆ ด้วยภาษาอังกฤษ เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาซับซ้อนที่ต้องใช้กับพระบรมวงศานุวงศ์ตามลำดับไปเจียม (Chakrabongse (1960, p. 271) อ้างถึงใน Smalley, 1994, p. 55)

โดยตัวอย่างเพิ่มเติมเกี่ยวกับงานวิจัยด้วยทฤษฎีการประเมินค่าของ Martin and White (2005) ในประเภทตัวบทต่าง ๆ เช่น โฆษณา การเมือง และนิยายต่าง ๆ ที่มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ตัวอย่างงานวิจัยด้วยทฤษฎีการประเมินค่าในตัวบทประเภทการเมือง

ผู้วิจัย	หัวข้อวิจัย	ปี	ตัวบท	คู่ภาษา
(1) Souza	<i>Interlingual reinstantiation: A model for a new and more comprehensive systemic functional perspective on translation</i> <i>Interlingual reinstantiation—a new systemic functional perspective on translation</i>	2553 และ 2556	บล็อกความเห็นด้าน การเมืองและสำนวนแปล	อังกฤษ- โปรตุเกส (บราซิล)
(2) Chen	<i>The ideological construction of solidarity in translated newspaper commentaries: Context models and intersubjective positioning</i>	2554	หนังสือพิมพ์ 26 ฉบับและ บทความแสดงความเห็น และสำนวนแปล	อังกฤษ- จีน
(3) Zhang	<i>Stance and mediation in transediting news headlines as paratexts</i>	2556	4 หัวข้อข่าวเกี่ยวกับ ประเด็นอ่อนไหวและ สำนวนแปล	อังกฤษ- จีน
(4) Al-Shunnag	<i>Stance in political discourse: Arabic translations of American newspaper opinion articles on the ‘Arab Spring.’</i>	2557	บทความแสดงความเห็น 10 บทความจาก หนังสือพิมพ์อาหรับสปริง และสำนวนแปล	อังกฤษ- อาหรับ
(5) Pan	<i>Stance mediation in news translation: A case study of sensitive discourse on China 2008</i>	2557	รายงานข่าวประเด็น อ่อนไหว 2 หัวข้อและ สำนวนแปล	อังกฤษ- จีน

ผู้วิจัย	หัวข้อวิจัย	ปี	ตัวบท	คู่ภาษา
(6) Julie Boéri และ Ashraf Fattah	<i>Manipulation of translation in hard news reporting on the Gulf crisis: combining narrative and appraisal</i>	2563	ข่าวหนัก (hard news) จากหนังสือพิมพ์อัลอิฮาด	อังกฤษ- อาหรับ

ตารางที่ 5 ตัวอย่างงานวิจัยด้วยทฤษฎีการประเมินค่าในตัวบทประเภทสุนทรพจน์การเมือง

ผู้วิจัย	หัวข้อวิจัย	ปี	ตัวบท	คู่ภาษา
(1) Munday	<i>New directions in discourse analysis for translation: A study of decision-making in crowdsourced subtitles of Obama's 2012 State of the Union speech</i>	2555	บทพูดสุนทรพจน์แรก ในพิธีรับตำแหน่งของ บารัค โอบามาและ สάνนวนแปล	สเปน- อังกฤษ
(2) Qian	<i>Investigating translators' positioning via the appraisal theory: A case study of the Q&A part of a speech delivered by the U.S. Vice President Cheney</i>	2555	บทสัมภาษณ์ถาม- ตอบเกี่ยวกับสุนทร พจน์การเมืองและ สάνนวนแปล	อังกฤษ- จีน
(3) Phanthaphoommee	<i>Towards the Study of Political Text and Translation in Thailand: A Case Study of Thai</i>	2565	ตัวอย่างบทพูดในพิธี สาบานตนเข้ารับ ตำแหน่ง ประธานาธิบดีสหรัฐฯ คนที่ 46 ของโจ ไบ	อังกฤษ- ไทย

ผู้วิจัย	หัวข้อวิจัย	ปี	ตัวบท	คู่ภาษา
	<i>Translations of Biden's Inaugural Address</i>		เดนมาร์ก	

ตารางที่ 6 ตัวอย่างงานวิจัยด้วยทฤษฎีการประเมินค่าในตัวบทประเภทโฆษณา

ผู้วิจัย	หัวข้อวิจัย	ปี	ตัวบท	คู่ภาษา
(1) Qian	<i>Investigating “unfaithful” translations via the appraisal theory: A case study on perfume ads translation</i>	2550	โฆษณาน้ำหอม	อังกฤษ-จีน

ตารางที่ 7 ตัวอย่างงานวิจัยด้วยทฤษฎีการประเมินค่าในตัวบทประเภทอื่น ๆ

ผู้วิจัย	หัวข้อวิจัย	ปี	ตัวบท	คู่ภาษา
(1) Abbamonte และ Cavaliere	<i>Lost in translation: The Italian rendering of UNICEF “The State of the World’s Children 2004” report</i>	2549	รายงานจากองค์การ UNICEF และสำนวนแปล	อังกฤษ-อิตาลี
(2) Arjani	<i>Attitudinal markers in translations of M.A. and Ph.D. dissertation abstracts</i> <i>Attitudinal markers in translations of dissertation abstracts in social and natural sciences</i>	2554 และ 2555	บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ในสาขาสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ และสำนวนแปล	เปอร์เซีย-อังกฤษ

ผู้วิจัย	หัวข้อวิจัย	ปี	ตัวบท	คู่ภาษา
(3) Rosa	<i>The power of voice in translated fiction: Or, following a linguistic track in translation studies</i>	2556	500 ประโยคตัวอย่างจากนวนิยายและสำนวนแปล	อังกฤษ-โปรตุเกส
(4) Mouka et al.	<i>Racism goes to the movies: A corpus-driven study of cross-linguistic racist discourse annotation and translation analysis</i>	2558	ตัวอย่างคลังข้อมูลภาษาจากภาพยนตร์แนวเหยียดเชื้อชาติและสำนวนแปล	อังกฤษ-กรีก
(5) จุติรัตน์ รักเหล่า	การประเมินค่าตนเองและผู้อื่น: การมีส่วนร่วมในการรักษาของผู้ย้ายถิ่นที่ติดเชื่อเอชไอวีและบุคลากรทางด้านสุขภาพ	2559	ตัวอย่างบทสนทนาเกี่ยวกับการรักษาและการติดเชื่อเอชไอวีในชุมชนของผู้ย้ายถิ่นที่ติดเชื่อและบุคลากรทางด้านสุขภาพ	ไทย

การศึกษาวิจัยนี้ “การประเมินค่าทัศนคติในสำนวนแปล คำให้การเพื่อขอลี้ภัยของ พล.ต.ต. ปวีณ พงศ์สิรินทร์ โดยสำนักข่าวประชาไทและพรรคก้าวไกล” ในชั้นแรกมุ่งศึกษาลักษณะการใช้ภาษาเชิงประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับ และหลักฐานทางภาษาศาสตร์ (linguistic evidence) ที่เกิดจากการแทรกแซงของนักแปล (translator’s intervention) และการประเมินค่าเชิงอัตวิสัย (subjective evaluation) ในสำนวนแปล 2 สำนวนจากการวิเคราะห์และเปรียบเทียบโครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติ (Appraisal Profile) ของต้นฉบับและสำนวนแปล 2 สำนวน และเพื่อทำให้การศึกษาระยะอัตวิสัยในการแปล (subjectivity in translation) ให้มีความเป็นภววิสัย (objectivity) มากยิ่งขึ้น ด้วยกรอบทฤษฎีหลักที่นำมาประยุกต์ใช้ คือ ทฤษฎีประเมินค่า (Appraisal Theory) โดย Martin and White (2005) ซึ่งเป็นกรอบทฤษฎีที่ใช้อธิบายองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สะท้อนทัศนคติของผู้พูด และความเข้มข้นของทัศนคตินั้น (ระดับทัศนคติ) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่พัฒนามาจากทฤษฎีภาษาศาสตร์ระบบหน้าที่ (Systemic Functional Linguistics) ของ Halliday (1994) และ Halliday and Matthiessen (2004) ที่ระบุลักษณะการเลือกใช้ระบบคำศัพท์และไวยากรณ์

(lexicogrammar) ของผู้ส่งสารและนักแปลภายใต้กรอบการวิเคราะห์ที่จะตรวจสอบหน้าที่ของลักษณะภาษาที่ใช้ อันสะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน หรือ “หน้าที่ของการบุกรุก (intruder function)” (Halliday, 1978, p. 117) ก่อนนำไปวิเคราะห์ทีละชั้นในชั้นที่สองร่วมกับบริบทสังคมการเมืองในช่วงเวลานั้นและหาข้อสรุปต่อไปในชั้นที่สาม ทั้งนี้ การวิจัยครั้งนี้ไม่ศึกษาการมีส่วนร่วม (Engagement) หนึ่งในระบบการวิเคราะห์ในระดับคำในทฤษฎีการประเมินค่า

ทฤษฎีประเมินค่าเป็นแนวทางการศึกษาและแบบจำลองการวิเคราะห์คำศัพท์และค่านิยมที่สอดแทรกไว้ในตัวบท ในขณะที่เดียวกัน เป็นการระบุลักษณะการใช้ภาษาในการแปลว่าเป็นจุดที่จะเกิดการบิดเบือนค่านิยมในตัวบทได้มากที่สุด ซึ่งจุดดังกล่าวเมื่อมีการแปล ก็มักเกิดการเปลี่ยนแปลงทางรูปภาพา (translation shift) ขึ้นและเอื้อให้เกิดการแปลความหมายและประเมินค่าภาษา ซึ่งอาจเป็นการสะท้อนค่านิยมและทัศนคติของนักแปลออกมาได้เด่นชัดมากที่สุดเช่นเดียวกัน

ระเบียบวิธีวิจัยของการศึกษานี้แบ่งออกเป็น 3 ระดับชั้น ได้แก่ ชั้นที่ 1 การศึกษาเปรียบเทียบการประเมินค่าทัศนคติในตัวบทต้นฉบับและสำนวนแปล 2 สำนวน เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางรูปภาพา ชั้นที่ 2 คือการอธิบายบทสรุปจากการวิเคราะห์กับบริบทการแปล ได้แก่ ตัวบทแวดล้อมบทแปล และแหล่งข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง และชั้นที่ 3 สรุปผลจากการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะ โดยภาพรวมของระเบียบวิธีวิจัยมีดังต่อไปนี้

2.8. ระเบียบวิธีวิจัย

ชั้นที่ 1 การศึกษาเปรียบเทียบการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับและสำนวนแปล 2 สำนวน

(1) การวิเคราะห์โครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับ

งานวิจัยนี้ศึกษาตัวอย่าง (sample) จากเอกสาร คำให้การ (Statutory Declaration) ต้นฉบับภาษาอังกฤษ เพื่อขอสิทธิ์กับสถานทูตประเทศออสเตรเลีย เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2559 ของพลตำรวจตรี ปวีณ พงษ์สิรินทร์ ความยาว 18 หน้า รวมทั้งสิ้น 70 ย่อหน้า และวิเคราะห์หน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ (Attitudinal lexis) และหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation lexis) ของต้นฉบับ โดยจำแนกหมวดหมู่ตามทฤษฎีประเมินค่า (Appraisal Theory) โดย Martin and White (2005) และนำเสนอทัศนคติต้นฉบับด้วยโครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติ (Appraisal Profile)

(2) การวิเคราะห์โครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของสำนวนแปล 2 สำนวน

งานวิจัยครั้งนี้ศึกษาตัวอย่าง (sample) จากเอกสาร คำให้การ (Statutory Declaration) ฉบับแปลภาษาไทย 2 สำนวน เพื่อขอสิทธิ์กับสถานทูตประเทศออสเตรเลีย และวิเคราะห์หน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ (Attitudinal lexis) และหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation lexis) ของสำนวนแปล 2 สำนวน โดยการจัดทำโครงสร้างระบบประเมินค่าทัศนคติ (Appraisal Profile) โดยจำแนกหมวดหมู่ตามทฤษฎีประเมินค่า (Appraisal Theory) โดย Martin and White (2005) และประยุกต์วิธีการวิเคราะห์ตามการศึกษาการประเมินค่าภาษาในการแปล (Evaluation of Translation) ของ Munday (2012a)

ตัวอย่างสำนวนแปลที่นำมาศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

- 1) สำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไท⁹ รวมทั้งสิ้น 70 ย่อหน้า เผยแพร่เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2565 แปลโดยรัตนาพร เข้มนักกิจ
- 2) สำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกล จากหนังสือเรื่อง “ชุดสิ่งที่ถูกฝังลึ้ม ให้กลับมาเป็นที่จดจำ” ตีพิมพ์เมื่อพ.ศ. 2565 ความยาว 18 หน้า รวมทั้งสิ้น 70 ย่อหน้า แปลโดยมะนะระวัฒน์ สิทธิญาณวิชย์ และใจ รัฟเฟิลส์

(3) การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับและสำนวนแปล

ผู้วิจัยวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นฉบับกับสำนวนแปล (Comparative Analysis of Source and Target Text) ในระดับคำ (lexical level) โดยอธิบายความแตกต่างของลักษณะการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับและสำนวนแปล 2 สำนวน ตามหมวดหมู่ระบบทัศนคติตามทฤษฎีประเมินค่า (Appraisal Theory) โดย Martin and White (2005) และนำเสนอการเปลี่ยนแปลงทางรูปภาษา (translation shift) ตามการศึกษาการประเมินค่าภาษาในการแปล (Evaluation of Translation) ของ Munday (2012a) และจัดทำบทสรุปจากการวิเคราะห์

ขั้นที่ 2 การอภิปรายผลการวิเคราะห์ที่ควบพร้อมกับการบริบทการแปล

(1) การอภิปรายผลการวิเคราะห์ร่วมกับตัวบทแวดล้อมบทแปล

⁹ เปิดคำให้การ 'พล.ต.ต.ปวีณ พงศ์สิรินทร์' เพื่อสิทธิ์ ฉบับแปลภาษาไทย (2022) Retrieved from: <https://prachatai.com/journal/2022/02/97379>

หลังจากได้ผลการวิเคราะห์ลักษณะการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับและสำนวนแปล 2 สำนวน ตามหมวดหมู่ระบบทัศนคติตามทฤษฎีประเมินค่า (Appraisal Theory) โดย Martin and White (2005) แล้ว ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิเคราะห์ร่วมกับตัวบทแวดล้อมบทแปล (paratext) ประกอบไปด้วย สำนวนที่ในหนังสือ (epitext) ของสำนวนแปลโดยพรศก้าวกาไกลจากคำนำผู้เขียน (author's foreword) ข้อความบางส่วน (excerpt) ที่มีเนื้อหาเชิงแสดงความเห็นในหนังสือ บทลงท้ายในหนังสือ (afterword) โดยคุณรังสิมันต์ โรม และ คำนำหน้าเล่ม โดยพลตำรวจตรี ปวีณ พงษ์สิรินทร์ ในหนังสือ “ชุดสิ่งที่ถูกฝังลืม ให้กลับมาเป็นที่จดจำ” และส่วนที่อยู่นอกหนังสือ (peritext) ของสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไท

(2) การอภิปรายผลการวิเคราะห์ร่วมกับแหล่งข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง

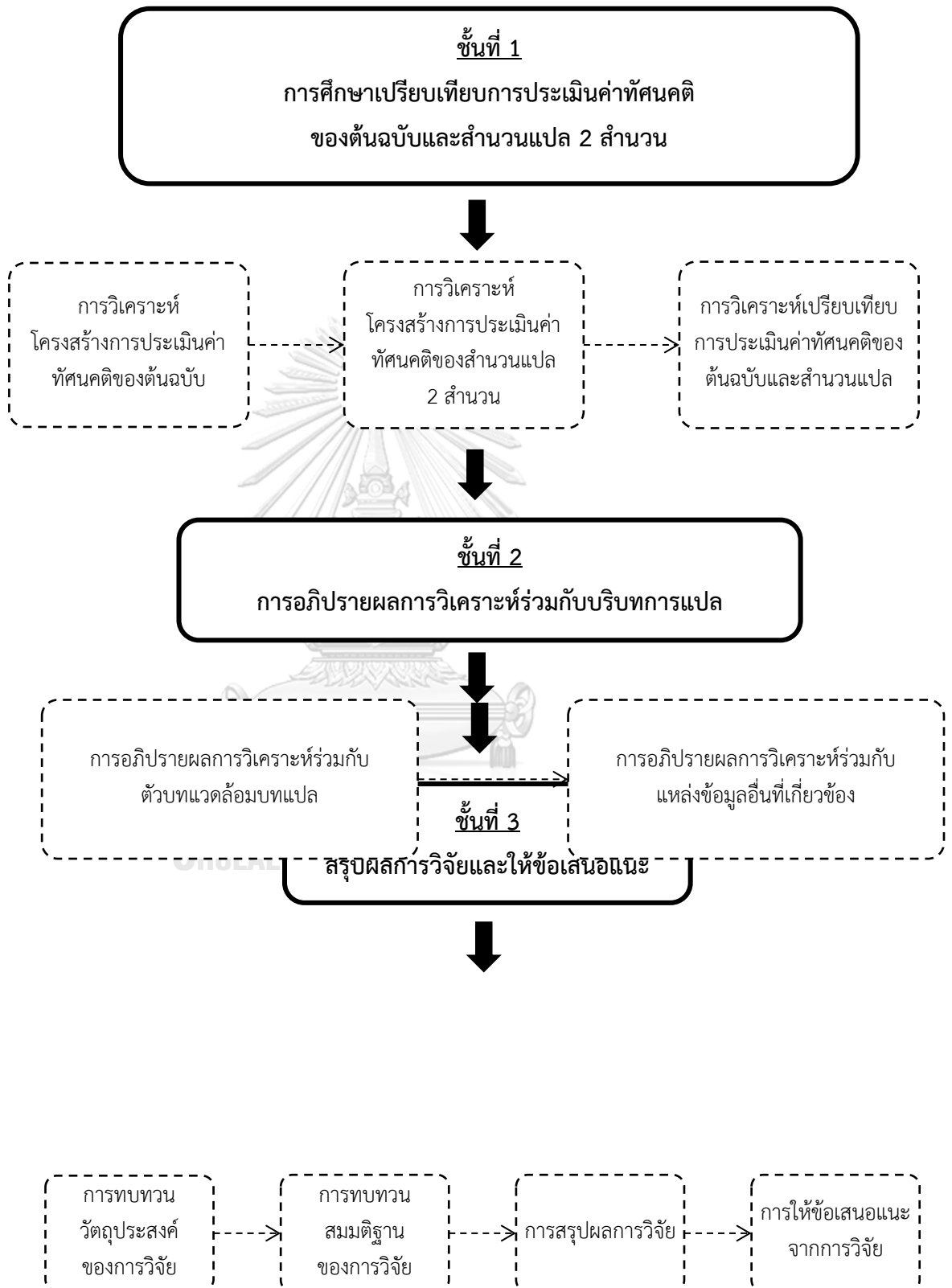
ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิเคราะห์กับตัวบทแวดล้อมบทแปล และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อยืนยันสมมติฐานด้วยสรุปผลการวิจัยกับหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้องในบริบทของข้อความ ได้แก่ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้แปลของสำนักข่าวประชาไทและบทปาฐกถาของพลตำรวจตรี ปวีณ พงษ์สิรินทร์

ขั้นที่ 3 สรุปผลการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะ

กระบวนการวิจัยในขั้นสุดท้ายนี้ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะจากการอภิปรายผลการวิเคราะห์การประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับและสำนวนแปลร่วมกับบริบทการแปล โดยนำเสนอให้เห็นถึงโครงสร้างของระบบทัศนคติที่แตกต่างกันระหว่างต้นฉบับและสำนวนแปลและการเปลี่ยนแปลงทางรูปภาพที่เกิดจากการแปล โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- (1) การทบทวนวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- (2) การทบทวนสมมติฐานของการวิจัย
- (3) การสรุปผลการวิจัย
- (4) การให้ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ตารางที่ 8 ระเบียบวิธีวิจัย 3 ระดับชั้น

บทที่ 3 การวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับ

หลังจากนำเสนอแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และระเบียบวิธีวิจัยแล้ว ในการวิเคราะห์ตัวบทนี้จะเป็นการวิเคราะห์ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์โครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับ ก่อนการวิเคราะห์โครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของสำนวนแปล 2 สำนวน การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับและสำนวนแปล และอภิปรายร่วมกับบริบทการแปลในขั้นที่ 2 ต่อไป

3. การวิเคราะห์โครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับ

3.1. ความเป็นมาและความสำคัญของตัวบทต้นฉบับ

ต้นฉบับ *คำให้การ (Statutory Declaration)* ของพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ จัดทำขึ้นเป็นภาษาอังกฤษ เขียนขึ้นเพื่อบอกเล่าความจำเป็นที่ต้องขอลี้ภัยตั้งแต่เริ่มรับราชการตำรวจตั้งแต่พ.ศ. 2525 ถึงช่วงที่ลาออกจากราชการในพ.ศ. 2558 เพื่อยื่นขอลี้ภัยกับสถานทูตออสเตรเลีย โดยสาระสำคัญในคำให้การประกอบไปด้วย สาเหตุการขอลี้ภัย ครอบครัวและภูมิหลัง อาชีพการงานในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ การทำงานในฐานะสายสืบคดีค้ำมนุษย์เมื่อพ.ศ. 2558 การถูกคุกคามและแรงกดดันจากทางการและส่วนต่าง ๆ การมีส่วนเกี่ยวข้องกับราชวงศ์และความเสี่ยงภายใต้กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ และความกลัวในการเดินทางกลับประเทศไทย ฯลฯ

ต้นฉบับ *คำให้การ (Statutory Declaration)* เผยแพร่ในช่องทางสื่อสังคมส่วนตัวของนายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล และเอกสารดังกล่าวถูกส่งต่อในโลกออนไลน์อย่างแพร่หลาย ครั้งเมื่อนายรังสิมันต์ อภิปรายในประเด็นคดีค้ำมนุษย์ชาวโรฮิงญาเมื่อพ.ศ. 2558 ที่มีพล.ต.ต. ปวีณ พงศ์สิรินทร์ เป็นผู้นำทีมสืบสวนสอบสวน ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อซักถามข้อเท็จจริงหรือเสนอแนะปัญหาต่อคณะรัฐมนตรี (ครม.) โดยไม่มีการลงมติ ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 152 ระหว่างวันที่ 17-18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

3.1.1. ความเป็นมาของผู้เขียน

พลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ ตำรวจเกษียณอายุ อดีตเจ้าหน้าที่สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) ตั้งพ.ศ. 2525 ถึง 2558 ปฏิบัติหน้าที่อย่างซื่อสัตย์สุจริตมาตลอด 33 ปี ความมั่นคง

ด้านการงานและความปลอดภัยในชีวิตถูกคุกคามเมื่อเริ่มทำงานเป็นสายสืบคดีค้ามนุษย์ชาวโรฮิงญา ในพ.ศ. 2558 คดีดังกล่าวสืบไปถึงเจ้าหน้าที่รัฐทั้งตำรวจและทหารมากมายที่เกี่ยวข้องกับขบวนการ พลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ และทีมสืบสวนดำเนินคดีกับบุคคลเหล่านี้มากเสียจนกระทั่งทำให้ เจ้าหน้าที่รัฐระดับสูงหลายคนไม่พอใจ และถูกบีบให้ลาออก รวมถึงถูกขู่เอาชีวิตและเล่นงานด้วยวิธีต่าง ๆ มากมายจนพลตำรวจตรี ปวีณ ต้องลี้ภัยไปยังประเทศออสเตรเลียเพื่อเอาชีวิตรอด

พลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ ให้สัมภาษณ์กับสำนักข่าวหลายสำนัก เช่น อัลจาซีรา ฯลฯ เพื่อบอกเล่าเหตุการณ์ความไม่เป็นธรรมให้ทั่วโลกได้รับรู้จากสถานะเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับสูงของประเทศไทย กลายเป็นผู้ลี้ภัยในประเทศออสเตรเลีย และเรียกร้องความยุติธรรม ทำให้ประชาชนได้รับรู้ถึงสิ่งที่ตนเองถูกกระทำ โดยพลตำรวจตรี ปวีณ ได้เขียนคำนิยามไว้ในหนังสือ *“ชุดลี้ภัยที่ถูกฝังลึกลงให้กลับมาเป็นที่จดจำ”* ของคุณรังสิมันต์ โรม ที่ตีพิมพ์โดยพรรคก้าวไกลอีกด้วย

พลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ จัดทำต้นฉบับคำให้การภาษาอังกฤษ โดยได้รับความช่วยเหลือจากล่ามผู้มีความรู้ตามที่กฎหมายออสเตรเลียกำหนด ให้การต่อหน้าทนายความแห่งประเทศออสเตรเลียภายใต้กฎหมายเอกภาพแห่งผู้ประกอบอาชีพทางกฎหมาย (รัฐวิกตอเรีย) และลงนามรับรองโดยพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ ให้การที่คอลลิงวูด รัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลีย เมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2559

อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยยังตระหนักถึงข้อสังเกตที่ว่าพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ไม่ได้เป็นผู้เขียนต้นฉบับคำให้การฉบับภาษาอังกฤษด้วยตัวเอง แม้ว่าจะลงลายมือชื่อทุกหน้าและมีทนายความของประเทศออสเตรเลียให้การรับรองก็ตาม และคำให้การฉบับภาษาอังกฤษนี้ก็ได้รับความช่วยเหลือจากล่ามผู้ทรงวุฒิในการจัดทำ เพื่อให้ข้อมูลในเอกสารเป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณาสถานภาพผู้ลี้ภัย แต่ก็อาจเกิดคำถามตามมาว่าสาร (message) ที่อยู่ในต้นฉบับคำให้การนี้ตรงกับสิ่งที่พลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ต้องการสื่อจริงหรือไม่ มีประเด็นใดถูกคัดกรองหรือหลบหนีไปในกระบวนการนี้หรือไม่ ซึ่งกรณีนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Giordano (2008, p. 588) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการแปลและกระบวนการขอลี้ภัยว่าการสร้างเรื่องราวของผู้ลี้ภัยจะต้องอาศัยการแปลในการแปลงภาษาต้นทางให้กลายเป็นภาษาของสถาบันนั้น ๆ และการแปลมีไว้เพื่อสร้างสถานะพลเมืองให้เป็นที่ยอมรับในสังคมและเป็นไปตามหลักการของระบบราชการนั้น ๆ และ Giordano (2008, p. 599) พบว่าการพิจารณาจะใช้เอกสารที่แปลเป็นภาษาของสถาบันต้นทางแล้วเท่านั้น ดังเช่นการพิจารณาในชั้นเจ้าพนักงานที่จะนำคำให้การ (testimony) ของผู้ขอลี้ภัยเข้าสู่กระบวนการพิจารณาทางกฎหมายก็ต่อเมื่อภาษาในงานแปลที่นำมายื่นนั้นเป็นไปตามขนบและกฎเกณฑ์ที่ประกาศกำหนด เอกสารนั้นจึงจะมีผลทาง

กฎหมาย ซึ่งคำให้การโดยผู้ขอสิทธิ์จะหายไปในกระบวนการแปลงให้เป็นภาษาของระบบราชการนี้เอง สารบางอย่างอาจไปไม่ถึงสถาบัน ตกหล่นในระหว่างการแปล และการตัดตอนเรื่องราวให้เป็นภาษากฎหมาย ดังนั้น นอกจากจะวิเคราะห์ตัวบทในระดับจุลภาคแล้ว จึงต้องวิเคราะห์ตัวบทในระดับมหภาคหรือบริบทการแปลร่วมด้วย เพื่อพิสูจน์ว่าต้นฉบับ ฉบับแปลและตัวบทแวดล้อมบทแปล สอดคล้องเป็นเรื่องเดียวกันหรือไม่ และประการสำคัญคือเจตนาของผู้ส่งสารต้นฉบับตรงกับบทแปลหรือไม่ อย่างไร

3.1.2. ลักษณะการใช้ภาษาในต้นฉบับ

พลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ นำเสนอข้อมูลด้วยภาษาgingทางการ เนื่องจากเป็นเอกสารทางราชการเพื่อยื่นขอสิทธิ์กับสถานทูตออสเตรเลีย โดยบอกเล่าความรู้สึกนึกคิด และเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามลำดับในมุมมองของพลตำรวจตรี ปวีณเอง ซึ่งใช้สรรพนามบุรุษที่หนึ่งจำนวนมาก

ต้นฉบับมีการปิดข้อความบางส่วนอันอาจพาดพิงถึงบุคคลอื่นหรือทำให้เกิดความเสียหายกับบุคคลดังกล่าวตลอดการเล่าเรื่อง ลักษณะการใช้ภาษาในต้นฉบับส่วนใหญ่เป็นการแสดงออกถึงความไม่ปลอดภัย (insecurity) จากการคุกคามของเจ้าหน้าที่ระดับสูงในรัฐบาลไทย ซึ่งสังเกตได้จากหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ (attitudinal lexis) และการใช้ทัศนคติที่ถูกระตุ้น (indirect attitude)

3.1.3. โครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับ

ตามที่ได้อธิบายไว้ในบทที่ 2 ในหัวข้อทฤษฎีประเมินค่า (Appraisal Theory) โดย Martin and White (2005) ว่าบางครั้งอาจเกิดกรณีทับซ้อนระหว่างหมวดย่อยภายใต้ทัศนคติ (Attitude) เพราะการตัดสินใจและความนิยมเกิดจากความรู้สึกที่ปลูกฝังโดยสถาบัน กล่าวคือ ในการวิเคราะห์โครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับนี้ผู้วิจัยจำแนกหมวดหมู่โดยพิจารณาว่าการตัดสินใจเป็นการใช้ความรู้สึกของผู้ประเมิน (appraiser) ตอบสนองต่อพฤติกรรมของปัจเจกบุคคลหรือผู้ถูกประเมิน (appraised) และความนิยมเป็นการใช้ความรู้สึกของผู้ประเมินตอบสนองต่อปรากฏการณ์ (phenomenon) หรือสิ่งต่าง ๆ (things) ที่เกิดขึ้น โดยต้นฉบับ คำให้การ (Statutory Declaration) สามารถวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่ด้วย ได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 9 จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติและระดับทัศนคติในต้นฉบับ

การประเมินค่า	หมวดย่อย	ลักษณะทัศนคติ	หน่วย	ร้อยละ	
ทัศนคติ (Attitudes)	อารมณ์ (Affect)	ความสุข (Happiness)	3	2.21	
		ความทุกข์ (Unhappiness)	24	17.65	
		ความปลอดภัย (Security)	4	2.94	
		ความไม่ปลอดภัย (Insecurity)	31	22.79	
		ความพอใจ (Satisfaction)	2	1.47	
		ความไม่พอใจ (Dissatisfaction)	6	4.41	
		ความโน้มเอียง (Inclination)	5	3.68	
		ความไม่โน้มเอียง (Disclination)	7	5.15	
	รวม	82	60.29		
	การตัดสิน (Judgement)	<i>ค่านิยมทางสังคม (Social Esteem)</i>			
		ความปกติวิสัย (Normality)	14	10.29	
		ความยึดมั่น (Tenacity)	3	2.21	
		<i>ข้อบังคับทางสังคม (Social Sanction)</i>			
		สมรรถภาพ (Capacity)	14	10.29	
		ความสัตย์จริง (Veracity)	3	2.21	
ความถูกต้องเหมาะสม (Propriety)		11	8.09		
รวม		45	33.09		
ความนิยม (Appreciation)	การตอบสนอง (Reaction)	5	3.68		
	องค์ประกอบ (Composition)	1	0.74		
	การให้คุณค่า (Valuation)	3	2.21		
	รวม	9	6.62		
		รวมจำนวนหน่วยสร้าง ที่แสดงทัศนคติ	136	82.93	
ระดับทัศนคติ (Graduation)	ความเข้มข้น (Force)	การเพิ่มขึ้น (Upscale)	27	96.43	
		การลดทอน (Downscale)	-	-	
	ความจำเพาะ (Focus)	การเน้น (Sharpen)	1	3.57	
		การไม่เน้น (Soften)	-	-	
		รวมจำนวนหน่วยสร้าง	28	17.07	

การประเมินค่า	หมวดย่อย	ลักษณะทัศนคติ	หน่วย	ร้อยละ
		ที่แสดงระดับทัศนคติ		
		รวมจำนวนหน่วยสร้างทั้งหมด	164	

3.1.3.1. อารมณ์ (Affect)

ผู้วิจัยพบหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติคืออารมณ์ (Affect) ในต้นฉบับจำนวนทั้งสิ้น 82 หน่วยสร้าง และได้กำกับเลขไว้ในแต่ละหน่วยสร้างโดยสามารถอ้างอิงได้จากภาคผนวก ก ซึ่งการอธิบายรายละเอียดดังต่อไปนี้ เป็นการนำเสนอแนวทางการวิเคราะห์หน่วยสร้างบางจุดที่เด่นชัดเท่านั้น

ความสุข (Happiness)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความสุข (Happiness) มีจำนวนทั้งสิ้น 3 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
<i>was very pleased (229), was relieved (245), felt relief (256)</i>
<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitudes)</i>
-

แม้ต้นฉบับจะเน้นไปด้านการแสดงอารมณ์ไม่ปลอดภัย (Insecurity) เป็นส่วนใหญ่ แต่ก็ยังมีอารมณ์ความสุข (Happiness) อยู่บ้าง ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างที่ 1

I subsequently made a phone call to Air Marshal Ch [REDACTED] who informed me that he was very pleased to have me joined his team because he had studied my work profile. (229)

ในตัวอย่างที่ 1 ผู้เขียนบอกเล่าว่าพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ หรือสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารฯ ในสมัยนั้น ทรงยินดีรับตนไว้ทำงานในกองทหารรักษาพระองค์ หลังทรงศึกษาประวัติของตนแล้วและทราบข่าวว่ามีคำสั่งให้ย้ายตนไปประจำการที่ภาคใต้

ตัวอย่างที่ 2

I was relieved because I wanted to be a police officer and I wanted to work in the human trafficking case (245)

ในตัวอย่างที่ 2 ผู้เขียนรู้สึกโล่งใจที่จะได้ทำงานคดีค้ามนุษย์ต่อไป อย่างไรก็ตาม จากบรรดาข้อเสนอทั้งหมดที่ได้รับจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ให้ผู้เขียนเลือกว่าจะสังกัดกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางด้านคดีการค้ามนุษย์ในตำแหน่งที่สูงกว่า หรือย้ายไปประจำที่ภาคใต้ หรือถวายงานในกองทหารรักษาพระองค์ ซึ่งผู้เขียนไม่ประสงค์ย้ายไปประจำการที่ภาคใต้ และยังต้องการทำงานในคดีค้ามนุษย์ชาวโรฮิงญาต่อไป จึงยื่นใบลาออกจากตำแหน่งปัจจุบัน เพื่อเข้าทำงานในตำแหน่งใหม่ที่กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางด้านคดีการค้ามนุษย์ อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนยังรู้สึกปลอดภัยจากการที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารในสมัยนั้นที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อตน

ความทุกข์ (Unhappiness)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงถึงความทุกข์ (Unhappiness) มีจำนวนทั้งสิ้น 24 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
<i>was not happy (40), upset (107), angry (109), upset (136), not happy (136), shocked (148), frightened (148), upset (160), disappointed (168), were concerned (174), anger (188), were not happy (192), angry (195), upset (194), were very angry (218), was angry (221), were angry (223), pitied (226), was confused (234), was taken completely by surprise (258), upsetting (259), was taken by surprised (260), wonder (261), worried (275)</i>
<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitudes)</i>
-

ผู้เขียนสื่ออารมณ์ความทุกข์ (Unhappiness) ในต้นฉบับไว้มาก โดยเฉพาะการอธิบายถึงความกังวล ความผิดหวังและความสับสนของตน จากความกดดันและการข่มขู่สารพัดวิธีโดยเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูงและกลุ่มผู้มีอิทธิพลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในคดีค้ามนุษย์ชาวโรฮิงญา รวมทั้งกล่าวถึงความโกรธและความอาฆาตมาดร้ายที่บุคคลเหล่านั้นมีต่อตนจากการที่คนในขบวนการถูกดำเนินคดีอีกด้วย ดังเช่นตัวอย่างที่ 3 4 5 และ 6 เป็นต้น

ตัวอย่างที่ 3

My name was initially put forward to be part of the investigating team but the Deputy National Police Chief, Pol.Gen K [REDACTED] vetoed my name as I used to work under him when he was a Commissioner of Region 8 (39) and he **was not happy** when I arrested some criminals who are connected with well-known politicians (40)

ตัวอย่างที่ 4

Gen. Manus **was very upset** when he learned that he would not be released on bail. (112)

ตัวอย่างที่ 5

It was not an overt threat but it made clear that the military, who had the most authority in the area, **were not happy** with the work we had done. (192)

ตัวอย่างที่ 6

Being told again that the Prime Minister of the country **was angry** at me made me really fear for my life. (221)

ในตัวอย่างที่ 4 ผู้เขียนบรรยายถึงเหตุที่พลโท มนัส ผู้ถูกจับกุม จากการมีส่วนพัวพันในคดีค้ำมนุษย์ชาวโรฮิงญา ไม่พอใจที่ผู้เขียนออกหมายจับเขา รวมถึงนายกรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูงอื่น ๆ ที่ไม่พอใจจากการจับกุมครั้งนี้ด้วย เพราะหาว่าเป็นการทำให้ตำรวจและทหารดูแย่ ดังตัวอย่างที่ 5 และ 6

ความปลอดภัย (Security)

จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความปลอดภัย (Security) มีจำนวนทั้งสิ้น 4 หน่วยสร้าง ดังนี้

การกล่าวโดยตรง (direct inscription)

who I felt would help protect me (35), I still have many friends (123), had prepared (174), where I would have the protection of the Crown Prince (246)

การใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitudes)

-

ผู้เขียนแสดงอารมณ์ความปลอดภัย (Security) เช่นตัวอย่างที่ 7 เมื่อทราบว่าตนได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารในสมัยนั้น ถึงแม้จะไม่ได้ประสงค์จะถวายงานให้ก็ตาม

ตัวอย่างที่ 7

*I didn't want to work for the Crown Prince and I thought that this was a genuine offer **where I would have the protection of the Crown Prince** but also be able to do the work I wanted to do. (246)*

ความปลอดภัย (Insecurity)

จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความปลอดภัย (Insecurity) มีจำนวนทั้งสิ้น 31 หน่วยสร้างดังนี้

การกล่าวโดยตรง (direct inscription)

my life in now under threat (4), big problem (44), big task (46), I was scared (133), I did not feel that this was a friendly warning (134), scared (165), felt betrayed (168), scared (169), I began to feel that there was a serious threat to my life (199), Working in the Southern Border area would significantly increase security risks to my life (204), I was immediately concerned about my safety (204), I fear that my life would be under serious security risks (213), really fear for my life (221), I knew that if I went there people involved in the human trafficking would kill me (222), I was concerned that this may happen against me (239), was not sure (265), suspicious (266), was concerned (267), truly afraid of what would happen to me (272), could not trust anyone any longer (273), had nowhere to turn within the country (273), knew that I would either be targeted (274), No one could protect me from this (277), strongly feared that my life would be at risk (278), I knew that I could not go back to Thailand but when I left the country, I only had the thought to save my life, I didn't know what would happen in the future (279), my fear that I will be falsely accused under the Lese Majeste laws or simply made to disappear (297), I cannot live anywhere safely in Thailand (314), there is nowhere that I would be able to remain living there safely (317),

การใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitudes)

I found out that the Prime Minister did not support my team and myself (170), simply disappearing (238)

ความไม่ปลอดภัย (Insecurity) เป็นทัศนคติที่ปรากฏมากที่สุดในตัวบทต้นฉบับ เนื่องจากผู้เขียนต้องการแสดงให้เห็นถึงความไม่ปลอดภัยของการอยู่ในประเทศไทย อันเป็นเหตุที่ตนต้องยื่นขอลี้ภัยกับสถานทูตออสเตรเลีย

ตัวอย่างที่ 8

*But **my life is now under threat** in Thailand from politicians and high ranking members of the military and police who are unhappy with the arrests I have made and the corruption I exposed in my 2015 investigation into people trafficking in Thailand (4)*

ในตัวอย่างที่ 9 และ 10 ผู้เขียนรู้สึกกลัวและไม่ปลอดภัย หลังจากถูกกดดันและข่มขู่จากผู้มีอำนาจและเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูงให้ยุติการสืบสวนสอบสวนคดีค้ามนุษย์โรฮิงญา

ตัวอย่างที่ 9

*I **was scared** after this conversation. Major General S [REDACTED] part of the military and it would be in his interest for himself and others that I stopped my investigation. (133)*

ตัวอย่างที่ 10

***I did not feel that this was a friendly warning.** (134)*

ในตัวอย่างที่ 11 และ 12 ผู้เขียนเกิดความกลัว หลังมีคำสั่งย้ายตนให้ไปประจำการที่ภาคใต้ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่การค้ามนุษย์เฟื่องฟู และเป็นแหล่งของผู้มีอิทธิพลที่ผู้เขียนเคยดำเนินการจับกุม รวมถึงพาดพิงถึงการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูงหลายรายที่ทำให้ตนรู้สึกไม่ปลอดภัยและชีวิตตกอยู่ในอันตราย

ตัวอย่างที่ 11

*I asked Gen. Chakthip Chaijinda to review the transfer order because **I fear that my life would be under serious security risks** but Gen. Chakthip insisted that the transfer order remains and I must serve the position in the southern border provinces. (213)*

ตัวอย่างที่ 12

*Being told again that the Prime Minister of the country was angry at me **made me really fear for my life**. (221)*

บางครั้ง ผู้เขียนสื่อทัศนคติโดยนัย (implied attitude) ที่สะท้อนอารมณ์ความไม่ปลอดภัยจากการที่นายกรัฐมนตรีไม่สนับสนุนการสืบสวนสอบสวนและการดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่รัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคดีค้ายาเสพติดชาวโรฮิงญา และความไม่ปลอดภัยจากกฎหมายมาตรา 112 ดังเช่นตัวอย่างที่ 13 และ 14

ตัวอย่างที่ 13

*I had investigated and arrested some very powerful people and now **I found out that the Prime Minister did not support my team and myself**. (170)*

ตัวอย่างที่ 14

*Anything can be interpreted as being **offensive** or making them unhappy and this can result in charges under the Lese Majeste laws or in someone **simply disappearing**. (238)*

ความพอใจ (Satisfaction)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความพอใจ (Satisfaction) มีจำนวนทั้งสิ้น 2 หน่วยสร้างดังนี้
การกล่าวโดยตรง (direct inscription)
a friendly warning (162), be able to do the work I wanted to do (246)
การใช้ทัศนคติที่อ้อมๆ (indirect attitudes)
-

ผู้เขียนแสดงความพอใจ (Satisfaction) บ้างในต้นฉบับ เช่น ในตัวอย่างที่ 15 ที่ผู้เขียนรับคำเตือนที่เป็นมิตรจากข้าราชการตำรวจในขณะที่เดินทางโดยสารเครื่องบินด้วยกัน ว่าเจ้าหน้าที่ระดับสูงไม่พอใจการที่ตนดำเนินคดีกับบุคคลสนิทของพวกเขา และขอให้ระวังตัวเอาไว้ และตัวอย่างที่ 16 ที่ตนรู้สึกพอใจ แม้จะไม่ได้อยากถวายให้กับสมเด็จพระบรมฯ แต่พระมหากษัตริย์คุณของพระองค์ก็เปรียบเสมือนเกราะคุ้มกันให้ตัวเขาจากการปองร้ายจากบุคคลที่ไม่พอใจเขาได้ชั้นหนึ่ง อีกทั้งเขายังพอใจยังได้ทำงานในคดีค้ามนุษย์ ซึ่งเป็นงานที่เขาอยากทำต่อไป

ตัวอย่างที่ 15

Gen █████ was on the same flight as █████ from Bangkok to Phuket and he was giving █████ this information as a friendly warning. (162)

ตัวอย่างที่ 16

I didn't want to work for the Crown Prince and I thought that this was a genuine offer where I would have the protection of the Crown Prince but also be able to do the work I wanted to do. (246)

ความไม่พอใจ (Dissatisfaction)

จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความไม่พอใจ (Dissatisfaction) มีจำนวนทั้งสิ้น 6 หน่วยสร้าง ดังนี้

การกล่าวโดยตรง (direct inscription) มหาวิทยาลัย

frustrating (67), I couldn't do this in good faith (150), I was being forced to go to an area where my life would be at risk (209)

การใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitudes)

two alleged offenders died before the arrest warrants were approved (180), were promoted to be on better positions. (207), was promoted to be (208)

ในตัวอย่างที่ 17 ผู้เขียนตัดพ้อระบบการทำงานของหน่วยราชการตำรวจของประเทศไทย และแสดงความไม่พอใจ (Dissatisfaction) โดยตรง ดังตัวอย่างที่ 18 จากการที่ผู้เขียนถูกผู้บังคับบัญชาตำหนิและสั่งให้ถอนหมายจับบุคคลที่ศาลได้อนุมัติหมายจับออกมา เพราะตนต้องทำหนังสือแจ้งไปยังศาลเพื่อขอถอนหมายจับ ทั้ง ๆ ที่เพิ่งยื่นขอให้ศาลอนุมัติหมายจับไปก่อนหน้านี้

ตัวอย่างที่ 17

*This was very **frustrating** but it is the way things work in Thailand. (67)*

ตัวอย่างที่ 18

*This would have required me to make a statement to the court about why we wanted to cancel the arrest warrants and **I couldn't do this in good faith** after just presenting the evidence to the court about why we needed the arrest warrants. (150)*

ผู้เขียนไม่พอใจเมื่อนายตำรวจในทีมสืบสวนสอบสวนที่ทำคดีร่วมกับตนไม่มีใครได้รับเลื่อนตำแหน่ง อีกทั้งตนยังถูกบังคับให้ไปทำงานในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงอีกด้วย ดังตัวอย่างที่ 19

ตัวอย่างที่ 19

*None of officers in my investigation team were promoted **and I was being forced to go to an area where my life would be at risk.** (209)*

ผู้เขียนสื่อความไม่พอใจโดยนัยผ่านการให้ข้อเท็จจริง (statement of facts) ในตัวอย่างที่ 20 และ 21 สะท้อนให้ผู้อ่านเห็นถึงความผิดปกติและไม่ชอบมาพากลที่เกิดขึ้นในคดีค้ามนุษย์โรฮิงญา เช่น มีผู้ต้องหาในคดีนี้ 155 ราย แต่มีผู้ต้องหา 2 รายเสียชีวิตก่อนมีการอนุมัติหมายจับ และกรณีผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดพังงา ซึ่งเป็นพื้นที่ที่การค้ามนุษย์โรฮิงญาเฟื่องฟู ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 8 และรองผู้บังคับการตำรวจภูธรปาดังเบซาร์เลื่อนขั้นเป็นผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง ๆ ที่เพิ่งพบหลุมฝังศพเหยื่อคดีค้ามนุษย์ขนาดใหญ่ในอำเภอที่ตนรับผิดชอบ

ตัวอย่างที่ 20

*This case involved 155 alleged offenders (**two alleged offender died before the arrest warrants were approved.**) (180)*

ตัวอย่างที่ 21

*For example, the commander of Phang-nga province where Rohingya trafficking flourished **was promoted to be** a Deputy Commissioner of Provincial police region*

8; a deputy commander who was in charge of Padangbazare area, where mass graves were discovered, **was promoted to be** Commander of Samut Prakam Province, near Bangkok. (208)

ความโน้มเอียง (Inclination)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความโน้มเอียง (Inclination) มีจำนวนทั้งสิ้น 5 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
<i>I was not afraid to follow an investigation to its proper conclusion (25), There were many more people who should have been arrested (183), willing to bend the truth (308), willing to go to any lengths (308)</i>
<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitudes)</i>
<i>continued gathering (186)</i>

ในตัวอย่างที่ 22 ผู้เขียนกล่าวถึงความมุ่งมั่นของตนในการทำคดีค้ำมนุษย์ชาวโรฮิงญาและความโน้มเอียงที่จะไม่ให้คดีนี้เงียบไป และตัวอย่างที่ 23 ผู้เขียนโต้ตอบกรณีที่รัฐบาลออกมาแถลงว่าสิ่งที่ตนกล่าวไว้ก่อนหน้าว่าถูกคุกคามหรือเจ้าหน้าที่รัฐมีส่วนเกี่ยวข้องในคดีนั้นไม่เป็นความจริงดังที่ตนกล่าว ผู้เขียนจึงบอกว่าเจ้าหน้าที่รัฐสูงสุดของประเทศนี้กล้าที่จะบิดเบือนข้อเท็จจริงเพื่อประโยชน์ของตนเองและพรรคพวก รวมถึงทำทุกวิถีทางที่จะทำลายความน่าเชื่อถือของตน

ตัวอย่างที่ 22

I was not afraid to follow an investigation to its proper conclusion (25)

ตัวอย่างที่ 23

*These comments denying my work and the threats against me highlight how the highest officials in the country are **willing to bend the truth** for their own ends and how they are **willing to go to any lengths** to discredit me. (308)*

ในตัวอย่างที่ 24 ผู้เขียนกล่าวโดยนัยว่าตนจะยังคงดำเนินการเก็บหลักฐานและทำงานร่วมกับอัยการอย่างเต็มที่ที่สุดได้ หากยังคงได้ทำงานอยู่ที่ภาค 8 และไม่ถูกบังคับให้ออกนอกประเทศเสียก่อน แสดงความมุ่งมั่นในการทำคดีค้ำมนุษย์นี้ต่อไป

ตัวอย่างที่ 24

*I would have **continued gathering** evidence and working with the Attorney General's office as much as possible if I had been allowed to remain working in Region 8 and had not been forced to leave the country (186)*

<p>ความไม่โน้มน้ำเอียง (Disclination)</p> <p>จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความไม่โน้มน้ำเอียง (Disclination) มีจำนวนทั้งสิ้น 7 หน่วยสร้าง ดังนี้</p>
<p><i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i></p> <p><i>didn't want this exposes (69), It was with great reluctance (92), did not want to see me resign (226), didn't want to (246), I don't want this issue to disappear (290), was also reluctant (236)</i></p>
<p><i>การใช้ทัศนคติที่อ้อมๆ (indirect attitudes)</i></p> <p><i>no longer willing (176)</i></p>

ผู้เขียนแสดงความไม่โน้มน้ำเอียง (disclination) ทั้งของตนเอง เช่น ในตัวอย่างที่ 25 ว่าตนไม่ต้องการที่จะถวายงานให้กับสมเด็จพระบรมฯ และในตัวอย่างที่ 26 ว่าเรื่องการค้ามนุษย์ทำลายชีวิตมนุษย์นับพันรายและตนไม่ต้องการให้ประเด็นนี้หายไปจากความทรงจำของผู้คน

ตัวอย่างที่ 25

***I didn't want to** work for the Crown Prince and I thought that this was a genuine offer where I would have the protection of the Crown Prince but also be able to do the work I wanted to do*

ตัวอย่างที่ 26

*This is an important matter that is destroying the lives of hundreds of thousands of people's lives and **I don't want this issue to disappear** from people's thoughts. (209)*

ผู้เขียนยังกล่าวถึงความไม่ไว้วางใจโดยนัยของบุคคลอื่นในต้นฉบับ เช่น ตัวอย่างที่ 27 เป็นต้น ว่าทีมสืบสวนสอบสวนของตนต้องเป็นอันล้มเลิกการทำคดีค้ำมนุษย์นี้ เพราะไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ และหน่วยงานในพื้นที่ไม่ต้องการที่สนับสนุนการปราบปรามการค้ามนุษย์

ตัวอย่างที่ 27

*We had no dedicated financing for the taskforce so the officers that had been working with the taskforce were forced to return to their normal duties (175) as their normal areas were **no longer willing** to support their work in combating human trafficking. (176)*

ทัศนคติด้านอารมณ์ (Affect) เป็นหน่วยทัศนคติที่ปรากฏมากที่สุดในต้นฉบับ จำนวน 82 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 60.29 จากจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติทั้งหมดในต้นฉบับ โดยเฉพาะอารมณ์ความไม่ปลอดภัย (Insecurity) จำนวน 31 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 22.79 และความทุกข์ (Unhappiness) จำนวน 24 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 17.65 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของต้นฉบับที่ต้องการแสดงให้เห็นถึงความปลอดภัยและสภาวะการณ์ที่บีบบังคับให้ผู้เขียนต้องลี้ภัยออกนอกประเทศในครั้งนี้

3.1.3.2. การตัดสิน (Judgement)

การแสดงทัศนคติการตัดสิน (Judgement) ปรากฏไม่มากเท่ากับอารมณ์ (Affect) เพราะต้นฉบับเป็นการเขียนเพื่อขอลี้ภัย จึงต้องเน้นการแสดงออกถึงอารมณ์ความไม่ปลอดภัยและความกลัวมากกว่าการตัดสิน อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนใช้ภาษาลักษณะการตัดสินในบางจุด เพื่อให้ผู้อ่านมีทัศนคติคล้ายตามผู้เขียนว่าสิ่งนั้นถูกหรือผิด ดีหรือไม่อย่างไรในวิจารณ์ญาณของผู้เขียน โดยต้นฉบับปรากฏหน่วยสร้างที่แสดงการตัดสิน (Judgmental lexis) จำนวนทั้งสิ้น 45 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 33.09 ของหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติทั้งหมด

ทั้งนี้ การตัดสิน (Judgement) ที่แสดงออกโดยผู้เขียนในฐานะผู้ประเมิน (appraiser) ดังตัวอย่างที่ยกมาทั้งหมดนี้ มิใช่การกล่าวถึงคุณสมบัติที่แท้จริงของผู้ถูกประเมิน (appraised) แต่อย่างใด เพียงแต่ต้องการยกตัวอย่างให้เห็นว่า ผู้เขียนมีแนวโน้มที่จะตัดสินผู้อื่นในด้านดีหรือร้ายอย่างไร และส่วนใหญ่ผู้ตัดสินผู้ใดบ้างเท่านั้น

ค่านิยมทางสังคม (Social Esteem)

<p>ความปกติวิสัย (Normality)</p> <p>จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความปกติวิสัย (Normality) มีจำนวนทั้งสิ้น 14 หน่วยสร้าง ดังนี้</p>
<p><i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i></p> <p><i>distinguished (3), honesty (3), integrity (3), good profession (15), good way to help my country (15), politically sensitive (46), flourished (54), flourished (56), wealthy businessmen (79), wealthy businessman who had closed tie (80), Gen.Manus has many high ranking connections (112), I had been working very hard (166), how they would dare to do this (191), agreed without objection (250)</i></p>
<p><i>การใช้ทัศนคติที่อ้อมๆ (indirect attitudes)</i></p>
<p>-</p>

ในช่วงแรกของต้นฉบับ ผู้เขียนเล่าถึงอาชีพการงานของตนในสำนักงานตำรวจแห่งชาติตั้งแต่เริ่มต้น จนถึงช่วงที่เริ่มทำคดีค้ามนุษย์ชาวโรฮิงญาว่าตนได้ปฏิบัติหน้าที่มาอย่างยาวนานด้วยความซื่อสัตย์

ตัวอย่างที่ 28

*I have had a long and **distinguished** career during which I have served my country with **honesty** and **integrity** (3).*

ทั้งนี้ ผู้เขียนยังแสดงทัศนคติด้านการตัดสินบุคคลอื่นในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตำรวจ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจถึงมุมมองของผู้เขียน ดังเช่นตัวอย่างที่ 29 ว่าบุคคลที่ผู้เขียนกล่าวอ้างถึงว่าเป็นนักธุรกิจที่ร่ำรวยและมีความสัมพันธ์แน่นแฟ้นตามเจ้าหน้าที่รัฐหลายคน และตัวอย่างที่ 30 ว่า พลโท มนัสมีเครือข่ายกับนักการเมืองระดับสูงหลายคน

ตัวอย่างที่ 29

*Mr. Patjuban Angchotiphan aka Ko – Tong, a former Chief of the Provincial Administrative Office of Satun who is a **wealthy businessman who had closed tie** with many Government officials, and also had closed tie with some former members of Parliament, [REDACTED] party. (80)*

ตัวอย่างที่ 30

Gen.Manus has many high ranking connections. (112)

การตัดสินใจในหมวดความปกติวิสัย (Normality) ผู้เขียนแสดงให้เห็นว่าบุคคลที่ผู้เขียนกล่าวถึงมีความพิเศษกว่าปกติอย่างไร มีข้อดีและข้อเสียมากกว่าบุคคลปกติทั่วไปอย่างไร โดยผู้เขียนตัดสินใจตนเองในฐานะข้าราชการที่มีเกียรติ ชื่อสัตย์สุจริต และทำงานอย่างหนักมาตลอดหลายปี ซึ่งเป็นการตัดสินใจเชิงบวก อย่งไรก็ดี ผู้เขียนมักตัดสินใจบุคคลอื่นที่สื่อนัยเชิงลบ เช่น ผู้ต้องหาที่ถูกดำเนินคดีเป็นคนที่ฐานะร่ำรวยและมีความสัมพันธ์แน่นแฟ้นกับเจ้าหน้าที่รัฐ เป็นต้น

ความยึดมั่น (Tenacity)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความยึดมั่น (Tenacity) มีจำนวนทั้งสิ้น 3 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
<i>Willing to take action (58), make sure that arrest were made (58), interfere (174),</i>
<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitudes)</i>
-

ในตัวอย่างที่ 31 ผู้เขียนอธิบายถึงที่มาที่ไปของการที่ตนได้มารับผิดชอบในคดีค้ามนุษย์ชาวโรฮิงญาว่า ทางกรมต้องรวบรวมพยานหลักฐานที่จะนำไปสู่การอนุมัติหมายจับโดยศาล เพื่อจับกุมผู้ชักใยเครือข่ายขบวนการค้ามนุษย์ที่อยู่เบื้องหลัง จากที่เจ้าหน้าที่ตำรวจพบหลุมฝังศพขนาดใหญ่ในช่วงก่อนหน้านี ซึ่งในช่วงที่ผ่านมา นายตำรวจหลายนายได้รวบรวมข้อมูลมากมายจากการสืบสวนสอบสวน และทางการก็ต้องการคนที่จะมารับผิดชอบคดีใหญ่นี้ ซึ่งต้องเป็นคนที่กล้าลงมือทำ และมั่นใจว่าจะดำเนินการจับกุมได้ ผู้เขียนจึงได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าทีมสืบสวนในคดีดังกล่าว แสดงถึงความยึดมั่น (Tenacity) ของตัวผู้เขียนเอง

ตัวอย่างที่ 31

*They had gathered a lot of information over the months that they had investigated but they needed help from someone who was **willing to take action** and **make sure that arrest were made**, even if there were high ranking people involved. (56)*

ข้อบังคับทางสังคม (Social Sanction)

สมรรถภาพ (Capacity) จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงสมรรถภาพ (Capacity) มีจำนวนทั้งสิ้น 14 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
<i>worked hard (21), promoted in recognition of my achievements (21), I took my role as a police officer (24), the most powerful person in the country (171), the most powerful authority (190), powerful (202), network of traffickers are strong (202), influential (202), powerful business people (203), the most powerful people in the country (223), had the power and inclination (271), the power to arrest (296), they can do whatever they want (309), have power and connections (316),</i>
<i>การใช้ทัศนคติที่อ้อมๆ (indirect attitudes)</i>
-

ผู้เขียนใช้การตัดสินสมรรถภาพ (Capacity) ในเชิงลบ ด้วยกล่าวถึงอำนาจของเครือข่ายค้ายา มนุษย์ กลุ่มผู้มีอิทธิพล และเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูง โดยเฉพาะทหารและตำรวจ ว่าพวกเขาสามารถทำอะไรบ้าง และสาเหตุใดที่ทำให้ผู้เขียนเกิดความกลัวและความไม่ปลอดภัยที่อยู่ในประเทศไทย ดังเช่น ตัวอย่างที่ 32 33 และ 34

ตัวอย่างที่ 32

He was **the most powerful person in the country** so he could do whatever he wanted to do to me if he was not happy with me. (171)

ตัวอย่างที่ 33

Lt.Gen. V [REDACTED] is in charge of the security forces in the southern region and as the Army is **the most powerful authority** (190)

ตัวอย่างที่ 34

The current Prime Minister also passed a law under Article 44 **which gives the military the power to arrest anyone who they deem to jeopardize national security or stability.** (296)

ผู้เขียนยังกล่าวอีกว่าเจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจสูงสุด รวมถึงรัฐบาลสามารถทำอะไรก็ได้กับเขา หากเขากลับไปยังประเทศไทย จะจับเขาหรือฆ่าเขาทิ้งก็ได้ ดังตัวอย่างที่ 35

ตัวอย่างที่ 35

*This shows that **they can do whatever they want** to me if I return — arrest me or kill me — because they do not respect the law or the truth. (309)*

ทั้งนี้ ผู้เขียนตัดสินสมรรถภาพ (Capacity) ของตนเองเชิงบวกว่าตลอดช่วงที่ผ่านมาตนเป็นข้าราชการตำรวจที่มีความสามารถและปฏิบัติหน้าที่ตำรวจอย่างเต็มที่และสุจริตเสมอมา ไม่สนับสนุนกระบวนการที่ได้มาซึ่งตำแหน่งหน้าที่ในทางมิชอบ ดังตัวอย่างที่ 36 และ 37

ตัวอย่างที่ 36

***I worked hard** and **was initially promoted in recognition of my achievements** (21)*

ตัวอย่างที่ 37

***I took my role as a police officer seriously** (24)*

สมรรถภาพ (Capacity) ในต้นฉบับถูกใช้ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ โดยในเชิงบวกมักใช้ตัดสินตัวผู้เขียนเองว่ามีความดีความชอบอย่างไร เป็นการสะท้อนให้ว่าการที่ผู้ถูกประเมินในที่นี้คือตัวผู้เขียนเองมีสมรรถภาพที่ดี แต่กลับต้องเผชิญภัยคุกคามและถูกอาฆาตมาดร้ายจากเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูง โดยการตัดสินในเชิงลบก็จะใช้กับบุคคลที่ผู้เขียนกล่าวอ้างถึง ส่วนใหญ่มักเป็นข้าราชการตำรวจและทหารระดับสูงว่าพวกเขาเหล่านั้นมีอำนาจมากเพียงใด และสามารถทำตัวผู้เขียนเองรู้สึกไม่ปลอดภัยและเป็นอันตรายได้อย่างไร

ความสัตย์จริง (Veracity)

จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความสัตย์จริง (Veracity) มีจำนวนทั้งสิ้น 3 หน่วยสร้าง ดังนี้

การกล่าวโดยตรง (direct inscription)

he was not genuine in what he was saying (168), hostility (188), bad police officer (293)

<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitudes)</i>
--

-

ผู้เขียนตัดสินผู้อื่นตามชนบของสังคม โดยตัดสินว่าพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีที่ถูกกล่าวอ้างถึงในต้นฉบับไม่มีความจริงจังใจในสิ่งที่พูดว่าจะมุ่งมั่นปราบปรามการค้ามนุษย์ชาวโรฮิงญา ตามรายละเอียดตัวอย่างที่ 38

ตัวอย่างที่ 38

*I was disappointed that **he was not genuine in what he was saying** and I felt betrayed (168)*

ตัวอย่างที่ 39

*The Thai Government is also making statements in the media that I have not been threatened, that I am a **bad police officer** and I am defaming the reputation of our country. (293)*

ผู้เขียนอธิบายว่ารัฐบาลกล่าวหาว่าสิ่งที่ตนพูดไม่เป็นความจริง และเขาเป็นคนไม่ดีและทำให้ประเทศชาติเสื่อมเสียชื่อเสียง ซึ่งการตัดสินเช่นนี้ เป็นการกล่าวหาว่าผู้เขียนออกมาให้การเท็จกับสื่อ

ความถูกต้องเหมาะสม (Propriety)

จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความถูกต้องเหมาะสม (Propriety) มีจำนวนทั้งสิ้น 11 หน่วยสร้าง ดังนี้

<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
--

<i>falsely accused (5), abhorrent (44), Commissioner General Chakthip who has obstructed justice (184), disrepute (184), making the police look bad in front of the military (195), Therefore, it could be considered a violation of these rules to transfer me against my will. (206), offensive (238), defaming the reputation of our country (293), serious (294), they do not respect the law or the truth (309), They have shown that they do not hold themselves accountable to the law or the rules of the country (311)</i>

การใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitudes)

-

ผู้เขียนแสดงทัศนคติการตัดสินเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูงว่ากระทำการไม่ถูกต้องเหมาะสมอย่างไร ขัดต่อกฎหมายและศีลธรรมในสังคมอย่างไร ดังเช่นตัวอย่างที่ 40 ว่าการค้ามนุษย์โดยเฉพาะชาว โรฮิงญาจากประเทศเมียนมานั้นน่ารังเกียจเพียงใดในความเห็นของผู้เขียน

ตัวอย่างที่ 40

*Human trafficking, especially of Rohingya from Myanmar is a big problem in Thailand. The practice is **abhorrent** to me (44)*

ตัวอย่างที่ 41

*There were many more people who should have been arrested if the investigation had been allowed to continue, (183) including the current **Commissioner General Chakthip who has obstructed justice** and brought the justice system into **disrepute** from the beginning. (184)*

ผู้เขียนตัดสินความถูกต้องเหมาะสม (Propriety) ของคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ที่มีพล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงกลาโหมใน สมัยนั้นเป็นประธานการประชุมที่ออกคำสั่งย้ายตนให้ไปประจำการที่ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจชายแดน ภาคใต้ (ศชต.) ผู้เขียนรู้สึกกลัวและเกรงว่าจะป็นภัยต่อชีวิต เพราะบริเวณนั้นเป็นที่ที่การค้ามนุษย์ เฟื่องฟูและมีอิทธิพลมาก จึงกล่าวในต้นฉบับว่าการกระทำนี้ถือเป็นการละเมิดระเบียบ เนื่องจากเป็น การสั่งย้ายโดยที่ไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าตัวเองเสียก่อน ดังตัวอย่างที่ 42 และชี้ให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ ระดับสูงสุดในประเทศไทยหลายคนไม่อยู่ภายใต้กฎหมายหรือกฎเกณฑ์ใด ๆ ของประเทศ รวมถึงไม่ ยอมรับความจริงด้วย ในตัวอย่างที่ 43

ตัวอย่างที่ 42

I began to feel that there was a serious threat to my life when an order issued by Committee of the Office of the Police Commission (OPC) on October 2015 transferring me to the Southern Border Provinces Police Operation Center (SBPPOC) (199) ... According to the official rules and regulations, the transfer order of

government officials to the southern border provinces has to be on a voluntary basis, (205) **Therefore, it could be considered a violation of these rules to transfer me against my will.** (206)

ตัวอย่างที่ 43

This shows that they can do whatever they want to me if I return — arrest me or kill me — because **they do not respect the law or the truth.** (309) **They have shown that they do not hold themselves accountable to the law or the rules of the country.** (311)

ผู้เขียนตัดสินความถูกต้องเหมาะสม (Propriety) ของเจ้าหน้าที่ระดับสูง โดยเฉพาะตำรวจ ทหารและรัฐบาลในเชิงลบว่าสิ่งที่บุคคลเหล่านั้นกระทำต่อผู้เขียนไม่ถูกต้อง ขัดต่อกฎหมายและ ศีลธรรม ทั้งเรื่องคดีค้ำมนุษย์ชาวโรฮิงญา การใช้อำนาจการสั่งโดยมิชอบ และการกระทำของ เจ้าหน้าที่ระดับสูงสุดที่เสมือนไม่อยู่ภายใต้กฎหมาย เพื่อแสดงให้เห็นว่าฝ่ายตรงข้ามเป็นฝ่ายร้าย และ ตนเป็นฝ่ายที่ถูกต้องที่โดนกระทำ

อย่างไรก็ดี ภาพรวมของการทัศนคติการตัดสิน (Judgement) มิได้มีเฉพาะการกล่าวถึง บุคคลอื่น โดยเฉพาะฝ่ายตรงข้ามในแง่ลบเท่านั้น แต่ยังมีตัดสิน ของตนเองในเชิงบวกด้วย ซึ่ง ทั้งหมดนี้ผู้วิจัยมองว่าผู้เขียนสร้างความชอบธรรมให้กับตนเองด้วยการแสดงทัศนคติการตัดสินด้วย สมรรถภาพ (Capacity) และความปกติวิสัย (Normality) เชิงบวกเป็นส่วนใหญ่ และทำให้ฝ่ายตรง ข้ามเป็นผู้ร้ายด้วยการแสดงทัศนคติการตัดสินเชิงลบด้วยสมรรถภาพ (Capacity) และความถูกต้อง เหมาะสม (Propriety) เชิงลบ

3.1.3.3. ความนิยม (Appreciation)

ผู้เขียนแสดงทัศนคติด้านความนิยม (Appreciation) น้อยที่สุดในต้นฉบับจำนวน 9 หน่วย สร้าง หรือคิดเป็นร้อยละ 6.62 โดยหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติด้านความนิยมมีดังต่อไปนี้

การตอบสนอง (Reaction)

จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงการตอบสนอง (Reaction) มีจำนวนทั้งสิ้น 5 หน่วยสร้าง ดังนี้

<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
<i>serious crime (101), such a serious crime (104), Matters involving ██████ in Thailand, especially ██████ are very sensitive (237), This is not true (304), This is obviously not true (306)</i>
<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกระตุ้น (indirect attitudes)</i>
-

ผู้เขียนตอบสนองต่อปรากฏการณ์ (phenomenon) เชิงลบ ในตัวอย่างที่ 44 ว่าคดีร้ายแรงที่ผู้เขียนกล่าวถึงคือคดีการค้ำมนุษย์เป็นคดีร้ายแรงและเป็นที่สนใจของประชาชน อย่างไรก็ตาม การที่ผู้เขียนมองว่าคดีนี้เป็นคดีร้ายแรงอาจพิจารณาได้ว่าเป็นอารมณ์ (Affect) ที่รู้สึกไม่ปลอดภัย (Insecurity) เช่นกัน ซึ่งจุดนี้เป็นกรณีทับซ้อน (borderline case) แต่เหตุที่ผู้วิจัยจัด “serious crime” อยู่ในหมวดหมู่ค่านิยม (Appreciation) ก็เพราะผู้เขียนตอบสนองต่อปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่งเป็นพิเศษ มิใช่การแสดงออกทางอารมณ์เพียงอย่างเดียว เป็นการแสดงทัศนคติและค่านิยมของผู้เขียนที่มีต่อคดีการค้ำมนุษย์ว่าเป็นอย่างไร และในตัวอย่างที่ 45 เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนไม่สามารถให้ประกันตัวพลโท มนัส ชั่วคราวได้ อย่างไรก็ตาม แม้เขาจะเป็นผู้ต้องหาในคดีร้ายแรงนี้ เขาก็ยังได้รับความเคารพนับถือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจอาวุโสระดับสูงอยู่ดี

ตัวอย่างที่ 44

*This case is a **serious crime** and of the public interest, the investigator cannot grant the suspects a temporary release (101)*

ตัวอย่างที่ 45

*However, even though he was a suspect for **such a serious crime**, Gen. Manas was treated with high respect from senior police officials. (104)*

ผู้เขียนตอบสนองต่อประเด็นเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ในประเทศไทย จากข้อเสนอที่ทำให้ผู้เขียนลังเล หากต้องเข้าถวายงานให้กับสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารในสมัยนั้น เนื่องจากผู้เขียนเห็นว่าประเด็นเกี่ยวกับสถาบันกษัตริย์ในประเทศไทยว่าเป็นอะไรที่อ่อนไหวมาก ดังตัวอย่างที่ 46

ตัวอย่างที่ 46

Matters involving ██████ in Thailand, especially ██████ are very **sensitive**.

องค์ประกอบ (Composition)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงองค์ประกอบ(Composition) มีจำนวนทั้งสิ้น 1 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
<i>Thailand was demoted to a Tier 3 country in relation to human trafficking (53)</i>
<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกระตุ้น (indirect attitudes)</i>
-

การให้คุณค่า (Valuation)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงการให้คุณค่า (Valuation) มีจำนวนทั้งสิ้น 3 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
<i>difficult (237), dangerous (237), genuine (246)</i>
<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกระตุ้น (indirect attitudes)</i>
-

ผู้เขียนยังใช้คำที่แสดงความนิยม เพื่อให้คุณค่ากับปรากฏการณ์ต่าง ๆ อีกด้วย ดังเช่น ตัวอย่าง 47 และ 48 ว่าการทำงานให้กับสถาบันพระมหากษัตริย์นั้นเป็นเรื่องยากและอันตราย อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนไม่อยากจะถวายงานสมเด็จพระบรมฯ แต่กระนั้น ผู้เขียนก็รู้สึกว่าการเชิญให้เข้าไปทำงานในสังกัดกองทหารรักษาพระองค์นี้เป็นข้อเสนอที่จริงจัง

ตัวอย่างที่ 47

Matters involving ██████ in Thailand, especially ██████ are very sensitive and it is **difficult** and often **dangerous** to work for them. (237)

ตัวอย่างที่ 48

I didn't want to work for the Crown Prince and I thought that this was a genuine offer where I would have the protection of the Crown Prince but also be able to do the work I wanted to do. (246)

3.1.3.4. ระดับทัศนคติ (Graduation)

จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation lexis) ในต้นฉบับมีจำนวนทั้งสิ้น 28 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 17.07 ของจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติและระดับทัศนคติทั้งหมดในต้นฉบับ

ทั้งนี้ สิ่งที่น่าสนใจเห็นเป็นสำคัญคือการปรากฏร่วมกัน (co-occurrence) ของระบบกริยาทัศนภาวะ (Modality) และหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติการตัดสิน (Judgmental lexis) โดยเฉพาะการเพิ่มขึ้น (upscale) ของทัศนคติด้วยกริยาวิเศษณ์ (adverb) เป็นส่วนใหญ่ โดยรายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ความเข้มข้น (Force)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความเข้มข้น (Force) มีจำนวนทั้งสิ้น 27 หน่วยสร้าง ดังนี้
<u>การเพิ่มขึ้น (upscale)</u> พาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
<i>long (3), seriously (24), dramatically (48), lowest (53), very (67), high (86), great (92), very (107), very (136), very (160), very (165), significantly (204), immediately (204), serious (213), very (218), really (221), the most (223), very (229), so directly (232), very (237), often (237), simply (238), completely (258) very (266), so quickly (266), truly (272),</i>
<u>การลดทอน (downscale)</u>
-

ความจำเพาะ (Focus)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความจำเพาะ (Focus) มีจำนวนทั้งสิ้น 1 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การเน้น (Sharpen)</i>
<i>serious (104)</i>
<i>การไม่เน้น (Soften)</i>
-

ความเข้มข้นของทัศนคติแปรผันตามระดับทัศนคติ (Graduation) (Munday, 2012, p. 33) ในต้นฉบับ ระดับทัศนคติมักปรากฏร่วมกับการตัดสิน (Judgement) เพื่อเสริมทัศนคติด้านการตัดสินให้เข้มข้นมากขึ้น (up-scaling) ดังเช่นตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 49

This was **very** frustrating but it is the way things work in Thailand. (67)

ตัวอย่างที่ 50

It was with **great** reluctance that Pol.Col A [REDACTED] handed this evidence over to our team (92)

ตัวอย่างที่ 51

Gen. Manus was **very** upset when he learned that he would not be released on bail (107)

ผู้วิจัยพบว่าต้นฉบับมีแต่การเพิ่มขึ้น (up-scaling) ในความเข้มข้น (Force) เท่านั้น ไม่พบการลดทอน (downscale) ความเข้มข้นของทัศนคติแต่อย่างใด อีกทั้งพบว่ามีการใช้การเน้น (Sharpen) ของความจำเพาะ (Focus) ในระดับทัศนคติ (Graduation) เพียงแค่ 1 หน่วยสร้างเท่านั้น และไม่พบการไม่เน้น (Soften) ความจำเพาะในต้นฉบับ ซึ่งข้อค้นพบเหล่านี้สะท้อนเจตนาของผู้เขียนที่กล่าวไว้ในต้นฉบับว่าต้องทำให้ผู้อ่านเห็นถึงความยากลำบากและอันตรายที่ผู้เขียนได้เผชิญมาตลอดช่วงเวลาที่ทำคดีนี้ จึงปรากฏการเพิ่มขึ้น (up-scaling) ของระดับทัศนคติมากอย่างมีนัยสำคัญ

นอกจากนี้ ผู้เขียนเสริมความเข้มข้นของการตัดสิน (Judgement) ด้วยระดับทัศนคติ (Graduation) เพื่อแสดงทัศนะของผู้เขียนต่อบุคคลที่ถูกกล่าวถึงนั้นว่ามีอำนาจและเป็นอันตรายต่อผู้เขียนมากเพียงใด จนทำให้รู้สึกถึงความไม่ปลอดภัย (Insecurity) และความทุกข์ (Unhappiness) ซึ่งสถิติและการปรากฏร่วมกันระหว่างระดับทัศนคติ (Graduation) และการตัดสิน (Judgement) ที่พบในต้นฉบับถือเป็นแนวโน้มที่น่าสนใจ

3.1.4. สรุปโครงสร้างตัวบทต้นฉบับ

ต้นฉบับ คำให้การ (Statutory Declaration) เขียนขึ้นเพื่อขอสิทธิ์กับสถานทูตประเทศออสเตรเลียภาษาที่ใช้จึงมีลักษณะการบอกเล่า (indicative) โดยบรรยายที่มาที่ไปของการขอสิทธิ์และความไม่ปลอดภัยในการอยู่ในประเทศไทย

ภาพรวมของภาษาในต้นฉบับเป็นการแสดงออกถึงอารมณ์ (Affect) มากถึงจำนวน 82 หน่วยสร้าง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 60.29 จากการศึกษาจำนวนหน่วยสร้างทั้งหมดจำนวน 164 หน่วยสร้าง โดยในหมวดอารมณ์ (Affect) หมวดย่อยความไม่ปลอดภัย (Insecurity) ปรากฏมากที่สุด ในต้นฉบับ จำนวน 31 คิดเป็นร้อยละ 22.79 จากหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ (Attitudinal lexis) ทั้งหมด (ตารางที่ 6) ภาษาที่มีลักษณะการตัดสิน (Judgement) ในต้นฉบับมีจำนวน 45 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 33.09 และความนิยม (Appreciation) จำนวน 9 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 6.62 ตามลำดับ และต้นฉบับแสดงระดับทัศนคติ (Graduation) ความเข้มข้นของทัศนคติจำนวนทั้งสิ้น 28 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 17.07 ของจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation lexis) ทั้งหมด

ด้วยขบวนการเขียนคำให้การเพื่อขอสิทธิ์ ผู้ขอสิทธิ์จะต้องบอกเล่าเหตุผลที่ทำให้ต้องออกจากประเทศและสาเหตุที่ทำให้ไม่กล้ากลับไปยังประเทศต้นทางให้กับเจ้าหน้าที่สถานทูตพิจารณา โดยในการเขียนอธิบายนั้น ผู้ขอสิทธิ์ต้องสาธยายโดยละเอียดถึงสาเหตุของความกลัวและความไม่ปลอดภัย รวมไปถึงเหตุการณ์ที่ถูกรัฐบาล บุคคลหรือกลุ่มบุคคลทำร้ายหรือคุกคาม อธิบายถึงความพยายามในการเอาตัวรอดและสาเหตุที่ไม่ได้รับความคุ้มครองจากรัฐบาลในประเทศนั้น ๆ (Massachusetts Law Reform Institute and Greater Boston Legal Services, 2016, pp. 1-2) ดังนั้น ภาพรวมของต้นฉบับจึงมีการแสดงอารมณ์ (Affect) ในหมวดย่อยความไม่ปลอดภัย (Insecurity) เป็นสัดส่วนมากที่สุด สอดคล้องกับหน้าที่ของตัวบทที่ใช้เพื่อขอสิทธิ์กับสถานทูตประเทศออสเตรเลีย

จากการวิเคราะห์ต้นฉบับและโครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับ ผู้วิจัยพบว่า ผู้เขียนแสดงทัศนคติ (Attitudes) ด้านอารมณ์ (Affect) มากที่สุด และในระดับทัศนคติ (Graduation) ผู้วิจัยพบการใช้การเพิ่มขึ้น (upscale) ความเข้มข้น (Force) และการเน้น (Sharpen) ความจำเพาะ (Focus) ในต้นฉบับเพียงเท่านั้น โดยไม่มีการลดทอน (downscale) หรือการไม่เน้น (Soften) แต่อย่างใด และจากข้อค้นพบจากการวิจัยการแปลเนื้อหาอ่อนไหวในบริบทของสถาบัน (Institution) ในงานวิจัยที่ศึกษาด้วยกรอบทฤษฎีการประเมินค่า (Appraisal Theory) โดย Martin and White (2005) เช่น Pan (2014) ที่พบการลดทอนความเข้มข้นและความจำเพาะของทัศนคติของเนื้อหา และทำให้ประเด็นความขัดแย้งในข่าวอ่อนไหวที่นำเสนอมีความคลุมเครือ Mouka et al. (2015) ที่พบการทั้งการเสริม การทำให้เป็นกลางและการลดความเข้มข้นของทัศนคติด้านลบของถ้อยคำเหยียดเชื้อชาติในภาพยนตร์แนวเหยียดเชื้อชาติ และแนวโน้มการทำให้ทัศนคติด้านการเหยียดเชื้อชาติเบาลง รวมทั้ง Boéri and Fattah (2020) ที่พบการประเมินค่าเชิงลบในบทแปลเนื้อหาของฝั่งตรงข้าม ทั้งในระดับมหภาคและจุลภาค อีกทั้งมีการสอดแทรกวาทกรรมและโฆษณาชวนเชื่อของสายเหยี่ยว ซึ่งแนวโน้มผลการวิจัยในหัวข้อดังกล่าวนี้พบว่าหากมุมมองต่างชาติใดไม่เข้ากับอุดมการณ์ทางความคิด สถาบันและวัฒนธรรมในภาษาปลายทาง การประเมินค่าเชิงลบในตัวบทมักถูกลดความเข้มข้นลง (down-scaling) หรือปรับรูปแบบการนำเสนอใหม่ หรืออาจมีการละ (Omission) โดยไม่แปลเนื้อหาบางส่วนจากต้นฉบับ ในทางกลับกัน หากผู้เขียนหรือผู้แปลพึงพอใจสาระสำคัญของต้นฉบับ และเนื้อหานั้นสอดคล้องกับอุดมการณ์ของผู้แปล สถาบัน และวัฒนธรรมในภาษาปลายทาง ด้วยแล้ว ก็อาจจะทำให้การประเมินค่าในสำนวนแปลถูกเสริมความเข้มข้นขึ้น (up-scaling) หรือปรับรูปแบบการนำเสนอใหม่ด้วยเช่นกัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดังนั้น การศึกษาวิเคราะห์สำนวนแปล 2 สำนวนที่ผู้วิจัยได้ยกมานี้ จึงน่าสนใจเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้แปลของสำนักข่าวประชาไทและพรรคก้าวไกลแปลและประเมินค่าทัศนคติออกมาในสำนวนแปลทั้ง 2 นี้อย่างไร ผู้แปลทั้งสองสถาบันพึงพอใจในสาระสำคัญของเนื้อหาที่แปลมากน้อยเท่าใด และสำนวนแปลที่ออกมาจะแตกต่างออกไปจากต้นฉบับหรือไม่ และมีการเสริมความเข้มข้นขึ้นหรือไม่อย่างไร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการวิเคราะห์ด้วยบทต้นฉบับในบทที่ 3 แล้ว ในบทนี้จะวิเคราะห์โครงการการประเมินค่าทัศนคติของสำนวนแปล 2 สำนวนและนำผลการวิเคราะห์ด้วยบทไปอภิปรายร่วมกับบริบทการแปลในชั้นที่ 2 รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

4. การวิเคราะห์โครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของสำนวนแปล 2 สำนวน

4.1. สำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไท

4.1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของสำนวนแปล

นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล อภิปรายประเด็นคดีค้ำมนุษย์อื้อฉาวเมื่อพ.ศ. 2558 ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อซักถามข้อเท็จจริงหรือเสนอแนะปัญหาต่อคณะรัฐมนตรี (ครม.) โดยไม่มีการลงมติตามรัฐธรรมนูญมาตรา 152 ระหว่างวันที่ 17-18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

หลังจากนั้นไม่นาน พรรคก้าวไกลเผยแพร่ภาพและข้อมูลการให้สัมภาษณ์ผ่านระบบออนไลน์เปิดสาธารณะระหว่างพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์กับนายรังสิมันต์ โรมและนางสาวพรณิการ์วานิช แกนนำคณะก้าวหน้า เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2565 และต่อมาในวันพุธที่ 23 กุมภาพันธ์ 2565 สำนักข่าวประชาไท (Prachatai) ก็นำเสนอข่าว “เปิดคำให้การ 'พล.ต.ต.ปวีณ พงศ์สิรินทร์' เพื่อลี้ภัย ฉบับแปลภาษาไทย” โดยให้ข้อมูลสรุปเรื่องราวทั้งหมดตาม คำให้การ (Statutory Declaration) ของพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ พร้อมคำให้การขอลี้ภัยฉบับภาษาไทยไว้ในหน้าข่าวด้วย โดยสำนักข่าวประชาไทระบุรายละเอียดในการนำเสนอข่าวครั้งนั้นดังต่อไปนี้

- พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ถูกกล่าวหาตบตีในเอกสารอย่างน้อย 5 ครั้งในเอกสาร โดยอ้างว่าพลเอกประยุทธ์ไม่พอใจการที่พลตำรวจตรี ปวีณ ออกหมายจับพลโทมนัส และสำนักข่าวบีบีซีไทย¹⁰ รายงานว่าพลเอก ประยุทธ์ให้สัมภาษณ์กับสื่อว่า “เขาออกไปเองไม่ใช่หรือ ใครจะไปทำอะไรเขาได้ บ้านเมืองมีชื่อมีแป มีกฎหมายอยู่”

¹⁰ ค้ำมนุษย์ : นายกา ได้อึดหัวหน้าชุดจับคดีค้ำมนุษย์โรฮิงญา ลี้ภัย ไม่ผิดก็กลับมา ไม่มีใครทำอะไรได้
(Retrieved from: <https://www.bbc.com/thai/60461368>)

- พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและประธานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ในขณะนั้น ถูกกล่าวหาตักเตือนในเอกสารอย่างน้อย 8 ครั้ง ออกคำสั่งให้พลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ ไปประจำการที่ศูนย์จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยที่เจ้าตัวไม่เต็มใจ และมติชนออนไลน์¹¹ รายงานว่าพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชาและพลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ ยังไม่ออกมาแสดงความเห็นต่อเรื่องดังกล่าว อย่างไรก็ตามมติชนออนไลน์¹² รายงานว่าพลเอกประวิตร ให้สัมภาษณ์สื่อว่า “หากมีชื่ออยู่เบื้องหลังก็ขอให้เปิดออกมา จะดำเนินการอย่างถึงที่สุด”
- พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา อดีตผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ถูกกล่าวหาตักเตือนในเอกสารอย่างน้อย 18 ครั้ง ซึ่งสำนักข่าวประชาไทระบุว่า “พล.ต.อ.จักรทิพย์ เป็นผู้ทำชิงที่ต่อมาชนะคู่แข่งซึ่งเป็นหัวหน้างานของ พล.ต.ต.ปวีณ ที่หวังทำคดีค้ำมนุษย์เอาใจนายกรัฐมนตรี แต่สุดท้ายกลับทำให้ “ตำรวจดูไม่ดีต่อหน้ากองทัพ”
- ปัญหากฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้พลตำรวจตรี ปวีณ ตัดสินใจลี้ภัยไปอยู่ที่ประเทศออสเตรเลีย โดยพลตำรวจตรี ปวีณให้สัมภาษณ์แบบเปิดสาธารณะว่า “รู้สึกได้รับความเป็นธรรมครึ่งหนึ่งแล้ว” หลังจากที่นายรังสิมันต์ โรม นำเรื่องนี้เข้าไปอภิปรายในสภา
- หลักจากการอภิปรายในสภาและคำชี้แจงจากผู้นำรัฐบาล สำนักข่าวเดอะสแตนด์การ์ดรายงานว่า พลตำรวจเอก สุวัจน์ ไฉญยอดสุข ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ในสมัยนั้นให้สัมภาษณ์กับสื่อว่าหากพลตำรวจตรี ปวีณกลับมายังประเทศไทย ตำรวจ 2 แสนนายจะดูแลความปลอดภัยของท่านให้

¹¹ ปริญญา งาม ประยุทธ์ ทำไมแดงพล.ต.ต.ปวีณไปชายแดนใต้ ชี้ ไม่สาหัสจริง ใครจะลี้ภัย

(Retrieved from: https://www.matichon.co.th/politics/news_3197473)

¹² ยัน ‘ประวิตร’ ไม่เกี่ยวค้ำมนุษย์ ชี้มีข้อมูลคนอยู่เบื้องหลัง จัดหลักฐานมา ลั่น รบ.นี้มุ่งแก้ปัญหาต่อเนื่อง (Retrieved from:

https://www.matichon.co.th/politics/news_3195849)

มติชนออนไลน์¹³ รายงานว่า พลเอกคงชีพ ตันตระวาณิชย์ โฆษกกระทรวงกลาโหมในสมัยนั้นยืนยันว่ารัฐบาลให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์มาโดยตลอด ซึ่งฝ่ายความมั่นคงก็ทำงานร่วมกับหน่วยอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การระหว่างประเทศและภาคีเครือข่ายเพื่อนบ้านประเทศออสเตรเลีย เป็นต้น และกล่าวว่ารัฐบาลไทยปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศตามคำแนะนำของสหรัฐอเมริกาอย่างเต็มที่ การบังคับข่มขู่ทรมานจิตใจ ทำร้ายร่างกาย และข่มขืน เป็นเรื่องที่รับไม่ได้ รัฐบาลพร้อมแก้ไขเต็มที่ หากประชาชนมีข้อมูลขอให้ส่งข้อมูลมายังภาครัฐ อีกทั้งกล่าวถึงปัญหาคดีชาวโรฮิงญาตั้งแต่พ.ศ. 2558 ว่าที่ผ่านมารัฐบาลจับกุมผู้ที่เกี่ยวข้องในคดีดังกล่าวจำนวนมาก และหากพบข้อมูลเพิ่มเติม รัฐบาลก็ไม่เอาไว้ โดยให้เป็นไปตามกระบวนการยุติธรรม ไม่มีละเว้นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และกล่าวถึงท้ายว่าพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา สั่งให้เพิ่มกองกำลังป้องกันชายแดนและเพิ่มความถี่ในการตรวจตราอีกด้วย

4.1.2. ความเป็นมาของผู้เขียน

สำนักข่าวประชาไท (Prachatai) เป็นสำนักข่าวหนังสือพิมพ์อิสระบนเว็บไซต์ประชาไท ก่อตั้งโดยคณะบุคคลซึ่งประกอบไปด้วยสมาชิกวุฒิสภา นักกิจกรรมสังคม นักวิชาการด้านสื่อมวลชน และสื่อมวลชน ริเริ่มโดยนายจอน อึ้งภากรณ์ สมาชิกวุฒิสภาในสมัยนั้น

ประชาไทได้รับแรงบันดาลใจมาจากสื่ออิสระมินดานิวส์ ประเทศฟิลิปปินส์ (<http://www.mindanews.com/>) และแรงผลักดันที่ว่าสื่อมวลชนในประเทศสมัยนั้นไม่เป็นอิสระ โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ที่ให้บริการภาคคล้ายยุคเผด็จการทหาร ล้าย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประชาไทจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2547 และจดทะเบียนจัดตั้งคณะบุคคลร่วมดำเนินโครงการวารสารข่าวทางอินเทอร์เน็ต เพื่อการศึกษาและสุขภาพของชุมชน โดยสาระสำคัญในข้อตกลงการจัดตั้งระบุวัตถุประสงค์ไว้เพื่อดำเนินการจัดทำเว็บไซต์วารสารข่าวและสาระบันเทิงสำหรับประชาชนทั่วไป ให้มีมุมมองที่รอบด้านในการติดตามข่าวสาร และเป็นช่องทางการสื่อสารสำหรับประชาชนในทุกกระดับ โดยเป็นการดำเนินการแบบไม่แสวงผลกำไร เริ่มเผยแพร่ข่าวผ่านทางเว็บไซต์มาตั้งแต่วันที่ 6 กันยายน 2547 จนถึงปัจจุบันโดยไม่มีฉบับตีพิมพ์แต่อย่างใด ทั้งนี้ ประชาไท

¹³ โฆษกกลาโหมยัน รัฐบาลจริงใจแก้ปัญหา ‘ค้ามนุษย์-โรฮิงจา’ พบใครอยู่เบื้องหลัง ไม่เอาไว้

(Retrieved from: https://www.matichon.co.th/politics/news_3195118)

ดำเนินการจดทะเบียนมูลนิธิเพื่อทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์โดยไม่แสวงกำไรควบคู่ไปด้วยในชื่อมูลนิธิเพื่อการศึกษาของชุมชน (Foundation for Community Educational Media (FCEM))

ประชาไทมีวัตถุประสงค์ในการนำเสนอข่าวอย่างเป็นอิสระ โดยไม่ยอมให้ใครมาแทรกแซง มีความเป็นกลางและไม่ให้การสนับสนุนพรรคการเมืองใด ยึดมั่นในจรรยาบรรณของสื่อมวลชน โดยจะพยายามเสนอข่าวโดยให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และจะตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารที่น่าเสนอ อีกทั้งยินดีให้ผู้อ่านตรวจสอบและวิจารณ์ได้อย่างสร้างสรรค์และเสรี ภายใต้กรอบของกฎหมายและการเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน ตามที่ได้ระบุไว้ในวัตถุประสงค์ของสำนักข่าวประชาไทบนเว็บไซต์ (<https://prachatai.com/about>)

รัตนพร เข้มแข็ง อดีตผู้สื่อข่าวประชาไท ผู้แปลสำนวนแปลของสำนักข่าวประชาไทให้สัมภาษณ์กับผู้วิจัยว่าสำนวนแปลนี้เป็นการนำเสนอในนามสถาบัน จึงไม่ปรากฏชื่อผู้แปลในบทความข่าว ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์บทแปลในฐานะสถาบัน

4.1.3. ลักษณะการใช้ภาษาในสำนวนแปล

ผู้วิจัยพบว่าสำนักข่าวประชาไทนำเสนอสำนวนแปล คำให้การ (Statutory Declaration) ที่ค่อนข้างตรงกับต้นฉบับ ประเมินค่าทัศนคติ (Attitudes) ที่มีอยู่ในต้นฉบับได้ดี ไม่มีระดับทัศนคติ (Graduation) ความเข้มข้น (Force) หรือการเน้น (Sharpen) ความจำเพาะ (Focus) มากกว่าต้นฉบับไปมากนัก มีการปกปิดข้อความ (Censor) ตามต้นฉบับทุกจุด

อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยพบว่าสำนวนแปลของสำนักข่าวประชาไทมีการละ (Omission) โดยไม่แปลข้อมูลบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีความอ่อนไหวทางการเมือง และพบการแปลลักษณะการใช้สรรพนาม (Pronominal Use) ในระดับที่เป็นทางการ

4.1.4. โครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไท

สำนวนแปล คำให้การ (Statutory Declaration) โดยสำนักข่าวประชาไท สามารถวิเคราะห์และจัดหมวดหมู่ด้วยทฤษฎีประเมินค่า (Appraisal Theory) โดย Martin and White (2005) ได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 10 จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติและระดับทัศนคติในสำนวนแปลโดยสำนักข่าว
ประชาไท

การประเมินค่า	หมวดย่อย	ลักษณะทัศนคติ	หน่วย	ร้อยละ
ทัศนคติ (Attitude)	อารมณ์ (Affect)	ความสุข (Happiness)	3	2.24
		ความทุกข์ (Unhappiness)	25	18.66
		ความปลอดภัย (Security)	3	2.24
		ความไม่ปลอดภัย (Insecurity)	32	23.88
		ความพอใจ (Satisfaction)	2	1.49
		ความไม่พอใจ (Dissatisfaction)	5	3.73
		ความโน้มเอียง (Inclination)	6	4.48
		ความไม่โน้มเอียง (Disinclination)	7	5.22
		รวม	83	61.94
	การตัดสิน (Judgement)	<i>ค่านิยมทางสังคม (Social Esteem)</i>		
		ความปกติวิสัย (Normality)	14	10.45
		ความยึดมั่น (Tenacity)	3	2.24
		<i>ข้อบังคับทางสังคม (Social Sanction)</i>		
		สมรรถภาพ (Capacity)	14	10.45
		ความสัตย์จริง (Veracity)	3	2.24
		ความถูกต้องเหมาะสม (Propriety)	11	8.21
		รวม	45	33.58
	ความนิยม (Appreciation)	การตอบสนอง (Reaction)	3	2.24
		องค์ประกอบ (Composition)	1	0.75
		การให้คุณค่า (Valuation)	2	1.49
		รวม	6	4.48
		รวมจำนวนหน่วยสร้าง ที่แสดงทัศนคติ	134	83.23
ระดับทัศนคติ (Graduation)	ความเข้มข้น (Force)	การเพิ่มขึ้น (Upscale)	25	92.59
		การลดทอน (Downscale)	-	-
	ความจำเพาะ (Focus)	การเน้น (Sharpen)	2	7.41
		การไม่เน้น (Soften)	-	-

การประเมินค่า	หมวดย่อย	ลักษณะทัศนคติ	หน่วย	ร้อยละ
		รวมจำนวนหน่วยสร้าง ที่แสดงระดับทัศนคติ	27	16.77
		รวมจำนวนหน่วยสร้างทั้งสิ้น	161	

4.1.4.1. อารมณ์ (Affect)

ผู้วิจัยพบหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติสื่ออารมณ์ (Affect) ในสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทจำนวนทั้งสิ้น 83 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 61.94 ของจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติทั้งหมด และผู้วิจัยได้กำกับเลขไว้ในแต่ละหน่วยสร้างโดยสามารถอ้างอิงได้จากภาคผนวก ข ทั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทสามารถประเมินค่าทัศนคติด้านอารมณ์ได้ค่อนข้างตรงตามต้นฉบับ ดังจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติด้านอารมณ์ (Affect) มีจำนวนทั้งสิ้น 83 หน่วยสร้าง ต่างจากต้นฉบับ 2 หน่วยสร้าง โดยรายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ความสุข (Happiness)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความสุข (Happiness) มีจำนวนทั้งสิ้น 3 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
ดีใจมาก (229), รู้สึกโล่งใจ (245), รู้สึกโล่งใจ (256)
<i>การใช้ทัศนคติที่ผูกกระตุ้น (indirect attitudes)</i>
-

ความทุกข์ (Unhappiness)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความทุกข์ (Unhappiness) มีจำนวนทั้งสิ้น 25 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
เขาไม่พอใจ (40), อย่างน่าตกใจ (48), รู้สึกไม่พอใจ (107), รู้สึกโกรธ (109), ไม่พอใจ (136), ไม่พอใจ (136), รู้สึกตกใจ (148), หวั่นวิตก (148), ไม่พอใจ (160), รู้สึกผิดหวัง (168), รู้สึกกังวล (174), มีความโกรธ (188), ไม่พอใจ (192), รู้สึกไม่พอใจ (194), รู้สึกโกรธ (195), โกรธผมมาก (218), โกรธ (221), โกรธ (223), ทรงรู้สึกสงสาร (226), รู้สึกสับสน (234), รู้สึกประหลาดใจอย่างมาก (258), ไม่พอใจ (259), รู้สึกตกใจ (260), สงสัย (261), กังวล (275)

การใช้ทัศนคติที่ถูกระตุ้น (indirect attitudes)

-

ความปลอดภัย (Security)

จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความปลอดภัย (Security) มีจำนวนทั้งสิ้น 3 หน่วยสร้าง ดังนี้

การกล่าวโดยตรง (direct inscription)

ผู้ซึ่งผมเชื่อว่าจะปกป้องผม (35), ผมยังมีเพื่อนอีกเยอะ (123), เราเตรียมไว้ (174)

การใช้ทัศนคติที่ถูกระตุ้น (indirect attitudes)

-

ความไม่ปลอดภัย (Insecurity)

จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความไม่ปลอดภัย (Insecurity) มีจำนวนทั้งสิ้น 32 หน่วยสร้าง ดังนี้

การกล่าวโดยตรง (direct inscription)

ตกเป็นเป้าหมายของการคุกคาม (4), ปัญหาใหญ่ (44), งานใหญ่ (46), ผมรู้สึกกลัว (133), ผมไม่รู้สึกว่านี่เป็นการเตือนอย่างเป็นทางการเป็นมิตร (134), รู้สึกกลัว (165), รู้สึกถูกหักหลัง (168), กลัว (169), ผมเริ่มรู้สึกว่ามีการคุกคามต่อชีวิตของผมอย่างร้ายแรง (199), ความเสี่ยงต่อชีวิตของผมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (204), ผมรู้สึกกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยของผมในทันที (204), ผมกำลังถูกส่งไปอยู่ในพื้นที่ที่ชีวิตของผมอยู่ในความเสี่ยง (209) ผมกลัวว่าชีวิตผมจะตกอยู่ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยอย่างร้ายแรง (213), กลัวว่าชีวิตจะตกอยู่ในอันตราย (221), ผมรู้ว่าถ้าหากไปที่นั่นคนที่เกี่ยวข้องกับการลักลอบค้ามนุษย์จะฆ่าผม (222), ผมรู้สึกกังวล (239), ไม่แน่ใจ (265), น่าสงสัย (266), รู้สึกกังวล (267), รู้สึกกลัวจริงๆ (272), ไม่สามารถเชื่อใจใครได้อีกแล้ว (273), ไม่มีที่ไหนให้ไปภายในประเทศ (273), รู้ว่าผมอาจตกเป็นเป้าหมาย (274), ไม่มีใครสามารถปกป้องผมจากเรื่องนี้ได้ (277), กลัวอย่างยิ่งว่าชีวิตผมจะตกอยู่ในความเสี่ยง (278), ผมไม่รู้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นในอนาคต (279), ผมอาจถูกกล่าวหาภายใต้กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ (279) อาจถูกทำให้หายตัวไปได้อย่างง่ายๆ (297), ผมไม่สามารถอาศัยอยู่ที่ไหนได้อย่างปลอดภัยในประเทศไทย (314), ไม่มีที่ไหนที่ผมจะยังคงใช้ชีวิตได้อย่างปลอดภัยในประเทศไทย (317)

การใช้ทัศนคติที่ถูกระตุ้น (indirect attitudes)

ผมพบว่านายกรัฐมนตรีไม่สนับสนุนทีมของผมและตัวผม (170), จู่ๆ ก็หายตัวไปเฉยๆ ได้ (238)

ความพอใจ (Satisfaction)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความพอใจ (Satisfaction) มีจำนวนทั้งสิ้น 2 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
เตือนอย่างเป็นมิตร (162) อยากร่างงานที่ผมอยากทำและสามารถทำได้ (246)
<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกระตุ้น (indirect attitudes)</i>
-

ความไม่พอใจ (Dissatisfaction)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความไม่พอใจ (Dissatisfaction) มีจำนวนทั้งสิ้น 5 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
น่าระอ้ากระอ้วน (67), ผมไม่สามารถทำเช่นนี้ด้วยความสุจริตใจได้ (150)
<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกระตุ้น (indirect attitudes)</i>
ผู้กระทำผิดที่ถูกกล่าวหา 2 คนเสียชีวิตก่อนที่จะมีการอนุมัติหมายจับ (180) ได้รับการเลื่อนตำแหน่ง (207), ได้รับการเลื่อนตำแหน่ง (208)

ความโน้มเอียง (Inclination)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความโน้มเอียง (Inclination) มีจำนวนทั้งสิ้น 6 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
ผมไม่เคยเกรงกลัวที่จะติดตามการสอบสวนไปจนกว่าจะได้ข้อสรุปที่เหมาะสม (25), ยังมีคนที่ควรถูกจับอีกมาก (183), ผมมีความคิดเพียงอย่างเดียวว่าต้องรักษาชีวิตของผมไว้ (279), ต้องการบิดเบือนความจริง (308), พร้อมทำอะไรก็ได้ (308)
<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกระตุ้น (indirect attitudes)</i>
จะยังคงรวบรวมหลักฐาน (186)

ความไม่โน้มเอียง (Disclination)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความไม่โน้มเอียง (Disclination) มีจำนวนทั้งสิ้น 7 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>

ไม่ยอมให้เรื่องนี้แพร่กระจาย (69), ด้วยความลึกลับ (92), ไม่ยอมให้ผมลาออก (226), รู้สึกลึกลับ (236), ไม่อยาก (246), ผมไม่ยอมให้ประเด็นนี้หายไป (290)
<i>การใช้ทัศนคติที่อ้อมๆ (indirect attitudes)</i>
ไม่ต้องการ (176)

ทัศนคติด้านอารมณ์ (Affect) เป็นหน่วยทัศนคติที่ปรากฏมากที่สุดในส่วนนวนแปลนี้ โดยพบจำนวนทั้งสิ้น 83 หรือคิดเป็นร้อยละ 61.94 จากจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติทั้งหมด (Attitudinal lexis) ในส่วนนวนแปลโดยประชาไท จำนวนทั้งสิ้น 134 หน่วยสร้าง โดยเฉพาะอารมณ์ความไม่ปลอดภัย (Insecurity) จำนวน 32 คิดเป็นร้อยละ 23.88 และความทุกข์ (Unhappiness) จำนวน 25 คิดเป็นร้อยละ 18.66 ตามลำดับ ซึ่งเป็นอัตราที่ใกล้เคียงกับต้นฉบับมาก และสอดคล้องกับหน้าที่ของต้นฉบับที่ต้องการแสดงให้ผู้รับสารเห็นถึงความไม่ปลอดภัยและสภาวะการณ์ที่บีบบังคับให้ผู้เขียนต้องลี้ภัยออกนอกประเทศในครั้งนี้

4.1.4.2. การตัดสิน (Judgement)

ทัศนคติด้านการตัดสิน (Judgement) ในส่วนนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทสามารถแปลการประเมินค่าทัศนคติในต้นฉบับออกมาได้จำนวนเท่ากับต้นฉบับ แม้จะพบการเปลี่ยนแปลงหมวดหมู่ย่อยทัศนคติด้านการตัดสินอยู่บ้าง แต่ก็ยังมีจำนวนเท่ากับต้นฉบับที่ 45 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 33.58 จากจำนวนหน่วยสร้างทั้งหมดในส่วนนวนแปลนี้ โดยในการจัดหมวดหมู่การตัดสินผู้วิจัยไม่จัดหมวดหมู่แยกเชิงบวกและลบ เนื่องจากหน่วยสร้างที่แสดงการตัดสินส่วนใหญ่เป็นเชิงลบ จึงจำแนกเฉพาะค่านิยมทางสังคม (Social Esteem) และข้อบังคับทางสังคม (Social Sanction) เท่านั้น

ค่านิยมทางสังคม (Social Esteem)

ความปกติวิสัย (Normality)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความปกติวิสัย (Normality) มีจำนวนทั้งสิ้น 14 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
โตดเด่น (3), ซีอีโอ (3), สุจริต (3), อาชีพที่ดี (15), วิธีที่ดีในการช่วยเหลือประเทศ (15), ละเอียดอ่อนทางการเมือง (46), เฟื่องฟู (54) เฟื่องฟู (56), พร้อมดำเนินการ (58), กลุ่มนักธุรกิจที่ร่ำรวย (79), นักธุรกิจร่ำรวยและมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด (80), พล.ท.มนัส มีความเชื่อมโยงกับเจ้าหน้าที่ระดับสูงหลายคน (112), ผมทำงานอย่างหนัก (166), เห็นด้วยอย่างไม่ขัดข้อง (250)

<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกระตุ้น (indirect attitudes)</i>

ความยึดมั่น (Tenacity)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความยึดมั่น (Tenacity) มีจำนวนทั้งสิ้น 3 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
ทำให้มันใจว่าจะทำการจับกุม (58), เข้ามายุ่ง (174), พวกเขากลัวได้อย่างไรถึงทำ (191),
<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกระตุ้น (indirect attitudes)</i>
-

ข้อบังคับทางสังคม (Social Sanction)

สมรรถภาพ (Capacity)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงสมรรถภาพ (Capacity) มีจำนวนทั้งสิ้น 14 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
ทำงานด้วยความอดทน (21), ได้รับการเลื่อนยศจากความยอมรับต่อผลงานของผม (21), ผมปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าหน้าที่ตำรวจคนหนึ่งอย่างเคร่งครัด (24), เขาเป็นผู้มีอำนาจมากที่สุดในประเทศนี้ (171), เป็นองค์กรที่มีอำนาจสูงสุด (190), มีอำนาจ (202), เครือข่ายผู้ลักลอบแข่งขันแกร่ง (202), มีอิทธิพล (202), นักธุรกิจที่มีอิทธิพล (203), กลุ่มคนที่มีอำนาจที่สุดในประเทศ (223), มีอำนาจและแนวโน้มที่ (271), ให้อำนาจในการจับกุม, (296), พวกเขาทำอะไรก็ได้ตามที่พวกเขาต้องการ (309), คนเหล่านี้มีอำนาจและเส้นสายอยู่ทั่วประเทศ (316)
<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกระตุ้น (indirect attitudes)</i>
-

ความสัตย์จริง (Veracity)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความสัตย์จริง (Veracity) มีจำนวนทั้งสิ้น 3 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
เขาไม่จริงใจในสิ่งที่เขาพูด (168), ความไม่เป็นมิตร (188), เจ้าหน้าที่ตำรวจที่แย่ (293),
<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกระตุ้น (indirect attitudes)</i>

-

ความถูกต้องเหมาะสม (Propriety)

จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความถูกต้องเหมาะสม (Propriety) มีจำนวนทั้งสิ้น 11 หน่วยสร้าง ดังนี้

การกล่าวโดยตรง (direct inscription)

ถูกใส่ร้ายอย่างผิดๆ (5), น่ารังเกียจ (44), พล.ต.อ.จักรทิพย์ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติคนปัจจุบัน ซึ่งขัดขวางกระบวนการยุติธรรม (184), เลื่อมเลีย (184), ทำให้ตำรวจดูไม่ดีต่อหน้ากองทัพ (195), อาจเป็นการละเมิดกฎหมายเหล่านี้ในการส่งผมไปยังภาคใต้โดยผมไม่ยินยอม (206), การจบบ้าง (238), ทำให้ชื่อเสียงของประเทศเราเลื่อมเลีย (293), ร้ายแรง (294), พวกเขาไม่เคารพกฎหมายหรือความจริง (309) พวกเขาแสดงให้เห็นแล้วว่าพวกเขาไม่ยอมรับความผิดของตนเองตามกฎหมายหรือกฎระเบียบของประเทศ (311)

การใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitudes)

-

4.1.4.3. ความนิยม (Appreciation)

ผู้เขียนแสดงทัศนคติด้านความนิยม (Appreciation) น้อยที่สุดในต้นฉบับ จำนวน 6 หน่วยสร้าง หรือคิดเป็นร้อยละ 5.97 โดยหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติด้านความนิยมมีดังต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การตอบสนอง (Reaction)

จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงการตอบสนอง (Reaction) มีจำนวนทั้งสิ้น 3 หน่วยสร้าง ดังนี้

การกล่าวโดยตรง (direct inscription)

อาชญากรรมร้ายแรง (101), คดีอาชญากรรมร้ายแรง (104), เรื่องที่เกี่ยวข้องกับ.....ในประเทศไทย โดยเฉพาะ.....เป็นเรื่องละเอียดอ่อนอย่างมาก (237)

*การใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitudes)***องค์ประกอบ(Composition)**

จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงองค์ประกอบ(Composition) มีจำนวนทั้งสิ้น 1 หน่วยสร้าง ดังนี้

<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
ประเทศไทยถูกลดระดับลงมาอยู่ tier 3 ในด้านการลักลอบค้ามนุษย์ (53)
<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitudes)</i>
-

การให้คุณค่า (Valuation)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงการให้คุณค่า (Valuation) มีจำนวนทั้งสิ้น 2 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
เรื่องยาก (237), อันตราย (237)
<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitudes)</i>
-

4.1.4.4. ระดับทัศนคติ (Graduation)

จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation) ในต้นฉบับมีจำนวนทั้งสิ้น 27 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 16.77 ของจำนวนหน่วยสร้างทั้งหมด

ทั้งนี้ ในสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไท ผู้วิจัยพบการปรากฏร่วมกัน (co-occurrence) ของระบบกริยาทัศนภาวะ (Modality) และหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติการตัดสิน (Judgmental lexis) โดยเฉพาะการเพิ่มขึ้น (upscale) ของทัศนคติด้วยกริยาวิเศษณ์ (adverb) เป็นส่วนใหญ่ ในภาษาไทยด้วย โดยรายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ความเข้มข้น (Force)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความเข้มข้น (Force) มีจำนวนทั้งสิ้น 25 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การเพิ่มขึ้น (upscale)</i>
ยาวนาน (3), อย่างเคร่งครัด (24), ต่ำสุด (53), มาก (67), ระดับสูง (86), อย่างมาก (92), อย่างมาก (107), อย่างมาก (136), มาก (148), เป็นอย่างมาก (160), อย่างมาก (165), อย่างมีนัยสำคัญ (204), ในทันที (204), อย่างร้ายแรง (213), มาก (218), ที่สุด (223), มาก (229), อย่างตรงไปตรงมา (232), อย่างมาก (237), บ่อยครั้ง (237), เฉย ๆ (238), อย่างมาก (258), มาก (260), อย่างรวดเร็ว (266), จริง ๆ (272)

<i>การลดทอน (downscale)</i>
-

ความจำเพาะ (Focus)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความจำเพาะ (Focus) มีจำนวนทั้งสิ้น 2 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การเน้น (Sharpen)</i>
เช่นนั้น (104), เช่นนี้ (191)
<i>การไม่เน้น (Soften)</i>
-

4.1.5. สรุปโครงสร้างของสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไท

สำนวนแปล *คำให้การ (Statutory Declaration)* ถ่ายทอดอารมณ์ (Affect) ใกล้เคียงกับต้นฉบับ จำนวนทั้งสิ้น 83 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 61.94 จากการศึกษาจำนวนหน่วยสร้างทั้งหมดจำนวน 161 หน่วยสร้าง โดยในหมวดอารมณ์ (Affect) หมวดย่อยความไม่ปลอดภัย (Insecurity) ปรากฏมากที่สุดในการแปลมากถึง 32 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 23.88 จากหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติทั้งหมดจำนวน 134 หน่วยสร้าง (ตารางที่ 7) ภาษาที่มีลักษณะการตัดสิน (Judgement) ในสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทมีจำนวน 45 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 33.58 และความนิยม (Appreciation) มีจำนวน 6 หน่วยสร้างร้อยละ 4.48 ตามลำดับ สำนวนแปลนี้แสดงระดับทัศนคติ (Graduation) ความเข้มข้นของทัศนคติ จำนวนทั้งสิ้น 27 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 16.77 ซึ่งมีจำนวนไม่แตกต่างจากต้นฉบับมากนัก

อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยพบว่าสำนวนแปลของสำนักข่าวประชาไทมีการละ (omission) โดยไม่แปลข้อมูลบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีความอ่อนไหวทางการเมือง และพบการแปลลักษณะการใช้สรรพนาม (translation of pronouns) ในระดับที่เป็นทางการ

4.2. สำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกล

4.2.1. ความเป็นมาและความสำคัญของสำนวนแปล

หนังสือ “*ชุดสิ่งที่ถูกฝังลืม ให้กลับมาเป็นที่จดจำ*” เขียนโดยนายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ตีพิมพ์และเผยแพร่โดยพรรคก้าวไกล

เนื้อหาในเล่มพูดถึงคดีค้ำมนุษย์ชาวโรฮิงญาเมื่อพ.ศ. 2558 พร้อมแนบบทแปลคำให้การฯ ฉบับภาษาไทยไว้ในภาคผนวกท้ายเล่มด้วย

นายรังสิมันต์ โรมระบุว่าหนังสือเล่มนี้เป็นบันทึกการทำหน้าที่ในฐานะสมาชิกผู้แทนราษฎร ที่นำภาคภูมิใจ วัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชน ผู้เสียภาษีควรจะได้รับรู้ว่าเกิดอะไรขึ้นในประเทศนี้บ้าง พูดถึงในสิ่งที่เคยมีใครกล่าวพูดมาก่อนและข้อจำกัดของการเมืองไทยและสภาฯ แบบที่ไม่เคยมีมาก่อน และต้องการทำหน้าที่แทนพลตำรวจตรี ปวีณในการตีแผ่เรื่องราวการค้ำมนุษย์ชาวโรฮิงญาและสิ่งที่ตำรวจที่เป็นผู้สืบสวนสอบสวนคดีนี้ต้องเจอกับอะไรบ้าง รวมถึงเพื่อวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชาและข้าราชการทหารและตำรวจในช่วงนั้น

4.2.2. ความเป็นมาของผู้เขียน

นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร บัญชีรายชื่อ ลำดับที่ 16 สังกัดพรรคก้าวไกล โฆษกคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร โฆษกคณะกรรมการ กมธ.วิสามัญ พิจารณาศึกษาปัญหา หลักเกณฑ์ และแนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 สภาผู้แทนราษฎร อดีตนายรังสิมันต์ โรม เคยเคลื่อนไหวทางการเมืองกับกลุ่มศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาเพื่อประชาธิปไตยแห่งประเทศไทย และเป็นนักเคลื่อนไหวกิจกรรมทางการเมืองในกลุ่มธรรมศาสตร์เสรีประชาธิปไตย และกลุ่มขบวนการประชาธิปไตยใหม่ (NDM) นายรังสิมันต์ โรม ต่อต้านการรัฐประหารของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับขบวนการนั้นทั้งหมดมาจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและอดีตผู้นำการรัฐประหารและผู้นำคณะรักษาความสงบแห่งชาติในสมัยนั้น ที่นายรังสิมันต์ โรมประกาศต่อต้านมาโดยตลอด โดยการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อซักถามข้อเท็จจริงหรือเสนอแนะปัญหาต่อคณะรัฐมนตรี (ครม.) โดยไม่มีการลงมติ ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 152 ระหว่างวันที่ 17-18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 ก็เพื่อวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลในพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เช่นเดียวกัน

สำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกลที่แปลโดยমনะวัฒน์ สิทธิญาวนิชย์และใจ รัฟเฟิลส์ ผู้วิจัย มองว่าประเด็นนี้อาจพิจารณาได้ในระดับมหภาค (macro level) ว่าการนำบทแปลนี้มาเป็นส่วนหนึ่งของหนังสือของนายรังสิมันต์ โรมอาจสะท้อนว่าผู้เขียนและผู้แปลมีจุดยืนตรงกัน หรือผู้เขียนหนังสือเล่มนี้เห็นชอบกับบทแปล เนื่องจากสอดคล้องกับเจตนารมณ์และตอบสนองกับเป้าประสงค์ของตน และองค์กรที่ตนสังกัดอยู่ (institutional agenda) ซึ่งในบริบทนี้ก็คือนายรังสิมันต์ โรมและพรรค

ก้าวไกล อีกทั้งยังมีตราสัญลักษณ์ของพรรคก้าวไกลอยู่บนหน้าปกอีกด้วย ดังนั้น บทแปลนี้จึงเสมือนหนึ่งเป็นการนำเสนอในนามของพรรคก้าวไกล ดังที่ Mossop (1988) ได้นิยามการแปลในนามสถาบัน (institutional translation) ว่าเป็นการแปลที่จัดทำขึ้นในนามหรือเพื่อประโยชน์ของสถาบัน Gouadec (2007, p. 36) ซึ่งในทิวทัศน์ประสงคของหนังสือเล่มนี้ก็กล่าวชัดว่าต้องการให้ประชาชนรับรู้สิ่งที่เกิดขึ้นและวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล อย่างไรก็ตามก็จริงเป็นที่น่าสนใจที่ผลการศึกษาวิเคราะห์ตัวบทแปลอย่างละเอียดในระดับจุลภาค (micro level) ในลำดับต่อไปนี้จะสอดคล้องกับประเด็นที่ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับบริบทการแปลในระดับมหภาคหรือไม่ เสียง (voice) ของผู้แปลจะมีปรากฏในตัวบทแปลหรือไม่ และปรากฏอย่างไร

4.2.3. ลักษณะการใช้ภาษาในสำนวนแปล

ผู้วิจัยพบว่าพรรคก้าวไกล นำเสนอสำนวนแปล คำให้การ (Statutory Declaration) แม้จะพบการเปลี่ยนทัศนคติอยู่บ้าง แต่ก็ถือสามารถถ่ายทอดทัศนคติ (Attitudes) ได้ค่อนข้างตรงตามต้นฉบับ อย่างไรก็ตาม พบระดับทัศนคติ (Graduation) เพื่อเสริม (up-scaling) ความเข้มข้น (Force) มากกว่าต้นฉบับและสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทยอย่างมีนัยสำคัญ

4.2.4. โครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของสำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกล

ตารางที่ 11 จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติและระดับทัศนคติในสำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกล

การประเมินค่า	หมวดย่อย	ลักษณะทัศนคติ	หน่วย	ร้อยละ
ทัศนคติ (Attitudes)	อารมณ์ (Affect)	ความสุข (Happiness)	3	2.19
		ความทุกข์ (Unhappiness)	24	17.52
		ความปลอดภัย (Security)	4	2.92
		ความไม่ปลอดภัย (Insecurity)	31	22.63
		ความพอใจ (Satisfaction)	2	1.46
		ความไม่พอใจ (Dissatisfaction)	6	4.38
		ความโน้มเอียง (Inclination)	5	3.65
		ความไม่โน้มเอียง (Disinclination)	7	5.11
		รวม	82	59.85
	การตัดสิน (Judgement)	ค่านิยมทางสังคม (Social Esteem)		
ความปกติวิสัย (Normality)		13	9.49	
ความยึดมั่น (Tenacity)		4	2.92	

การประเมินค่า	หมวดย่อย	ลักษณะทัศนคติ	หน่วย	ร้อยละ
		ข้อบังคับทางสังคม (Social Sanction)		
		สมรรถภาพ (Capacity)	14	10.22
		ความสัตย์จริง (Veracity)	2	1.46
		ความถูกต้องเหมาะสม (Propriety)	13	9.49
		รวม	46	33.58
	ความนิยม (Appreciation)	การตอบสนอง (Reaction)	5	3.65
		องค์ประกอบ (Composition)	1	0.73
		การให้คุณค่า (Valuation)	3	2.19
		รวม	9	6.57
		รวมจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ	137	76.97
ระดับทัศนคติ (Graduation)	ความเข้มข้น (Force)	การเพิ่มขึ้น (Upscale)	35	85.37
		การลดทอน (Downscale)	1	2.44
	ความจำเพาะ (Focus)	การเน้น (Sharpen)	5	12.20
		การไม่เน้น (Soften)	-	-
		รวมจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ	41	20.03
		รวมจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น	178	

4.2.4.1. อารมณ์ (Affect)

ผู้วิจัยพบหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติสื่ออารมณ์ (Affect) ในสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทจำนวนทั้งสิ้น 82 หน่วยสร้าง หรือคิดเป็นร้อยละ 59.85 จากจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติทั้งหมด และผู้วิจัยได้กำกับเลขไว้ในแต่ละหน่วยสร้างโดยสามารถอ้างอิงได้จากภาคผนวก ค ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ความสุข (Happiness)

จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความสุข (Happiness) มีจำนวนทั้งสิ้น 3 หน่วยสร้าง ดังนี้

<i>การกล่าววโดยตรง (direct inscription)</i>
ยินดีเป็นอย่างยิ่ง (229), รู้สึกโล่งใจ (245), รู้สึกโล่งใจ (256)
<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitudes)</i>
-

ความทุกข์ (Unhappiness)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงถึงความทุกข์ (Unhappiness) มีจำนวนทั้งสิ้น 24 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าววโดยตรง (direct inscription)</i>
เขาไม่ค่อยพอใจ (40), ไม่พอใจ (107), โมโห (109), ไม่พอใจ (136), ไม่พอใจ (136), มีอาการ ช็อค (148), ตกใจกลัว (148), ไม่พอใจ (160), รู้สึกผิดหวัง (168) เป็นกังวล (174), มีความโกรธ แค้น (188), ไม่พอใจ (192), ไม่พอใจ (194), โกรธ (195), โกรธผมมาก (218), โกรธเคือง (221), โกรธเคือง (223), เห็นพระทัย (226), รู้สึกลับสน (234), ประหลาดใจ (258), เรืองหมางใจ (259), ประหลาดใจ (260), สงสัย (261), เป็นกังวล (275)
<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitudes)</i>
-

ความปลอดภัย (Security)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความปลอดภัย (Security) มีจำนวนทั้งสิ้น 4 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าววโดยตรง (direct inscription)</i>
ที่ผมไว้ใจว่าสามารถปกป้องผมจากอันตรายพวกนี้ได้ (35), รวบรวมไว้ (174), ผมมีพรรคมีพวก (123), ผมจะได้รับการปกป้องจากสมเด็จพระบรมฯ (246)
<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitudes)</i>
-

ความไม่ปลอดภัย (Insecurity)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความปลอดภัย (Insecurity) มีจำนวนทั้งสิ้น 31 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าววโดยตรง (direct inscription)</i>
ชีวิตของผมในตอนนี้อยู่ภายใต้ภัยคุกคาม (4), ปัญหาใหญ่ (44), งานยาก (46), ผมรู้สึกกลัว

(133), ผมไม่รู้สึกรู้ว่านี่เป็นคำเตือนฉันมิตร (134), กลัว (165), รู้สึกเหมือนถูกหักหลัง (168), รู้สึกกลัว (169), ผมเริ่มรู้สึกว่ามีภัยคุกคามร้ายแรงต่อชีวิตของผม (199), การทำงานที่ชายแดนใต้จะเพิ่มความเสี่ยงด้านความปลอดภัยแก่ชีวิตผม (204), ผมมีความกังวลเป็นอย่างมากในความปลอดภัยของตนเอง (204), ผมกลัวว่าชีวิตของผมต้องอยู่ภายใต้ความเสี่ยงภัยร้ายแรง (213), ผมกลัวภัยต่อชีวิตจริงๆ (221), ผมรู้้อยู่แ่ใจว่าหากผมย้ายไป คนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์จะฆ่าผม (222), ผมก็กังวลว่าสิ่งนี้อาจจะเกิดขึ้นกับตัวผมได้ (239), ไม่แน่ใจ (265), น่าสงสัย (266), เป็นกังวล (267), กลัวจริงๆ ว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับผม (272), ไร้ใจใครไม่ได้อีกต่อไป (273), ไม่มีที่ปลอดภัยที่ไหนให้ (273), รู้ดีว่าจะต้องตกเป็นเป้า (274), ไม่มีใครสามารถปกป้องผมจากเรื่องแบบนี้ได้ (277), ผมกลัวอย่างมากว่าชีวิตของผมจะตกอยู่ในความเสี่ยง (278 ผมคิดเพียงแต่จะรักษาชีวิตของตนเองเอาไว้เท่านั้น (279) ผมไม่รู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นในอนาคต (279), ที่จะโดนกล่าวหาอันเป็นเท็จด้วยกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพหรือถูกอุ้มหาย (297), ผมไม่สามารถอยู่อย่างปลอดภัยที่ไหนได้เลยในประเทศไทย (314), ไม่มีที่ใดที่ผมสามารถอาศัยอยู่ได้อย่างปลอดภัย (317)
<i>การใช้ทัศนคติที่อ้อมๆ (indirect attitudes)</i>
ผมกลับพบว่านายกรัฐมนตรีไม่ได้สนับสนุนทีมของผมและตัวผม (170), หายตัวไปเสียเฉยๆ (238)

ความพอใจ (Satisfaction)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความพอใจ (Satisfaction) มีจำนวนทั้งสิ้น 2 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
เป็นคำเตือนฉันมิตร (162), ยังได้ทำงานที่ผมต้องการจะทำ (246)
<i>การใช้ทัศนคติที่อ้อมๆ (indirect attitudes)</i>
-

ความไม่พอใจ (Dissatisfaction)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความไม่พอใจ (Dissatisfaction) มีจำนวนทั้งสิ้น 6 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
น่าหงุดหงิด (67), ผมไม่สามารถทำแบบนี้ได้อย่างบริสุทธิ์ใจได้ (150), ส่วนตัวผมเองถูกบีบให้ต้องออกจากพื้นที่ที่เป็นภัยกับชีวิตของผม (209)
<i>การใช้ทัศนคติที่อ้อมๆ (indirect attitudes)</i>

ผู้ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด 2 คนเสียชีวิตก่อนที่หมายจับจะได้รับการอนุมัติ (180), ได้รับการเลื่อนชั้นให้ได้ไปอยู่ในตำแหน่งที่ดีขึ้น (207), ได้รับการแต่งตั้ง (208)

ความโน้มเอียง (Inclination)

จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความโน้มเอียง (Inclination) มีจำนวนทั้งสิ้น 5 หน่วยสร้าง ดังนี้

การกล่าววโดยตรง (direct inscription)

ผมไม่กลัวที่จะสืบสวนสอบสวนคดีต่างๆ ไปจนถึงข้อสรุปอันสมควร (25), ยังมีอีกหลายคนที่สามารถถูกจับกุม (183), สามารถบิดเบือนความจริง (308), สามารถไปได้ไกลแค่ไหน (308)

การใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitudes)

จะยังรวบรวมหลักฐาน (186)

ความไม่โน้มเอียง (Disclination)

จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความไม่โน้มเอียง (Disclination) มีจำนวนทั้งสิ้น 7 หน่วยสร้าง ดังนี้

การกล่าววโดยตรง (direct inscription)

ไม่อยากถูกเปิดโปง (69), แบบไม่เต็มใจ (92), ไม่ทรงประสงค์ที่จะเห็นผมลาออก (226) ยังสองจิตสองใจ (236), ไม่ได้มีความต้องการ (246), ผมไม่ต้องการให้เรื่องนี้จางหายไป (290)

การใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitudes)

ไม่สนับสนุนการทำงานภารกิจปราบปรามการค้ำมนุษย์อีกต่อไป (176)

ในสำนวนแปลโดยพรคแก้วไกล ทศนคติด้านอารมณ์ (Affect) เป็นหน่วยทัศนคติที่ปรากฏมากที่สุดเช่นเดียวกัน จำนวน 82 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 59.85 จากจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ (Attitudinal lexis) ทั้งหมด 137 หน่วยสร้าง โดยเฉพาะอารมณ์ความไม่ปลอดภัย (Insecurity) จำนวน 31 คิดเป็นร้อยละ 22.63 และความทุกข์ (Unhappiness) จำนวน 24 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 17.52 ตามลำดับ

ผู้วิจัยพบว่าสำนวนแปลของพรคแก้วไกลใช้คำที่สื่อทัศนคติเข้มข้นกว่าสำนวนแปลของสำนักข่าวประชาไท มีจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติที่เท่ากับต้นฉบับ และทัศนคติด้านอารมณ์ของสำนวนแปลนี้สอดคล้องกับหน้าที่ของต้นฉบับและสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไท

4.2.4.2. การตัดสิน (Judgement)

ค่านิยมทางสังคม (Social Esteem)

ความปกติวิสัย (Normality)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความปกติวิสัย (Normality) มีจำนวนทั้งสิ้น 13 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
เจริญก้าวหน้า (3), ชื่อสัตย์ (3), อาชีพที่ดี (15), เป็นทางที่จะช่วยเหลือประเทศชาติได้ (15), อ่อนไหวทางการเมือง (46), รุนแรงกว่าสมัยนั้น (48), เจริญรุ่งเรือง (54), ขยายตัวรุนแรง (56), เหล่านักธุรกิจเงินหนา (79), นักธุรกิจผู้มั่งคั่งผู้ที่มีความสัมพันธ์แนบแน่น (80), พล.ท.มนัสมี เครื่องข่ายระดับสูงจำนวนมาก (112), ผมมานะทำงาน (166), ตกปากรับคำโดยไม่ ทักท้วงใดๆ (250)
<i>การใช้ทัศนคติที่อ้อมก่ระดับ (indirect attitudes)</i>
-

ความยึดมั่น (Tenacity)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความยึดมั่น (Tenacity) มีจำนวนทั้งสิ้น 4 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
กล้าลงมือทำ (58), กล้าทำการจับกุม (58), ก้าวก้าวย่งเหยียง (174), คนเหล่านั้นกล้าทำอะไรจึง กระทำการ (191)
<i>การใช้ทัศนคติที่อ้อมก่ระดับ (indirect attitudes)</i>
-

ข้อบังคับทางสังคม (Social Sanction)

สมรรถภาพ (Capacity)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงสมรรถภาพ (Capacity) มีจำนวนทั้งสิ้น 14 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
ทำงานอย่างหนัก (21), ได้รับการเลื่อนขั้นอย่างรวดเร็วจากการที่ผมมีผลงานดี (21), ผมจริงจังกับ ตำแหน่งหน้าที่ในข้าราชการตำรวจของผม (24), มีอำนาจมากที่สุดในประเทศ (171), เป็น หน่วยงานที่มีอำนาจสูงสุด (190), มีอำนาจ (202), เครือข่ายค้ำหนุนเข้มแข็ง (202), มีอิทธิพล

(202), นักธุรกิจผู้มีอิทธิพล (203), คนที่มีอำนาจสูงสุดในประเทศ (223), มีอำนาจและแนวโน้ม (271), ให้อำนาจทหารในการจับกุม (296), เขาสามารถทำอะไรก็ได้ (309), คนพวกนี้มีอำนาจและเส้นสายอยู่ทั่วประเทศ (316)
<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitudes)</i>
-

ความสัตย์จริง (Veracity)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความสัตย์จริง (Veracity) มีจำนวนทั้งสิ้น 2 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
เขาไม่ได้จริงจังต่อสิ่งที่เขาพูด (168), ความอาฆาตมาดร้าย (188)
<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitudes)</i>
-

ความถูกต้องเหมาะสม (Propriety)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความถูกต้องเหมาะสม (Propriety) มีจำนวนทั้งสิ้น 13 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
ถูกต้อง (3), โดนกล่าวหาเท็จ (5), ละอิดละเอียน (44), ผบ.ตร. คนปัจจุบันพล.ต.อ.จักรทิพย์ ชัยจินดา ที่ได้ขีดขวางกระบวนการยุติธรรม (184) เลื่อมเสียว (184), ทำให้ตำรวจดูแย่ในสายตาทหาร (195), ดังนั้นจึงถือได้ว่าการส่งย้ายผมโดยที่ผมไม่เต็มใจในครั้งนี้เป็นการละเมิดระเบียบข้อนี้ (206), การมิบังควร (238), ตำรวจเลว (293), ทำให้ประเทศเลื่อมเสียวชื่อเสียง (293), ร้ายแรง (294), เขาไม่ได้เคารพกฎหมายหรือความจริง (309), เขาได้แสดงให้เห็นแล้วว่าเขาไม่ได้อยู่ภายใต้กฎหมายหรือระเบียบใดๆ ของประเทศ (311)
<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitudes)</i>
-

ในสำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกลมีจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติการตัดสิน (Judgement) ทั้งสิ้น 46 หน่วยสร้าง ซึ่งมีจำนวนมากกว่าต้นฉบับและสำเนาแปลโดยสำนักข่าว

ประชาไท 1 หน่วยสร้าง เนื่องจากผู้วิจัยพบว่าสำนวนแปลของพรรคก้าวไกลมีการปรับเปลี่ยนทัศนคติ (Attitude) ของต้นฉบับบางจุด ซึ่งมีทั้งปรับเปลี่ยนภายในหมวดหมู่ย่อยของการตัดสิน (Judgement) เอง ได้แก่ จากความปกติวิสัย (Normality) หรือความสัตย์จริง (Veracity) เป็นความถูกต้องเหมาะสม (Propriety) และเปลี่ยนทัศนคติจากความนิยม (Appreciation) เป็นการตัดสิน (Judgement) หมวดหมู่ย่อยความถูกต้องเหมาะสม (Propriety) ซึ่งไม่พบการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ในลักษณะนี้มาก่อนในสำนวนแปลของสำนักข่าวประชาไท

4.2.4.3. ความนิยม (Appreciation)

ผู้เขียนแสดงทัศนคติด้านความนิยม (Appreciation) น้อยที่สุด จำนวน 9 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 6.57 โดยหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติด้านความนิยมมีดังต่อไปนี้

การตอบสนอง (Reaction)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงการตอบสนอง (Reaction) มีจำนวนทั้งสิ้น 5 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
คดีร้ายแรงขนาดนี้ (104), คดีอาญาร้ายแรง (101), เรื่อง ใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ████████ ในประเทศไทย โดยเฉพาะ ████████ เป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน (237), นี่ไม่เป็นจริง (304), นี่ไม่เป็นความจริงอย่างแน่นอน (306)
<i>การใช้ทัศนคติที่อ้อมกึ่งต้น (indirect attitudes)</i>
-

CHULALONGKORN UNIVERSITY

องค์ประกอบ (Composition)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงองค์ประกอบ (Composition) มีจำนวนทั้งสิ้น 1 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
ประเทศไทยได้ถูกลดระดับให้อยู่ ในระดับชั้นที่ 3 (Tier 3) เรื่องปัญหาการค้ำมนุษย์ (53)
<i>การใช้ทัศนคติที่อ้อมกึ่งต้น (indirect attitudes)</i>
-

การให้คุณค่า (Valuation)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงการให้คุณค่า (Valuation) มีจำนวนทั้งสิ้น 3 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การกล่าวโดยตรง (direct inscription)</i>
ยากลำบาก (237), อันตราย (237), จริงใจ (246)
<i>การใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitudes)</i>
-

4.2.4.4. ระดับทัศนคติ (Graduation)

จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation) ในต้นฉบับมีจำนวนทั้งสิ้น 41 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 23.03 ของจำนวนหน่วยสร้างทั้งหมดที่นำมาศึกษา

ทั้งนี้ ในสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไท ผู้วิจัยพบการปรากฏร่วมกัน (co-occurrence) ของระบบกริยาทัศนภาวะ (Modality) และหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติการตัดสิน (Judgmental lexis) โดยเฉพาะการเพิ่มขึ้น (upscale) ของทัศนคติด้วยกริยาวิเศษณ์ (adverb) เป็นส่วนใหญ่ในภาษาไทยด้วย โดยรายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ความเข้มข้น (Force)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความเข้มข้น (Force) มีจำนวนทั้งสิ้น 36 หน่วยสร้าง โดยมีการเพิ่มขึ้น (upscale) จำนวน 35 หน่วยสร้าง และการลดทอน (downscale) จำนวน 1 หน่วยสร้าง มีดังต่อไปนี้
<i>การเพิ่มขึ้น (upscale)</i>
ยาวนาน (3), อย่างมาก (3), มาเสมอ (3), อย่างรวดเร็ว (21), มาก (24), มาก (44), มาก (44), อย่างมาก (46), มาก (48), ระดับที่แย่ที่สุด (53), มาก (67), ระดับนี้ (86), เป็นอย่างยิ่ง (92), , อย่างมาก (107), มาก (109), อย่างมาก (136), เป็นอย่างมาก (160), มาก (165), สำคัญ (166), เป็นอย่างมาก (168), มาก (195), มาก (202), เป็นอย่างยิ่ง (204), ร้ายแรง (213), มาก (218), จริง ๆ (221), สูงสุด (223), เป็นอย่างยิ่ง (229), ตรงขนาดนี้ (232), เสียเฉย ๆ (238), เป็นอย่างยิ่ง (258), มาก (260), จริง ๆ (272), อย่างแน่นอน (306), ได้ขนาดไหน (308)
<i>การลดทอน (downscale)</i>
ค่อย (40)

ความจำเพาะ (Focus)
จำนวนหน่วยสร้างที่แสดงความจำเพาะ (Focus) มีจำนวนทั้งสิ้น 5 หน่วยสร้าง ดังนี้
<i>การเน้น (Sharpen)</i>
ขนาดนี้ (104), ขึ้นมา (133), แบบนี้ (136), เช่นนี้ (191), เช่นนั้น (266)
<i>การไม่เน้น (Soften)</i>
-

4.2.5. สรุปลักษณะของสำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกล

สำนวนแปล *คำให้การ (Statutory Declaration)* โดยพรรคก้าวไกลสามารถแปลการประเมินค่าทัศนคติด้านอารมณ์ (Affect) ได้จำนวน 82 หน่วยสร้างหรือเท่ากับร้อยละ 59.85 ซึ่งได้จำนวนหน่วยสร้างเท่ากับต้นฉบับจากการศึกษาจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติทั้งหมดจำนวน 137 หน่วยสร้าง โดยในหมวดอารมณ์ (Affect) หมวดย่อยความไม่ปลอดภัย (insecurity) ปรากฏมากที่สุด ในสำนวนแปล จำนวน 31 หน่วยสร้าง หรือคิดเป็นร้อยละ 22.63 จากหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ (Attitudinal lexis) ทั้งหมด (ตารางที่ 8)

ภาษาที่มีลักษณะการตัดสิน (Judgement) ในสำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกลมีจำนวนทั้งสิ้น 46 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 33.58 และความนิยม (Appreciation) จำนวน 9 หน่วยสร้าง หรือเท่ากับร้อยละ 6.57 โดยพบการปรับเปลี่ยนลักษณะการตัดสิน (Judgement) ของต้นฉบับบางจุด ในหมวดหมู่ย่อย ได้แก่ การเปลี่ยนจากความปกติวิสัย (Normality) และความสัตย์จริง (Veracity) เป็นความถูกต้องเหมาะสม (Propriety)

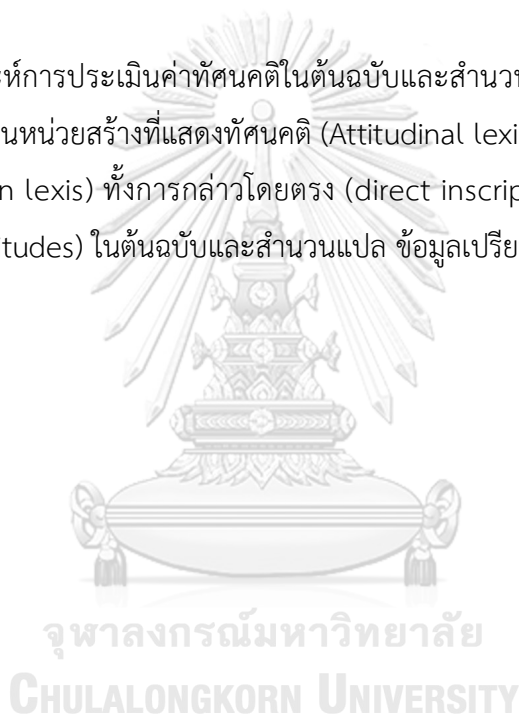
สำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกลแสดงระดับทัศนคติ (Graduation) ด้วยจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติทั้งสิ้น 41 หน่วยสร้าง ซึ่งมีจำนวนมากกว่าต้นฉบับและสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทอย่างมีนัยสำคัญ ที่ 27 หน่วยสร้าง หรือมากกว่าร้อยละ 48.14

4.3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับและสำนวนแปล

การวิเคราะห์ข้อมูลในชั้นที่ 1 นี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์เปรียบเทียบการโครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติ (Appraisal Profile) ของต้นฉบับ *คำให้การ (Statutory Declaration)* และสำนวนแปล 2 สำนวน ตามทฤษฎีประเมินค่า (Appraisal Theory) โดย Martin and White (2005) และตาม

แนวทางการศึกษาการประเมินค่าการแปล (Evaluation in Translation) โดย Munday (2012a) โดยจำแนกหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ (Attitudinal lexis) ทั้งหมดตามหมวดย่อย 3 หมวด ได้แก่ อารมณ์ (Affect) การตัดสิน (Judgement) และความนิยม (Appreciation) รวมถึงจัดกลุ่มหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation lexis) ทั้งหมด 2 ได้แก่ ความเข้มข้น (Force) และความจำเพาะ (Focus) แล้ว พบการเปลี่ยนแปลงทางรูปภาษาที่เกิดจากการแปล (translation shift) ในทัศนคติทุกหมวดหมู่ในสำนวนแปลในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การละ (omission) การเปลี่ยนลักษณะการตัดสิน (shift of Judgement) การแปลสรรพนาม (translation of pronoun) การแปลเกิน (over translation) และการเสริมความเข้มข้นของทัศนคติ (amplification of attitude)

ผู้วิจัยวิเคราะห์การประเมินค่าทัศนคติในต้นฉบับและสำนวนแปลในระดับคำอย่างละเอียด โดยเปรียบเทียบจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ (Attitudinal lexis) และหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation lexis) ทั้งการกล่าวโดยตรง (direct inscription) และการใช้ทัศนคติที่ถูกกระตุ้น (indirect attitudes) ในต้นฉบับและสำนวนแปล ข้อมูลเปรียบเทียบต้นฉบับและสำนวนแปล ปรากฏดังต่อไปนี้

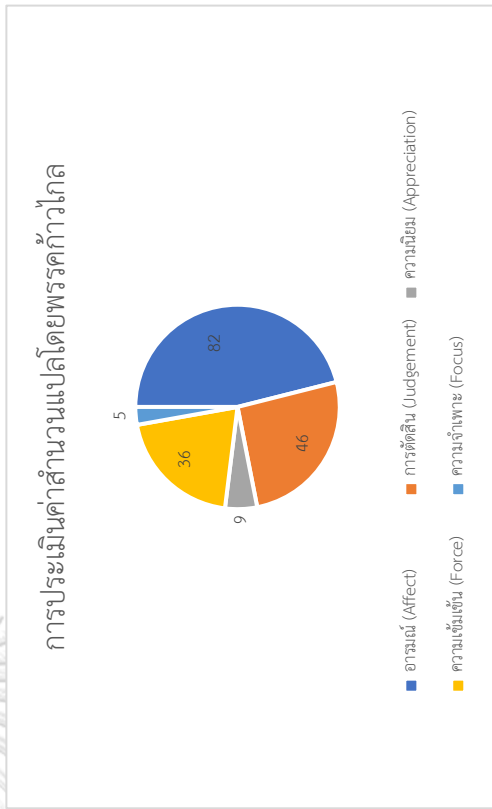
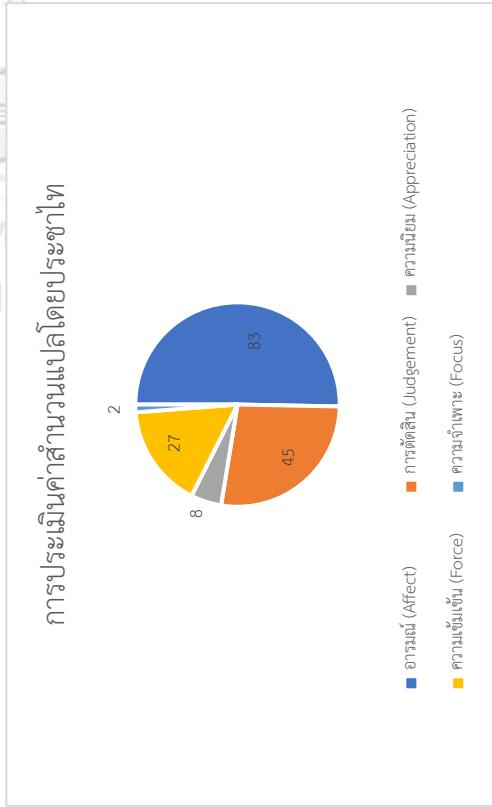
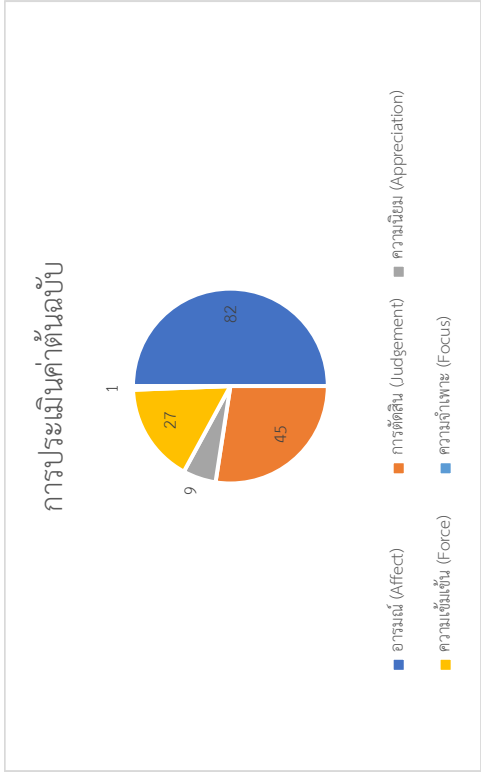

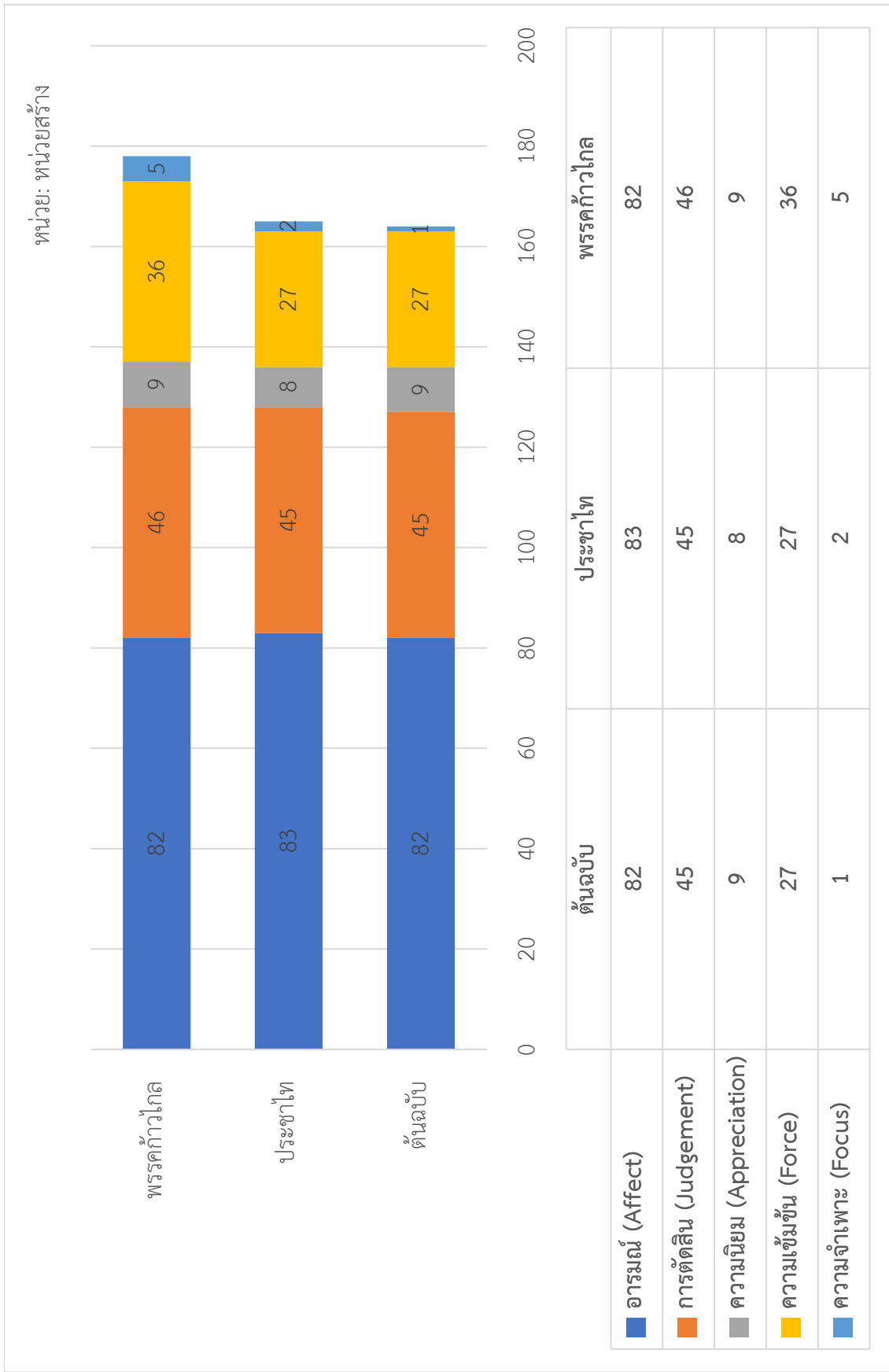
ตารางที่ 12 เปรียบเทียบจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติและระดับทัศนคติในต้นฉบับและจำนวนแปล 2 จำนวน

การประเมินค่าทัศนคติ (Attitudes)	หมวดย่อย	ลักษณะทัศนคติ	ต้นฉบับ		จำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไท		จำนวนแปลโดยพรศก้าวกอล	
			หน่วย	ร้อยละ	หน่วย	ร้อยละ	หน่วย	ร้อยละ
ทัศนคติ (Attitudes)	อารมณ์ (Affect)	การกล่าวโดยตรง (direct inscription)	74	90.24	76	91.57	75	91.46
		การใช้ทัศนคติที่ถูกระตุ้น (indirect attitudes)	8	9.76	7	8.43	7	8.54
	การตัดสิน (Judgement)	การกล่าวโดยตรง (direct inscription)	45	100.00	45	100.00	49	100.00
		การใช้ทัศนคติที่ถูกระตุ้น (indirect attitudes)	-	-	-	-	-	-
	ความนิยม (Appreciation)	การกล่าวโดยตรง (direct inscription)	45	33.09	45	33.58	46	33.58
		การใช้ทัศนคติที่ถูกระตุ้น (indirect attitudes)	9	100.00	8	100.00	9	100.00
ระดับทัศนคติ (Graduation)	รวมจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ	รวม	136	82.93	134	83.23	137	76.97
		การเพิ่มขึ้น (Upscale)	27	96.43	27	93.10	35	85.37
	ความเข้มแข็ง (Force)	การลดทอน (Downscale)	-	-	-	-	1	2.44
		การเน้น (Sharpen)	1	3.57	2	6.90	5	12.20
	รวมจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ	การไม่เน้น (Soften)	-	-	-	-	-	-
		รวมจำนวนหน่วยสร้างทั้งหมด	28	17.07	27	16.77	41	23.03
		รวมจำนวนหน่วยสร้างทั้งหมด	164		161		178	

รูปภาพที่ 3 เปรียบเทียบโครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับและสำนวนแปล 2 สำนวน

(หน่วย: หน่วยสร้าง)

4.3.1. ทักษะทัศนคติ (Attitudes)

ผู้วิจัยวิเคราะห์ทัศนคติ (Attitudes) ในต้นฉบับและสำนวนแปลทั้ง 2 สำนวน พบหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ (Attitudinal lexis) ในต้นฉบับจำนวน 136 หน่วยสร้าง สำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทจำนวน 134 หน่วยสร้าง และสำนวนแปลโดยพรคก้าวไกลจำนวน 137 ซึ่งเป็นสำนวนแปลที่มีจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติมากที่สุด นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบว่าการเปลี่ยนแปลงทางรูปภาษา (translation shift) บางจุดที่สะท้อนลักษณะการใช้ภาษาที่สื่อความเข้มข้นของทัศนคติแตกต่างกัน ยกตัวอย่างประเด็นที่เป็นสาระสำคัญโดยสังเขปได้ ดังนี้

4.3.1.1. อารมณ์ (Affect)

ในหมวดหมู่อารมณ์ (Affect) การประเมินค่าทัศนคติในสำนวนแปลทำได้จำใกล้เคียงกับต้นฉบับ โดยสำนวนแปลโดยพรคก้าวไกลมีจำนวนสร้างที่แสดงอารมณ์ จำนวน 82 เท่ากับต้นฉบับ ในขณะที่สำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไท มีจำนวน 83 หน่วยสร้าง และพบการละ (omission) ไม่แปลข้อความบางส่วนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ในหมวดหมู่อารมณ์ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ: *I didn't want to work for the Crown Prince and I thought that this was a genuine offer where I would have the protection of the Crown Prince but also be able to do the work I wanted to do. (246)*

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): *ผมไม่ต้องการทำงานให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร แต่อยากทำงานที่ผมอยากทำและสามารถทำได้ (246)*

สำนวนแปล (พรคก้าวไกล): *ผมไม่ได้มีความต้องการที่จะถวายงานสมเด็จพระบรมฯ และผมก็นึกว่าเป็นข้อเสนอที่จริงใจที่ผมจะได้รับการปกป้องจากสมเด็จพระบรมฯ และยังสามารถทำงานที่ผมต้องการจะทำ (246)*

สำนวนแปลโดยประชาไทไม่ปรากฏหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติความปลอดภัย (Security) ที่ (246) “*where I would have the protection of the Crown Prince*” เนื่องการละ (omission) ไม่แปลเนื้อหาบางส่วนที่พาดพิงถึงสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารในสมัยนั้น

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ: Therefore, he suggested that I should instead serve in the Crown Prince Royal Court. (227) I was told to get in touch with Air Marshal Ch [REDACTED] a member of the Crown Prince's Guard Unit. (228) I subsequently made a phone call to Air Marshal Ch [REDACTED] who informed me that he was very pleased to have me joined his team because he had studied my work profile. (229)

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): ผมได้รับการบอกให้ติดต่อกับ พล.อ.อ. Ch [REDACTED] ซึ่งแจ้งผมว่า เขาดีใจมากที่ได้ผมเข้าร่วมทีมของเขา เพราะเขาศึกษาประวัติของผมมาก่อนแล้ว (229)

สำนวนแปล (พรรคก้าวไกล): พระองค์จึงทรงมีรับสั่งให้ผมเข้ารับราชการในวังของสมเด็จพระบรม ฯ (227) ผมได้รับการบอกกล่าวให้ติดต่อ พล.อ.ท.จ [REDACTED] [พล.อ.ท. “จ.” ในเนื้อหาคำอภิปราย] ผู้ ซึ่งเป็นหนึ่งในสมาชิกของหน่วยงาน รักษาพระองค์ของสมเด็จพระบรมฯ (228) ผมจึงได้ติดต่อ พล.อ.ท. “จ.” ไป เขาบอกผมว่าเขายินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะได้ผมไปร่วมหน่วยงานของเขา เพราะเขาได้ ดูประวัติการทำงานของผมแล้ว (229)

เช่นเดียวในตัวอย่างที่ 2 สำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทมีการละ (omission) ไม่แปลเนื้อหาบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับสมเด็จพระบรมฯ แตกต่างจากสำนวนแปลของพรรคก้าวไกลที่เก็บความและแปลต้นฉบับอย่างครบถ้วน อีกทั้งหลายจุดในสำนวนแปลของพรรคก้าวไกลมีการเติมข้อความ (insertion) เพื่อเสริมความเข้าใจให้กับผู้อ่านให้ง่ายขึ้นด้วย ตัวอย่างเช่น “พล.อ.ท.จ [REDACTED] [พล.อ.ท. “จ.” ในเนื้อหาคำอภิปราย] ผู้ซึ่งเป็นหนึ่งในสมาชิกของหน่วยงาน รักษาพระองค์ของสมเด็จพระบรมฯ”

นอกจากนี้ ความเป็นไปได้ของการละไม่แปลข้อความบางส่วนที่กล่าวถึงสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารในสมัยนั้น อาจเป็นเพราะสำนักข่าวประชาไทต้องการเลี่ยงการกล่าวถึงการมีส่วนเกี่ยวข้องของพระองค์ในเรื่องนี้ เพราะเรื่องเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ในประเทศไทยเป็นประเด็นอ่อนไหวมาก ซึ่งการละโดยไม่แปลจึงอนุมานได้ว่าสำนักข่าวประชาไทไม่ต้องการมีส่วนเกี่ยวข้องหรือรับผิดชอบกรณีพิพาทไปถึงพระองค์ที่อาจนำไปสู่ข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพได้

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ: *It was with great reluctance* that Pol.Col A [REDACTED] handed this evidence over to our team and he later informed us that the report of that house search (92)

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): พ.ต.ท. A [REDACTED] ส่งหลักฐานนี้ให้กับเราด้วยความล้งเลอย่าง มาก และต่อมาเขาแจ้งกับเราว่ารายงานการตรวจค้นที่พัก (92)

สำนวนแปล (พรรคก้าวไกล): พ.ต.อ. “อ.” ได้ส่งหลักฐานพวกนี้ให้ทีมพวกผมแบบไม่เต็มใจเป็นอย่าง ยิ่ง และหลังจากนั้นยังได้แจ้งกับพวกผมด้วยว่ารายงานการตรวจค้นบ้านครั้งนั้น (92)

ในหมวดหมู่อารมณ์ (Affect) ผู้วิจัยพบว่าสำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกลมักมีการทำให้ความเข้มขัน (Force) ของทัศนคติของคำมีมากขึ้นกว่าต้นฉบับ ดังเช่นตัวอย่างที่ 3 เมื่อพลตำรวจตรี ปวีณ ได้เขียนจดหมายอย่างเป็นทางการถึงผู้บังคับการกองบังคับการสืบสวนตำรวจภูธรภาค 8 เพื่อขอให้ทีมสืบสวนคดีค้ำมนุษย์ส่งหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดมาให้ทีมของพลตำรวจตรี ปวีณ โดยพ.ต.อ. “อ.” ได้ส่งหลักฐานเหล่านั้นให้กับทีมของพลตำรวจตรี ปวีณอย่างล้งเล

โดยสำนักข่าวประชาไทแปลประโยค “It was with great reluctance” ว่า “ด้วยความล้งเลอย่างมาก” ในขณะที่พรรคก้าวไกลแปลว่า “แบบไม่เต็มใจเป็นอย่างยิ่ง” ซึ่งตรงไปตรงมาและมีความเข้มขันมากกว่าของประชาไท อย่างไรก็ตาม นัยของความหมาย (sense) ไม่แตกต่างจากต้นฉบับก็ตาม โดย “ล้งเล” หมายความว่าถึง ยังไม่แน่ใจ หรือยังตัดสินใจไม่ได้ ในขณะที่ “เต็มใจ” หมายถึงมีน้ำใจไม่บกพร่อง มีใจสมัครด้วยยินดี ไม่มีข้ออึดเอื้อนหรือขัดแย้ง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ซึ่งในบริบทนี้ “ไม่เต็มใจ” จึงเป็นการแสดงภาวะการปฏิเสธและขัดแย้งที่ชัดเจนและหนักแน่นมากกว่า “ล้งเล” ที่แสดงภาวะที่ยังตัดสินใจไม่ได้ สำนวนแปลของพรรคก้าวไกลจึงมีเข้มขันกว่าอย่างเห็นได้ชัด

ตัวอย่างที่ 4

ต้นฉบับ: *I had senior officials above me who I felt would help protect me* (35)

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): ผมมีเจ้าหน้าที่อาวุโสอยู่เหนือผม ผู้ซึ่งผมเชื่อว่าจะปกป้องผม (35)

สำนวนแปล (พรรคก้าวไกล): ผมมีหัวหน้าที่ผมไว้ใจว่าสามารถปกป้องผมจากภัยอันตรายพวกนี้ได้
(35)

เช่นเดียวกันในตัวอย่างที่ 4 สำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกลเป็นการแปลโดยตีความ (interpretative translation) และการเสริมความ (insertion) โดยสำนักข่าวประชาไทแปล “who I felt would help protect me” ว่า “ผู้ซึ่งผมเชื่อว่าจะปกป้องผม” ซึ่งให้ความหมายแตกต่างจากต้นฉบับ และพรรคก้าวไกลแปลโดยตีความว่า “ที่ผมไว้ใจว่าสามารถปกป้องผม” และแปลเสริม (insertion) ด้วยว่า “จากภัยอันตรายพวกนี้ได้” ทำให้ระดับทัศนคติในสำนวนแปลเกินกว่าต้นฉบับไปมากกว่าต้นฉบับอย่างชัดเจน โดยในต้นฉบับ “felt” มีความหมายว่า “to experience something physical or emotional” ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยได้ว่า “รู้สึก” มีความหมายว่า “รู้ตัว รู้ด้วยการสัมผัส รู้สำนึก เกิดสังหรณ์ขึ้นในใจ” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) แต่สำนักข่าวประชาไทแปลเป็นภาษาไทยว่า “เชื่อ” ซึ่งมีความหมายว่า “เห็นตามด้วย” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) หรือแปลย้อนกลับเป็นภาษาอังกฤษได้ว่า “believe” ความหมายว่า “to think that something is true, correct, or real:” (Cambridge University Press, n.d.) ซึ่งมีความหมายแตกต่างจาก “felt” อย่างชัดเจน และพรรคก้าวไกล แปลว่า “ไว้ใจ” มีความหมายว่า “มอบความเชื่อความมั่นใจให้” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) หรือแปลย้อนกลับเป็นภาษาอังกฤษได้ว่า “trust” ซึ่งมีความหมายว่า “to believe that someone is good and honest and will not harm you, or that something is safe and reliable:” (Cambridge University Press, n.d.) ซึ่งให้ความหมายแตกต่างกันไปจากต้นฉบับและสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทมากอย่างมีนัยสำคัญ หากแสดงด้วย การแปลแบบย้อนกลับ (Back Translation) ก็จะสามารถเปรียบเทียบให้เห็นได้อย่างชัดเจนขึ้นดังนี้

สำนวนแปล (Translated Text)

ผมมีเจ้าหน้าที่อาวุโสอยู่เหนือผม ผู้ซึ่งเชื่อว่าจะปกป้องผม

ผมมีหัวหน้าที่ผมไว้ใจว่าสามารถปกป้องผมจากภัยอันตรายพวกนี้ได้

การแปลแบบย้อนกลับ (Back Translation)

I had senior officers above me who I believe would protect me.

I had supervisor who I trust that he can protect me *from these dangers*.

ตัวอย่างที่ 5

ต้นฉบับ: Pol.Gen. Chakthip came in and sat on the chair on the same side with me and said that “You and I, we don’t have anything upsetting each other before, but you must resign and remain silent.” (259)

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): พล.ต.อ.จักรทิพย์ เดินเข้ามาและนั่งบนเก้าอี้ด้านเดียวกับผมแล้วบอกว่า “คุณกับผม เราไม่ได้มีอะไรไม่พอใจกันมาก่อนนะ แต่คุณต้องลาออกและอยู่เงียบๆ ไว้” (259)

สำนวนแปล (พรรคก้าวไกล): พล.ต.อ.จักรทิพย์เข้ามานั่งเก้าอี้ข้างเดียวกับผมและบอก กับผมว่า “พี่กับผมไม่มีอะไรกัน เรื่องหมางใจกันมาก่อนนะครับ แต่พี่ต้องลาออกแล้วไปอยู่เงียบๆ” (259)

ภายใต้หมวดหมู่อารมณ์ (Affect) ในภาพรวมทั้ง 2 สำนวนสามารถแปลการประเมินค่าทัศนคติจากต้นฉบับออกมาในสำนวนแปลได้ใกล้เคียงกันมาก ไม่มีประเด็นการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของต้นฉบับมาก อย่างไรก็ตาม จากการใช้คำเปรียบเทียบกับสำนวนแปลในหมวดหมู่อารมณ์อย่างละเอียดแล้ว ผู้วิจัยพบจุดที่แปลแตกต่างอีกจุดหนึ่งคือการแปลสรรพนาม (translation of pronoun) และการแปลอนุภาคลงท้าย (translation of final particle) ดังเช่นตัวอย่างที่ 5

สำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกลแปลโดยใช้คำเรียกญาติ (kinship terms) ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของวัฒนธรรมเอเชียเมื่อเรียกคู่สื่อสารที่อาวุโสมากกว่าหรือน้อยกว่าตัวผู้พูด ด้วยคำเรียกเครือญาติ ในที่นี้ผู้แปลแปลสรรพนามในต้นฉบับ “you” และ “I” ในสำนวนแปลว่า “พี่” กับ “ผม” ทำให้คู่สื่อสารในสำนวนแปลมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น เนื่องจากในต้นฉบับ พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา อายุต่ำกว่าและเป็นศิษย์เก่ารุ่นน้องโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าของพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ ซึ่งแตกต่างจากสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทที่แปลว่า “คุณ” กับ “ผม” แสดงถึงระยะห่างทางสังคมระหว่างคู่สื่อสารในต้นฉบับที่มากกว่า เพราะในขณะที่เกิดเหตุการณ์นั้น พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา เป็นผู้บังคับการตำรวจแห่งชาติ ซึ่งยศสูงกว่าพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ ประกอบกับประเด็นการแปลอนุภาคลงท้าย (final particle) ที่สำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทลงท้ายบทแปลด้วยเพียงคำว่า “นะ” และที่พรรคก้าวไกลลงท้ายด้วย “นะครับ” ซึ่งทำให้ พลตำรวจเอก จักรทิพย์ดูมีความอ่อนน้อมกับพลตำรวจตรี ปวีณมากกว่าสำนวนของสำนักข่าวประชาไท ความแตกต่างระหว่างการใช้ “พี่-ผม” และ “คุณ-ผม” ในสถานการณ์จำเพาะนี้อาจชี้ชัดไม่ได้ว่าสื่อanyagทัศนคติอย่างไร สอดรับกับอารมณ์และความรู้สึกของผู้เขียน และทัศนคติของคู่

สื่อสารที่มีต่อกันหรือไม่ แต่การที่สำนวนแปลโดยพรคก้าวไกลเลือกใช้สรรพนาม “พี่-ผม” ตามขนบการสนทนาของตำรวจไทยอาจทำให้บทแปลดูเสมือนจริงกว่าและชวนเชื่อกว่า และโน้มน้าวผู้อ่านได้มากกว่า

จากการวิเคราะห์ข้างต้น สรรพนามเป็นเครื่องบ่งชี้การประเมินค่าภาษาของผู้พูดได้เช่นกัน โดยเฉพาะในบริบทไทย ลักษณะการใช้สรรพนามและอนุภาคลงท้ายที่แตกต่างกันสะท้อนความสัมพันธ์ทางสังคม และระยะห่างของคู่สื่อสารในตัวบทแตกต่างกันไป ตามความสนิทสนมของคู่สื่อสาร ซึ่งเมื่อมีการใช้ร่วมกับหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ (Attitudinal lexis) ก็อาจเสริมหรือลดทอนความเข้มข้นของทัศนคติได้ โดยคุณลักษณะนี้แตกต่างจากระบบสรรพนามในภาษาอังกฤษที่ไม่ได้สะท้อนระยะห่างและลำดับศักดิ์เช่นกับภาษาไทย ดังเช่นตัวอย่างที่ 5 นี้ การเรียกคู่สื่อสารอีกฝ่ายหนึ่งว่า “พี่” แสดงถึงความนับถือ ซึ่งแตกต่างจาก “you” ที่ไม่ได้สะท้อนนัยทางสังคมมากเท่ากับภาษาไทย อย่างไรก็ตาม ระบบสรรพนามไม่ได้จัดอยู่ในหมวดหมู่ของทัศนคติซึ่งเป็นกรอบทฤษฎีที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ แต่ข้อค้นพบนี้ก็เป็นอีกเครื่องบ่งชี้ที่สำคัญอย่างหนึ่งในการศึกษาการประเมินค่าภาษาในภาษาไทย ซึ่งเป็นการศึกษาภายใต้โดเมนอภินิหารที่ด้านบุคคลสัมพันธ์ (interpersonal metafunction)

4.3.1.2. การตัดสิน (Judgement)

ในหมวดหมู่การตัดสิน (Judgement) สำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทยสามารถแปลการประเมินค่าทัศนคติการตัดสินใจได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับออกมาในสำนวนแปล มีจำนวนหน่วยสร้าง 46 หน่วยสร้าง เท่ากันกับต้นฉบับ ซึ่งแตกต่างจากสำนวนแปลโดยพรคก้าวไกลที่ปรากฏหน่วยสร้างที่แสดงการตัดสิน (Judgmental lexis) มากที่สุดและมีการเปลี่ยนแปลงหมวดหมู่การตัดสินมากที่สุดอีกด้วย โดยผู้วิจัยพบการเปลี่ยนแปลงทางรูปภาษา (translation shifts) ในหมวดหมู่การตัดสิน (Judgement) ดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 6

ต้นฉบับ: *but they needed help from someone who was willing to take action and make sure that arrest were made (58)*

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไทย): *แต่พวกเขาต้องการความช่วยเหลือจากใครสักคนที่พร้อมดำเนินการ และทำให้มั่นใจว่าจะทำการจับกุม (58)*

สำนวนแปล (พรรคก้าวไกล): แต่พวกเขาต้องการคนที่กล้าลงมือทำและกล้าทำการจับกุม (58)

ในตัวอย่างที่ 6 ถึงแม้ว่าหน่วยสร้าง (58) ทั้งต้นฉบับและสำนวนแปลจัดอยู่ในหมวดหมู่การตัดสิน (Judgement) เหมือนกันทั้งหมด แต่สำนวนแปลของสำนักข่าวประโช การตัดสินในต้นฉบับที่เป็นความยึดมั่น (Tenacity) เปลี่ยนเป็นความปกติวิสัย (Normality) เนื่องจากแปล “willing to take action” ว่า “พร้อมดำเนินการ” ทำให้ผู้ที่ถูกประเมิน (appraised) พิเศษกว่าบุคคลอื่นมากกว่าปกติ ในขณะที่สำนวนแปลพรรคก้าวไกลยังคงการตัดสินความยึดมั่น (Tenacity) ไว้ได้ เพราะ “กล้า” แสดงถึงความยึดมั่นและความแน่วแน่ของผู้ที่ถูกประเมิน นอกจากนี้ ยังใช้คำว่า “กล้า” ซ้ำในสำนวนแปล ซึ่งเป็นการเพิ่มทัศนคติให้มีความเข้มข้นมากขึ้นไปอีก

สำนวนแปล (Translated Text)

การแปลแบบย้อนกลับ (Back Translation)

ใครสักคนที่พร้อมดำเนินการ และทำให้มั่นใจว่า
จะทำการจับกุม

someone who was ready to take action
and make sure that arrest was made

คนที่กล้าลงมือทำและกล้าทำการจับกุม

someone who dares to take action and
dares to make an arrest

ตัวอย่างที่ 7

ต้นฉบับ: I have had a long and distinguished career during which I have served my country with honesty and integrity. (3)

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): ผมมีเส้นทางอาชีพยาวนานและโดดเด่น โดยในช่วงดังกล่าวผมรับใช้ชาติด้วยความซื่อสัตย์และสุจริต (3)

สำนวนแปล (พรรคก้าวไกล): ผมอยู่ในอาชีพตำรวจนี้มาอย่างยาวนานและเจริญก้าวหน้าอย่างมาก ซึ่งในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ผมได้รับใช้ชาติอย่างซื่อสัตย์และถูกต้องมาเสมอ (3)

ในตัวอย่างที่ 7 ต้นฉบับแสดงถึงความปกติวิสัย (Normality) ซึ่งสำนวนแปลทั้งสองก็สามารถถ่ายทอดความปกติวิสัยออกมาในสำนวนแปลได้ แต่สำนวนของพรรคก้าวไกลมีการแสดงการตัดสิน

ความถูกต้องเหมาะสม (Propriety) อีกทั้งยังมีการเพิ่ม (up-scaling) ความเข้มข้น (Force) ของทัศนคติขึ้นด้วย

สำนวนแปลโดยพรคแก้วไกลแปล “integrity” ซึ่งเดิมแสดงความปกติวิสัย (Normality) ว่า “ถูกต้อง” กลายเป็นความถูกต้องและเหมาะสม (Propriety) ต่างจากสำนวนแปลของสำนักข่าวประชาไทที่แปลว่า “สุจริต” อีกทั้งพรคแก้วไกลยังแปลคำว่า “distinguished” ว่า “เจริญก้าวหน้า” ซึ่งเป็นการแปลเกิน (over translation) และเมื่อประกอบกับการเพิ่มระดับความเข้มข้นของทัศนคติ (up-scaling) ความเข้มข้น (Force) ของการตัดสินด้วยคำว่า “อย่างมาก” และ “มาเสมอ” ยิ่งทำให้ภาพรวมสำนวนแปลพรคแก้วไกลมีความเข้มข้นมากกว่าสำนักข่าวประชาไทมาก

ในแง่ความหมาย “ถูกต้อง” และ “สุจริต” มีนัยต่างกัน โดย “ถูกต้อง” หมายความว่า “ไม่ผิด” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ในขณะที่ “สุจริต” มีความหมายว่า “ความประพฤติชอบ” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) โดยต้นฉบับ “integrity” หมายความว่า “the quality of **being honest** and having strong moral principles that you refuse to change:” (Cambridge University Press, n.d.) ซึ่งประชาไทแปลว่า “สุจริต” มีความหมายใกล้เคียงกับความหมายในต้นฉบับมากกว่า และยังเป็นคำที่มักปรากฏร่วมกัน (Collocate) คือ “ซื่อสัตย์ สุจริต” ในขณะที่แก้วไกลแปลว่า “ถูกต้อง” ซึ่งเป็นเพียงการตัดสินถูกผิดด้วยวิจารณญาณของผู้ประเมิน (appraiser) เท่านั้น เป็นคำที่ไม่ได้แสดงคุณลักษณะใดเพิ่ม อาจเป็นคำที่ทำให้ผู้อ่านเข้าถึงง่ายมากขึ้นได้ นอกจากคำว่า “ถูกต้อง” จะมีความหมายเกินนัยของความหมายของ “integrity” ยังอาจสะท้อนว่าเป็นการประเมินค่าว่าถูกหรือผิดโดยผู้แปล เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับต้นฉบับ อีกทั้งยังมีการใช้ “อย่างมาก” และ “มาเสมอ” หน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation lexis) ร่วมด้วย ทำให้ความตั้งใจ (Motivatedness) ของผู้แปลชัดเจนมากกว่าของสำนักข่าวประชาไท แม้ต้นฉบับจะไม่ปรากฏหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation lexis) แต่สำนวนแปลของพรคแก้วไกลก็เสริมระดับของทัศนคติให้เข้มข้นมากขึ้นด้วยคำกริยาวิเศษณ์ ได้แก่ “อย่างมาก” “มาเสมอ” เพื่อทำให้ผู้อ่านเห็นว่าผู้เขียนมีสมรรถภาพ (Capacity) ที่มากขึ้น ทำให้เห็นภาพที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้นไปอีก

สำนวนแปล (Translated Text)

การแปลแบบย้อนกลับ (Back Translation)

ผมมีเส้นทางอาชีพยาวนานและโดดเด่น โดยในช่วงดังกล่าวผมรับใช้ชาติด้วย ความซื่อสัตย์ และ สุจริต

I have had a long and **distinguished** career during which I have served my country with **honesty** and **truthful**.

<p>สำนวนแปล (Translated Text)</p> <p>ผมอยู่ในอาชีพตำรวจนี้มาอย่างยาวนานและ เจริญก้าวหน้าอย่างมาก ซึ่งในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ผมได้รับใช้ชาติอย่าง ซื่อสัตย์และถูกต้องมาเสมอ</p>	<p>การแปลแบบย้อนกลับ (Back Translation)</p> <p>I have been a police officer for a long time and it was <u>very prospered</u> during which I have <u>always</u> served my country <u>honestly and justly.</u></p>
---	---

ตัวอย่างที่ 9

ต้นฉบับ: But this had increased **dramatically.** (48)

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): แต่เรื่องนี้กลับเพิ่มสูงขึ้น**อย่างน่าตกใจ** (48)

สำนวนแปล (พรอคิวไกล): แต่ปัญหานี้ตอนนี้เพิ่มความ**รุนแรงกว่าสมัยนั้น** (48)

สำนักข่าวประชาไทแปล “dramatically” ว่า “อย่างน่าตกใจ” แสดงความอารมณ์ไม่โน้มเอียง (Disinclination) ตรงกับต้นฉบับ ต่างจากสำนวนแปลของพรอคิวไกลที่แปลว่า “รุนแรงกว่าสมัยนั้น” ซึ่งเปลี่ยนจากความเข้มข้น (Force) เป็นการตัดสิน (Judgement) ความปกติวิสัย (Normality) โดยเน้นย้ำความร้ายแรงด้วยการเปรียบเทียบกับสมัยก่อน ซึ่งในต้นฉบับไม่มีการกล่าวเปรียบเทียบ เพราะการเปรียบเทียบหรือเน้นให้ผู้อ่านเห็นภาพมากขึ้นนั้น น่าสังเกตว่าต้องการให้ผู้อ่านคล้อยตามหรือไม่ และในจุดนี้สะท้อนการประเมินค่าและการแทรกแซงตัวบทโดยผู้แปล (translator’s textual intervention) อย่างชัดเจน

ในแง่ของความหมาย คำว่า “รุนแรง” หมายความว่า “หนักมาก แรงมาก เกินปรกติ” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ซึ่งมีความเข้มข้นของทัศนคติมากกว่าคำว่า “อย่างน่าตกใจ” ที่มีความหมายว่า “อย่างน่าใจหาย” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556)

<p>สำนวนแปล (Translated Text)</p> <p>แต่เรื่องนี้กลับเพิ่มสูงขึ้นอย่างน่าตกใจ แต่ปัญหานี้ตอนนี้เพิ่มความรุนแรงกว่าสมัยนั้น</p>	<p>การแปลแบบย้อนกลับ (Back Translation)</p> <p>but this had increased alarmingly. but this problem is now more serious than in those days</p>
---	--

ตัวอย่างที่ 10

ต้นฉบับ: *The Thai Government is also making statements in the media that I have not been threatened, that I am a **bad police officer** and I am defaming the reputation of our country (293)*

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): รัฐบาลไทยยังออกแถลงการณ์ต่างๆ ในสื่อว่าผมไม่ได้ถูกข่มขู่ และผมเป็น**เจ้าหน้าที่ตำรวจที่แย่** และผมกำลังทำให้ชื่อเสียงของประเทศเราเสื่อมเสีย (293)

สำนวนแปล (พรรคก้าวไกล): รัฐบาลไทยได้ออกแถลงการณ์กับสื่อด้วยว่าผมไม่ได้ถูกข่มขู่ บอกว่าผมเป็น**ตำรวจเลว**และผมทำให้ประเทศเสื่อมเสียชื่อเสียง (293)

ตัวอย่างที่ 10 นี้ สำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกลเปลี่ยนจากความสัตย์จริง (Veracity) เป็นความถูกต้องเหมาะสม (Propriety) จากการที่แปล “bad police officer” ในต้นฉบับว่า “ตำรวจเลว” ซึ่งเป็นการตัดสินจริยธรรมของผู้ถูกประเมิน ในขณะที่สำนักข่าวประชาไทแปลว่า “เจ้าหน้าที่ตำรวจที่แย่” ซึ่งเป็นเพียงการตัดสินความเชื่อตรงของผู้ถูกประเมินเท่านั้น ทำให้สำนวนแปลทั้งสองนี้แสดงการตัดสินที่แตกต่างกัน

ในแง่ความหมายในบริบทนี้ “แย่” หมายถึง “หนัก” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ต่างจาก “เลว” ที่หมายถึง “ต่ำ ทราม” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ซึ่งเป็นคำที่มีความเข้มข้นมากกว่า และมีนัยของการตัดสินถูกผิดและจริยธรรมของผู้ถูกประเมินด้วย ทำให้ภาพของตำรวจในทั้งสองสำนวนแปลนี้แตกต่างกัน

ตัวอย่างที่ 11

ต้นฉบับ: *I had been **working very hard** and combating human trafficking was part of the national agenda. (166)*

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): ผม**ทำงานอย่างหนัก** และการปราบปรามการมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของวาระแห่งชาติ (166)

สำนวนแปล (พรรคก้าวไกล): ผม**มุ่งมั่นทำงาน** เพื่อต่อสู้กับการค้ามนุษย์ซึ่งเป็นวาระสำคัญแห่งชาติ

(166)

ในตัวอย่างที่ 11 ทั้งสองสำนวนแปลสามารถถ่ายทอดทัศนคติในต้นฉบับได้ทั้งคู่ โดยแปล “working very hard” ว่า “ทำงานอย่างหนัก” และ “มุ่งมั่นทำงาน” อย่างไรก็ตาม สำนวนแปลของพรรคก้าวไกลก็ยังมีคามเข้มข้นมากกว่า เพราะ “มุ่งมั่นทำงาน” แม้จะมีความหมายว่า “ทำงานอย่างหนัก” แต่ก็แสดงถึงความตั้งใจอย่างเอาจริงเอาจัง และความพยายามด้วย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556)

ในแง่ของทำเนียบภาษา (register) “อย่างหนัก” และ “มุ่งมั่น” เป็นคำที่ต่างระดับกัน ทำให้ทัศนคติในสำนวนแปลทั้งสองแตกต่างกัน โดย “อย่างหนัก” เป็นการบอกเพียงว่าผู้ถูกประเมินทำงานหนักหรือเบาเพียงใด แต่ “มุ่งมั่น” ใช้กล่าวถึงการทำงานด้วยความมุ่งมั่นที่จะบรรลุเป้าหมายด้วยความแน่วแน่และอดทน ซึ่งสื่อความหมายลึกซึ้งและยิ่งใหญ่กว่า “อย่างหนัก” อีกประการหนึ่ง การที่ผู้แปลใช้คำที่มีโวหารดีกว่าอาจมองได้ว่าเป็นการกระตุ้นให้ผู้อ่านเห็นภาพและคล้อยตามมากยิ่งขึ้น

4.3.1.3. ความนิยม (Appreciation)

แม้ความนิยม (Appreciation) เป็นทัศนคติที่ปรากฏน้อยที่สุดในต้นฉบับ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่าในหมวดหมู่ความนิยม ผู้แปลทั้งสองสำนวนถ่ายทอดทัศนคติจากต้นฉบับออกมาแตกต่างกันในสำนวนแปลอยู่บ้าง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 12

ต้นฉบับ: This case is a **serious crime** and of the public interest, the investigator cannot grant the suspects a temporary release. (101)

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): คดีนี้เป็น**อาชญากรรมร้ายแรง**และเป็นผลประโยชน์ของสาธารณะ ผู้สอบสวนไม่สามารถอนุมัติการปล่อยตัวชั่วคราวให้ผู้ต้องสงสัยได้ (101)

สำนวนแปล (พรรคก้าวไกล): คดีนี้เป็น**คดีอาญาร้ายแรง**และอยู่ในความสนใจของสาธารณะ ดังนั้นพนักงานสอบสวนจึงไม่สามารถให้ประกันตัวชั่วคราวได้ (101)

ตัวอย่างที่ 12 ผู้เขียนแสดงความนิยม (Appreciation) ตอบสนองต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นว่าคดีค้ำมนุษย์ชาวโรฮิงญานั้นเป็นคดีอาชญากรรมร้ายแรงและเป็นที่น่าสนใจของสาธารณชน พนักงานสืบสวนสอบสวนจึงไม่สามารถอนุมัติให้ประกันตัวชั่วคราวได้ ทั้งสองสำนวนแปลสามารถคงการตอบสนอง (Reaction) เดิมไว้ได้ อย่างไรก็ตาม สำนวนของพรคก้าวไกลแปลว่า “คดีอาญาร้ายแรง” ซึ่งเป็นการแปลเกิน (over translation) เพราะหากจะกล่าวว่คดีอาญา ก็จะต้องตัดสินด้วยกฎหมายผ่านกระบวนการพิจารณาความอาญาแล้วว่าเป็นคดีที่มีความผิดและมีโทษทางอาญา (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556) ต่างจากสำนักข่าวประชาไทที่แปลว่า “อาชญากรรมร้ายแรง” หมายความว่ากระทำความผิด ซึ่งทำให้เกิดความเดือดร้อนและเสียหายต่อทรัพย์สินหรือบุคคล ยังไม่ผ่านกระบวนการพิจารณา ดังนั้น “คดีอาญา” เป็นการตัดสินที่เข้มข้นมากกว่า “อาชญากรรม” เพราะผู้ตัดสินมองว่าเป็นคดีความและจะต้องโทษทางอาญาด้วย แต่ “อาชญากรรม” เป็นเพียงการตัดสินว่าเป็นการกระทำความผิดที่ทำให้เกิดความเสียหายเท่านั้น

ตัวอย่างที่ 13

ต้นฉบับ: *I didn't want to work for the Crown Prince and I thought that this was a **genuine offer** where I would have the protection of the Crown Prince but also be able to do the work I wanted to do. (246)*

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): *ผมไม่เอากทำงาน ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ... แต่อยากทำงานที่ผมอยากทำและสามารถทำได้ (246)*

สำนวนแปล (พรคก้าวไกล): *ผมไม่ได้มีความต้องการที่จะถวายงาน สมเด็จพระบรมฯ และผมก็นึกว่านี่เป็น**ข้อเสนอที่จริงใจ** ที่ผมจะได้รับการปกป้องจากสมเด็จพระบรมฯ และยังสามารถทำงานที่ ผมต้องการจะทำ (246)*

ในตัวอย่างที่ 13 นี้เห็นได้ชัดเจนว่าสำนวนแปลของสำนักข่าวประชาไทมีการละ (omission) ไม่แปลข้อความบางส่วนในต้นฉบับ ทำให้หน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติความนิยมหายไป 1 หน่วยสร้างในสำนวนแปลของสำนักข่าวประชาไท อย่างไรก็ตาม สำนวนแปลของพรคก้าวไกลแปลคำว่า “genuine offer” ว่า “ข้อเสนอที่จริงใจ” ได้ตรงตามต้นฉบับ ไม่มีตัดหรือเปลี่ยนแปลงอะไรในส่วนนี้ ซึ่งการละไม่แปลนี้ ทำให้แนวโน้ม (trend) การเลียงพาดพิงสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นประเด็นอ่อนไหว ของสำนักข่าวประชาไทมีความชัดเจนมากขึ้น ซึ่งในบทแปลทัศนคติความนิยมของผู้เขียน

หายไป ไม่ได้แสดงความนิยมของผู้เขียนที่มีต่อข้อเสนอของสมเด็จพระบรมฯ ในสมัยนั้น ทำให้สาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารหายไป

4.3.2. ระดับทัศนคติ (Graduation)

จากการวิเคราะห์ต้นฉบับและสำนวนแปล คำให้การ (Statutory Declaration) อย่างละเอียดแล้ว พบว่าสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประไทยสามารถรักษาระดับระดับทัศนคติ (Graduation) ของต้นฉบับไว้ได้ค่อนข้างครบจากจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation lexis) ที่มีจำนวนเท่ากัน ซึ่งแตกต่างจากสำนวนแปลของพรรคก้าวไกลที่มีจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ 43 หน่วยสร้าง ซึ่งมากกว่าต้นฉบับและสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทกว่าร้อยละ 48.28 โดยในสำนวนแปลของพรรคก้าวไกลมีการเพิ่มขึ้น (up-scaling) ของความเข้มข้น (Force) ของต้นฉบับมากในหลายจุดดังต่อไปนี้

4.3.2.1. ความเข้มข้น (Force)

ผู้วิจัยพบว่าจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation lexis) ในสำนวนแปลของพรรคก้าวไกลที่มีจำนวนหน่วยสร้างมากกว่าต้นฉบับและสำนวนแปลของสำนักข่าวประชาไท มีการเพิ่มความเข้มข้นของทัศนคติส่วนใหญ่ด้วยคำกริยาวิเศษณ์ (adverb) เพื่อขยายหน้าที่ของคำวิเศษณ์ (adjective) และขยายคำกริยาวิเศษณ์ด้วยกันเอง หรือด้วยการใช้คำวิเศษณ์มาขยายคำนาม (Noun) เป็นต้น โดยรายละเอียดที่สำคัญมีดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 14

ต้นฉบับ: *I worked hard and was initially promoted in recognition of my achievements.* (21)

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): *ผมทำงานด้วยความอุตสาหะและได้รับการเลื่อนยศจากความยอมรับต่อผลงานของผมในช่วงแรก* (21)

สำนวนแปล (พรรคก้าวไกล): *ผมทำงานอย่างหนัก และช่วงแรกก็ได้รับการเลื่อนขั้นอย่างรวดเร็วจากกรที่ผมมีผลงานดี* (21)

ในตัวอย่างที่ 14 แม้ต้นฉบับจะไม่ปรากฏหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation lexis) แต่สำนวนแปลของพรศก้าวไกลก็เสริมระดับของทัศนคติให้เข้มข้นมากขึ้นด้วยคำกริยาวิเศษณ์ ได้แก่ “อย่างรวดเร็ว” เพื่อให้ผู้อ่านเห็นว่าผู้เขียนมีสมรรถภาพ (Capacity) ในการปฏิบัติงาน ในฐานะข้าราชการตำรวจมากขึ้น

ตัวอย่างที่ 15

ต้นฉบับ: *Human trafficking, especially of Rohingya from Myanmar is a **big problem** in Thailand.* (44)

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): การลักลอบค้ามนุษย์ โดยเฉพาะ[กรณี]ของชาวโรฮิงญาจากพม่า เป็น**ปัญหาใหญ่**ในประเทศไทย (44)

สำนวนแปล (พรศก้าวไกล): การค้ามนุษย์ โดยเฉพาะที่มีเหยื่อเป็นชาวโรฮิงญาเป็น**ปัญหาใหญ่มาก**ในประเทศไทย (44)

ตัวอย่างที่ 16

ต้นฉบับ: *and **was angry** that his subordinates would not follow this order.* (109)

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): และ**รู้สึกโกรธ**ที่ผู้ใต้บังคับบัญชาของเขาไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเขา (109)

สำนวนแปล (พรศก้าวไกล): และ**โมโหมาก** ผู้ใต้บังคับบัญชาของเขา (พล.ต.อ.สมยศ) ไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่งนี้ (109)

สำนวนแปลของก้าวไกลในตัวอย่างที่ 15-16 เสริมคำวิเศษณ์ “มาก” เข้าไปในสำนวนแปลทำให้ทัศนคติเข้มข้นมากขึ้น เช่น “ปัญหาใหญ่มาก” และ “โมโหมาก” เป็นต้น

ตัวอย่างที่ 17

ต้นฉบับ: *I was **disappointed** that he was not genuine in what he was saying and I felt betrayed.* (168)

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): ผมรู้สึกผิดหวังที่เขาไม่จริงจังในสิ่งที่เขาพูดและผมรู้สึกถูกหักหลัง (168)

สำนวนแปล (พรรคก้าวไกล): ผมรู้สึกผิดหวังเป็นอย่างมากที่เขาไม่ได้จริงจังต่อสิ่งที่เขาพูด และรู้สึกเหมือนถูกหักหลัง (168)

ตัวอย่างที่ 18

ต้นฉบับ: and said that he was also **angry** with me for making the police look bad in front of the military. (195)

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): และระบุว่าเขารู้สึกโกรธผมที่ทำให้ตำรวจไม่ดีต่อหน้ากองทัพ (195)

สำนวนแปล (พรรคก้าวไกล): และยังได้บอกผมต่อไปว่าตัวเขาเองก็โกรธผมมากที่ทำให้ตำรวจแย่ในสายตาทหาร (195)

เช่นเดียวกันในตัวอย่างที่ 17-18 ก้าวไกล ใช้คำว่า “อย่างมาก” และ “มาก” เพื่อให้ อารมณ์ในสำนวนแปลมีความเข้มข้นและรุนแรงมากขึ้น

ตัวอย่างที่ 19

ต้นฉบับ: The southern border provinces are the area where military officers are **powerful** and **network of traffickers are strong** and **influential**. (202)

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่ที่เจ้าหน้าที่ทหารมีอำนาจและ เครือข่ายผู้ลักลอบแข่งแกร่งและมีอิทธิพล (202)

สำนวนแปล (พรรคก้าวไกล): จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่ที่ทหารมีอำนาจมากและเครือข่ายการค้ามนุษย์เข้มแข็งและมีอิทธิพล (202)

ตัวอย่างที่ 19 สำนวนแปลของพรอคิวาไกลเพิ่มเข้มข้นโดยการแปลเสริมด้วยคำว่า “มาก” ขยายคำวิเศษณ์ในวาทกรรมนั้น ๆ ชับแน่นความเข้มข้นให้มากยิ่งขึ้นกว่าต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 20

ต้นฉบับ: *I **was taken by surprised** by his order. (260)*

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): ผม**รู้สึกตกใจ**กับคำสั่งของเขา**มาก** (260)

สำนวนแปล (พรอคิวาไกล): ผม**ประหลาดใจ**กับคำสั่งของเขา**มาก** (260)

ตัวอย่างที่ 20 สำนวนแปลทั้งสองแปลเสริมด้วยคำว่า “มาก” ทำให้ความเข้มข้นในต้นฉบับเพิ่มมากขึ้น ซึ่งข้อสังเกตของผู้วิจัยในจุดนี้คือ การแปลในบางกรณี การเติมคำว่า “มาก” ไว้ท้ายประโยค คือการที่ผู้แปลในฐานะผู้ประเมิน (appraiser) แทรกแซงตัวบทด้วยการประเมินระดับความเข้มข้นของทัศนคติของต้นฉบับด้วยวิจาร์ณญาณของผู้แปล แม้ต้นฉบับจะไม่ได้กล่าวไว้ แต่ผู้แปลก็มักแปลเสริมว่า “มาก” และคำว่า “มาก” ก็เป็นคำที่มักปรากฏร่วม (collocate) กับการแสดงออกทางอารมณ์ (Affect) ด้วยเช่นกัน

ตัวอย่างที่ 21

ต้นฉบับ: *These comments denying my work and the threats against me highlight how the highest officials in the country are willing to bend the truth for their own ends and how they are willing to go to any lengths to discredit me. (308)*

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): ความเห็นที่ปฏิเสธงานของผมและการคุกคามต่อตัวผมแสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ระดับสูงสุดของประเทศต้องการบิดเบือนความจริงเพื่อเป้าหมายของตนเอง และพวกเขาพร้อมทำอะไรก็ได้เพื่อทำลายความน่าเชื่อถือของผม (308)

สำนวนแปล (พรอคิวาไกล): คำพูดที่ปฏิเสธการทำงานของผมและภัยที่มีต่อตัวผมยิ่งเน้นย้ำว่าข้าราชการระดับสูงของประเทศสามารถบิดเบือนความจริงเพื่อตนเอง**ได้ขนาดไหน** และพวกเขาสามารถไปได้ไกลแค่ไหนเพื่อที่จะทำลายความน่าเชื่อถือของผม (308)

ตัวอย่างที่ 21 ต้นฉบับระบุว่าการที่รัฐบาลไทยออกมาปฏิเสธและตำหนิเขาที่ออกมาให้ข้อมูลนั้น ยิ่งเน้นย้ำว่าเจ้าหน้าที่รัฐสูงสุดของประเทศไทยสามารถบิดเบือนความจริงเพื่อประโยชน์ของพวกเขา ฟ้องตนได้และทำทุกวิถีทางเพื่อทำลายความน่าเชื่อถือของเขา โดยพรรคก้าวไกลเสริมความเข้มข้นของทัศนคติในจุดด้วยคำว่า “ได้ขนาดไหน” ในขณะที่สำนวนแปลของสำนักข่าวประทีปไม่มี ซึ่งเป็นการใช้คำถามเชิงโวหาร (rhetorical question) ที่ผู้แปลต้องการใช้คำถามเพื่อจุดประสงค์ในการจุดประเด็นมากกว่าหาคำตอบและเป็นการกระตุ้นทัศนคติเชิงความเข้มข้นอย่างชัดเจน

ตัวอย่างที่ 22

ต้นฉบับ: *and he **was not happy** when I arrested some criminals who are connected with well-known politicians, (40)*

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): *และเขา**ไม่พอใจ**ที่ผมจับกุมอาชญากรบางคนที่มีความเชื่อมโยงกับนักการเมืองชื่อดัง (40)*

สำนวนแปล (พรรคก้าวไกล): *และเขา**ไม่ค่อยพอใจ**เมื่อผมจับกุมอาชญากรบางคนที่เกี่ยวข้องกับนักการเมืองชื่อดัง (40)*

แม้สำนวนแปลของพรรคก้าวไกลจะพบการเสริมความเข้มข้นของทัศนคติเป็นจำนวนมาก แต่ก็ยังมีการลดทอน (downscale) ความเข้มข้นของทัศนคติจำนวน 1 หน่วยสร้าง คำว่า “ไม่ค่อย” ในสำนวนแปลทำให้มีความหมายว่า เขาไม่ถึงกับโกรธหรือไม่โกรธมากขนาดนั้น อย่างไรก็ตาม หากเปรียบเทียบสัดส่วนการเพิ่มขึ้น (up-scaling) กับการลดทอน (down-scaling) ในสำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกลแล้ว พบการเพิ่มความเข้มข้นของทัศนคติมากกว่าอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งในจุดนี้ ผู้วิจัยมองว่าการลดทอน (down-scaling) ที่พบในจุดนี้ไม่ได้เป็นนัยสำคัญอันใด เพราะหากพิจารณาบริบทร่วมด้วยแล้ว แนวโน้มของการแปลของก้าวไกลส่วนใหญ่เป็นการเสริมความเข้มข้นของทัศนคติและแสดงจุดยืนในการต่อต้านบุคคลที่กล่าวถึงอย่างชัดเจน ดังนั้น การลดทอนในจุดนี้อาจเกิดจากการที่ผู้แปลต้องการใช้ลักษณะภาษาปากในการแปล

4.3.2.2. ความจำเพาะ (Focus)

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation lexis) ในต้นฉบับและสำนวนแปลพบว่าสำนวนแปลของพรรคก้าวไกลมีการใช้หน่วยสร้างที่เน้นความจำเพาะ

(Focus) ของเนื้อหาให้ชัดเจนและเสริมทัศนคติให้ชัดเจนมากขึ้นในสำนวนแปล โดยตัวอย่างโดยสังเขปมีดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 23

ต้นฉบับ: *I felt that there was something very suspicious about the whole situation for them to have changed their minds so quickly and I was concerned that it was to plot to accuse me under the Lese Majeste laws. (266)*

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): ผมรู้สึกว่ามีบางอย่างน่าสงสัย เกี่ยวกับสถานการณ์ทั้งหมดที่ทำให้พวกเขาเปลี่ยนใจอย่างรวดเร็ว และผมรู้สึกกังวล ว่ามันเป็นแผนในการกล่าวหาผมภายใต้กฎหมายพระบรมหมิ่นเดชานุภาพ (266)

สำนวนแปล (พรรคก้าวหน้าไกล): ผมรู้สึกได้ว่ามีบางสิ่งน่าสงสัย เกี่ยวกับสถานการณ์ทั้งหมดที่ทำให้พวกเขาเปลี่ยนอย่างกะทันหันเช่นนี้ และผมก็เป็นกังวล ว่ามันเป็นแผนที่จะกล่าวหาผมภายใต้กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ (266)

ตัวอย่างที่ 24

ต้นฉบับ: *He told me that the army is very upset that I arrested Gen. Manas Khongpan and that Pol.Gen. [REDACTED] will not achieve what he wants if the Army is not happy. (136)*

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): เขาบอกผมว่ากองทัพไม่พอใจอย่างมากที่ผมจับกุม พล.ท.มนัส คงแป้น และบอกว่า พล.ต.อ. [REDACTED] จะไม่ได้สิ่งที่เขาต้องการหากกองทัพไม่พอใจ (136)

สำนวนแปล (พรรคก้าวหน้าไกล): เขาบอกผมว่ากองทัพไม่พอใจอย่างมากที่ผมจับกุม พล.ท.มนัส และ พล.ต.อ. [REDACTED] จะไม่ได้สิ่งที่เขาต้องการถ้าทำให้ทหารไม่พอใจแบบนี้ (136)

สำนวนแปลโดยพรรคก้าวหน้าไกลในตัวอย่างที่ 23 และ 24 มีการเน้น (Sharpen) ความจำเพาะ (Focus) ของเนื้อหาที่นำเสนอด้วยคำว่า “เช่นนี้” และ “แบบนี้” ในขณะที่ต้นฉบับและสำนวนแปล

ของสำนักข่าวประชาไทไม่มีการเน้นใด ๆ ซึ่งการเน้นในลักษณะนี้ ทำให้ความเข้มข้นของเนื้อหาที่นำเสนอมีมากขึ้น ผู้แปลต้องการเน้นให้ผู้อ่านทราบชัดเจนขึ้น

4.3.3. อื่น ๆ (Other)

ผู้วิจัยพบประเด็นการแปลที่น่าสนใจจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นฉบับและสำนวนแปล 2 สำนวนเกี่ยวกับการละ (omission) และการแปลผิด (mistranslation) ของสำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 25

ต้นฉบับ: *I angered many powerful people when I **exposed the corruption in the human trafficking trade** in Thailand and arrested people in the military. (315)*

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): *ผมทำให้ผู้มีอำนาจหลายคนโกรธเมื่อผม**เปิดโปงการทุจริตในการลักลอบค้ามนุษย์**ในประเทศไทย และทำการจับกุมคนของกองทัพ (315)*

สำนวนแปล (พรรคก้าวไกล): *ผมทำให้คนมีอำนาจหลายคนโกรธเคืองตอนที่ผม**เปิดโปงความฉ้อฉลของพวกเขาในการค้ามนุษย์**ในประเทศไทยและจับกุมคนในบังคับของทหาร (315)*

นอกจากทัศนคติและระดับทัศนคติแล้ว ผู้วิจัยยังค้นพบว่าสำนวนแปลของพรรคก้าวไกลแปลผิด (mistranslation) โดยตีความตัดสินว่าการลักลอบค้ามนุษย์นั้นเป็นฝีมือของผู้มีอำนาจในกองทัพ ซึ่งในต้นฉบับกล่าวเพียงว่า ผู้เขียนทำให้ผู้มีอำนาจหลายคนโกรธ เมื่อเขาเปิดโปงขบวนการทุจริตในการค้ามนุษย์ในประเทศไทยและจับกุมคนในกองทัพ มิได้หมายความว่าคดีเกิดจากการกระทำของผู้มีอำนาจในกองทัพ ซึ่งในจุดนี้ทำให้ผู้อ่านเข้าใจสาระสำคัญผิดไปจากต้นฉบับและทำให้ผู้อ่านมีทัศนคติต่อผู้มีอำนาจในแง่ลบมากยิ่งขึ้น โดยหากพิจารณาบทแปลนี้ในระดับบริบทของพรรคก้าวไกลแล้ว อาจสะท้อนนัยการทำลายความน่าเชื่อถือของรัฐบาลด้วย

ตัวอย่างที่ 26

ต้นฉบับ: *I knew that I would either be targeted by those involved with the human trafficking to silence me (274) and I worried now that something untrue would be said about me to the Crown Prince about why I didn't take the job offer **which***

would result in me being charged under the Lese Majeste laws. (275) I knew that early in November, two people who were previously serving the Crown Prince were accused of violating the Lese Majeste laws and died in military custody after being interrogated. (276)

สำนวนแปล (สำนักข่าวประชาไท): ผมรู้ว่าผมอาจตกเป็นเป้าหมายของผู้เกี่ยวข้องกับการค้ำมนุษย์เพื่อปิดปากผม (274) และผมกังวลว่าตอนนี้อาจมีการพูดบางอย่างที่ไม่จริงเกี่ยวกับผมต่อสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารเกี่ยวกับเหตุผลที่ผมไม่รับข้อเสนองาน ซึ่งจะส่งผลให้ผมถูกฟ้องตามกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ (275) ผมรู้ว่าเมื่อช่วงต้นเดือน พ.ย. 2 คนที่เคยรับใช้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ถูกกล่าวหาในข้อหาละเมิดกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ และเสียชีวิตในการควบคุมตัวของกองทัพหลังจากถูกสอบสวน (276)

สำนวนแปล (พรรคก้าวไกล): ผมรู้ดีว่าจะต้องตกเป็นเป้าของคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ำมนุษย์ที่ต้องการปิดปากผม (274) หรือไม่ก็ต้องเป็นกังวลว่าจะมีคนเพ็ดทูลสมเด็จพระบรมฯ เรื่องที่ว่าทำไมตัวผมถึงไม่รับ ตำแหน่งงานที่พระองค์พระราชทานให้ ซึ่งก็จะส่งผลให้ผมถูกดำเนินคดี ข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ (275) และเสียชีวิตภายใต้การควบคุมขังของทหาร หลังจากถูกสอบสวนปากคำ (276)

จากการวิเคราะห์ที่ผ่านมา นอกจากการละ (omission) โดยไม่แปลจะทำให้ทัศนคติโดยรวมอ่อนลง ด้วยจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติน้อยกว่า ในบางกรณีทำให้ทัศนคติของผู้อ่านเปลี่ยนไปจากต้นฉบับ เพราะสื่อสาระสำคัญผิดพลาดไป ดังเช่นตัวอย่างที่ 26 ที่พบว่าพรรคก้าวไกลมีการละ (omission) โดยไม่แปล ซึ่งทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ว่าการที่ตกเป็นเป้าหมาย ทำให้เขาอาจจะถูกฟ้องในข้อหาคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพและเสียชีวิตภายใต้การควบคุมของทหารหลังจากถูกสอบสวนปากคำได้ ซึ่งในความจริงแล้วต้นฉบับมิได้ระบุไว้เช่นนั้น

ต้นฉบับระบุไว้ว่า เขาคงจะโดนดำเนินคดีในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพได้ โดยตัวเขารู้มาว่าในช่วงต้นเดือนพฤศจิกายนก่อนหน้านั้น คนที่เคยถวายงานให้กับสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารถูกกล่าวหาในคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ และเสียชีวิตภายใต้การควบคุมตัวของกองทัพหลังจากถูกสอบสวน ซึ่งสำนวนแปลของพรรคก้าวไกลคลาดเคลื่อนไปจากต้นฉบับมาก เพราะทำให้ผู้อ่านเข้าใจผิดว่าหากเป็นผู้ต้องข้อหาในคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพอาจเสียชีวิตภายใต้การควบคุมตัวของทหารได้

4.4. บทสรุปจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นฉบับกับสำนวนแปล

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นฉบับกับสำนวนแปล ผู้วิจัยพบการเปลี่ยนแปลงทางรูปภาษาที่เกิดจากการแปล (translation shift) ในทัศนคติทุกหมวดหมู่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

หมวดหมู่อารมณ์ (Affect) สำนวนแปลทั้งสองสำนวนสามารถถ่ายทอดทัศนคติของต้นฉบับไว้ค่อนข้างดี โดยสำนวนแปลโดยพรศก้าวไกลมีจำนวนสร้างที่แสดงอารมณ์ จำนวน 82 หน่วยสร้าง เท่ากับต้นฉบับ แต่สำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไท มีจำนวน 83 หน่วยสร้าง และมีการละ (omission) ไม่แปลข้อความบางส่วนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ นอกจากนี้ยังพบการแปลเสริม (insertion) และการแปลเกิน (over translation) ของพรศก้าวไกลในบางจุด โดยผู้วิจัยตรวจสอบให้ชัดเจนขึ้นด้วยการแปลย้อนกลับ (Back Translation) พบว่าสำนวนแปลของพรศก้าวไกลมักใช้คำที่มีความเข้มข้น (intense) มากกว่าต้นฉบับและสำนวนแปลมาก ทำให้ลักษณะของภาษาในสำนวนแปลของพรศก้าวไกลมีความเข้มข้นมากกว่าของสำนักข่าวประชาไท จุดแตกต่างอีกจุดหนึ่งคือการแปลสรรพนาม (translation of pronoun) และการแปลอนุภาคลงท้าย (translation of final particle) สำนวนแปลโดยพรศก้าวไกลแปลโดยใช้คำเรียกญาติ (kinship terms) ได้แก่ “พี่” กับ “ผม” ทำให้คู่สื่อสารในสำนวนแปลมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น ซึ่งแตกต่างจากสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทที่แปลว่า “คุณ” กับ “ผม” แสดงถึงระยะห่างทางสังคมระหว่างคู่สื่อสารในต้นฉบับ และการแปลอนุภาคลงท้าย (final particle) ที่สำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทลงท้ายบทแปลด้วยเพียงคำว่า “นะ” และที่พรศก้าวไกลลงท้ายด้วย “นะครับ” ซึ่งลักษณะการใช้สรรพนามและอนุภาคลงท้ายที่ต่างกันของสองสำนวนแปล ทำให้ความสัมพันธ์ทางสังคมของคู่สื่อสารในตัวบทแตกต่างกันไปด้วย

หมวดหมู่การตัดสิน (Judgement) พบการเปลี่ยนลักษณะการตัดสิน (shift of Judgement) ทั้งในสำนวนแปลของสำนักข่าวประชาไทและพรศก้าวไกล โดยพรศก้าวไกลมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการตัดสินมากที่สุด เช่น การเปลี่ยนหมวดหมู่ย่อยของการตัดสินจากความปกติวิสัย (Normality) และความสัตย์จริง (Veracity) เป็นความถูกต้องเหมาะสม (Propriety) เป็นต้น โดยข้อค้นพบที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการเปลี่ยนแปลงทางรูปภาษาที่เกิดจากการแปล (translation shift) อันเกิดจากการเลือกใช้คำของผู้แปลทำให้ความหมาย (meaning) และระดับความเข้มข้นของทัศนคติ (Graduation) ในสำนวนแปลออกมาแตกต่างกันด้วยการใช้คำเน้นย้ำ (intensifiers) และคำที่สื่อทัศนคติหนักแน่นกว่า ซึ่งสำนวนแปลของพรศก้าวไกลเป็นสำนวนที่มีลักษณะเข้มข้นและตรงไปตรงมามากกว่าสำนวนของสำนักข่าวประชาไทด้วยคำเน้นย้ำ (intensifiers) และการเลือกใช้คำที่มีความหมายเข้มข้น สำนวนโวหาร และใช้คำด้วยทำเนียบภาษาที่สูงกว่า และยัง

พบการแปลผิด (mistranslation) ในทั้งสองสำนวน โดยเปลี่ยนจากความเข้มข้น (Force) เป็นการตัดสิน (Judgement) ใช้การเปรียบเทียบและเน้นย้ำให้ผู้อ่านเห็นภาพมากยิ่งขึ้น

หมวดหมู่ความนิยม (Appreciation) พบการแปลผิด (mistranslation) ของพรคก้าวไกล ทำให้สำนวนแปลของพรคก้าวไกลมีความเข้มข้นมากกว่าและในบางครั้งสื่อความหมายผิดไปจากต้นฉบับและสำนวนของสำนักข่าวประชาไทมาก และการละ (omission) ไม่แปลข้อความเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ของสำนักข่าวประชาไททำให้หน่วยสร้างในหมวดหมู่ความนิยมหายไป 1 หน่วยสร้าง โดยอนุมานได้ว่าการละโดยไม่แปลเนื้อหาเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นการเลี่ยงการพาดพิงประเด็นอ่อนไหวทางการเมืองที่อาจเกิดข้อพิพาทขึ้นในอนาคตได้

ระดับทัศนคติ (Graduation) ในสำนวนแปลของพรคก้าวไกลพบมากที่สุด โดยมีจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation lexis) จำนวนทั้งสิ้น 43 หน่วยสร้าง มากกว่าต้นฉบับและสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทที่มีเพียงหน่วยสร้าง 29 อีกประเด็นสำคัญที่ค้นพบอีกอย่างหนึ่งคือคือการปรากฏร่วมกัน (co-occurrence) ของระบบกริยาทัศนภาวะ (Modality) และหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติการตัดสิน (Judgmental lexis) โดยเฉพาะการเพิ่มขึ้น (upscale) ของทัศนคติด้วยกริยาวิเศษณ์ (adverb) เป็นส่วนใหญ่

โดยรวมแล้ว สำนวนแปลของพรคก้าวไกลมีการเสริมความเข้มข้นของทัศนคติ (amplification of attitude) ด้วยการเพิ่มความเข้มข้น (Force) และการเน้นความจำเพาะ (Focus) ของทัศนคติขึ้นด้วยจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติมากกว่า รวมถึงการแปลเกิน (over translation) และการแปลแบบตีความ (interpretative translation) ที่ทำให้คำและลักษณะภาษาที่เลือกใช้มีความเข้มข้นมากกว่าหรือในบางครั้งมีความหมายต่างจากต้นฉบับและสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทไปมาก ในขณะที่สำนักข่าวประชาไทมีจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติและระดับทัศนคติไม่แตกต่างจากต้นฉบับมากนัก แนวโน้มจากการศึกษานี้เป็นการอนุมานโดยผู้วิจัยจากหลักฐานที่พบเท่านั้น มิได้เป็นยืนยันหรือตัดสินความตั้งใจของผู้แปล หรือจุดมุ่งหมายและเจตนาของสถาบันแต่อย่างใด

4.5. การอภิปรายผลการวิเคราะห์ร่วมกับตัวบทแวดล้อมบทแปล

ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิเคราะห์ร่วมกับบริบทการแปล โดยวิเคราะห์บทสรุปร่วมกับตัวบทแวดล้อมบทแปล บริบทสังคมการเมืองในช่วงเวลานั้น และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงและปัจจัยอื่นที่อยู่นอกตัวบทอันอาจส่งผลต่อการแปลได้

4.5.1. ตัวบทแวดล้อมบทแปล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในระดับบริบท (contextual level) ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิเคราะห์ร่วมกับตัวบทแวดล้อมบทแปล (paratext) ได้แก่ ส่วนที่อยู่ในหนังสือ (peritext) และส่วนที่อยู่นอกเหนือหนังสือ (epitext) รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

4.5.1.1. ตัวบทแวดล้อมบทแปลของสำนวนแปลพรรคก้าวไกล

การวิเคราะห์ส่วนที่อยู่ในหนังสือ (*peritext*)

ผู้วิจัยศึกษาตัวบทแวดล้อมบทแปลในสำนวนแปลของพรรคก้าวไกลเพิ่มเติมจากหนังสือ “ชุดสิ่งที่ถูกฝังล้ม ให้กลับมาเป็นที่จดจำ” เขียนโดยนายรังสิมันต์ โรม ซึ่งมี คำให้การ (Statutory Declaration) แนบมาเพื่อเป็นข้อมูลประกอบเนื้อหาในหนังสือฉบับแปลภาษาไทย โดย มะนะวัฒน์ สิทธิฐานวิชย์ และใจ รัฟเฟิลส์ อย่างไรก็ตาม หนังสือเล่มนี้ไม่มีคำนำผู้แปล (Translator’s Preface) มีเพียงคำนิยมที่เขียนโดย พลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ ผู้เขียนต้นฉบับ คำนำผู้เขียนและบทสรุปท้ายเล่ม โดยคุณรังสิมันต์ โรม อย่างไรก็ตาม คำนำของผู้เขียนก็ถือเป็นทรัพยากรสำคัญในการศึกษาบริบทการแปลเช่นกัน

พลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ ในฐานะผู้เขียนต้นฉบับ เขียนคำนำผู้เขียนในหนังสือของนายรังสิมันต์ โรม ซึ่งเป็นหนังสือเล่มเดียวกันกับตัวบทแปลของพรรคก้าวไกล

รูปภาพที่ 4 คำนิยมโดยพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์¹⁴

¹⁴แสงอรุณรุ่งที่สาครส่องไปยังมมมิตของสังคมไทย (Retrieved from:

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=659660968850299&set=a.488371852645879>)

“เมื่อความจริงนั้นถูกเปิดเผยในสถานที่ที่สำคัญ ผู้คนรับรู้ไปทั่วประเทศและทั่วโลก ย่อมเป็นการพิสูจน์และทำลายความรู้สึกนึกคิด จิตสำนึกของคนไทยทุก ๆ คน เมื่อได้ฟังได้ยินปัญหาที่เกิดขึ้นในผืนแผ่นดินไทยว่าจะยังยืนขา ไม่ยินดียินร้ายอีกต่อไปหรือไม่ เพราะมาตรฐานจริยธรรมที่เป็นสากลของโลกนั้นรับไม่ได้อย่างแน่นอน”¹⁵

(รังสิมันต์ โรม, 2565a, p. 7)

ข้อความที่พลตำรวจตรี ปวีณเทียนไว้นี้แสดงจุดยืนของผู้เขียนต้นฉบับและของสำนวนแปลของพรรคก้าวไกลชัดเจนว่าต้องการเปิดโปงปัญหาและเรื่องราวใน คำให้การ (Statutory Declaration) ให้กับประชาชนได้รับรู้และให้สังคมตัดสิน เพราะเรื่องราวก่เกิดขึ้นนั้นขัดต่อมาตรฐานจริยธรรมสากล

“... ณ วันที่คุณรังสิมันต์ โรมได้อภิปรายและสร้างแรงกระเพื่อมให้เกิดขึ้นในสังคม และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแรงกระเพื่อมนั้นเองจะส่งถึงทุกท่านด้วยเช่นกัน”

(รังสิมันต์ โรม, 2565a, p. 9)

¹⁵ ข้อความที่เน้นหนาและขีดเส้นใต้เป็นการเน้นย้ำโดยผู้วิจัย

พลตำรวจตรี ปวีณกล่าวเชิญชวนให้ผู้อ่านอ่านเรื่องราวทั้งหมดในหนังสือเล่มนี้ และหวังให้เกิดแรงกระเพื่อมในสังคม พร้อมให้ผู้อ่านระลึกเมื่อนายรังสิมันต์ โรมอภิปรายประเด็นนี้ในสภา ซึ่งจากคำนำผู้เขียนข้างต้น ชัดเจนแล้วว่าพลตำรวจตรี ปวีณแสดงจุดยืนที่ชัดเจนและตรงกันกับนายรังสิมันต์ โรม ผู้เขียนหนังสือของสำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกล

สอดคล้องกับกรณีศึกษาของ Chittiphalangsrri (2015) ที่ระบุว่า การแปลหนังสือที่มีเนื้อหาอ่อนไหว ผู้แปลมักใช้ข้อสรุปประกอบในตัวบทแวดล้อมบทแปล ได้แก่ คำนำหรือเชิงอรรถ ในการกำหนดกรอบการแปลเพื่อมิให้หนังสือมีความเสี่ยงที่จะถูกต่อต้านจากผู้รับสารที่อาจไม่เห็นด้วยกับบทแปล ซึ่งในกรณีศึกษาครั้งนี้ นายรังสิมันต์ โรม ในฐานะผู้แปลและผู้จัดทำหนังสือนี้ ประกาศในคำนำผู้เขียนว่าจะทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบไม่มีเขตแดน และต้องการทลายข้อจำกัดแบบที่การเมืองไทยไม่เคยมีมาก่อน ด้วยการนำเสนอเรื่องการคุ้มครองโรฮิงญาโดยตรงไปตรงมา ซึ่งเป็นการกำหนดกรอบเนื้อหาและลักษณะการสื่อสารของเขาอย่างชัดเจน โดยรายละเอียดส่วนสำคัญที่นายรังสิมันต์ โรมเขียนไว้มีดังต่อไปนี้

“... คิดแค่ว่าขอทำหน้าที่แบบไม่มีเขตแดน ทลายข้อจำกัดต่าง ๆ ที่การเมืองไทยและสภาเคยมี บางมันอาจจะสร้างความเป็นไปได้ก็ได้ คิดแค่นี้จริง ๆ ”

(รังสิมันต์ โรม, 2565a, p. 13)

ในหนังสือ นายรังสิมันต์ โรม ได้เขียนคำนำผู้เขียนและบทสรุปท้ายเล่ม ประกาศเจตนารมณ์สนับสนุนข้างพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ อย่างชัดเจน ดังข้อความต่อไปนี้

“ในการอภิปรายครั้งนี้ผมมีความรู้สึกที่กำลังสวมวิญญาณของคุณปวีณ และทำหน้าที่แทนคุณปวีณเพื่อพี่น้องประชาชนทุกคนจะได้รู้ว่าชาวโรฮิงญาที่ถูกค้ามนุษย์ และตำรวจที่เป็นมือปราบ ขบวนการค้ามนุษย์ต้องเจอกับอะไรบ้าง ...”

(รังสิมันต์ โรม, 2565a, p. 15)

ข้อความส่วนนี้แสดงจุดยืนที่ตรงกันของผู้เขียนในต้นฉบับและผู้เขียนหนังสือในสำนวนแปลของพรรคก้าวไกล และอุดมการณ์ที่สอดคล้องกันของวาทกรรมในต้นฉบับและสำนวนแปล ที่ต้องการ

ปลุกเร้าให้ประชาชนทุกคนรู้เกี่ยวกับคดีค้ำมนุษย์นี้และสิ่งที่พลตำรวจตรี ปวีณ ในฐานะตำรวจที่เป็นผู้รับผิดชอบคดีนี้ต้องเผชิญว่าเป็นอย่างไร อีกทั้งนายรังสิมันต์ โรมยังกล่าวสนับสนุนพลตำรวจตรี ปวีณ เพิ่มเติมในบทสรุปประเด็นคดีค้ำมนุษย์ชาวโรฮิงญาไว้ดังต่อไปนี้

“คุณปวีณนี่แหละครับคือผู้ที่จริงจังที่สุดในการขจัดปัญหาการค้ำมนุษย์ ขนาดว่าถูกขัดขวาง ... สิ่งที่เขาทำมันกอบกู้ศักดิ์ศรีของประเทศได้จริง ... และที่สำคัญที่สุดคือมันช่วยให้ใครอีกหลาย ๆ คนไม่ต้องตกเป็นเหยื่อของขบวนการค้ำมนุษย์ในอนาคต”

“... ขอให้เลิกสนับสนุนรัฐบาล ขอให้เลิกเลี้ยงดูรัฐบาลนี้ และถ้าหากพรรคก้าวไกลได้เป็นรัฐบาล เราจะไม่ปล่อยให้การค้ำมนุษย์เฟื่องฟูอยู่อย่างนี้ และจะไม่ปล่อยให้ผู้ที่แน่วแน่แก้ไขในสิ่งผิด ต้องค่อย ๆ มีชีวิตกลายเป็นมุษยฆาต อย่างที่คุณปวีณต้องประสบพบเจออย่างแน่นอน”

(รังสิมันต์ โรม, 2565a, pp. 113-114)

นายรังสิมันต์ โรมแสดงเป้าประสงค์ทางการเมืองอย่างชัดเจนในการทำลายความน่าเชื่อถือของรัฐบาลชั่วคราวข้ามพรรคก้าวไกล และประกาศในหนังสือว่าหากพรรคก้าวไกลได้เป็นรัฐบาลจะปราบปรามการค้ำมนุษย์นี้อย่างแน่นอน โดยนายรังสิมันต์ โรม สอดแทรกวาทกรรมการเมืองว่า “และจะไม่ปล่อยให้ผู้ที่แน่วแน่แก้ไขในสิ่งผิด ต้องค่อย ๆ มีชีวิตกลายเป็นมุษยฆาต” ซึ่งเป็นเนื้อเพลงปลุกใจของกองทัพมาใช้ตอบโต้ปรากฏการณ์นี้ ทำให้ข้อความที่น่าเสนาะมีความรุนแรงและหนักแน่นมากขึ้นด้วย รวมถึงได้เขียนข้อความตำหนิพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในหนังสืออีกด้วยดังนี้

“สุดท้ายแล้วพลเอกประยุทธ์ก็คือบุคคลสำคัญที่สุดที่เป็นผู้สานต่อวัฒนธรรมลายนวลพันผิด วัฒนธรรมทุจริตแล้วได้ดิบได้ดี ให้แม่ไพศาลไปทั่วทุกระบบราชการ ... คนแบบนี้เนี่ยนะที่เราจะไว้วางใจให้เป็นนายกรัฐมนตรีต่อได้? รัฐบาลแบบนี้เนี่ยนะที่เราเลือกตั้งให้มาบริหารประเทศต่อไปอีก 4 ปี? ถ้าเพื่อนส.ส. เห็นกันแล้ว รู้ซึ่งอยู่ในใจแล้วว่าผู้นำประเทศที่ปล่อยให้เกิดเรื่องอัปยศขนาดนี้ขึ้นได้ ไม่สมควรอย่างยิ่งที่จะฝากชีวิต ฝากความหวัง ฝากอนาคตเอาไว้ด้วยแล้ว ก็ขอให้ช่วยกันลงมติไม่ไว้วางใจของมมรตอนนี้จะทำให้พลเอกประยุทธ์สำเหนียกว่าตัวเองไม่คู่ควรอีกแล้วที่จะได้รับความไว้วางใจให้บริหารประเทศจากนี้และตลอดไป แล้วจงพิจารณาตัวเอง ไส้หัวของท่านออกไปเสีย”

(ริงส์มันต์ โรม, 2565a, p. 218)

จากการศึกษาตัวบทแวดล้อมบทแปลครั้งนี้ ผู้วิจัยพบการเชื่อมโยงที่ชัดเจนระหว่างส่วนที่อยู่ในตัวหนังสือ (peritext) ได้แก่ คำนิยม คำนำผู้เขียน และบทสรุปท้ายเล่มกับบทแปลที่อยู่ในหนังสือว่าจุดยืนของผู้เขียน (author) และผู้แปล (translator) สอดคล้องกัน สิ่งที่ผู้เขียนสื่อสารออกมาอย่างเข้มข้นในหนังสือนั้นก็สอดรับกับบทแปลและแนวโน้มการประเมินค่าของผู้แปลอย่างมีนัยสำคัญ

การวิเคราะห์นี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pingping (2013) ที่ศึกษาตัวบทแวดล้อมบทแปลในฉบับแปลภาษาอังกฤษฉบับทางการ (official English translation) ของ “*Selected Works of Mao Tse-tung*” โดย China’s Central Publicity Department ภายใต้ Central Committee of the Communist Party of China ว่าตัวบทแปลล้อมบทแปลสอดแทรกอุดมการณ์ของเหมา เจ๋อตงไว้ในทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นปกสีแดง เคลือบแผ่นกันฝุ่น หน้าคั่นแต่ละบทที่มีรูปและชื่อของเหมา เจ๋อตงเด่นชัด และคำนำที่แสดงการตัดสินใจอุดมการณ์ และกล่าวถึงความไม่น่าเชื่อถือของฉบับแปลที่ไม่เป็นทางการอื่น ๆ (alternative unofficial translation) เช่นเดียวกันกับการศึกษารั้งนี้ หนังสือ “*ชุดสิ่งที่ถูกฝังลึก ให้กลับมาเป็นที่จดจำ*” ของนายริงส์มันต์ โรมก็มีรูปของเขา ชื่อของเขาตามบทต่าง ๆ ในหนังสือ และตราสัญลักษณ์พรรคก้าวไกลเด่นชัดอยู่บนหน้าปกด้วยเช่นกัน องค์ประกอบเหล่านี้แสดงถึงจุดยืนและอุดมการณ์ของนายริงส์มันต์ โรมและพรรคก้าวไกล ที่มีต่อรัฐบาลและข้าราชการระดับสูงภายใต้การบริหารของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา อย่างชัดเจน

การวิเคราะห์ส่วนที่อยู่นอกเหนือหนังสือ (epitext)

นายริงส์มันต์ โรม เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคก้าวไกล ที่มีอุดมการณ์มุ่งเน้นเสรีภาพ เสมอภาค ภราดรภาพ ดังคำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองพรรคก้าวไกล¹⁶ ว่า

“พรรคก้าวไกล เชื่อมั่นว่ามนุษย์มีศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีกว่า มนุษย์มีสิทธิในการไฝ่ฝันถึงสังคมที่ดีกว่า และมนุษย์มีความชอบธรรมสูงสุดในการกำหนดอนาคตของตนเองและสังคม”

¹⁶ คำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองพรรคก้าวไกล (Retrieved from: <https://www.moveforwardparty.org/about/>)

“พรรคก้าวหน้าไกล เชื้อมั่นในความเป็นไปได้ โลกยุคใหม่ สังคมใหม่ และการเมืองแบบใหม่ เป็นไปได้เสมอ”

“พรรคก้าวหน้าไกล ยืนยันหลักการประชาชนเป็นผู้ทรงอำนาจสูงสุด การใช้อำนาจรัฐต้องสัมพันธ์ยึดโยงกับประชาชน การดำเนินกิจกรรมของพรรคยึดหลักการมีส่วนร่วมของสมาชิกพรรคเป็นสำคัญ โดยส่งเสริมประชาธิปไตยภายในพรรคพร้อมไปกับประสิทธิภาพในการทำงาน”

จากคำประกาศอุดมการณ์ของพรรคก้าวหน้าไกล จัดว่าเป็นอุดมการณ์เสรีนิยม (Liberalism) เนื่องจากพรรคให้ความสำคัญกับปัจเจกบุคคลมากกว่ารัฐ (Heywood, 2002, p. 43) และมีความชอบธรรมในการแสดงออกทางการเมืองทุกอย่างทุกด้าน (O'neil (2010) อ้างถึงใน พชรวัฒน์ เส้นทอง, 2562, p. 237) มุ่งเน้นการสร้างสังคมให้ปัจเจกชนสามารถเติบโตและพัฒนาไปสู่สังคมแบบใหม่ ซึ่งจากอุดมการณ์นี้เอง อนุমানได้ว่าในทัศนะของพรรคก้าวหน้าไกล การเปลี่ยนแปลงสิ่งที่มีอยู่ในปัจจุบันไปสู่สิ่งใหม่ที่ดีกว่าคือการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน โดยการเน้นย้ำความล้มเหลวด้านการจัดการปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนและการถูกกดขี่ข่มเหงโดยฝ่ายรัฐให้มีความเข้มข้นมากขึ้น อีกทั้งการแสดงให้เห็นถึงความเลวร้ายของรัฐบาลที่กดทับประชาชนอยู่มากยิ่งขึ้น เพื่อชักนำให้ประชาชนมีทัศนคติแง่ลบต่อรัฐบาลและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงตามอุดมการณ์ของพรรค ดังจะเห็นได้จากการอภิปรายและวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลเกี่ยวกับการจัดการประเด็นคดีค้ามนุษย์ดังกล่าว ซึ่งในบริบทของการศึกษานี้ก็ปรากฏชัดเจนว่า การแปลเป็นเครื่องมือที่ส่งต่ออุดมการณ์ของผู้เขียน ผู้แปลและพรรคก้าวหน้าไกลที่สะท้อนออกมาจากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นฉบับและสำนวนแปลที่พบลักษณะภาษาและระดับทัศนคติในสำนวนแปลของพรรคก้าวหน้าไกลที่เข้มข้นมากกว่าต้นฉบับและอีกสำนวนแปลหนึ่งมากอย่างมีนัยสำคัญ

4.5.1.2. ตัวบทแวดล้อมของสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไท

การวิเคราะห์ส่วนที่อยู่นอกเหนือหนังสือ (*epitext*)

ผู้วิจัยศึกษาส่วนที่อยู่นอกเหนือหนังสือ (*epitext*) อาจมีความเชื่อมโยงกับตัวบทแปลนี้ของสำนักข่าวประชาไท ได้แก่ หลักการพื้นฐานและจริยธรรมของประชาไท รวมถึงการรายงานข่าวทั้งหมดของพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการแปลข่าว ดังต่อไปนี้

(1) หลักการพื้นฐานและจริยธรรมของประชาไท¹⁷

ประชาไท : สื่ออิสระที่วางใจได้เพื่อประชาธิปไตย

“คุณค่าของประชาไทคือ ความมุ่งมั่นที่จะเป็นสื่อสารมวลชนที่มีความเป็นอิสระ มุ่งนำเสนอข่าวสารข้อมูลเพื่อพัฒนาสังคมประชาธิปไตยที่ก้าวหน้า ประชาไทเป็นสื่อออนไลน์ ซึ่งนำเสนอข่าวสาร ข้อมูล วิเคราะห์ วิจัยและแสดงความคิดเห็นเพราะเรื่องนั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาประชาธิปไตย”

“ประชาไทเป็นสื่อเพื่อความเป็นประชาธิปไตยที่ไม่ปิดบังจุดยืนทางการเมืองของตนเอง หากแต่จะแสดงออกอย่างชัดเจน ตรงไปตรงมา การใดอันจะเป็นปรปักษ์ต่อประชาธิปไตย ขัดต่อหลักการประชาธิปไตย จะต้องได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ติติงอย่างเข้มแข็ง”

“ประชาไทไม่ได้เป็นสื่อสังกัดกลุ่มการเมืองใด หรือเป็นเครื่องมือโฆษณาชวนเชื่อทางการเมืองของกลุ่มใด”

“องค์ประกอบสำคัญของความเป็นประชาธิปไตยคือ สิทธิและเสรีภาพ ประชาไทมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเชิดชูไว้ซึ่งเสรีภาพในทุกด้าน ประชาไทจะคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ และสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสื่อสารเพื่อสร้างความเสมอภาค เป็นธรรมทางสังคม ประชาไทจะเปิดโอกาสให้คนได้แสดงความคิดเห็น รวมทั้งจะคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเช่นว่านั้น แม้ว่าประชาไทจะไม่เห็นด้วยกับความเห็นนั้นก็ตาม”

หลักการพื้นฐาน ระบุว่าสำนักข่าวประชาไทเน้นความเป็นประชาธิปไตย ความเป็นอิสระ มุ่งนำเสนอข่าวเพื่อพัฒนาสังคมประชาธิปไตยก้าวหน้า และคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียม ซึ่งหลักการพื้นฐานของสำนักข่าวประชาไทนี้ สอดคล้องกับอุดมการณ์เสรีนิยม (Liberalism) ตามอธิบายของ (O'neil, 2010) ว่าเสรีนิยมเป็น

¹⁷ ประกาศ: ประมวลจริยธรรม 'ประชาไท' (Retrieved from: <https://prachatai.com/journal/2012/06/40971>)

อุดมการณ์ที่ให้ความสำคัญกับเสรีภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจของปัจเจกบุคคล เสรีภาพสูงสุดคือทุกคนต้องมีเสรีภาพทางการเมืองแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียม และไม่ถูกแทรกแซงโดยรัฐ (O'neil (2010) อ้างถึงใน พชรวัฒน์ เส้นทอง, 2562, p. 237) จึงเห็นได้ว่าสำนักข่าวประชาไทให้พื้นที่กับข่าวของพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ มากเช่นกัน

(2) การรายงานข่าวของพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ ภาษาไทย

จากการสืบค้นการนำเสนอข่าวภาษาไทยของ “พลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์” ที่เกี่ยวข้องกับ “คำให้การ” บนหน้าเว็บไซต์ของประชาไท พบข่าวที่เผยแพร่จำนวนทั้งสิ้น 21 ข่าว ดังนี้

ตารางที่ 13 การนำเสนอข่าวภาษาไทยของ “พลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์” บนหน้าเว็บไซต์ของประชาไท

ลำดับที่	หัวข้อข่าว	วันที่เผยแพร่
(1)	นายตำรวจมือทำคดีค้ำมนุษย์โรฮิงญาขอลี้ภัยออสเตรเลีย-เพราะเกรงผู้มีอิทธิพล	10 ธันวาคม 2558
(2)	ผบ.ตร. อัด 'พล.ต.ต.ปวีณ' ไม่ใช่ลูกผู้ชาย ขออย่าเอางงค์กรมาขาย อย่าทำร้ายประเทศ	11 ธันวาคม 2558
(3)	พล.ต.อ.จักรทิพย์ ชัยจินดา	12 ธันวาคม 2558
(4)	อัดต่อผบ.ช.ภ.8 ซี 'พล.ต.ต.ปวีณ' จ้อสื่อทำตร.-ประเทศเสื่อมเสีย บอกความจริงไม่รอด้าน	13 ธันวาคม 2558
(5)	'ประยุทธ์' ขอ 'ปวีณ' กลับไทยแจ้งตามขั้นตอน รับจัดการเรื่องข่มขู่ให้ไม่ว่าจะใหญ่แค่ไหน	14 ธันวาคม 2558
(6)	'ประวิตร' ลั่นเกียรติยศประกันความปลอดภัยขอปวีณกลับไทย-ผบ.ตร.สั่งสอบให้สัมภาษณ์หมิ่นฯหรือไม่	17 ธันวาคม 2558
(7)	สตช.เป็นประกัน หาก 'ปวีณ' กลับไทย จะดูแลความปลอดภัย ซ้ำยังไม่พบว่ามีข่มขู่	18 ธันวาคม 2558
(8)	เครือข่ายทำงานประชากรข้ามชาติ ห่วงใช้แรงงานทาสในธุรกิจประมง	19 ธันวาคม 2558
(9)	รอง.ผบ.ตร.ไม่เชื่อ 'ปวีณ' ถูกข่มขู่จนลาออก เล็งฟ้องพร้อมสื่อต่างชาติหากทำประเทศเสียหาย	25 ธันวาคม 2558
(10)	'ปวีณ' ได้ สตช. จับกุมผู้ต้องหาค้ำมนุษย์ที่เหลือก่อน ที่คิดว่าจะดำเนินคดี	27 ธันวาคม 2558

	กัณฑ์	
(11)	'ส.ส.โรม' เปิดคำให้การ 'ปวีณ' ทำคดีค้ามนุษย์จนต้องลี้ภัย เจอทหาร-ตำรวจศใหญ่ ถูกชวนเข้าหน่วย 904	18 กุมภาพันธ์ 2565
(12)	พล.ต.ต.ปวีณ เปิดใจครั้งแรก รู้สึกได้ว่าเป็นธรรมกลับมาครั้งหนึ่ง	19 กุมภาพันธ์ 2565
(13)	นิสิตจุฬาฯ เสนอมหา'ลัย มอบปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ให้ พล.ต.ต.ปวีณ	21 กุมภาพันธ์ 2565
(14)	เปิดคำให้การ 'พล.ต.ต.ปวีณ พงศ์สิรินทร์' เพื่อลี้ภัย ฉบับแปลภาษาไทย	23 กุมภาพันธ์ 2565
(15)	ใบตองแห้ง: ชุดแผลค้ามนุษย์	23 กุมภาพันธ์ 2565
(16)	'ก้าวไกล' สอดส่องปมค้ามนุษย์ผ่าน กมธ.กฎหมาย คาดสัปดาห์หน้าเรียก 3 ป. แจงข้อเท็จจริง เหตุ 'ปวีณ ลี้ภัย'	25 กุมภาพันธ์ 2565
(17)	'ศรีสุวรรณ' ร้อง ป.ป.ช. สอบจริยธรรมร้ายแรง 'ส.ส.โรม' เผยแพร่เอกสาร สนง.นรป.904 กระทบบสถาบันฯ	28 กุมภาพันธ์ 2565
(18)	พล.ต.ต.ปวีณ เอฟเพค 'ประวิตร' ปิดสั่งลือบบี้ ตร.ยันไร้แทรกแซง 'กลาโหม' ได้ไม่มีหลักฐาน	25 เมษายน 2565
(19)	'ก้าวไกล' ร้องหยุดถอนประกัน สั่งขัง 'นักกิจกรรมการเมือง' 'พิธา'ชู 'เปลี่ยนประเทศไทย ก้าวไกลทั้งแผ่นดิน'	27 เมษายน 2565
(20)	'แสงอรุณรุ่งที่สาดส่องไปยังมุมมืดของสังคมไทย' คำนิยมจาก 'พล.ต.ต.ปวีณ'	14 ตุลาคม 2565
(21)	สถานีวิทยุฯ เผย 4 รายชื่อผู้ได้รับ 'รางวัลจิตร ภูมิศักดิ์' ประจำปี 2565	29 ตุลาคม 2565

(3) การรายงานข่าวของพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ ภาษาอังกฤษ

จากการสืบค้นการนำเสนอข่าวของ “พลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์” ที่เกี่ยวข้องกับ “คำให้การ” บนหน้าเว็บไซต์ของประชาไท พบข่าวที่เผยแพร่จำนวนทั้งสิ้น 10 ข่าว ดังนี้

ตารางที่ 14 การนำเสนอข่าวภาษาอังกฤษของ “พลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์” บนหน้าเว็บไซต์ของประชาไท

ลำดับที่	หัวข้อข่าว	วันที่เผยแพร่
(1)	Human trafficking investigator to flee abroad for safety	19 มีนาคม 2561
(2)	Thai government must encourage public scrutiny	19 มีนาคม 2561

(3)	High ranking military officer as Thai PBS director	19 มีนาคม 2561
(4)	Human trafficking whistle-blower gets asylum to escape intimidation	19 มีนาคม 2561
(5)	400,000 migrant workers in Thailand at risk of deportation	19 มีนาคม 2561
(6)	MP reveals reason for human trafficking investigator's exile	26 กุมภาพันธ์ 2565
(7)	Exclusive: Thais lured into Cambodia for illegal businesses as border closed	12 ธันวาคม 2565
(8)	Rajapaksa arrives in Thailand; critics question refugee policy.	18 สิงหาคม 2565
(9)	PE receives Amnesty International award for coverage of bail rights campaign	16 กุมภาพันธ์ 2566
(10)	Online magazine faces backlash over naming activists for annual award	11 เมษายน 2566

จากการที่สำนักข่าวประชาไทนำเสนอข่าวของพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ ที่เกี่ยวข้องกับคำให้การต้นฉบับหรือฉบับแปล มากถึง 31 ข่าว ตั้งแต่ช่วงที่ลี้ภัยไปยังประเทศออสเตรเลียจนถึงช่วงที่นายรังสิมันต์ โรมออกมาอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นนี้ และข่าวอีกจำนวนมากในคอลัมน์ “สิทธิมนุษยชน” และ “การเมือง” รวมไปถึงการจัดให้มีการแปล คำให้การ (Statutory Declaration) เป็นภาษาไทยเพื่อนำมาใช้ประกอบการนำเสนอข่าวนี้ ในขณะที่ไม่ได้สำนักข่าวอื่นใดจัดทำบทแปลนี้ออกมานั้น ข้อสังเกตเหล่านี้อาจอนุมานได้ว่าสำนักข่าวประชาไทให้ความสำคัญกับประเด็นการเมืองและการเคลื่อนไหวด้านสิทธิมนุษยชน จึงให้พื้นที่กับข่าวของพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ที่ละเอียดและรอบด้าน เพราะการเลือกที่จะแปลก็เป็นเพราะผู้แปลมีความสนใจสาระสำคัญในตัวบท และการนำเสนอข้อมูลข่าวก็เสมือนเป็นการทำเพื่อบรรลุจุดประสงค์ของสำนักข่าวประชาไทเช่นกัน

นอกจากนี้ การศึกษาการนำเสนอข่าวของพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ ที่เกี่ยวข้องกับคำให้การต้นฉบับและฉบับแปลบนหน้าเว็บไซต์ของประชาไท ไม่พบการกล่าวถึงหรือแสดงความคิดเห็นของสำนักข่าวประชาไทในบทบรรณาธิการ ใดๆ ก็ดี ในความเห็นของผู้วิจัย หากพิจารณาจากหลักการพื้นฐานของสำนักข่าวประชาไทแล้ว สามารถอนุมานได้ว่าสำนักข่าวประชาไทแสดงจุดยืนเป็นกลางและอิสระ ไม่สังกัดกลุ่มการเมือง หรือเป็นเครื่องมือโฆษณาชวนเชื่อทางการเมืองของกลุ่มใด

กลุ่มหนึ่ง เพียงแต่มุ่งนำเสนอข้อมูลข่าวสารเพื่อพัฒนาสังคมประชาธิปไตยที่ก้าวหน้าตามหลักการของสำนักข่าวที่ระบุไว้บนหน้าเว็บไซต์เท่านั้น จึงไม่สามารถระบุจุดยืนทางการเมืองได้อย่างชัดเจนว่าเห็นชอบด้วยกับพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์หรือนายรังสิมันต์ โรม หรือพรรคก้าวไกลหรือไม่

ภาพรวมของการศึกษาบทสรุปจากการวิเคราะห์กับตัวบทแวดล้อมบทแปล (paratext) ของสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทและพรรคก้าวไกล ผู้วิจัยพบว่าส่วนที่อยู่ในตัวหนังสือ (peritext) ของสำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกลมีความเชื่อมโยงกันระหว่างเจตนารมณ์และอุดมการณ์ของผู้เขียนในต้นฉบับ (Author of Source Text) กับผู้แปล (Translator) และอุดมการณ์เหล่านั้นก็สอดคล้องกับสำนวนแปลและแนวโน้มการประเมินค่าโดยผู้แปลอย่างชัดเจน และในขณะเดียวกัน ส่วนที่อยู่นอกเหนือหนังสือ (epitext) ของสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไท ทำให้เห็นถึงที่มาที่ไปของสำนวนแปลได้และจุดยืนของผู้แปลในนามสำนักข่าวอิสระด้วยเช่นกัน

4.6. การอภิปรายผลการวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคดีความมนุษย์ข่าวโรอิงญาและการลี้ภัยของพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ จากแหล่งข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องโดยสังเขป เพื่อศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องอันอาจมีผลต่อการแปล คำให้การ (Statutory Declaration) ของทั้งสำนักข่าวประชาไทและพรรคก้าวไกลเช่น ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้แปลคำให้การฯ จากสำนักข่าวประชาไท¹⁸ เป็นต้น

ข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้องของสำนวนแปลสำนักข่าวประชาไท

ผู้วิจัยสัมภาษณ์คุณรัตนาพร เข้มนักกิจ อดีตพนักงานประจำสำนักข่าวประชาไท ผู้แปลคำให้การฯ จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

อุดมการณ์และนโยบายของสถาบันกับบทแปล

รัตนาพรกล่าวว่านโยบายและอุดมการณ์ของสำนักข่าวประชาไทมีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประเด็นทำการนำเสนอข่าวและการแปล เนื่องจากประเด็นของพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ที่

¹⁸ สัมภาษณ์ รัตนาพร เข้มนักกิจ, ผู้สื่อข่าว สำนักข่าวประชาไท, 22 มิถุนายน 2566

นำเสนอโดยรังสิมันต์ โรม ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจฯ เมื่อพ.ศ. 2565 สอดคล้องกับนโยบายและอุดมการณ์ของประชาไทซึ่งยึดหลักประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชน รวมถึงประเด็นอื่นตามประมวลจริยธรรม (Code of Conduct) ของสำนักข่าว ในฐานะผู้แปลงานชิ้นนี้ซึ่งในขณะนั้นปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้สื่อข่าวและมีสถานะเป็นพนักงานประจำของประชาไท จึงยึดหลักการทำงานตามแนวทางของกองบรรณาธิการและประมวลจริยธรรม อีกทั้งยังสอดคล้องกับอุดมการณ์และแนวคิดส่วนตัวผู้แปลอีกด้วย อย่างไรก็ตาม นโยบายและอุดมการณ์ของพลตำรวจตรี ปวีณ ไม่มีผลต่อการแปลข้อความในเอกสารต้นฉบับ เนื่องจากผู้แปลยึดหลักวิชาการแปลที่ต้องรักษา 'สาร' ในภาษาต้นทางให้ถูกต้องครบถ้วนมากที่สุด และต้องถ่ายทอด 'สาร' เหล่านั้นออกมาเป็นภาษาปลายทางให้สมบูรณ์มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการตกหล่นของสารระหว่างการแปล (lost in translation)

ในทางกลับกัน หากตนต้องแปลเอกสารหรือบทแปลอื่น ๆ ของบุคคลซึ่งมีนโยบายหรืออุดมการณ์ที่ไม่สอดคล้องกับต้นสังกัดในขณะนั้น (ประชาไท) หรือไม่สอดคล้องกันในนามส่วนตัว ก็ยังคงยึดหลักความถูกต้องตามหลักวิชาการแปลที่ได้ศึกษามาในระดับมหาวิทยาลัยและหลักการทำงานแปลมืออาชีพ นั่นคือการรักษาและถ่ายทอดสารจากภาษาต้นฉบับมาสู่ภาษาปลายทางให้ครบถ้วนสมบูรณ์มากที่สุด โดยปราศจากอคติ เพราะดิฉันเชื่อว่าการคงเจตนาของผู้ส่งสารให้ได้มากที่สุดคือการสื่อสารที่ดีที่สุด นักแปลทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแปลตัวอักษรในเอกสารซึ่งผู้แปลไม่สามารถเห็นสีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง หรืออารมณ์ของผู้ส่งสารในขณะนั้นได้ จะยิ่งต้องถ่ายทอดออกมาให้เป็นกลาง (neutral) มากที่สุด และต้องสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อทำความเข้าใจบริบทในภาพรวม แตกต่างจากการแปลสื่อประเภทอื่นๆ เช่น ภาพยนตร์ คลิปเสียง ที่มีบริบทค่อนข้างครบในสื่อเดียว นอกจากนี้ ยังเชื่อว่าผู้รับสารในปัจจุบันมีวิจารณญาณมากพอในการพิจารณาเจตนาของผู้ส่งสาร และจะเป็นผู้ตัดสินเองว่าผู้ส่งสารมีเจตนาอย่างไร หรือต้องการจะสื่ออะไรให้ผู้คนได้รับรู้

บริบทการเมืองกับบทแปล

บริบททางการเมืองในขณะนั้นไม่มีผลต่อการแปลความ 'สาร' ที่อยู่ในเอกสารต้นฉบับ คำให้การ เพราะผู้แปลต้องการรักษา 'สาร' จากต้นฉบับให้ได้มากที่สุด แต่บริบทการเมืองในขณะนั้นมีผลต่อการเรียบเรียงเนื้อหาส่วนอื่นๆ ที่ปรากฏอยู่ในคอลัมน์ข่าว เพราะต้องเขียนและเรียบเรียงข้อมูลโดยรวมเกี่ยวกับประเด็นการลี้ภัยของ พลตำรวจตรี ปวีณ ก่อนจะนำเข้าสู่บทแปล นอกจากนี้ บริบทการเมืองในขณะนั้นยังส่งผลในแง่ของความสนใจของผู้รับสาร เพราะในขณะที่เกิดและเผยแพร่

งานชิ้นนี้ ประเด็นการลี้ภัยของ พลตำรวจตรี ปวีณ กำลังได้รับความสนใจจากประชาชน ทำให้ชิ้นงานดังกล่าวที่เผยแพร่ออกไปได้รับความสนใจและถูกส่งต่อจำนวนมาก เนื่องจากประชาไทเป็นสำนักข่าวแรกที่แปลเอกสารคำให้การดังกล่าว รวมถึงได้รับการเผยแพร่ต่อโดยรังสิมันต์ โรม ซึ่งเป็นผู้เปิดประเด็นดังกล่าว และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคก้าวไกลด้วย

การทำงานแปลในนามสถาบัน

มีการปรับแก้จากบรรณาธิการน้อยมาก ซึ่งจะปรับแก้ในส่วนของการสะกดคำ พิสูจน์อักษร แต่ในส่วนของการแปลไม่มีการท้วงติงจากกองบรรณาธิการข่าวไทยและกองบรรณาธิการข่าวภาษาอังกฤษ (ประชาไทอิงลิช) โดยปกติกองบรรณาธิการข่าวภาษาอังกฤษจะช่วยดูความถูกต้องของชิ้นงานข่าวแปลบางส่วน เพื่อป้องกันความผิดพลาดของเนื้อหาหรือการตีความภาษาที่คลาดเคลื่อน อย่างไรก็ตาม บทความและบทแปลนี้นำเสนอในนามสถาบัน ไม่ได้มีการระบุชื่อของผู้รับผิดชอบหลักในหน้าข่าวเหมือนกับสื่อบริษัทหรือบทสัมภาษณ์ ดังนั้น ข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถาบันกษัตริย์บางส่วนจึงถูกตัดทอนเนื้อหาออกไปตามดุลพินิจของกองบรรณาธิการ เพราะเป็นประเด็นอ่อนไหวและอาจมีผลกระทบที่ตามมา สถาบันกษัตริย์เป็นหนึ่งในประเด็นอ่อนไหวที่กองบรรณาธิการประชาไทพึงระวังในการนำเสนอข่าวเป็นอย่างมาก ในขณะเดียวกันก็ยึดหลักการที่ว่าสถาบันกษัตริย์ต้องสามารถวิจารณ์ได้ตามหลักระบอบกษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ เรื่องเหล่านี้เป็นปัจจัยด้านนโยบายที่ผู้แปลประสพระหว่างการทำงานแปล ส่วนประเด็นด้านเทคนิคการแปลได้แก่ ประเด็นด้านคำศัพท์เทคนิค ด้านกฎหมาย ประเด็นการแปลส่วนที่ถูกเซ็นเซอร์และกล่าวอ้างอิงบุคคลอื่น ๆ และการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เช่น ยศ ตำแหน่ง ของบุคคลที่มีชื่อปรากฏในเอกสาร และการแปลสรรพนามที่รัตนาวพรให้สัมภาษณ์ว่า การเลือกใช้สรรพนามในงานแปลชิ้นนี้ของต้นต้องการให้มีความเป็นกลาง (neutral) มากที่สุด จึงเลือกใช้สรรพนาม "คุณ" และ "ผม" ในอีกแง่หนึ่ง ปัจจัยที่ทำให้เลือกใช้สรรพนามที่ค่อนข้างเป็นกลาง ไม่บ่งบอกถึงสถานะทางอำนาจที่สูงกว่าหรือต่ำกว่าระหว่างคู่สนทนานั้นอาจเป็นเพราะสรรพนามที่ใช้ในภาษาอังกฤษไม่บ่งบอกสถานะสูงต่ำของผู้พูด อีกทั้งอาจเป็นความเคยชิน เพราะในการทำงานของประชาไท การพูดคุยในเชิงส่วนตัวหรือการทำงาน (ระหว่างเพื่อนร่วมงานหรือกับแหล่งข่าว) จะใช้สรรพนามที่บ่งบอกความเท่าเทียมระหว่างคู่สนทนามากกว่า จึงทำให้เลือกใช้สรรพนามดังกล่าวไปแบบไม่ได้พิจารณาบริบทใด ๆ เพิ่มเติม เน้นแค่ความหมายครบถ้วนตามต้นฉบับ

ข้อคำนึงของผู้แปลในการทำงานแปล

รัตนพรกล่าวว่าสิ่งที่ตนให้ความสำคัญที่สุดในการแปล คือ การคงเจตนาของผู้ส่งสารที่ต้องการสื่อในต้นฉบับ เพราะในหลักวิชาการแปล การคงเจตนาของผู้ส่งสารหรือการรักษา 'สาร' จากภาษาต้นฉบับไว้ให้ได้มากที่สุดนั้นถือเป็นหัวใจหลักของการแปล ผู้แปลต้องอ่านและวิเคราะห์ข้อความต้นฉบับจนเข้าใจเจตนาของผู้ส่งสารก่อน แล้วจึงเลือกใช้คำในภาษาไทยที่มีความหมายตรงหรือใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับมากที่สุดเพื่อให้สามารถสื่อสารเจตนาของผู้ส่งสารออกมาเป็นภาษาปลายทางได้ ข้อคำนึงที่ให้ความสำคัญรองลงมาก็คือการรักษาโครงสร้างทางภาษาต้นฉบับ เพราะตามหลักวิชาการแปลแล้ว ต้องมีการเรียบเรียงรูปประโยคใหม่ให้ผู้รับสารในภาษาปลายทางสามารถเข้าใจได้แม้อ่านเพียงครั้งเดียว ซึ่งในประเด็นนี้ก็ถือเป็นการคำนึงถึงผู้อ่านฉบับแปลเช่นเดียวกัน ส่วนการเลือกใช้คำที่สละสลวยนั้นเป็นข้อคำนึงที่ตนให้ความสำคัญน้อยที่สุดในการแปลด้วยบทคำให้การเนื่องจากเอกสารต้นฉบับเป็นเอกสารทางกฎหมายที่ต้องเน้นความถูกต้อง ตรงไปตรงมา ต่างจากวรรณกรรมหรืองานเขียนประเภทอื่น ๆ ที่อาจต้องเน้นภาษาที่สละสลวยหรือการเลือกใช้ศัพท์วิจิตรพิสดารเพื่อเพิ่มอรรถรสในการอ่าน

ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้องของสำนวนแปลพรรคก้าวไกล

ผู้วิจัยศึกษาข่าวอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดีค้ำมนุษย์ชาวโรฮิงญาและการลี้ภัยของพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ พบว่ามีข้อมูลที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ ในฐานะผู้เขียนต้นฉบับ (Author of Source Text) และนายรังสิมันต์ โรม โดยพรรคก้าวไกลในฐานะผู้แปลในภาษาปลายทาง (Translator of Target Text) เช่น สำนักข่าวเดอะโมเมนตัม ผู้จัดการออนไลน์ นิวยอร์ก ไทมส์ อัลจาซีรา รวมถึงงานปาฐกถาของพลตำรวจตรี ปวีณในงานเสวนาวิชาการของ Macquarie Law School, Macquarie University ฯลฯ

พลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ยังได้รับเชิญให้ไปบรรยายเรื่องราวการทำคดีค้ำมนุษย์ชาวโรฮิงญาในงานเสวนาวิชาการ “*Human Trafficking of Rohingya Refugees Across Southeast Asia: A Documentary Screening and Roundtable with Whistleblower Paween Pongsirin*” จัดโดยคณะ Macquarie Law School มหาวิทยาลัยแมคควอรี (Macquarie University) โดยในงานเสวนาดังกล่าว หลังจบการบรรยาย พลตำรวจตรี ปวีณ กล่าวขอบคุณบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในพรรคอนาคตใหม่ (ชื่อเก่าของพรรคก้าวไกล) ได้แก่ นายปรกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล

นายธนาร จีรุงเรืองกิจ นางสาวพรณิกา วานิช และนายรังสิมันต์ โรม เป็นต้น ที่หยิบยกประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนนี้ไปอภิปรายในสภาอีกครั้งเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2565 ที่ผ่านมา

“I would like to thank Future Forward Party and Mr. Pakornwut Udompipatskul who took my story to the parliament meeting on the 2th of February 2017, Mr. Tanatorn Jungrungruengkit and Ms. Panika Wanich from the same party for contacting me to get information. I would like to again thank Ms. Phannika Wanich and Mr. Rangsiman Rome from Future Forward Party who brought up this humanitarian case to the parliament discussion again on February 18th, 2022 and invited me to join a video conference on February 19th, 2022. I also thank Aljazeera ... and every media channel for presenting my story to the world.”

(Pongsirin, 2022)

โดยในภาพรวมจากการศึกษาข้อมูลอื่น ที่เกี่ยวข้องกับบริบทการแปลโดยสังเขป โดยเฉพาะการบอกเล่าเรื่องราวตาม *คำให้การ (Statutory Declaration)* ของเขาผ่านพรรคก้าวไกล โดยนายรังสิมันต์ โรม นั้น ผู้วิจัยพบความเชื่อมโยงและความเป็นมาที่ทำให้นายรังสิมันต์ โรม นำประเด็นนี้ออกมาขยายผลต่ออย่างดุเดือดและตรงไปตรงมา และความสัมพันธ์อันดีที่มีต่อกันระหว่างผู้เขียนต้นฉบับโดยพลตำรวจตรี พงศ์สิรินทร์ กับ นายรังสิมันต์ โรม โดยพรรคก้าวไกล ผู้แปลที่อุดมการณ์และจุดยืนเดียวกันกับผู้เขียนต้นฉบับ

4.7. บทสรุปจากการอภิปรายผลการวิเคราะห์ร่วมกับบริบทการแปล

โดยในภาพรวมจากการวิเคราะห์บทสรุปร่วมกับบริบทการแปล เพื่อศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับบริบทการแปล ได้แก่ ตัวบทแวดล้อมบทแปล (paratext) บริบทสังคมการเมืองในช่วงเวลานั้นและแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยสังเขป พบความเชื่อมโยงระหว่างส่วนที่อยู่ในตัวหนังสือ (peritext) และส่วนที่อยู่นอกเหนือหนังสือ (epitext) กับตัวบทแปลอย่างมีนัยสำคัญ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ตัวบทแวดล้อมบทแปลแล้วพบว่าค่านิยม คำนำผู้เขียน และบทสรุปท้ายเล่มกับบทแปลที่อยู่ในหนังสือ ว่าจุดยืนของผู้เขียน (author) และผู้แปล (translator) สอดคล้องกัน สิ่งที่

ผู้เขียนสื่อสารออกมาอย่างเข้มข้นในหนังสือนั้นสะท้อนออกมาในบทแปลอย่างมีนัยสำคัญ และสำนวนแปลนั้นก็สะท้อนอุดมการณ์ของผู้แปลและสถาบันที่อยู่เบื้องหลังของผู้แปล

ผู้วิจัยวิเคราะห์บริบทการเมืองในช่วงเวลานั้นแล้วพบว่า มีการนำตัวบทต้นฉบับ *คำให้การ (Statutory Declaration)* ไปใช้เป็นหนึ่งในหลักฐานในการทำลายความน่าเชื่อถือของรัฐบาลและพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีในช่วงเวลานั้นโดยฝ่ายค้านในสภา และการขยายผลการอภิปรายโดยนายรังสิมันต์ โรม นอกสภาฯ ทั้งการให้สัมภาษณ์กับสื่อต่าง ๆ รวมถึงการตีพิมพ์หนังสือ “ชุดลิ่งที่ถูกฝังลึ้ม ให้กลับมาเป็นที่จดจำ” เป็นการขบขันให้สำนวนภาษาแปลของพรรคก้าวไกลมีความเข้มข้นและมีใจความเกินกว่าต้นฉบับมากขึ้น เพื่อสามารถใช้เป็นอีกหนึ่งเครื่องมือในการทำลายความน่าเชื่อถือของรัฐบาล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องโดยสังเขปพบการให้พื้นที่ข่าวของพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ และนายรังสิมันต์ โรม ของสำนักข่าวต่าง ๆ จำนวนมากทั้งไทยและต่างประเทศ อีกทั้งพบความเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนต้นฉบับโดยพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ กับผู้แปล นายรังสิมันต์ โรม โดยพรรคก้าวไกล และความเป็นมาที่ทำให้ นายรังสิมันต์ โรม นำประเด็นนี้ออกมาขยายผลต่ออย่างดุเดือดและตรงไปตรงมา อีกทั้งพลตำรวจตรี ปวีณ ยังมีความยินดีที่ นายรังสิมันต์ โรม ได้นำเรื่องราวของเขาไปอภิปรายในสภา และยังมีการใช้คำสรรพนามแทนตนเองกับ นายรังสิมันต์ โรม ว่า “พี่” ในข่าว Thailand’s Fearless Cop โดย 101 East สำนักข่าวอัลจาซีราอีกด้วย ซึ่งการใช้ศัพท์ใช้เรียกเครือญาติ (kinship terms) ในวัฒนธรรมการสื่อสารของไทยก็แสดงถึงความใกล้ชิดสนิทสนมของคู่สื่อสารด้วยเช่นกัน (Smalley, 1994, p. 58)

ข้อค้นพบทั้งหมดที่ผู้วิจัยสรุปมานี้สอดคล้องกับลักษณะภาษาที่ปรากฏในสำนวนแปล โดยเฉพาะพรรคก้าวไกลที่มีความเข้มข้น และมีแนวโน้มที่จะเป็นปัจจัยพื้นฐานในการเสริมความเข้มข้นของทัศนคติขึ้น แตกต่างจากสำนวนแปลของสำนักข่าวประชาไท ที่มีความเข้มข้นของทัศนคติค่อนข้างเท่ากับต้นฉบับจากจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ (Attitudinal lexis) และหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation lexis) ที่ใกล้เคียงกัน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะ

บทนี้เป็นการดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยในชั้นที่ 3 คือ สรุปผลการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งประกอบไปด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ทบทวนวัตถุประสงค์ของการวิจัย ทบทวนสมมติฐานของการวิจัย สรุปผลการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะจากการวิจัย โดยในเนื้อหาสรุปผลการวิจัยจะแสดงข้อสรุปจากการวิจัยจากการศึกษาเปรียบเทียบการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับคำให้การและสำนวนแปล 2 สำนวนโดยสำนักข่าวประชาไทและพรรคก้าวไกลในชั้นที่ 1 และการอภิปรายผลการวิเคราะห์ร่วมกับบริบทการแปลในชั้นที่ 2 และให้ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยไปใช้ในการแปลและการทำวิจัยต่อไป

5.1 ทบทวนวัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาการประเมินค่าทัศนคติในสำนวนแปลคำให้การเพื่อขอลี้ภัยของ พล.ต.ต. ปวีณ พงศ์สิรินทร์ โดยสำนักข่าวประชาไทและพรรคก้าวไกล” ศึกษาการประเมินค่าทัศนคติในสำนวนแปล *คำให้การ (Statutory Declaration)* เพื่อขอลี้ภัยกับสถานทูตประเทศออสเตรเลียด้วยทฤษฎีประเมินค่า (Appraisal Theory) โดย Martin and White (2005) และประยุกต์ใช้แนวทางการประเมินค่าการแปล (Evaluation in Translation) โดย Munday (2012a) ในการศึกษาและวิเคราะห์หัวข้อบทประเพณีการเมือง (political texts) เพื่อแสดงให้เห็นถึงการประเมินค่าทัศนคติที่เปลี่ยนไป (shift in evaluation of translation) จากตัวบทต้นฉบับในสำนวนแปลทั้ง 2 ฉบับโดยสำนักข่าวประชาไทและพรรคก้าวไกล และสรุปผลการวิจัยจากการอภิปรายผลการวิเคราะห์ร่วมกับบริบทการแปล (translation context)

ผู้วิจัยคัดเลือกตัวอย่างที่นำมาศึกษาจากต้นฉบับ *คำให้การ (Statutory Declaration)* จัดทำขึ้นเป็นภาษาอังกฤษ โดยได้รับความช่วยเหลือจากล่ามผู้มีคุณวุฒิตามที่กฎหมายออสเตรเลียกำหนดให้การต่อหน้าทนายความแห่งประเทศไทยภายใต้กฎหมายเอกภาพแห่งผู้ประกอบการอาชีพทางกฎหมาย (รัฐวิเทศวิธี) และลงนามรับรองโดยพลตำรวจตรีปวีณ พงศ์สิรินทร์ ให้การที่คอลลิงวูด รัฐวิเทศวิธี ประเทศออสเตรเลีย เมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2559 และสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทจากการนำเสนอข่าว “เปิดคำให้การ ‘พล.ต.ต.ปวีณ พงศ์สิรินทร์’ เพื่อลี้ภัย ฉบับแปลภาษาไทย” เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2565 บนเว็บไซต์ของสำนักข่าว และสำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกล

จากหนังสือ “ชุดสิ่งที่ถูกฝังลึ้ม ให้กลับมาเป็นที่จดจำ” ตีพิมพ์และเผยแพร่โดยพรรคก้าวไกล โดยนาย รังสิมันต์ โรม

5.2 ทบทวนสมมติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานไว้ว่าถึงแม้ว่าจุดยืนทางการเมืองของพรรคก้าวไกลและประชาชนไทยจะไม่แตกต่างกัน แต่สำนวนแปล คำให้การ (Statutory Declaration) เพื่อขอลี้ภัยของพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ที่แปลโดยพรรคก้าวไกลมีการเสริมความเข้มข้นของทัศนคติ (amplification of attitude) และเปลี่ยนแปลงระบบทัศนคติ (shift of attitude) ในบทแปลมากกว่าสำนวนแปลของสำนักข่าวประชาไท เนื่องจากต้องการเพิ่มระดับความเข้มข้นของเนื้อหาที่นำเสนอเพื่อทำลายความน่าเชื่อถือของนายกรัฐมนตรีและรัฐบาล รวมถึงโน้มน้าวผู้อ่านให้คล้อยตาม

ผู้วิจัยศึกษาการประเมินค่าทัศนคติในสำนวนแปล คำให้การ (Statutory Declaration) เพื่อขอลี้ภัยกับสถานทูตประเทศออสเตรเลีย ตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาเปรียบเทียบการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับและสำนวนแปล 2 สำนวน

- (1) การวิเคราะห์โครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับ
- (2) การวิเคราะห์โครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของสำนวนแปล 2 สำนวน
- (3) การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับและสำนวนแปล

ขั้นที่ 2 การอภิปรายผลการวิเคราะห์กับบริบทการแปล

- (1) การอภิปรายผลการวิเคราะห์ร่วมกับตัวบทแวดล้อมบทแปล
- (2) การอภิปรายผลการวิเคราะห์ร่วมกับแหล่งข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 3 สรุปผลการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะ

- (1) การทบทวนวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- (2) การทบทวนสมมติฐานของการวิจัย
- (3) การสรุปผลการวิจัย
- (4) การให้ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

การศึกษาตามขั้นตอนดังกล่าวจะสามารถพิสูจน์สมมติฐานได้ว่าสำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกลจะมีการเสริมความเข้มข้นของทัศนคติ (amplification of attitude) และเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (shift of attitude) ในบทแปลมากกว่าสำนวนแปลของสำนักข่าวประชาไท โดยมีนัยทางการเมืองเพื่อทำลายความน่าเชื่อถือของรัฐบาล รวมถึงโน้มน้าวผู้อ่านให้คล้อยตาม

5.3 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปจากการวิจัยจากการศึกษาเปรียบเทียบการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับคำให้การและสำนวนแปล 2 สำนวนโดยสำนักข่าวประชาไทและพรรคก้าวไกลในชั้นที่ 1 และการอภิปรายผลการวิเคราะห์ร่วมกับบริบทการแปลในชั้นที่ 2 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชั้นที่ 1 การศึกษาเปรียบเทียบการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับและสำนวนแปล 2 สำนวน

การวิเคราะห์โครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับ

ผู้วิจัยวิเคราะห์โครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับ ผู้เขียนแสดงทัศนคติ (Attitudes) ด้านอารมณ์ (Affect) มากที่สุด และในระดับทัศนคติ (Graduation) ผู้วิจัยพบการใช้การเพิ่มขึ้น (up-scaling) ความเข้มข้น (force) และการเน้น (Sharpen) ความจำเพาะ (Focus) ในต้นฉบับเพียงเท่านั้น โดยไม่มีการลดทอน (down-scaling) หรือการไม่เน้น (Soften) แต่อย่างใด สอดคล้องกับขบวนการเขียนคำให้การเพื่อขอลี้ภัยที่ผู้ขอลี้ภัยจะต้องถึงสาเหตุของความกลัวและความไม่ปลอดภัย รวมไปถึงเหตุการณ์ที่ถูกรัฐบาล บุคคลหรือกลุ่มบุคคลทำร้ายหรือคุกคาม อธิบายถึงความพยายามในการเอาตัวรอดและสาเหตุที่ไม่ได้รับความคุ้มครองจากรัฐบาลในประเทศนั้น ๆ ทำให้สามารถเดินทางกลับประเทศได้ ภาพรวมของต้นฉบับจึงมีการแสดงอารมณ์ (Affect) ในหมวดย่อย ความไม่ปลอดภัย (Insecurity) เป็นสัดส่วนมากที่สุด สอดคล้องกับหน้าที่ของตัวบทที่ใช้เพื่อขอลี้ภัยกับสถานทูตประเทศออสเตรเลีย

ต้นฉบับแสดงออกถึงอารมณ์ (Affect) เป็นจำนวน 82 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 60.29 จากการศึกษาจำนวนหน่วยสร้างทั้งหมดจำนวน 164 หน่วยสร้าง โดยแสดงอารมณ์ความไม่ปลอดภัย (Insecurity) มากที่สุดในต้นฉบับ จำนวน 31 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 22.79 จากหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ (Attitudinal lexis) ทั้งหมด ภาษาที่มีลักษณะการตัดสิน (Judgement) ในต้นฉบับมีจำนวน 45 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 33.09 และความนิยม (Appreciation) มีจำนวน 9 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 6.62 ตามลำดับ และต้นฉบับแสดงระดับทัศนคติ (Graduation) ความเข้มข้น

ของทัศนคติจำนวนทั้งสิ้น 28 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 17.07 ของจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation lexis) ทั้งหมด

การวิเคราะห์โครงสร้างการประเมินค่าทัศนคติของสำนวนแปล 2 สำนวน

สำนวนแปลของสำนักข่าวประชาไทประเมินค่าทัศนคติในด้านอารมณ์ (Affect) ที่มีจำนวนทั้งสิ้น 83 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 61.94 จากจำนวนหน่วยสร้างทั้งหมดจำนวน 161 หน่วยสร้าง โดยปรากฏอารมณ์ความไม่ปลอดภัย (Insecurity) มากที่สุดในสำนวนแปลจำนวน 32 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 23.88 จากหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติทั้งหมดจำนวน 134 หน่วยสร้าง ภาษาที่มีลักษณะการตัดสิน (Judgement) มีจำนวน 45 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 33.58 และความนิยม (Appreciation) มีจำนวน 6 หน่วยสร้างร้อยละ 4.48 ตามลำดับ สำนวนแปลนี้แสดงระดับทัศนคติ (Graduation) ความเข้มข้นของทัศนคติ จำนวนทั้งสิ้น 27 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 16.77 ซึ่งมีจำนวนไม่แตกต่างจากต้นฉบับมากนัก อีกทั้ง พบว่ามีการละ (omission) โดยไม่แปลข้อมูลบางส่วนของข้อความเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีความอ่อนไหวทางการเมือง ทำให้จำนวนหน่วยสร้างในหมวดหมู่อารมณ์หายไป 1 หน่วยสร้าง ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้แปลของสำนักข่าวประชาไท คุณรัตนาพร เข้มแข็งให้ข้อมูลว่าข้อความบางส่วนของข้อความที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ถูกตัดออกตามดุลพินิจของกองบรรณาธิการ เพราะว่าเป็นประเด็นอ่อนไหวทางการเมือง และพบการแปลลักษณะการใช้สรรพนาม (translation of pronouns) ในระดับที่เป็นทางการอีกด้วย ในจุดนี้ผู้แปลให้ข้อมูลว่าต้องการใช้สรรพนามที่บ่งบอกความเท่าเทียมระหว่างคู่สนทนามากกว่า จึงทำให้เลือกใช้สรรพนามดังกล่าวไปแบบไม่ได้พิจารณาบริบทใด ๆ เพิ่มเติม เน้นแค่ความหมายครบถ้วนตามต้นฉบับ

สำนวนแปลของพรรคก้าวไกลสามารถแปลการประเมินค่าทัศนคติด้านอารมณ์ (Affect) ได้จำนวน 82 หน่วยสร้าง ซึ่งมีจำนวนเท่ากับต้นฉบับ หรือเท่ากับร้อยละ 59.85 จากการศึกษาจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติทั้งหมดจำนวน 137 หน่วยสร้าง โดยในหมวดอารมณ์ (Affect) หมวดย่อยความไม่ปลอดภัย (insecurity) ปรากฏมากที่สุดในสำนวนแปล จำนวน 31 หน่วยสร้าง หรือคิดเป็นร้อยละ 22.63 จากหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติ (Attitudinal lexis) ทั้งหมด ภาษาที่มีลักษณะการตัดสิน (Judgement) ในสำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกลมีจำนวนทั้งสิ้น 46 หน่วยสร้าง คิดเป็นร้อยละ 33.58 และความนิยม (Appreciation) จำนวน 9 หน่วยสร้าง หรือเท่ากับร้อยละ 6.57 โดยพบการปรับเปลี่ยนลักษณะการตัดสิน (Judgement) ของต้นฉบับบางจุดในหมวดหมู่ย่อย ได้แก่ การเปลี่ยนจากความปกติวิสัย (Normality) และความสัตย์จริง (Veracity) เป็นความถูกต้องเหมาะสม (Propriety) สำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกลแสดงระดับทัศนคติ (Graduation) ด้วยจำนวนหน่วยสร้าง

ที่แสดงระดับทัศนคติทั้งสิ้น 41 หน่วยสร้าง ซึ่งมีจำนวนมากกว่าต้นฉบับและสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทอย่างมีนัยสำคัญถึง 27 หน่วยสร้าง หรือมากกว่าร้อยละ 48.14

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับและสำนวนแปล

ผู้วิจัยวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นฉบับกับสำนวนแปล 2 สำนวน และพบการเปลี่ยนแปลงทางรูปภาพาษาที่เกิดจากการแปล (translation shift) ในระบบทัศนคติทุกหมวดหมู่ โดยในหมวดหมู่ อารมณ์ (Affect) สำนวนแปลทั้งสองสำนวนสามารถถ่ายทอดทัศนคติของต้นฉบับไว้ค่อนข้างดี

สำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกลมีจำนวนสร้างที่แสดงอารมณ์ จำนวน 82 เท่ากับต้นฉบับ แต่สำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไท มีจำนวน 83 หน่วยสร้าง และมีการละ (omission) ไม่แปลข้อความบางส่วนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ นอกจากนี้ยังพบการแปลเสริม (insertion) และการแปลเกิน (over translation) ของพรรคก้าวไกลในบางจุด โดยผู้วิจัยตรวจสอบให้ชัดเจนขึ้นด้วยการแปลย้อนกลับ (Back Translation) พบว่าสำนวนแปลของพรรคก้าวไกลมักใช้คำที่มีความเข้มข้น (intense) มากกว่าต้นฉบับและสำนวนแปลมาก ทำให้ลักษณะของภาษาในสำนวนแปลของพรรคก้าวไกลมีความเข้มข้นมากกว่าของสำนักข่าวประชาไท จุดที่แตกต่างอีกจุดหนึ่งคือการแปลสรรพนาม (translation of pronoun) และการแปลอนุภาคลงท้าย (translation of final particle) สำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกลแปลโดยใช้คำเรียกญาติ (kinship terms) ได้แก่ “พี่” กับ “ผม” ทำให้คู่สื่อสารในสำนวนแปลมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น ซึ่งแตกต่างจากสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทที่แปลว่า “คุณ” กับ “ผม” แสดงถึงระยะห่างทางสังคมระหว่างคู่สื่อสารในต้นฉบับ และการแปลอนุภาคลงท้าย (final particle) ที่สำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทลงท้ายบทแปลด้วยเพียงคำว่า “นะ” และที่พรรคก้าวไกลลงท้ายด้วย “นะครับ” ซึ่งลักษณะการใช้สรรพนามและอนุภาคลงท้ายที่ต่างกันของสองสำนวนแปล ทำให้ความสัมพันธ์ทางสังคมของคู่สื่อสารในตัวบทแตกต่างกันไปด้วย ข้อค้นพบนี้แสดงให้เห็นว่าการเลือกใช้สรรพนามที่ต่างกันในการแปลทำให้การนำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างคู่สื่อสาร (participants) ในตัวบทแตกต่างกันออกไปด้วย

แม้ประเด็นการแปลสรรพนามจะไม่ใช่มุ่งหมายหลักของการศึกษานี้ แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าสรรพนามที่เลือกใช้ต่างกันก็มีผลต่อทัศนคติโดยรวมในเชิงอภินิหารที่ด้านบุคคลสัมพันธ์ (interpersonal metafunction) เพราะลักษณะสรรพนามแสดงความใกล้ชิดหรือความห่างเหินของคู่สื่อสาร และทำให้เห็นว่าผู้แปลในแต่ละสำนวนวิเคราะห์สถานะของคู่สื่อสารในตัวบทแตกต่างกันอย่างไร โดยเฉพาะคุณลักษณะของระบบสรรพนามในภาษาไทยที่แสดงถึงระยะห่างและลำดับศักดิ์

ระหว่างคู่สงสาร ซึ่งการเลือกใช้สรรพนามในระดับต่าง ๆ นั้นเองก็สะท้อนทัศนคติของคู่สงสารที่มีต่อกันชัดเจน เช่น ผม คุณ พี่ และ ผม เป็นต้น

ข้อค้นพบเพิ่มเติมจากการวิจัยนี้สามารถนำไปตั้งข้อสังเกตกรอบแนวคิด (conceptual framework) ใหม่ได้ว่าการวิเคราะห์การประเมินค่าทัศนคติในบทแปลภาษาไทยผ่านการแปลสรรพนาม ที่นอกจากสะท้อนลำดับชั้นศักดิ์และสถานะทางสังคมที่แตกต่างกันระหว่างคู่สงสารในแต่ละบริบทแล้ว ยังสะท้อนทัศนคติของคู่สงสารแตกต่างกันออกไปอีกด้วย แตกต่างจากภาษาอังกฤษที่ระบบสรรพนามไม่มีระดับชั้น ดังนั้น การแปลอนุภาคลงท้าย (final particles) จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจในการวิจัยการประเมินค่าการแปลได้

หมวดหมู่การตัดสิน (Judgement) พบการเปลี่ยนลักษณะการตัดสิน (shift of Judgement) ทั้งในสำนวนแปลของสำนักข่าวประชาไทและพรรคก้าวไกล โดยพรรคก้าวไกลมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการตัดสินมากที่สุด เช่น การเปลี่ยนหมวดหมู่ย่อยของการตัดสินจากความปกติวิสัย (Normality) และความสัตย์จริง (Veracity) เป็นความถูกต้องเหมาะสม (Propriety) เป็นต้น โดยข้อค้นพบประการสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือความเข้มข้นของทัศนคติไม่ได้เกิดจากการเปลี่ยนลักษณะการตัดสินโดยผู้แปล แต่เป็นการเลือกใช้คำของผู้แปลที่สื่อทัศนคติหนักแน่นกว่าต้นฉบับและสำนวนแปล และการใช้คำเน้นย้ำ (intensifiers) ซึ่งสำนวนแปลของพรรคก้าวไกลเป็นสำนวนที่มีความเข้มข้นและตรงไปตรงมามากกว่าสำนวนของสำนักข่าวประชาไท

หมวดหมู่ความนิยม (Appreciation) พบการแปลเกิน (over translation) โดยพรรคก้าวไกล ทำให้สำนวนแปลของพรรคก้าวไกลมีความเข้มข้นมากกว่าต้นฉบับและสำนวนของสำนักข่าวประชาไท และการละ (omission) ไม่แปลข้อความเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ของสำนักข่าวประชาไททำให้หน่วยสร้างในหมวดหมู่ความนิยมหายไป 1 หน่วยสร้าง ทำให้ภาพรวมทัศนคติโดยรวมอ่อนลง ด้วยจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติน้อยกว่า อาจทำให้ทัศนคติของผู้อ่านเปลี่ยนไปจากต้นฉบับ เพราะสื่อสารสำคัญผิดพลาดไป

ระดับทัศนคติ (Graduation) ในสำนวนแปลของพรรคก้าวไกลพบมากที่สุด โดยมีจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation lexis) จำนวนทั้งสิ้น 43 หน่วยสร้าง มากกว่าต้นฉบับและสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทที่มีเพียง 29 หน่วยสร้าง อีกประเด็นสำคัญที่ค้นพบอีกอย่างหนึ่งคือคือการปรากฏร่วมกัน (co-occurrence) ของระบบกริยาทัศนภาวะ (Modality) และหน่วย

สร้างที่แสดงทัศนคติการตัดสิน (Judgmental lexis) โดยเฉพาะการเพิ่มขึ้น (up-scaling) ของทัศนคติด้วยกริยาวิเศษณ์ (adverb) เป็นส่วนใหญ่

โดยรวมแล้ว สำนวนแปลของพรรคก้าวไกลมีการเสริมความเข้มข้นของทัศนคติ (amplification of attitude) ด้วยการเพิ่มความเข้มข้น (Force) และการเน้นความจำเพาะ (Focus) ของทัศนคติขึ้นด้วยจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติมากกว่า รวมถึงการแปลเกิน (over translation) การแปลผิด (mistranslation) และการแปลแบบตีความ (interpretative translation) ที่ทำให้คำและลักษณะภาษาที่เลือกใช้มีความเข้มข้นมากกว่าหรือในบางครั้งมีความหมายต่างจากต้นฉบับและสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทไปมาก

ขั้นที่ 2 การอภิปรายผลการวิเคราะห์ร่วมกับบริบทการแปล

โดยในภาพรวมจากการอภิปรายผลการวิเคราะห์ร่วมกับบริบทการแปล เพื่อศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับบริบทการแปล ได้แก่ ตัวบทแวดล้อมบทแปล (paratext) และแหล่งข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องโดยสังเขป พบความเชื่อมโยงระหว่างส่วนที่อยู่ในตัวหนังสือ (peritext) และส่วนที่อยู่นอกเหนือหนังสือ (epitext) กับตัวบทแปลอย่างมีนัยสำคัญ

การอภิปรายผลการวิเคราะห์ร่วมกับตัวบทแวดล้อมบทแปล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ตัวบทแวดล้อมบทแปลจากส่วนที่อยู่ในตัวหนังสือ (peritext) ของสำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกล และส่วนที่อยู่นอกเหนือหนังสือ (epitext) ของสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไท พบว่าคำนิยม คำนำผู้เขียน และบทสรุปท้ายเล่มกับบทแปลที่อยู่ในหนังสือ รวมไปถึงการประกาศอุดมการณ์และจุดยืนของจุดยืนของสถาบัน (institution) มีอิทธิพลต่อการแปล อีกทั้งในสำนวนแปลของพรรคก้าวไกลพบว่าจุดยืนของผู้เขียน (author) และผู้แปล (translator) ที่สอดคล้องกัน ทำให้ภาษาที่สื่อสารออกมาในสำนวนแปลมีความเข้มข้นอย่างมีนัยสำคัญ และสำนวนแปลนั้นก็สะท้อนอุดมการณ์ของผู้แปลและสถาบันที่อยู่เบื้องหลังของผู้แปลด้วย

อย่างไรก็ดี ไม่พบการกล่าวถึงหรือแสดงความคิดเห็นของสำนักข่าวประชาไทในบทบรรณาธิการที่จะเชื่อมโยงที่บทแปลได้ แต่พบการให้พื้นที่ข่าวทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษตลอดช่วงเวลาที่เกิดคดีค้ำมนุษย์ชาวโรฮิงญาจนถึงช่วงที่พลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ลี้ภัยมากจำนวน

หนึ่ง และประการสำคัญคือประชาไทเป็นสำนักข่าวแรกและสำนักข่าวเดียวที่จัดให้มีบทแปลคำให้การภาษาไทยประกอบการเสนอข่าวนี้ จึงเป็นอีกข้อสังเกตหนึ่งที่น่าสนใจที่พบจากการศึกษา

การอภิปรายผลการวิเคราะห์ร่วมกับแหล่งข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องโดยสังเขป พบการให้พื้นที่ข่าวของพลตำรวจตรีปวีณ พงศ์สิรินทร์ และนายรังสิมันต์ โรม ของสำนักข่าวต่าง ๆ จำนวนมากทั้งไทยและต่างประเทศ อีกทั้งพบความเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนต้นฉบับโดยพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ กับผู้แปล นายรังสิมันต์ โรม โดยพรรคก้าวไกล และความเป็นมาที่ทำให้ นายรังสิมันต์ โรม นำประเด็นนี้ออกมาขยายผลต่ออย่างดูเด็ดและตรงไปตรงมา อีกทั้งพลตำรวจตรี ปวีณ ยังมีความยินดีที่ นายรังสิมันต์ โรม ได้นำเรื่องราวของเขาไปอภิปรายในสภา รวมถึงพบการใช้สรรพนามด้วยศัพท์ใช้เรียกเครือญาติ (kinship terms) ที่แสดงถึงความใกล้ชิดและสนิทสนมในการให้สัมภาษณ์อีกด้วย ผู้วิจัยไม่พบความเชื่อมโยงโดยตรงของข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับลักษณะภาษาที่ปรากฏในสำนวนแปล แต่พบความเชื่อมโยงระหว่างส่วนที่อยู่ในหนังสือ (peritext) คือบทสัมภาษณ์ผู้แปลจากสำนักข่าวประชาไท และส่วนที่อยู่นอกหนังสือ (peritext) คือบทปาฐกถาของพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์ อย่างมีนัยสำคัญ

ความเป็นไปได้ที่สำนวนแปลพรรคก้าวไกลมีความเข้มข้น และมีการเสริมความเข้มข้นของทัศนคติมากกว่าดังจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (Graduation lexis) ที่ปรากฏมากที่สุด ซึ่งแตกต่างจากสำนวนแปลของสำนักข่าวประชาไท ที่มีความเข้มข้นของทัศนคติค่อนข้างเท่ากับต้นฉบับจากจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติและหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติที่ใกล้เคียงกัน แม้การศึกษาด้วยทวิภาคีของบทแปลของสำนักข่าวประชาไทจะไม่พบความเชื่อมโยงและหลักฐานเชิงประจักษ์ระหว่างอุดมการณ์กับการแปล แต่จากการสัมภาษณ์ผู้แปลของสำนักข่าวประชาไทได้ยืนยันว่าอุดมการณ์และนโยบายของสำนักข่าวประชาไทมีผลต่อการตัดสินใจเลือกแปลและการแปลคำให้การฉบับนี้ และตลอดการทำงานแปลภายใต้กรอบนโยบายและอุดมการณ์ของสถาบันในที่นี้ก็คือสำนักข่าวประชาไท ซึ่งผู้แปลยึดถือแนวทางของกองบรรณาธิการและประมวลจริยธรรมของประชาไทเป็นสำคัญ อีกทั้ง แนวคิดส่วนตัวของผู้แปลก็สอดคล้องกับแนวคิดและประมวลจริยธรรมเรื่องหลักประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชนด้วย

ผู้แปลจากสำนักข่าวประชาไทยืนยันว่าจุดยืนและอุดมการณ์ของผู้เขียนต้นฉบับไม่มีผลต่อการแปล ผู้แปลยึดหลักการแปลที่คงสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อในต้นฉบับสำคัญกว่าประเด็นเรื่องโครงสร้างทางไวยากรณ์และการใช้คำที่สละสลวยหรือทำเนียบภาษาสูง อย่างไรก็ตาม ผู้แปลตระหนักดีว่างานแปลนี้เป็นงานที่นำเสนอในนามของสำนักข่าวประชาไท ข้อความบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์จึงถูกตัดทอนไปโดยกองบรรณาธิการประชาไท เพราะเป็นประเด็นอ่อนไหวในสังคมไทยและอาจมีผลกระทบตามมา

ขั้นที่ 3 และให้ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาเปรียบเทียบการประเมินค่าทัศนคติของต้นฉบับและสำนวนแปล 2 สำนวนในขั้นที่ 1 และการอภิปรายผลการวิเคราะห์ร่วมกับบริบทการแปลในขั้นที่ 2 ผู้วิจัยสรุปได้ว่าสำนวนแปลโดยพรรคก้าวไกลมีการเสริมความเข้มข้นของทัศนคติและการเน้นความจำเพาะในสำนวนแปลด้วยหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติจำนวนมากว่าต้นฉบับและสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทอย่างมีนัยสำคัญ อีกทั้งยังมีการเลือกใช้คำแปลที่มีทำเนียบภาษาสูงกว่าอีกสำนวนแปลของประชาไทซึ่งตรงตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ และมักมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการตัดสินใจในต้นฉบับจากภาพทวิสัยและความซื่อสัตย์เป็นความถูกต้องและเหมาะสม อีกทั้งมีการใช้สำนวนภาษาในการสื่อทัศนคติที่ให้ความหมายเข้มข้นและตรงไปตรงมามากกว่าต้นฉบับ ในบางครั้ง การละไม่แปล การแปลเกิน การแปลผิด และการแปลแบบตีความทำให้สำนวนแปลของพรรคก้าวไกลสื่อความไม่ตรงกันกับภาษาที่ปรากฏในต้นฉบับบางจุด โดยจากการศึกษาด้วยบทแวดล้อมบทแปลร่วมด้วย อาจอนุมานได้ว่าการที่พรรคก้าวไกลมีจุดยืน อุดมการณ์และเป้าหมายเดียวกันกับผู้เขียนในต้นฉบับในการทำลายความเชื่อมั่นของรัฐบาล รวมไปถึงการโจมตีชี้วัดตรงข้ามทางการเมืองนั้น ทำให้ลักษณะภาษาที่สะท้อนออกมาสำนวนแปลในภาษาปลายทางมีความเข้มข้นมากกว่าต้นฉบับ

อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยอนุมานว่าแม้พรรคก้าวไกลจะมีได้มีจุดยืนและแนวอุดมการณ์ต่างจากสำนักข่าวประชาไทมากนัก แต่ด้วยหน้าที่และวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันในการนำเสนอสำนวนแปลคำให้การ (Statutory Declaration) สำนวนแปลของสำนักข่าวประชาไทจึงไม่มีความเข้มข้นของสำนวนภาษาในการสื่อทัศนคติเท่ากับพรรคก้าวไกลหากพิจารณาจากจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติและแสดงระดับทัศนคติที่มีจำนวนเท่ากัน เพราะสำนักข่าวประชาไทมุ่งให้ข้อมูลข่าวสาร

เท่านั้น และช่วงที่ผ่านมาไม่มีการแสดงความคิดเห็นใดในเนื้อหาหรือบทบรรณาธิการเกี่ยวกับกรณี การลี้ภัยของพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์สิรินทร์แต่อย่างใด

นอกจากนี้ การที่สำนวนแปลของพรรคก้าวไกลมีความเข้มข้นของสื่อทัศนคติมากกว่าก็ได้ ขัดต่อเจตนาของผู้ส่งสารในต้นฉบับ หากแต่เป็นการช่วยขับเน้นเจตนารมณ์ที่ทั้งสองมีร่วมกันได้อย่างดี แม้จะมีบางจุดที่แปลผิดไปจากต้นฉบับบ้าง แต่ก็ไม่ได้ทำให้เจตนาของผู้ส่งสารบิดเบือนไปอย่างเป็น สาระสำคัญ ดังที่ปรากฏในตัวบทแวดล้อมบทแปลว่ามีการกล่าวถึงกันระหว่างพลตำรวจตรี ปวีณ พงศ์ สิรินทร์กับนายรังสิมันต์ โรม ได้แก่ ส่วนที่อยู่ในตัวหนังสือ เช่น คำนิยามที่เขียนโดยพลตำรวจตรี ปวีณ ฯลฯ หรือบริบททางสังคมการเมืองที่ทั้งสองฝ่ายนั้นเื้อ่ต่อกัน และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น การอ้าง ถึงกันในบทสัมภาษณ์ของสำนักข่าวต่าง ๆ และการปาฐกถา เป็นต้น ที่ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าทั้ง สองฝ่ายมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกันและเป็นแนวร่วมอุดมการณ์เดียวกัน ตัวบทแปลและตัวบท แวดล้อมบทแปลสอดคล้องกับสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อในต้นฉบับเป็นอย่างดี และสะท้อนอุดมการณ์ใน การต่อต้านรัฐบาลและข้าราชการในสังกัดพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชาออกมาในสำนวนแปลใน ทิศทางเดียวกัน

ในขณะที่สำนักข่าวประชาไทประเมินค่าทัศนคติในสำนวนแปลได้ค่อนข้างใกล้เคียงกับ ต้นฉบับ สื่อสารเจตนารมณ์ของผู้เขียนในต้นฉบับได้ดีจากจำนวนหน่วยสร้างที่แสดงทัศนคติและ ระดับทัศนคติมีจำนวนใกล้เคียงกับต้นฉบับ แต่มีการละไม่แปลข้อความบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน กษัตริย์ ซึ่งผู้แปลจากสำนักข่าวประชาไทได้ให้สัมภาษณ์ว่ากองบรรณาธิการพิจารณาตัดทอนบางส่วน เนื่องจากเป็นข้อมูลอ่อนไหว และอาจมีผลกระทบตามมา อีกทั้งสำนวนแปลของสำนักข่าวประชาไทใช้ ภาษาที่เป็นกลาง ไม่เลือกใช้โวหารหรือภาษาที่ทำเนียบภาษาสูงเหมือนกับสำนวนแปลของพรรคก้าว ไกล ทำให้ภาพรวมการประเมินค่าทัศนคติสำนวนแปลของสำนักข่าวประชาไท

นักแปลเป็นตัวละครสำคัญที่แทรกแซงและกรองเอาอุดมการณ์ในตัวบทต้นฉบับด้วยอุดมการณ์ ของตนเองและสถาบันมาออกมาในฉบับแปลให้มีความหมายในภาษาปลายทางที่ชัดเจนขึ้น สอดคล้องกับ แนวคิดและการศึกษาการแปลอุดมการณ์ (Translation of Ideology) ของ Hatim and Mason (1997) และยิ่งไปกว่านั้นหากเนื้อหาและอุดมการณ์ในต้นฉบับสอดคล้องเป็นที่น่าพึงพอใจของนักแปล หรือสถาบัน ตัวบทแปลอาจถูกเสริมความเข้มข้นหรือถูกปรับรูปแบบการเสนอใหม่ ซึ่งในที่นี้คือ การละ การแปลเกิน และการแปลแบบตีความเกินต้นฉบับ สอดคล้องกับ Tajvidi and Adjani

(2017) ที่ได้รับผลการศึกษาวิจัยจากการประยุกต์ใช้ทฤษฎีประเมินค่า (Appraisal Theory) ของ Martin and White (2005) โดย Pan (2014), Mouka et al. (2015) และ Boéri and Fattah (2020)

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีประเมินค่า โดย Martin and White (2005) ตามแนวทางการศึกษา การประเมินค่าการแปล โดย Munday (2012a) ทำให้สามารถวิเคราะห์การประเมินค่าเชิงอัตวิสัยในการแปลให้มีความเป็นภววิสัยมากขึ้นได้ โดยผลสรุปจากวิจัยนี้ ได้ผลลัพธ์ในแนวทางใกล้เคียงกับงานวิจัยของ Boéri and Fattah (2020) ที่พบการประเมินค่าภาษาเชิงลบ (negative assessment) และการเล่าเรื่องใหม่ (renarration) ทั้งในระดับมหภาคและจุลภาค ซึ่งในระดับจุลภาคพบการปรับบทแปล (transediting) และการประเมินค่าเชิงลบในข่าวหน้า และการเลือกนำเสนอเฉพาะเนื้อหา ด้านลบเกี่ยวกับการปิดล้อมประเทศ โดยไม่นำเสนอเนื้อหาด้านบวก มีการแฝงเรื่องเล่าส่วนบุคคล เรื่องเล่าสาธารณะ วาทกรรมและโฆษณาชวนเชื่อของสายเหยี่ยว (hawkish parties) ไว้ในการ นำเสนอข่าวหน้า เพื่อสร้างจุดยืนทางการเมืองของสำนักพิมพ์ฮัลลิวูด ในวิกฤตสงครามอ่าว (Gulf War Crisis) ที่นำไปสู่การปิดล้อมเศรษฐกิจของประเทศกาตาร์ตั้งแต่ช่วงเดือนมิถุนายนค.ศ. 2017 อีกทั้งในระดับมหภาค ยังพบการทำให้ประเทศกาตาร์และรัฐบาลกลายเป็นผู้ร้ายโดยการ นำเสนอภาพของผู้นำและเรือโจรสลัดในหนังสือพิมพ์หลายครั้ง เพื่อสร้างภาพลักษณ์เชิงลบให้กับ ขั้วตรงข้าม

เช่นเดียวกันกับการศึกษารุ่นนี้ที่พบการประเมินค่าทัศนคติที่แตกต่างกันของสำนวนแปลโดย ผู้แปลจากสองสถาบัน ทั้ง แม้ตัวบทแปลสองสำนวนนี้จะแปลจากต้นฉบับชิ้นเดียวกัน แต่ภายใต้ บริบทแวดล้อมที่ต่างกัน ทำให้สำนวนแปลที่ปรากฏออกมาแตกต่างกัน สำนักข่าวประชาไทนำเสนอ บทแปลในฐานะสื่อมวลชน และพรรคก้าวไกลนำเสนอบทแปลในฐานะพรรคการเมือง โดยสำนวน แปลของพรรคก้าวไกลมีการใช้ลักษณะภาษาที่มีโวหาร การเสริมความเข้มข้นของทัศนคติด้วยคำเน้น ย้ำเป็นจำนวนมาก การแปลผิดที่ทำให้สื่อความหมายผิดไปจากต้นฉบับ ซึ่งการเปลี่ยนทางรูปภาษาที่ เกิดจากการแปล (translation shift) ในระดับตัวบทนี้ สอดคล้องกับอุดมการณ์และนโยบายของ ผู้เขียนคือนายรังสิมันต์ โรมและสถาบันคือพรรคก้าวไกล ที่ต้องการทำลายความน่าเชื่อถือของรัฐบาล และนายกรัฐมนตรี ในขณะที่สำนวนแปลของสำนักข่าวประชาไทประเมินค่าทัศนคติได้ใกล้เคียงกับ ต้นฉบับมากกว่าพรรคก้าวไกล และจากการละไม่แปลข้อมูลอ่อนไหวที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ ทำให้ทัศนคติของสำนวนแปลโดยสำนักข่าวประชาไทมีความเข้มข้นน้อยกว่าด้วย ซึ่งการประเมินค่าในสำนวนแปลสอดคล้องกับอุดมการณ์และนโยบายของสำนักข่าวประชาไทที่

ต้องการนำเสนอข้อมูลที่ตรงไปตรงมา คงเจตนาของผู้ส่งสารในต้นฉบับให้ได้มากที่สุด แต่ในฐานะสื่อก็ยังมีข้อจำกัดด้านการนำเสนอข้อมูลอ่อนไหวที่กองบรรณาธิการพิจารณาตัดออก เพราะอาจมีผลกระทบอื่นตามมา

ในการอภิปรายผลการวิเคราะห์ตัวบทร่วมกับบริบทการแปลได้ผลลัพธ์แนวทางเดียวกันกับการศึกษาความเชื่อมโยงของตัวบทแปลและตัวบทแวดล้อมบทแปลของ Pingping (2013) ที่ศึกษาการแปล *Selected Works of Mao Tse-tung* โดย *China's Central Publicity Department* ภายใต้ Central Committee of the Communist Party of China และ Chittiphalangsi (2015) ที่ศึกษาอุดมการณ์และจุดยืนของผู้แปล อ. สนิทวงศ์ ในบทแปลนวนิยายเรื่อง *Anna and the King of Siam* และอบ ไชยวสุ ในบทแปล *The Romance of the Harem* พบว่าตัวบทแวดล้อมบทแปลมีนโยบายหรืออุดมการณ์บางอย่างกำหนดกรอบการแปลและการนำเสนอข้อมูลเอาไว้ เช่น การใช้คำนำหรือเชิงอรรถ ชื่อผู้เขียน และรูปภาพ ฯลฯ หนังสือ “ชุดสิ่งที่ถูกฝังลิ้ม ให้กลับมาเป็นที่จดจำ” ที่นำเสนอสำนวนแปลของพรศก้าวไกลก็มีรูปและชื่อของคุณรังสิมันต์ โรมอยู่บนหน้าปก และแทรกอยู่ในหนังสือต่าง ๆ เช่นกัน ซึ่งเป็นการกำหนดกรอบการนำเสนอข้อมูลเอาไว้อย่างชัดเจน

อนึ่ง ข้อค้นพบเรื่องการแปลสรรพนามและอนุภาคลงท้ายที่อาจสะท้อนนัยทางทัศนคติ และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้แปลที่อธิบายสาเหตุการเลือกแปล “You-I” ว่า “คุณ-ผม” โดยไม่ได้พิจารณาบริบทอื่นใดเพิ่มเติม นั้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Munday (2007) ที่ศึกษาตัวบทแปลคำประกาศของคาสโตร ประเทศคิวบา ซึ่งเป็นการศึกษาการแปลโดยสถาบัน ซึ่งพบว่าบางครั้งอาจเกิดจากการที่นักแปลตัดสินใจแปลแบบใดแบบหนึ่งไปอย่างไม่รู้ตัวก็เป็นได้ การเปลี่ยนแปลงทางรูปภาพที่เกิดขึ้นอาจไม่จำเป็นต้องมีจุดมุ่งมาจากอุดมการณ์หรือนโยบายของสถาบันเสมอไป บางครั้งแม้ผู้แปลจะไม่ได้ตั้งใจแทรกแซงบทแปล หรือตัดสินใจเลือกใช้คำต่าง ๆ ในบทแปลอย่างมีดีเสมอไป แต่ผู้แปลก็ยังเป็นตัวละครสำคัญที่ทำให้บทแปลให้เกิดความหมายในภาษาปลายทางที่แตกต่างออกไปได้

นอกจากนี้ ผลการวิจัยครั้งนี้ได้ผลลัพธ์ในทิศทางเดียวกันกับการศึกษาของ Pan (2014) ที่ศึกษาวิจัยตัวอย่างต้นฉบับรายงานข่าวอ่อนไหวภาษาอังกฤษและฉบับแปลภาษาจีน พบการลดระดับความรุนแรงของเนื้อหาลงด้วยหน่วยสร้างที่แสดงระดับทัศนคติ (*Graduation lexis*) ภายใต้ปัจจัยด้านสังคมวัฒนธรรมของประเทศจีน สำนักข่าวจึงต้องลดทอนความเข้มข้นและความจำเพาะของทัศนคติลง และทำให้ข้อมูลความขัดแย้งในฉบับแปลมีความคลุมเครือมากขึ้น เช่นเดียวกันกับสำนวนแปลของสำนักข่าวประชาไทที่มีการละไม่แปลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์

เพราะคำนึงถึงผลกระทบที่อาจตามมาจากการนำเสนอข้อมูลอ่อนไหวทางการเมือง ในทางกลับกัน ส่วนนวนแปลของพรรคก้าวไกลมีความเข้มข้นของทัศนคติกว่า สอดรับกับบริบทแวดล้อมบทแปล หนุนส่งอุดมการณ์และนโยบายของสถาบันให้เด่นชัดยิ่งขึ้น การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการประเมินค่าและแนวทางการประเมินค่าการแปลในการศึกษาตัวบทประเภทการเมืองทำให้ได้ผลลัพธ์ที่สนใจยิ่ง

ในบางครั้ง นักแปลหรือล่ามอาจมิใช่ “ผู้แทรกแซง” ให้เกิดความหมายในภาษาปลายทางที่ชัดเจนขึ้นเสมอไป แต่อาจเป็นผลมาจากองค์ประกอบภายนอกตัวบท เช่น ขนบการใช้ภาษา สถานการณ์การสื่อสาร รัฐ กติกา เป้าหมาย ความคาดหวังของผู้รับสาร และหน้าที่ของตัวบทในภาษาปลายทาง ฯลฯ ที่จำกัดกรอบนักแปลและล่ามในกระบวนการสื่อสาร กล่าวคือ การผลิตงานแปลนั้น อยู่ภายใต้ขอบบางอย่าง ซึ่งเป็นเสมือนนโยบายที่กำหนดกรอบการแปลเอาไว้ ยกตัวอย่างเช่น แนวคิดความถูกต้องของภาษา (Notion of Correctness) ที่เกิดขึ้นจากขนบในภาษาปลายทางนั้นไม่ถือว่าเป็นกลาง (neutral) แต่ถือเป็นวิถีปฏิบัติทางวาทกรรม โดยการแปลที่ถูกต้องเป็นการผลิตงานแปลที่สอดคล้องกับความหวังของผู้สื่อสารในบริบทการสื่อสารต่าง ๆ และแนวคิดที่ว่า การแปลที่ดีต้องเป็นอย่างไร ซึ่งความคาดหวังเหล่านั้นก็เกิดมาจากอุดมการณ์ (Tianmin, 2006) ซึ่งนักแปลหรือล่ามจะใช้ภูมิหลังทางสังคมและการศึกษา อุดมการณ์ ส่วนนวนการใช้ภาษา วจนลีลาของพวกเขาในการถ่ายทอดภาษาและอุดมการณ์ต้นทางออกมาให้สอดคล้องกับความคาดหวังในภาษาปลายทางให้ได้มากที่สุด (Munday, 2012a, p. 1)

การวิเคราะห์ตัวบทแปลเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการศึกษาคำนี้ เพราะเป็นการสืบหาหลักฐานทางภาษาศาสตร์จากระบบศัพท์และไวยากรณ์ที่ปรากฏในส่วนนวนแปล เพื่อเผยให้เห็นถึงการแทรกแซงตัวบทโดยนักแปล ที่ทำงานแปลภายใต้กรอบอุดมการณ์และนโยบายของสถาบัน ผลการวิเคราะห์ตัวบทก็สามารถนำไปต่อยอดอภิปรายร่วมกับบริบทการแปล ได้แก่ ตัวบทแวดล้อมบทแปล และแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์ ฯลฯ เพื่อหาคำอธิบายการเปลี่ยนแปลงทางรูปภาษาที่เกิดจากการแปลได้อย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม

5.4 การให้ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การประเมินค่าทัศนคติในส่วนนวนแปลคำให้การเพื่อขอลี้ภัยของ พล.ต.ต. ปวีณ พงศ์สิรินทร์โดยสำนักข่าวประชาไทและพรรคก้าวไกล” เป็นศึกษาด้วยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการประเมินค่า โดย Martin and White (2005) ตามแนวทางการประเมินค่าการแปล โดย Munday (2012a) ทำให้การประเมินค่าในต้นฉบับที่ถ่ายทอดไปยังส่วนนวนแปลเป็นรูปธรรมและเป็นระบบมาก

ขึ้น อีกทั้งยังสามารถตรวจสอบผลจากวิเคราะห์เปรียบเทียบได้อย่างละเอียดว่าการเปลี่ยนแปลงทาง
 รูปภาพที่เกิดขึ้นจากการแปลนั้นเกิดในจุดใดบ้างและมีการเปลี่ยนอย่างไร และสามารถนำทฤษฎีที่
 ได้ไปอภิปรายร่วมกับบริบทการแปลในระดับบริบท เพื่อให้การอภิปรายผลมีความลึกซึ้งและชัดเจน
 มากยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานวิจัยต่อไปดังต่อไปนี้

- (1) ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการวิจัยเปรียบเทียบการแปลตัวบทที่มีประเด็นอ่อนไหวทางการเมืองไทยที่
 จากสองช่วงตรงข้ามทางการเมือง เพื่อแสดงให้เห็นการประเมินค่าทัศนคติที่แตกต่างกันได้
 เด่นชัดมากยิ่งขึ้น ประกอบกับการอธิบายผลการวิเคราะห์ร่วมกับอุดมการณ์การเมืองของแต่ละ
 ละชั่วและบริบทการเมืองในช่วงเวลานั้น
- (2) ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการวิจัยเปรียบเทียบการแปลตัวบทประเภทสำหรับสื่อภาพและเสียง เช่น
 ภาพยนต์ ซีรีส์หรือเกม ฯลฯ ที่มีประเด็นอ่อนไหวด้านการเมือง เพศ หรืออุดมการณ์
 บางอย่าง ระหว่างการแปลแบบทางการ (official translation) โดยผู้ผลิต และการแปลโดย
 แฟนซับ (fansub translation) โดเนแฟนคลับว่าจะถ่ายทอดทัศนคติในต้นฉบับออกมา
 แตกต่างกันอย่างใดในฉบับแปล
- (3) ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการวิจัยเปรียบเทียบการแปลตัวบทประเภทสุนทรพจน์หรือคำกล่าว
 ปราศรัยของนักการเมืองในการหาเสียงเลือกตั้งว่ามีการถ่ายทอดทัศนคติของต้นฉบับ
 แตกต่างกันอย่างใด โดยเน้นที่การแปลวาทกรรมการเมืองเป็นสำคัญ

ภาคผนวก ก

ต้นฉบับ คำให้การ (Statutory Declaration) โดยพล.ต.ต. ปวีณ พงษ์สิรินทร์

Commonwealth of Australia

STATUTORY DECLARATION

Statutory Declarations Act 1959

I, Paween Pongsirin of [REDACTED] retired police officer, make the following declaration under the *Statutory Declarations Act 1959*:

THAT:

1. I am a 57 year old citizen of Thailand.
2. I was a police officer in the Royal Thai Police force from 1982 until my recent resignation effective from 6 December 2015.
3. I have had a long and distinguished career during which I have served my country with honesty and integrity.
4. But my life is now under threat in Thailand from politicians and high ranking members of the military and police who are unhappy with the arrests I have made and the corruption I exposed in my 2015 investigation into people trafficking in Thailand,
5. I also fear that I may be falsely accused under the *Lese Majeste* laws in Thailand for perceived insult to the Royal Family or under other laws in Thailand which gives the military the power to arrest anyone who they deem to jeopardise national security or stability.
6. My connections within politics and the police force cannot protect me from these threats to my life as they come from the highest ranking people in the country.
7. Because of the threats and my fears for my safety, I left Thailand on 16 November 2015 and flew to Singapore where I remained while my Visitor visa to Australia was processed.

8. I arrived in Australia on 5 December 2015 with the hope that I would be able to find safety here.
9. After seeking advice on how to do this, I was given information about the process for applying for Protection and I was referred to Refugee Legal who have now assisted me complete the necessary documentation to submit my claims.
10. I make the following Statutory Declaration in support of my claims for protection in Australia.

Family and background

11. I was born on 24 January 1958 in [REDACTED] Thailand. [REDACTED]

12. [REDACTED]

13. [REDACTED]

My career in the Royal Thai Police Force

14. In 1978, I joined the Royal Police Cadet Academy.
15. I thought that the police force was a good profession and a good way to help my country.
16. I graduated from the Academy in 1982 and have worked in various roles for the Royal Thai Police force since that time.
17. The police force was divided into four regions at the time I graduated, Middle, North, North East and South, in addition to a separate region in Bangkok.
18. I chose to be stationed in the south of Thailand because I had never seen that part of the country before.
19. The South was later divided into three regions — the Southern Border, Region 8 and Region 9.
20. I spent my career working in Region 8 and Region 9.
21. I worked hard and was initially promoted in recognition of my achievements,

22. However, in the past ten years, promotions were not given to me as quickly as other people because I was not willing to pay bribes or use political connections to further my career.
23. I oppose corruption and refused to further my career based on these corrupt methods.
24. I took my role as a police officer seriously.
25. I was not afraid to follow an investigation to its proper conclusion even if this resulted in the arrest of people with money and power.
26. I exposed corruption when I found it and sought criminal charges against people involved in criminal behavior.
27. This was not always popular with politicians and officials, especially if they were involved in the corruption.
28. One of the notable recent investigations I was involved in was my discovery in 2013 of wide-scale corruption in the construction of police stations throughout the country.
29. This scandal involved the former deputy Prime Minister, Suthep Thansubhan and many generals.
30. I gave all of the necessary evidence to the Parliament and the Royal Thai police but no arrests have been made to date.
31. Another recent high profile case was my work in 2014 combating the taxi mafia operating in Phuket which resulted in around one hundred arrests, including politicians.
32. I have received threats in the past because of investigations I have been involved in but these were different to the threats against me now.
33. My fellow officers and I were able to protect ourselves from the previous threats from the mafia or politicians
34. — we didn't go out often in public in our area and were careful when we travelled.

35. I was still based in Region 8 during those times and I had senior officials above me who I felt would help protect me.
36. The warnings I received from my superiors were in respect of the impact these investigations would have on my career if I caused problems for people, they did not involve threats to my life.
37. But the situation is very different for me now following my involvement in the human trafficking case in 2015.

My work as an investigator into human trafficking in Thailand - 2015

38. In January 2015, a new investigations began into the human trafficking of Rohingya after a group of Myanmar Rohingyas were found being transported in trucks in Nakorn Sri Thammaraj in the south of Thailand.
39. My name was initially put forward to be part of the investigating team but the Deputy National Police Chief, Pol.Gen K [REDACTED] vetoed my name as I used to work under him when he was a Commissioner of Region 8
40. and he was not happy when I arrested some criminals who are connected with well-known politicians,
41. However, on 5 May 2015, I received a phone call from the then Police General [REDACTED] Deputy Commissioner-General of the Royal Thai Police (RTP) and the Director of Center to Protect Women and Children and Suppression of Human Trafficking who ordered me to travel to Hat Yai Provincial Police Station in Songkhla province to join the investigators team on the Rohingya human trafficking case.
42. A mass grave had just been discovered in early May in a human trafficking camp in Padang Besar district and there was a lot of international pressure on Thailand to investigate thoroughly.
43. The Prime Minister had said that this matter needed to be investigated and resolved within 10 days and Pol.Gen [REDACTED] wanted to become Commissioner-

General (National Police Chief) and he wanted results to support his promotion so he appointed me to the team.

44. Human trafficking, especially of Rohingya from Myanmar is a big problem in Thailand. The practice is abhorrent to me
45. and it was important to me to do everything I could to stop the exploitation of these victims and punish the people who were profiting from this.
46. But it was also a big task and politically sensitive as a trade such as this could not have become so significant without the involvement of people in high places.
47. Around 12 years ago, there were 3000 — 5000 people coming and they were paying around A\$400 for smugglers.
48. But this had increased dramatically.
49. According to statistics gathered by Non-Government Organisations, in 2007-2009 there were more than 10,000 people arriving, by 2012 this had increased to 35,000 and by 2014 it was up to 80,000.
50. For the first three month of 2015, there were over 25,000 arrivals.
51. Traffickers were kidnapping and holding people for ransom.
52. If their families could not pay the money demanded by the traffickers then people were being sold to fisheries or labour camps and forced to work in slave like conditions.
53. Thailand was demoted to a Tier 3 country in relation to human trafficking, which is the lowest international ranking.
54. Four of the highest ranking members of the current government were Chiefs of the Royal Thai Army over this period when human trafficking flourished in the country
55. — the Current Deputy Prime Minister and Defense Minister, General Prawit Wongsuwan (from 2004-2005), The Minister of the Interior, General Anupong Paochinda (from 2007-2010), the Prime Minister, General Pruyut Chan-Cha (from

Oct 2010 — September 2014) and the Deputy Minister of Defense, General Udomedej Sitabutr (from 2014-2015).

56. The current National Police Chief, Pol.Gen. Chakthip Chaijinda, also used to serve as Commissioner of Region 9 in 2012 at the time human trafficking flourished in that area.
57. On 6 May 2015, I traveled to meet with Pol. Gen. [REDACTED] as a received a briefing of the situation along with 5-6 police officers from Anti Trafficking in Persons Division of the Crime Suppression Department, RTP and the Provincial Police Region 9 (in charge of Songkhla, Satun, Phattalung, and Trang province.)
58. They had gathered a lot of information over the months that they had investigated but they needed help from someone who was willing take action and make sure that arrest were made, even if there were high ranking people involved.
59. There was also a lot more focus on the investigation now that a mass grave had been found. That is why they needed me.
60. I was ordered to contribute in planning the investigation strategy aiming at collecting witnesses and evidences that would lead to the Court to approve the arrest warrants of the mastermind behind the trafficking syndicate.
61. During their investigation, the team had found evidence of one eye-witness of the human trafficking network, Ms. [REDACTED] but they did not know where she was located.
62. She was the wife of a man involved in human trafficking. Her husband had been killed by a rival gang.
63. He had used to take her with him when he was involved in various activities so she knew a lot of information first hand.
64. I undertook the task to find her.
65. One of my investigator colleague, Pol.Lt.Col. [REDACTED] suggested that I should contact Pol.Maj.Gen. D [REDACTED], Commander of Investigation Division of the

Provincial Police Region 8 who is also a sub-ordinate but did not work in the same investigation team for information of human trafficking network.

66. However, Pol.Maj.Gen refused to provide any information to me. Afterward, Pol. Col. A [REDACTED] and Pol, Col. Ch [REDACTED] who are members of the Investigation Division of the Provincial Police Region 8 who already began collecting information of past human trafficking network which could have facilitate the current investigation also called and confirmed that they would not provide any information to the team I was working with.
67. This was very frustrating but it is the way things work in Thailand.
68. They were assisting or protecting people above them. Pol.Maj.D [REDACTED] was working in the investigation team led by Pol.Gen. Chakthip Chajjinda, who was a rival to Pol.Gen. [REDACTED] for the position of National Chief.
69. It is possible that they refused to give me information because they wanted Pol.Gen Chakthip to succeed rather than an investigation initiated by Pol.Gen [REDACTED] or it may be because they were involved in the smuggling and didn't want this exposes.
70. I could not seek a support from the Region 8; therefore, I conducted the investigation by myself and found out that this key witness, Ms. [REDACTED] was residing in Malaysia.
71. My investigation team coordinated with relevant contacts until we could locate and meet with Ms. [REDACTED] to give testimony to the police. Ms. [REDACTED] provided extensive and insight information of the human trafficking network operating in Thailand and revealed that the network has a wide-ranging contacts across several provinces including Ranong, Padang Besar District, Sa-Dao District in Songkhla, and Satun.
72. The information provided by Ms. [REDACTED] pointed out that the network operates starting from the agents based in Malaysia contact agents based in Myanmar and

Bangladesh to transport Rohingya from Myanmar and Bangladesh via Thailand by fishing boats that were altered to accommodate more people.

73. These boats arrived in Thailand via Ranong, Phang-Nga, and Satun province.
74. Those involved in the trafficking network include businessmen who own fishing boats specifically modified to accommodate large numbers of people onboard, military, police officer, local politician, government officials, and traffickers who operate the boats, arranging pick-up cars, guarding jungle camps and transporting food and supplies.
75. I was managing a team of 80 police officers who were gathering information and then it was my responsibility to assess all of the information and decide what was relevant, who we were going to arrest and what evidence was needed to be presented to the court.
76. There were 153 arrest warrants issued as a result of the investigation.
77. We had to attend the court 20 times to issue the arrest warrants and I had to attend court myself 10 of these times when the warrants were in relation to high ranking people.
78. Within a few days of my joining the investigation, arrest warrants were issued in relation to Mr. Banjong Pongpol, the Mayor of Padang Besar District who is the key member of trafficking network;
79. wealthy businessmen from the Ranong province, Mr. Suwan Saengthong, Mr. Piyawat Phongthai aka Ko Yong, Mr. Natthaphat Saengthong aka Ko Mick and Mr. Varakom Molee aka Ko Noen;
80. Mr, Patjuban Angchotiphan aka Ko - Tong, a former Chief of the Provincial Administrative Office of Satun who is a wealthy businessman who had closed tie with many Government officials, and also had closed tie with some former members of Parliament, [REDACTED] party.

81. On 31 May, I went to the Nathawee Provincial Court to request for the arrest warrant against Gen. Manas Kongpan, a senior specialist in the Royal Thai Army who was in charge of national security matters in southern Thailand.
82. (The Internal Security Operations Command, Thailand's Powerful, military run is equivalent to the U.S. Department of Homeland Security. The office is under authority of the office of Prime Minister).
83. My subordinates signed the arrest warrants for all the other suspects
84. but I had to sign the arrest warrant for Gen.Manus myself as no-one else was willing to sign the warrant for someone as high ranking and connected as him
85. and I also had to be the one to attend court to convince the judge to issue the warrant.
86. I had to attend court two times to obtain this warrant against Gen.Manus as this was the first time a court had issued a warrant for someone of such high ranking who was still serving in his position
87. and even though I had a lot of evidence the first time, the Court wanted more before they would issue the warrant.
88. The Court approved the arrest warrant based on the banking transaction slips obtained during a search of an alleged trafficker's house which has taken place on 13 May 2015 by a team led by Pol.Col. A [REDACTED], the Deputy Commander of the Provincial Police Region 8.
89. I had ordered this search as part of our joint investigation, however, these papers had not been handed over to my human trafficking team after the search
90. and I had only become aware of this information after reports in the media of the confiscation of financial evidence.
91. After reading these reports, I had sent an official letter addressed to Pol.Maj.Gen. D [REDACTED] Commander of Investigation Division of the Provincial Police Region 8, requesting for his team to hand over the evidence of the human trafficking to our investigation team.

92. It was with great reluctance that Pol.Col A [REDACTED] handed this evidence over to our team and he later informed us that the report of that house search
93. and confiscation list were sent directly to the then Deputy Commissioner-General Chakthip Chaijinda who ordered the Region 8 investigation team not to hand over the evidence to our human trafficking investigation team.
94. The evidence included banking transactions slips from the alleged trafficker to Gen. Manas in the amount of 14 million Baht.
95. If the media had not reported about the confiscation of these financial evidence, the investigators would not be able to obtain it and the evidence could have been destroyed.
96. However, instead I was able to get the court to issue an arrest warrant against Gen. Manas.
97. After I had secured the arrest warrant for Gen.Manus, I was contacted by Pol.Col. [REDACTED], a police officer who accompanies and services Gen. Prawit Wongsuwan, the Deputy Prime Minister, Minister of Defense, and a key person in charge of anti-trafficking policy of the current government.
98. Pol.Col. [REDACTED] said that Gen. Prawit wants to know whether Gen. Manas Kongpan will be released on bail or not when he surrendered himself to the officers.
99. Pol.Col. [REDACTED] expressed that Gen. Prawit wants to see Gen. Manas, a key suspect to be released on bail if surrender.
100. I explained to Pol.Col. [REDACTED] that the human trafficking case is an important case of public interest, other approximately 60 suspects who were arrested around the same time, none of them were released on bail after the bail applications were submitted to the investigators and the Court.
101. This case is a serious crime and of the public interest, the investigator cannot grant the suspects a temporary release

102. because it may damage the ongoing investigation and the public interest of the country.
103. On 3 June, Gen. Manas surrendered himself to Pol.Gen. Somyot Phumphanmuang, the then Commissioner-General of the Royal Thai Police.
104. However, even though he was a suspect for such a serious crime, Gen. Manas was treated with high respect from senior police officials.
105. It is the usual practice to search someone's house when they are arrested but no one searched his house.
106. He was provided a flight operated by the Office of the RTP from Bangkok to Hat Yai Police Station. There were military officers accompanied him to coordinate with police provide services he needed.
107. Gen. Manus was very upset when he learned that he would not be released on bail.
108. He stated that the then Commissioner-General, Pol.Gen. Somyot Phumphanmuang had allowed him to be released on bail,
109. and was angry that his subordinates would not follow this order.
110. However, the Office of the Attorney General was the only office with the authority to approve bail in this type of case, not the Commissioner General of Police.
111. On that day — Gen. Manas threatened police investigators that he would break out of the prison and hurt all the investigators. The next day when he went to court to apply for bail, the court denied his application. He is still in prison now.
112. Gen.Manus has many high ranking connections.
113. While Gen. Manas was I being questioned by the police investigators, he spoke by phone with Pol.Lt.Gen. T [REDACTED], the then Commander of the Office of the Commissioner-General of the Royal Thai Police who also has a personal connection with [REDACTED] Pol.Lt.Gen T [REDACTED] was a classmate of Gen. Manas

while they were studying at the Armed Forces Academy Preparatory School (AFAPS).

114. Pol.Lt.Gen. T [REDACTED] has now been appointed as the Commissioner of the Provincial Police Region 8 since 1 October 2015, and joined the plan to transfer me out of Region 8. Gen Manus spoke to Gen. T [REDACTED] about how he should respond to the investigation and how he could get out on bail.
115. Even while he was detained at the Nathawee Prison, Gen.Manus was treated differently to others due to his high ranking and connections.
116. He was allowed to walk freely in the compound and was walking around freely while the police brought the key witness, Ms. [REDACTED] to the prison to identify suspects.
117. Because he was able to walk around freely, he threatened her in the witness room. This could have put an end to her cooperation but instead she filed a complaint for witness intimidation against Gen.Manus and the court approved this arrest warrant.
118. In addition, on 10 June 15, the mother of Ms. [REDACTED] who is living in Thailand was threatened by a group of people linked to the trafficking network based in Padang Besar District.
119. The mother was told to warn Ms. [REDACTED] not to testify as witness for the human trafficking case.
120. The mother also filed a complaint with the police. The Nathawee Provincial Court approved the arrest warrants against three individuals involved in the alleged intimidation against witness.
121. During the time when my subordinates went to question suspects at the Nathawee Prison,
122. they met with Gen. Manas who asked my colleagues to pass on the message to me that

123. 'I am not a lamp without keratin oil, I still have many friends. I will fight to the very end. You should be very careful.'
124. My colleagues also conveyed this message to me and warned me to be careful especially when traveling.
125. They fear that I might be attacked or assaulted.
126. They advised me to change the car I use frequently but I answered that I could not change the car because I have only one private car.
127. I also received other warnings about my safety.
128. On 16 July, I received a phone call from Major General S [REDACTED] the Chief of Military Inspector General Department while I was attending a meeting at the Attorney General's office to give information about the evidence I had collected.
129. He reminded me that the supervisors to Gen. Manas are Gen. Prawit Wongsuwan, the Deputy Prime Minister and the Minister of Defense and Gen. Prayuth Chan-Ocha the Prime Minister
130. and warned me that I should stop what I was doing, that my life was in danger.
131. I tried to say to him that my investigation was part of the national agenda
132. and I was doing what I had been assigned to do but he told me that I needed to stop.
133. I was scared after this conversation. Major General S [REDACTED] part of the military and it would be in his interest for himself and others that I stopped my investigation.
134. I did not feel that this was a friendly warning.
135. And again on 6 August, after a presentation about the progress of human trafficking prosecution to 200 police officers and a specialist on human trafficking from the US, Pol.Maj.Gen. K [REDACTED] the Deputy Commissioner of the Police Strategy Office who worked closely with Gen. Prawit Wongsuwan, the Deputy Prime Minister, came to talk to me.

136. He told me that the army is very upset that I arrested Gen. Manas Khongpan and that Pol.Gen. [REDACTED] will not achieve what he wants if the Army is not happy.
137. The investigation team and I continued to investigate into the rue human trafficking case and press charges against several suspects money laundering in late August 2015.
138. After we inspected the financial transactions of the alleged traffickers, we found out that the transactions were linked to a few military officials.
139. At that point, my supervisor Pol.Gen. [REDACTED] had already found out on 14 August 2015 that Pol.Gen. Chakthip Chaijinda was appointed to the position of Commission General instead of him and he was trying to negotiate another position with the government.
140. He told me not to seek more arrest warrants especially against military officers,
141. however, my investigation team decided to maintain the independence and impartiality of the investigation
142. and continued to seek more arrest warrants based on the evidence available to us.
143. On 27 August at the Nathawee Provincial Court we sought arrest warrants against three military officers, one navy officers and 45 other suspects,
The names of military officers that the Court approved the arrest warrants are as following:
144. Colonel Natthasit Maksiwan, Deputy Head of Satun Provincial: Internal Security Operation Command (ISOC), (human trafficking only);
145. Captain Wisut Bunnak, military officers under Chum Pom Provincial ISOC (human trafficking and money laundering);
146. Captain Santad Petchnoi, military officers under Chum Pom Provincial ISOC (human trafficking and money laundering);

147. Navy Commander Kampanat Sangthongjeen, Royal Thai Navy Region 3 (human trafficking and money laundering);
148. After the arrest warrants were approved, we reported to Pol. Gen. [REDACTED] our supervisor, but he was shocked and frightened.
149. He reprimanded me and ordered me to seek cancellation of the arrest warrants from the Court.
150. This would have required me to make a statement to the court about why we wanted to cancel the arrest warrants and I couldn't do this in good faith after just presenting the evidence to the court about why we needed the arrest warrants.
151. Therefore, Pol. Gen. [REDACTED] ordered the investigation team not to disclose the new arrest warrants against military officers to the media.
152. This demonstrated that my supervisor was also under severe pressure from the army.
153. My investigators were able to keep these arrest warrants from public awareness for nearly a month.
154. However, we sent letters to the military units which supervised those military officers requesting the army to bring the military officers to be questioned by the police investigator which caused new anger among the military.
155. In late September Captain Wisut Bunnak surrendered himself to our investigation team.
156. He told the investigation team that he was threatened by Gen. Manas' peer group.
157. They informed him not to surrender to the police.
158. However, Captain Wisut feared that the traffickers might kill him to prevent him from disclosing some information so he felt that he might be safer in police custody.
159. Around this time, in late September 2015, [REDACTED] was also told by the Commander of the Phuket Provincial Police, Pol.Maj.Gen. [REDACTED] that he had

learnt from his military officer friends, who were working closely to the Prime Minister Gen. Prayuth Chan O-Cha,

160. that the Prime Minister Gen. Prayuth Chan O -Cha was very upset me.
161. He indicated that the Prime Minister might do something me to stop me doing further work.
162. Gen ██████ was on the same flight as ██████ from Bangkok to Phuket and he was giving ██████ this information as a friendly warning.
163. He said that he would like to help support us but he didn't have the ability to do this.
164. He has since also been posted away from Phuket to Rajaburi Province in Central Thailand.
165. I was very scared when I heard this news from ██████
166. I had been working very hard and combating human trafficking was part of the national agenda.
167. The Prime Minister had made many announcement in the press about the importance of this work and about needing to arrest whoever was involved.
168. I was disappointed that he was not genuine in what he was saying and I felt betrayed.
169. I was also scared.
170. I had investigated and arrested some very powerful people and now I found out that the Prime Minister did not support my team and myself.
171. He was the most powerful person in the country so he could do whatever he wanted to do to me if he was not happy with me.
172. Our investigation was forced to come to an end at the end of September 2015 even though there was a lot more work to be done because we had no more financial or political support.

173. Our supervisor, Pol.Gen [REDACTED] had been appointed as the Permanent Secretary to the Office of the Prime Minister, with the position commencing on 1 October 2015,
174. No one had been appointed to replace him and we were concerned that even if anyone was appointed to replace him, that person may interfere with the documents and evidence we had prepared to help the suspects escape prosecution.
175. We had no dedicated financing for the taskforce so the officers that had been working with the taskforce were forced to return to their normal duties
176. as their normal areas were no longer willing to support their work in combating human trafficking.
177. Many of them had already stopped their work on the taskforce from August when Pol.Gen [REDACTED] had not been appointed to the role of Commissioner General.
178. Therefore, on 29 September 2015, the investigation team and I wrapped up the Rohingya human trafficking case and submitted it to the Attorney General.
179. There were 699 folders, 271,300 sheets of paper.
180. This case involved 155 alleged offenders (two alleged offender died before the arrest warrants were approved.)
181. 91 suspects were arrested or apprehended and 62 are still at large including two military officers and one navy officer.
182. Although the investigation was wrapped up, there was still a lot of work to do.
183. There were many more people who should have been arrested if the investigation had been allowed to continue,
184. including the current Commissioner General Chakthip who has obstructed justice and brought the justice system into disrepute from the beginning.

185. Although I was prevented from making any more arrests with the disbanding of the taskforce, we still needed to prosecute those involved and I continued to meet with the Attorney General's office and attend the Bangkok Criminal Court until I was forced to leave the country in fear of my life in November 2015.

186. I would have continued gathering evidence and working with the Attorney General's office as much as possible if I had been allowed to remain working in Region 8 and had not been forced to leave the country

187. but now there is no more funding for the taskforce, the officers working on the task force have been returned to their own areas and only the local police in the area must still cooperate with the courts so there have been no more arrests, no more warrants issued and no more investigations.

Ongoing threats and pressure following the investigation and forced retirement from the Royal Thai Police Force

188. Even though our investigation had ended, there was still a lot of anger and hostility towards us from the military for the arrests we had made.

189. On 1 October 2015, the new Commissioner of the Provincial Police Region 9, Pol.Lt.Gen. [REDACTED] and investigators in human trafficking cases in Region 9 traveled to meet Lt.Gen. V [REDACTED] the Commander of the Army Region 4.

190. Lt.Gen. V [REDACTED] is in charge of the security forces in the southern region and as the Army is the most powerful authority, it is tradition that the new Commissioner for Police would go to see him to pay his respects.

191. However, instead of being treated with respect, Lt.Gen. V [REDACTED] was demanding to know why the team from Region 9 had arrested his friend, Gen.Manas and how they would dare to do this.

192. It was not an overt threat but it made clear that the military, who had the most authority in the area, were not happy with the work we had done.

193. On 4 October 2015, I attended the welcome reception meeting of Commissioner General Chakthip Chaijinda who had been appointed to that role in August 2015 rather than Pol.Gen. [REDACTED].
194. After the reception speech, Pol.Gen S [REDACTED], he told me that the military was upset with me for pursuing arrest warrants against the military
195. and said that he was also angry with me for making the police look bad in front of the military.
196. He was the Commissioner of the Bangkok Metropolitan Police Bureau at that time
197. but he has since been promoted to the position of the Deputy Commissioner-General and is likely to be promoted to be Commissioner in the near future.
198. He is very close to the Deputy Prime Minister Prawit.
199. I began to feel that there was a serious threat to my life when an order issued by Committee of the Office of the Police Commission (OPC) on October 2015 transferring me to the Southern Border Provinces Police Operation Center (SBPPOC).
200. This meeting was chaired by the Gen. Prawit Wongsuwan, the Deputy PM and Minister of Defense as he was assigned by the Prime Minister, The CPO is the committee responsible for human resource management of the police including approving police transferring orders and regulations.
201. The SBPPOC is based in Yala, a southern border province where there is ongoing internal armed conflict between insurgents and security forces for more than 11 years and the area where human traffickers are active.
202. The southern border provinces are the area where military officers are powerful and network of traffickers are strong and influential.
203. There are two military officers and one navy officer who are suspects in this case that are still at large and there is much anger against me and my team by

other high ranking military officers, politicians and powerful businesspeople because of what we exposed.

204. Working in the Southern Border area would significantly increase security risks to my life and I was immediately concerned about my safety.
205. According to the official rules and regulations, the transfer order of government officials to the southern border provinces has to be on a voluntary basis,
206. Therefore, it could be considered a violation of these rules to transfer me against my will.
207. In contrast, police officers who might have gain benefit from the traffickers or who had otherwise neglected on their duties in combatting human trafficking, were promoted to be on better positions.
208. For example, the commander of Phang-nga province where Rohingya trafficking flourished was promoted to be a Deputy Commissioner of Provincial police region 8; a deputy commander who was in charge of Padangbazare area, where mass graves were discovered, was promoted to be Commander of Samut Prakam Province, near Bangkok.
209. None of officers in my investigation team were promoted and I was being forced to go to an area where my life would be at risk.
210. The order would become effective on 30 October 2015.
211. I refused to accept the order as final and on 28 October, I informed an AFP reporter that I plan to quit force if the Commissioner General of Royal Thai Police did not review my posting to this southern border provinces area.
212. A few days later, on 2 November 2015, the Daily News reported that Pol.Gen. Chakthip, Commissioner-General of Royal Thai Police as saying that the request for me to be transferred had been made by Pol.Lt.Gen. T [REDACTED] the Commissioner of the Provincial Police Region 8 (who is a friend of Gen. Manas

Khonpan and who Gen. Manas had made a phone call to while he was being questioned at the police station.)

213. I asked Gen. Chakthip Chaijinda to review the transfer order because I fear that my life would be under serious security risks but Gen. Chakthip insisted that the transfer order remains and I must serve the position in the southern border provinces.

214. I also sought help from my former supervisor in the human trafficking case, Gen. [REDACTED] who has been transferred to serve at the Permanent Secretary to the Office of the Prime Minister.

215. I asked him to speak to Gen. Prayuth Chan-ocha, the Prime Minister about my transfer but Gen. told me that the Prime Minister maintain the same transfer order that I must serve the new position in the southern border provinces.

216. On 3 November, I was in Bangkok again to give a briefing to the prosecutor of the Department of Human Trafficking Case under the Attorney General Office with other investigators from the same team.

217. While I was there, I met with Mr. [REDACTED], the specialist from the Office of Technology Division under the Department of the Special Investigation, DSI who had worked together in the same investigation team.

218. Mr. [REDACTED] gave me warning that I should be very careful because Pol.Col. P [REDACTED] the Director-General of the Department of the Special Investigation or DSI who works closely with the Minister of Justice conveyed the message that the Prime Minister and Gen. P [REDACTED] Minister of Justice were very angry with me as they thought that I had only requested arrest warrants against military officials but not police officers,

219. In fact there are few police officers who were placed under arrest warrants on the same case but this was ignored by them.

220. They said I should have cooperated and helped the military.

221. Being told again that the Prime Minister of the country was angry at me made me really fear for my life.
222. I had tried everything possible to not be transferred to the Southern Provinces because I knew that if I went there people involved in the human trafficking would kill me.
223. It has also become clear that not only would no one in the government protect me but the most powerful people in the country were the ones who were angry at me.
224. It became clear to me that the only option was for me to resign from the police force. I submitted my resignation letter on 5 November, to become effective on 6 December 2015.

Involvement of the Royal Family and risk under the Lese Majeste laws

225. On 10 November, a few days after I submitted my resignation, I was contacted by Pol.Lt.Gen. T [REDACTED], the Commissioner of the Central Investigation Bureau called me on the phone and told me that the news of my resignation has reached His Royal Highness, the Crown Prince.
226. H.R.H. The Crown Prince pitied me on my situation and he did not want to see me resign.
227. Therefore, he suggested that I should instead serve in the Crown Prince Royal Court.
228. I was told to get in touch with Air Marshal Ch [REDACTED] a member of the Crown Prince's Guard Unit.
229. I subsequently made a phone call to Air Marshal Ch [REDACTED] who informed me that he was very pleased to have me joined his team because he had studied my work profile.

230. He then told me about a discussion he had where the Crown Prince had asked about what the transfer order to send me to work in southern border provinces means in practice.
231. Air Marshal Ch [REDACTED] told me that he had answered to the Crown Prince that the order meant to send me to be killed.
232. He was the first one who had said this to me so directly.
233. I already thought this but to hear this from a member of the Crown Prince's security guard who was also a General in the military reaffirmed the risk to me.
234. I was confused by the offer at the time because I had not been involved in working for the Crown Prince before.
235. I had worked for the Royal Family before but not for the Crown Prince.
236. I was also reluctant to take the offer.
237. Matters involving [REDACTED] in Thailand, especially [REDACTED] are very sensitive and it is difficult and often dangerous to work for them.
238. Anything can be interpreted as being offensive or making them unhappy and this can result in charges under the Lese Majeste laws or in someone simply disappearing.
239. There are many groups working within the Royal Palace and there is a lot of conflict within these groups so they can make false accusations against people and I was concerned that this may happen against me.
240. Pol.Gen Joompol Mumai, a state official under the Palace Department who is close to the Crown Prince is also close to the current Commissioner General of Police, Chakthip who does not like me.
241. Later, that day I received a phone call from Air Chief Marshal S [REDACTED] » the Secretary to the Crown Prince, who told me to attend the meeting with Pol.Gen. Chakthip Chaijinda to withdraw my resignation letter which I would need to do in order to work for the Crown Prince.

242. When I attended that meeting, Pol.Lt.Gen. R [REDACTED], an assistant to the Commissioner-General was also present.
243. He told me that there were now two options available to me - I could either serve in a new position as the Deputy Commissioner of the Central Investigation Bureau to be in charge of human trafficking case
244. or I could also choose to serve in the Unit under the Crown Prince's Guards.
245. I was relieved because I wanted to be a police officer and I wanted to work in the human trafficking case.
246. I didn't want to work for the Crown Prince and I thought that this was a genuine offer where I would have the protection of the Crown Prince but also be able to do the work I wanted to do.
247. After this, I met with Air Chief Marshal S [REDACTED], the Secretary to the Crown Prince and Pol.Gen Joompo Mumai, a state official under the Palace Department who confirmed these two options for me.
248. Pol. Gen Joompol Mumai also later offered me a third option, to maintain my resignation.
249. The following day I met with Air Chief Marshal S [REDACTED], and told him that I wanted to continue my work on the human trafficking case.
250. He agreed without objection at that time and said that I could work with the Crown Prince in the future.
251. On 12 November, I went to meet with Pol.Gen. Chakthaip Chaijinda, the Commissioner-General at his office.
252. While I was waiting, there were other senior police officers in the room including Pol.Lt.Gen. T [REDACTED], Pol.Lt.Gen.S [REDACTED] both are Assistants to the Commissioner-General and Pol.Lt.Gen. P [REDACTED], Officer of the Police Inspector General.
253. When the Commissioner-General came into the office, he ordered an officer to bring me a memo to withdraw my resignation letter and asked me to sign it.

254. I signed the withdrawal resignation letter.
255. But I did not keep a copy of that letter to myself, trusting that it was done in front of a few other police officers in the room.
256. Once I signed the letter, I felt relief and thought that the situation might get better and I would be able to serve the new position at the Central Investigation Bureau on human trafficking case.
257. However, later that night I received a call from the assistant to the Commission General stating that Pol.Gen Chakthip wanted to meet with me the next day regarding important matters.
258. When I attended that meeting, I was taken completely by surprise.
259. Pol.Gen. Chakthip came in and sat on the chair on the same side with me and said that “You and I, we don’t have anything upsetting each other before, but you must resign and remain silent.”
260. I was taken by surprised by his order.
261. I also wonder what happened to the memo to withdraw my resignation that I just signed.
262. Pol.Gen. Chakthip made a phone call to Pol.Gen. Chumpol Manmai, an official who served closely with the Crown Prince and then handed over the phone to me.
263. Pol.Gen. Chumpol said that I must resign and remain silent, exactly like what Pol.Gen. Chakthip said.
264. I was also told to call Air Chief Marshal S [REDACTED] but at the time I called him, he did not pick up. Finally, I sent message to him, informed him what had happened.
265. The Secretary to [REDACTED] was not accepting or returning my call any longer and I was not sure if they had concocted the idea of allowing me to remain as an investigator so it would seem like an insult to the Crown Prince that I had not taken his job offer or if there was something else that they were trying to do.

266. I felt that there was something very suspicious about the whole situation for them to have changed their minds so quickly
267. and I was concerned that it was a plot to accuse me under the Lese Majeste laws.
268. I decided that the best thing to do would be to leave Bangkok as quickly as possible so I flew back to my partner in Phuket that night.

Leaving Thailand and Travel to Australia

269. On 16 November 2015, the Commissioner-General, Pol.Gen Chakthip Chaijinda made an announcement on Thai television that he had approved my resignation.
270. This meant that he had destroyed the withdrawal of my resignation even though I had signed this in front of several witnesses, which was illegal.
271. This confirmed that he had the power and inclination to do whatever he wanted to do regardless of the truth or the law.
272. I was truly afraid of what would happen to me.
273. I knew that I could not trust anyone any longer and that I had nowhere to turn within the country where I would be safe.
274. I knew that I would either be targeted by those involved with the human trafficking to silence me
275. and I worried now that something untrue would be said about me to the Crown Prince about why I didn't take the job offer which would result in me being charged under the *Lese Majeste* laws.
276. I knew that early in November, two people who were previously serving the Crown Prince were accused of violating the Lese Majeste laws and died in military custody after being interrogated.
277. No one could protect me from this.
278. [REDACTED] I strongly feared that my life would be at risk if remained in Thailand any longer. [REDACTED]

279. I knew that I could not go back to Thailand but when I left the country, I only had the thought to save my life, I didn't know what would happen in the future

280. [REDACTED]

281. [REDACTED] Australia

282. [REDACTED] in Australia on 5 December.

283. [REDACTED]

Ongoing fears on return to Thailand

284. Since I have left Thailand, the risk to my life has not subsided.

285. There has been a lot of media publicity about my case in Thailand and internationally.

286. I was already known in the media in Thailand because of my involvement in high profile cases in the country, including this trafficking case.

287. There was reporting in the media about my work on this case almost every day for the five months, from May – September 2015 while I was running the investigation.

288. There was also a lot of coverage in the media in November when I resigned and when I left the country.

289. When I arrived in Australia, I was contacted by a journalist, [REDACTED] who had worked on the issue of human trafficking in Thailand previously.

290. This is an important matter that is destroying the lives of hundreds of thousands of people's lives and I don't want this issue to disappear from people's thoughts.

291. The government in Thailand is trying to say that since the investigation, the gangs have been destroyed and there is no longer an issue of Rohigya human trafficking in Thailand but this is not the case and I want people to know the truth.

292. This is why I have spoken out in the media about what has happened but this has only made me a greater target for the authorities in Thailand if I return,
293. The Thai Government is also making statements in the media that I have not been threatened, that I am a bad police officer and I am defaming the reputation of our country.
294. It is considered a serious offence to defame the reputation of our country
295. and based on the statements the government is making, I believe that I could be charged with defaming the nation and destroying the national security of the country.
296. The current Prime Minister also passed a law under Article 44 which gives the military the power to arrest anyone who they deem to jeopardise national security or stability.
297. These accusations also increase my fear that I will be falsely accused under the *Lese Majeste* laws or simply made to disappear.
298. Furthermore, the human trafficking case that I have been actively involved in is still ongoing.
299. This matter reaches up the highest levels of government and affects many people including the Prime Minister, the Deputy Prime Minister, the Interior Minister and the Commissioner General so they do not want me to be there to pursue this further or give evidence.
300. I was essentially forced to resign from my role because they wanted to ensure that I could not continue with the investigation or act on any of the information I had learned.
301. If I was in Thailand, I would still be giving evidence in the court cases on behalf of the Attorney General's office regarding the investigations I undertook and what I witnessed firsthand.

302. The case can run without me being there, the subordinates from my team can be witnesses instead of me but they do not know as much as I do about what happened so the case is stronger with me as the witness.
303. The Thai government has been making statements to the media that there were no threats against me because of my work and that it would be safe for me to go back to Thailand.
304. This is not true. I have outlined above the threats made against me and I would have remained in Thailand if I did not think that there was a serious and immediate threat to my life.
305. There is one report where the Deputy Police Chief S [REDACTED] has said that I only worked on the case for less than 20 days and that I did not have any significant involvement.
306. This is obviously not true.
307. I led the investigation for the five months that we were allowed to investigate and I continue to work with the Attorney General after this to prosecute the cases for the people we arrested.
308. These comments denying my work and the threats against me highlight how the highest officials in the country are willing to bend the truth for their own ends and how they are willing to go to any lengths to discredit me.
309. This shows that they can do whatever they want to me if I return — arrest me or kill me — because they do not respect the law or the truth.
310. The people who are seeking to harm me are at the highest level of police, military and government in Thailand.
311. They have shown that they do not hold themselves accountable to the law or the rules of the country.
312. Also, although I was a police officer for decades and know many people in high ranking positions, anyone who may support my actions would be putting their lives and careers at risk

313. since the most powerful people in the country are the ones who are targeting me.
314. I cannot live anywhere safely in Thailand.
315. I angered many powerful people when I exposed the corruption in the human trafficking trade in Thailand and arrested people in the military.
316. These people have power and connections throughout the whole country
317. and there is nowhere that I would be able to remain living there safely.
318. I do not have the right to live in any other country.
319. Although I have a Visitor visa to America, I was not aware of the process of seeking asylum until I came to Australia.
320. Since I was already in Australia at that time, it made sense to lodge my application here and I hope that I will be given the opportunity to remain here safely.
321. This Statutory Declaration has been prepared with the assistance of qualified Thai interpreters as required and I confirm that I understand the - content of the statement and that it is correct.

I understand that a person who intentionally makes a false statement in a statutory declaration is guilty of an offence under section 11 of the Statutory Declarations Act 1959, and I believe that the statements in this declaration are true in every particular.

Declarant's signature .....

Declared at Collingwood in the
State of Victoria this

13th day of January 2016

ภาคผนวก ข

สำนวนแปล คำให้การ (Statutory Declaration) โดยสำนักข่าวประชาไท

เครีรัฐออสเตรเลีย

คำให้การตามกฎหมาย

พ.ร.บ.คำให้การตามกฎหมาย พ.ศ.2502

ผม ปวีณ พงศ์สิรินทร์ [REDACTED] เจ้าหน้าที่ตำรวจเกษียณแล้ว ขอให้การ ตาม พ.ร.บ.คำให้การตามกฎหมาย พ.ศ.2502 ดังนี้

ว่า:

1. ผมเป็นพลเมืองของประเทศไทย อายุ 57 ปี
2. ผมเคยเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจของกองกำลังสำนักงานตำรวจแห่งชาติตั้งแต่ พ.ศ.2525 จนถึงการลาออกของผมเมื่อไม่นานมานี้ที่มีผลตั้งแต่วันที่ 6 ธ.ค. 2558
3. ผมมีเส้นทางอาชีพยาวนานและโดดเด่น โดยในช่วงดังกล่าวผมรับใช้ชาติด้วยความซื่อสัตย์และสุจริต
4. แต่ชีวิตของผมตอนนี้ตกเป็นเป้าหมายของการคุกคามในประเทศไทยจากนักการเมืองและสมาชิกระดับสูงของกองทัพและตำรวจซึ่งไม่พอใจกับการจับกุมที่ผมดำเนินการและการทุจริตที่ผมเปิดโปงระหว่างการสืบสวนคดีการลักลอบค้ามนุษย์ใน พ.ศ.2558
5. ผมกลัวด้วยว่าจะถูกใส่ร้ายอย่างผิดๆ ว่าดูหมิ่นสมาชิกเชื้อพระวงศ์ ภายใต้กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพในประเทศไทย หรือภายใต้กฎหมายอื่นๆ ในประเทศไทย ซึ่งให้อำนาจกองทัพในการจับกุมใครก็ตามที่พวกเขาเห็นว่าอาจเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงหรือเสถียรภาพของชาติ
6. สายสัมพันธ์ของผมในเมืองและตำรวจไม่สามารถปกป้องผมจากภัยเหล่านี้ที่คุกคามชีวิตของผมได้ เพราะมันมาจากกลุ่มคนที่อยู่ในตำแหน่งสูงสุดของประเทศ
7. เนื่องจากภัยคุกคามดังกล่าวและความกลัวของผมต่อความปลอดภัยของผม ผมจึงออกจากประเทศไทยในวันที่ 15 พ.ย. 2558 และบินไปที่สิงคโปร์ ผมอยู่ที่นั่นระหว่างรอการอนุมัติวีซ่านักท่องเที่ยวไปยังออสเตรเลีย
8. ผมมาถึงออสเตรเลียในวันที่ 5 ธ.ค. 2558 โดยหวังว่าผมจะสามารถหาความปลอดภัยได้ที่นี้
9. หลังขอคำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องนี้ ผมได้รับข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการสมัครเพื่อขอความคุ้มครอง และผมได้รับการอ้างอิงไปยัง Refugee Legal [องค์กรไม่แสวงหากำไรในออสเตรเลียที่ให้คำปรึกษาแก่ผู้ลี้ภัย] ซึ่งตอนนี้ช่วยเหลือผมจนทำเอกสารที่จำเป็นสำหรับการขออนุมัติครบถ้วนแล้ว

10. ผมขอให้การตามกฎหมายเพื่อเป็นหลักฐานสนับสนุนการขออนุมัติความคุ้มครองในออสเตรเลีย
ดังนี้

ครอบครัวและภูมิลำเนา

11. ผมเกิดเมื่อวันที่ 24 ม.ค. 2501 ใน [REDACTED] ประเทศไทย [REDACTED]
12. [REDACTED]
13. [REDACTED]

เส้นทางอาชีพของผมในกองกำลังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

14. ในปี 2521 ผมเข้าเรียนที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจ
15. ขณะนั้นผมคิดว่ากองกำลังตำรวจเป็นอาชีพที่ดีและเป็นวิธีที่ดีในการช่วยเหลือประเทศของผม
16. ผมสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจในปี 2525 และทำงานในหลากหลายบทบาท
ให้กับกองกำลังสำนักงานตำรวจแห่งชาติตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา
17. กองกำลังตำรวจแบ่งออกเป็น 4 ภาคในช่วงที่ผมสำเร็จการศึกษา [ได้แก่] ภาคกลาง ภาคเหนือ
ภาคอีสาน และภาคใต้ นอกเหนือจากเขตที่แยกออกมาคือกรุงเทพมหานคร
18. ผมเลือกที่จะประจำการอยู่ในภาคใต้ของประเทศไทยเพราะผมไม่เคยเห็นส่วนดังกล่าวของ
ประเทศมาก่อน
19. ภาคใต้ต่อมาแบ่งออกเป็น 3 ภาค ได้แก่ ชายแดนภาคใต้ ภาค 8 และภาค 9
20. ผมใช้เส้นทางอาชีพทำงานในภาค 8 และภาค 9
21. ผมทำงานด้วยความอุทิศและได้รับการเลื่อนยศจากความยอมรับต่อผลงานของผมในช่วงแรก
22. อย่างไรก็ตาม ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ผมไม่ได้รับการเลื่อนยศเร็วเท่าคนอื่นๆ เพราะผมไม่ยอมจ่าย
สินบนหรือใช้เส้นสายทางการเมืองเพื่อความก้าวหน้าทางอาชีพของผม
23. ผมต่อต้านการทุจริตและปฏิเสธที่จะก้าวหน้าในสายอาชีพของผมด้วยวิธีการฉ้อฉลเหล่านี้
24. ผมปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าหน้าที่ตำรวจคนหนึ่งอย่างเคร่งครัด
25. ผมไม่เคยเกรงกลัวที่จะติดตามการสอบสวนไปจนกว่าจะได้ข้อสรุปที่เหมาะสม แม้ว่าการทำเช่นนั้น
จะนำไปสู่การจับกุมผู้มีเงินและผู้มีอำนาจก็ตาม
26. ผมเปิดโปงการทุจริตเมื่อผมตรวจพบ และพยายามดำเนินคดีอาญากับคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
พฤติกรรมที่เป็นอาชญากรรม
27. การกระทำเช่นนี้ไม่ได้เป็นที่ชื่นชอบสำหรับนักการเมืองและเจ้าหน้าที่เสมอไป โดยเฉพาะถ้าคน
เหล่านี้เกี่ยวข้องกับการทุจริต

28. หนึ่งในตัวอย่างการสอบสวนเมื่อไม่นานมานี้ที่ผมเข้าไปเกี่ยวข้องคือผมค้นพบการทุจริตเป็นวงกว้างในการก่อสร้างสถานีตำรวจทั่วประเทศใน พ.ศ. 2556
29. เรื่องอื้อฉาวครั้งนี้เกี่ยวข้องกับสุเทพ เทือกสุบรรณ อดีตรองนายกรัฐมนตรี และนายพลหลายท่าน
30. ผมมอบหลักฐานที่จำเป็นทั้งหมดแก่รัฐสภาและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่ยังไม่มีการจับกุมมาจนถึงปัจจุบัน
31. คดีระดับสูงอีกคดีเมื่อไม่นานมานี้คืองานของผมในปี 2557 ในการปราบปรามมาเฟียแท็กซี่ที่ปฏิบัติการอยู่ในภูเก็ต และนำไปสู่การจับกุมประมาณ 100 ราย รวมถึงนักการเมืองด้วย
32. ผมเคยถูกข่มขู่ในอดีตอันเนื่องมาจากการสอบสวนที่ผมเคยเข้าไปเกี่ยวข้อง แต่คำขู่เหล่านี้แตกต่างไปจากการคุกคามผมในตอนนี้
33. เจ้าหน้าที่ที่เป็นเพื่อนร่วมงานของผมและผมสามารถปกป้องตัวเองจากการข่มขู่ของมาเฟียหรือนักการเมืองได้ในอดีต
34. เราไม่ออกไปตามที่สาธารณะในพื้นที่ของเราบ่อยนัก และระมัดระวังเมื่อเราเดินทาง
35. ผมยังคงประจำอยู่ที่ภาค 8 ในช่วงเวลาเหล่านั้น และผมมีเจ้าหน้าที่อาวุโสอยู่เหนือผม ผู้ซึ่งผมเชื่อว่าจะปกป้องผม
36. คำเตือนที่ผมเคยได้รับจากผู้บังคับบัญชาเป็นเรื่องเกี่ยวกับผลกระทบของการสอบสวนเหล่านี้ต่อเส้นทางอาชีพของผมหากผมสร้างปัญหาให้กับคนอื่น ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการข่มขู่คุกคามต่อชีวิตของผม
37. แต่สถานการณ์แตกต่างออกไปอย่างมากสำหรับผมในตอนนี้ หลังจากผมเข้าไปเกี่ยวข้องกับคดีลักลอบค้ามนุษย์ใน พ.ศ.2558

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

งานของผมในฐานะผู้สอบสวนการลักลอบค้ามนุษย์ในประเทศไทย พ.ศ.2558

38. ในเดือนมกราคม 2558 การสอบสวนใหม่เริ่มขึ้นเพื่อหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการลักลอบค้ามนุษย์ชาวโรฮิงญา หลังมีการพบว่าชาวโรฮิงญาจากพม่ากลุ่มหนึ่งกำลังถูกขนส่งอยู่ในรถบรรทุกที่นครศรีธรรมราชในภาคใต้ของไทย
39. ที่แรกชื่อของผมถูกเสนอให้เป็นส่วนหนึ่งของทีมสอบสวน แต่รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พล.ต.อ. K [REDACTED] วิได้ชื่อของผม เนื่องจากผมเคยทำงานอยู่ใต้เขาสมัยที่ผมเป็นผู้บัญชาการตำรวจภาค 8
40. และเขาไม่พอใจที่ผมจับกุมอาชญากรบางคนที่มีความเชื่อมโยงกับนักการเมืองชื่อดัง
41. อย่างไรก็ตาม ในวันที่ 5 พ.ค. 2558 ผมได้รับโทรศัพท์จาก พล.ต.อ. [REDACTED] รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และผู้อำนวยการศูนย์ผู้หญิงและเด็กและการปราบปรามการค้ามนุษย์ ซึ่งสั่งผม

- ให้เดินทางไปยังสถานีตำรวจจังหวัดหาดใหญ่ซึ่งอยู่ใน จ.สงขลา เพื่อเข้าร่วมทีมผู้สอบสวนคดี
ลักลอบค้ามนุษย์โรฮิงญา
42. ก่อนหน้านั้นเพิ่งมีการค้นพบหลุมฝังศพขนาดใหญ่เมื่อต้นเดือน พ.ค. ในค่ายลักลอบค้ามนุษย์ที่ ต.
ปาดังเบซาร์ และมีแรงกดดันจากนานาชาติให้ประเทศไทยสอบสวนเรื่องนี้อย่างละเอียด
  43. นายกรัฐมนตรีเคยบอกแล้วว่าเรื่องนี้ต้องมีการสอบสวนและแก้ไขภายใน 10 วัน และ
พล.ต.อ. ████████ ต้องการขึ้นมาเป็นผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และเขาต้องการผลลัพธ์เพื่อ
สนับสนุนการเลื่อนตำแหน่งของเขา ดังนั้น เขาจึงแต่งตั้งผมเข้าทีม
  44. การลักลอบค้ามนุษย์ โดยเฉพาะ[กรณี]ของชาวโรฮิงญาจากพม่าเป็นปัญหาใหญ่ในประเทศไทย
การกระทำนั้นเป็นเรื่องน่ารังเกียจสำหรับผม
  45. และเป็นเรื่องสำคัญที่ผมจะต้องทำทุกอย่างที่ทำได้เพื่อหยุดการขูดรีดเหยื่อเหล่านี้และลงโทษกลุ่ม
คนที่ได้กำไรจากการกระทำนี้
  46. แต่มันก็เป็นงานใหญ่และละเอียดอ่อนทางการเมือง เนื่องจากการกระทำเช่นนี้คงไม่กลายเป็น
เรื่องใหญ่โตขนาดนี้โดยปราศจากความเกี่ยวข้องกับบุคคลในตำแหน่งระดับสูง
  47. เมื่อประมาณ 12 ปีที่แล้ว มีคนเข้ามาประมาณ 3,000-5,000 คนและพวกเขาทำให้ผู้
ลักลอบ 400 ดอลลาร์ออสเตรเลีย [หรือประมาณ 9,000 บาท ตามอัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน]
  48. แต่เรื่องนี้กลับเพิ่มสูงขึ้นอย่างน่าตกใจ
  49. จากสถิติที่รวบรวมโดยเอ็นจีโอต่างๆ [พบว่า] ใน พ.ศ. 2550-2552 มีคนเข้ามามากกว่า 10,000
คน ในปี 2555 เพิ่มขึ้นอยู่ที่ 35,000 คน และในปี 2557 เพิ่มขึ้นอยู่ที่ 80,000 คน
  50. ในช่วง 3 เดือนแรกของ 2558 มีการเข้ามามากกว่า 25,000 ครั้ง
  51. ผู้ลักลอบค้ามนุษย์ลักพาตัวพวกเขาและจับพวกเขาเพื่อเรียกค่าไถ่
  52. หากครอบครัวของพวกเขาไม่สามารถจ่ายเงินตามที่เรียกร้องโดยผู้ลักลอบค้ามนุษย์ได้ คนเหล่านี้
ก็จะถูกขายให้กับชาวประมงและค้าใช้แรงงาน และถูกบังคับให้ทำงานในสภาพเหมือนทาส
  53. ประเทศไทยถูกลดระดับลงมาอยู่ที่ยี่ 3 ในด้านการลักลอบค้ามนุษย์ ซึ่งต่ำสุดในการจัดอันดับ
ระหว่างประเทศ
  54. เจ้าหน้าที่ระดับสูงสุด 4 คนในสมาชิกของรัฐบาลชุดปัจจุบันเป็นผู้บัญชาการกองทัพบกในช่วงที่
การลักลอบค้ามนุษย์เฟื่องฟูในประเทศ
  55. ได้แก่ พล.อ.ประวิตร วงศ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีกระทรวงกลาโหม (ตั้งแต่ พ.ศ.
2547-2548) พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย (ตั้งแต่ พ.ศ. 2550-2553)
พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี (ตั้งแต่ ต.ค. 2553-ถึง ก.ย. 2557) และ พล.อ.อุดม
เดช สืตบุตร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม (ตั้งแต่ 2557-2558) [และ]

56. พล.ต.อ.จักรทิพย์ ชัยจินดา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติคนปัจจุบัน เคยปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บัญชาการภาค 9 ในปี 2555 ขณะที่การลักลอบค้ำมนุษย์เฟื่องฟูในพื้นที่ดังกล่าวด้วย
57. เมื่อ 6 พ.ค. 2558 ผมเดินทางไปพบ พล.ต.อ. [REDACTED] ตามคำสั่งและได้รับแจ้งสรุปสถานการณ์พร้อมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจอีก 5-6 คนจากกองบังคับการปราบปรามการค้ำมนุษย์ของกองบังคับการปราบปราม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และตำรวจภูธรภาค 9 (รับผิดชอบ จ.สงขลา สตูล พัทลุง และตรัง)
58. พวกเขารวบรวมข้อมูลได้เป็นจำนวนมากในช่วงหลายเดือนที่พวกเขาทำการสอบสวน แต่พวกเขาต้องการความช่วยเหลือจากใครสักคนที่พร้อมดำเนินการและทำให้มั่นใจว่าจะทำการจับกุม แม้ว่าจะมีบุคคลระดับสูงเกี่ยวข้องด้วยก็ตาม
59. การสอบสวนได้รับความสนใจเพิ่มขึ้นอย่างมากหลังจากมีการค้นพบหลุมศพขนาดใหญ่ด้วย นั่นคือเหตุผลที่พวกเขาต้องการผม
60. ผมได้รับคำสั่งให้ช่วยเหลือในการวางแผนยุทธศาสตร์การสอบสวน โดยพุ่งเป้าไปที่การรวบรวมพยานและหลักฐานที่จะทำให้ศาลอนุมัติหมายจับผู้วางแผนอยู่เบื้องหลังขบวนการค้ำมนุษย์ดังกล่าว
61. ระหว่างการสอบสวน ทีมพบหลักฐานของพยานผู้เห็น[การกระทำผิดของ]เครือข่ายการค้ำมนุษย์โดยตรงคนหนึ่ง [ชื่อว่า] นางสาว [REDACTED] แต่พวกเขาไม่รู้ว่าเธออยู่ที่ไหน
62. เธอเป็นภรรยาของชายคนหนึ่งที่มีส่วนร่วมในการลักลอบค้ำมนุษย์ สามีของเธอถูกฆ่าโดยแก๊งคู่แข่ง
63. เขาชอบพาเธอไปด้วยเมื่อเขาเข้าไปพัวพันกับกิจกรรมหลายอย่าง ดังนั้น เธอจึงรู้ข้อมูลโดยตรงเยอะมาก
64. ผมเป็นผู้รับหน้าที่ในการค้นหาตัวเธอ
65. หนึ่งในเพื่อนร่วมทีมสอบสวนของผม พ.ต.ท. [REDACTED] แนะนำให้ผมติดต่อไปหา พล.ต.ต. D [REDACTED] ผู้บัญชาการกองสืบสวนตำรวจภูธรภาค 8 ซึ่งเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา แต่ไม่เคยทำงานอยู่ในทีมสอบสวนเดียวกันเพื่อขอข้อมูลของเครือข่ายการค้ำมนุษย์
66. อย่างไรก็ตาม พล.ต.ต. ปฏิเสธที่จะให้ข้อมูลกับผม หลังจากนั้น พ.ต.อ. A [REDACTED] และ พ.ต.อ. Ch [REDACTED] ซึ่งเป็นสมาชิกของกองสอบสวนตำรวจภูธรภาค 8 ซึ่งเริ่มรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเครือข่ายการค้ำมนุษย์ในอดีตแล้ว และสามารถช่วยอำนวยความสะดวกให้กับการสืบสวนในปัจจุบันได้ ก็ติดต่อมาและยืนยันว่าพวกเขาจะไม่ให้ข้อมูลใดๆ แก่ทีมที่ผมทำงานอยู่
67. นี่เป็นเรื่องที่น่าทึ่งอีกเรื่องอันวุ่นมากแต่นี้เป็นเรื่องปกติในประเทศไทย

68. พวกเขา กำลังช่วยเหลือหรือปกป้องคนที่อยู่เหนือกว่า พ.ต.ต. D ████████ ในขณะนั้นทำงานอยู่ในทีมสอบสวนนำโดย พ.ต.อ.จักรทิพย์ ชัยจินดา ซึ่งเป็นคู่แข่งของ พ.ต.อ. ████████ ในการขึ้นเป็นผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
69. เป็นไปได้ว่าพวกเขาปฏิเสธที่จะให้ข้อมูลกับผมเพราะพวกเขาต้องการให้ พ.ต.อ.จักรทิพย์ ประสบความสำเร็จมากกว่าการสอบสวนที่ริเริ่มโดย พ.ต.อ. ████████ หรืออาจเป็นเพราะพวกเขามีส่วนเกี่ยวข้องกับการลักลอบขนส่งและไม่อยากให้เรื่องนี้แพร่พราย
70. ผมไม่สามารถหาความช่วยเหลือจากภาค 8 ได้ ดังนั้น ผมจึงทำการสอบสวนด้วยตนเอง และพบว่าพยานหลักของคดีนี้ นางสาว ████████ กำลังพักอาศัยอยู่ในมาเลเซีย
71. ทีมสืบสวนของผมประสานงานกับผู้ติดต่อที่เกี่ยวข้องจนกระทั่งเราสามารถระบุตำแหน่งและเข้าพบนางสาว ████████ เพื่อ[ขอให้เธอ]ให้การกับตำรวจ นางสาว ████████ ให้ข้อมูลครอบคลุมในเชิงลึกเกี่ยวกับเครือข่ายการค้ามนุษย์ที่ปฏิบัติการในประเทศไทยและเปิดเผยว่าเครือข่ายมีผู้เกี่ยวข้องกว้างขวางอยู่ในหลายจังหวัด ได้แก่ จ.ระนอง ต.ปาดังเบซาร์ อ.สะเตา จ.สงขลา และ จ.สตูล
72. ข้อมูลที่ให้โดยนางสาว ████████ ระบุว่าเครือข่ายดังกล่าวปฏิบัติการโดยเริ่มจากเอเยนต์ในมาเลเซียติดต่อเอเยนต์ในพม่าและบังกลาเทศเพื่อส่งชาวโรฮิงญาจากพม่าและบังกลาเทศผ่านประเทศไทยโดยใช้เรือประมงที่ได้รับการปรับแต่งเพื่อให้สามารถรับคนได้มากขึ้น
73. เรือเหล่านี้เข้ามาในประเทศไทยผ่าน จ.ระนอง พังงา และสตูล
74. ผู้ที่เกี่ยวข้องในเครือข่ายลักลอบ ได้แก่ นักธุรกิจที่เป็นเจ้าของเรือประมงที่ได้รับการปรับแต่งพิเศษเพื่อให้สามารถรับคนขึ้นมาได้เป็นจำนวนมาก ทหาร เจ้าหน้าที่ตำรวจ นักการเมืองท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของรัฐบาล และผู้ลักลอบที่ควบคุมเรือ จัดเตรียมรถปิ๊กอัพ ฝ้าย้ายพักแรมในป่า และส่งอาหารรวมถึงเสบียงอื่นๆ
75. ในขณะนั้นผมเป็นผู้บริหารทีมเจ้าหน้าที่ตำรวจ 80 รายที่กำลังรวบรวมข้อมูล และดังนั้นจึงเป็นความรับผิดชอบของผมในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดและตัดสินใจว่าอะไรเกี่ยวข้อง เราจะทำการจับกุมใครและหลักฐานใดที่จำเป็นต้องแสดงต่อศาล
76. มีการออกหมายจับทั้งหมด 153 ครั้งจากการสอบสวน
77. เราต้องขึ้นศาลกว่า 20 ครั้งเพื่อออกหมายจับและผมต้องขึ้นศาลด้วยตัวเอง 10 ครั้งจากจำนวนนี้เมื่อหมายจับเกี่ยวข้องกับบุคคลระดับสูง
78. ภายในไม่กี่วันหลังการเข้าร่วมทีมสอบสวนของผม มีการออกหมายจับที่เกี่ยวข้องกับบรรจง ปอง พล นายกเทศมนตรีเมืองปาดังเบซาร์ซึ่งเป็นสมาชิกคนสำคัญของเครือข่ายลักลอบค้ามนุษย์
79. กลุ่มนักธุรกิจที่ร่ำรวยใน จ.ระนอง [ได้แก่] สุวรรณ แสงทอง, ปิยวัฒน์ พงษ์ไทย หรือโกหยง, วราคม โมฬี หรือโกเนิน

80. [นอกจากนี้ ยังมี] ปัจจุบัน อังโชติพันธ์ หรือโกโต้ อดีตนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ซึ่งเป็นนักธุรกิจร่ำรวยและมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่รัฐบาลหลายคน และยังมี ความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับอดีต ส.ส.ในรัฐสภา พรรค [REDACTED] อีกด้วย
81. วันที่ 31 พ.ค. ผมไปที่ศาลจังหวัดนาทวี เพื่อขอหมายจับกุม พล.ท.มนัส คงแป้น [เอกสารนี้ระบุว่า เป็น พล.อ. ตลอดทั้งเอกสาร จึงแก้ไขให้ถูกต้องในฉบับภาษาไทย] ผู้เชี่ยวชาญอาวุโสของ กองทัพบก ซึ่งรับผิดชอบเกี่ยวกับประเด็นความมั่นคงในภาคใต้
82. (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ซึ่งมีอำนาจในประเทศไทยและ บริหารงานโดยกองทัพ มีสถานะเทียบเท่ากับกระทรวงความมั่นคงมาตุภูมิของสหรัฐอเมริกา หน่วยงานนี้อยู่ภายใต้อำนาจของสำนักนายกรัฐมนตรี)
83. ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของผมเป็นผู้ลงนามหมายจับสำหรับผู้ต้องสงสัยคนอื่นๆ
84. แต่ผมต้องลงนามหมายจับของ พล.ท.มนัส ด้วยตนเอง เพราะไม่มีใครอยากลงนามหมายจับของ คนระดับสูงและมีเส้นสายมากอย่างเขา
85. และผมยังต้องเป็นคนไปขึ้นศาลเพื่อโน้มน้าวให้ผู้พิพากษาออกหมายจับด้วย
86. ผมต้องไปขึ้นศาลถึง 2 ครั้งเพื่อรับหมายจับ พล.ท.มนัส เนื่องจากนี่เป็นครั้งแรกที่ศาลเคยออก หมายจับบุคคลระดับสูงและยังคงปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเช่นนี้
87. และแม้ว่าผมจะมีหลักฐานเยอะแต่แรกแล้ว แต่ศาลก็ยังต้องการหลักฐานเพิ่มอีกก่อนออก หมายจับ
88. ศาลอนุมัติหมายจับโดยอาศัยสลิปโอนเงินธนาคารที่ค้นพบระหว่างตรวจค้นบ้านของผู้ที่ถูก กล่าวหาว่าเป็นผู้ลักลอบ ซึ่ง [การตรวจค้น] เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 13 พ.ค. 2558 โดยทีมที่นำโดย พ.ต.ท.A [REDACTED] รองผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 8
89. ผมเป็นผู้สั่งการการตรวจค้นครั้งนี้ในฐานะส่วนหนึ่งของการสืบสวนสอบสวนร่วม อย่างไรก็ตาม เอกสารเหล่านี้ไม่ได้ถูกส่งให้กับทีม[สอบสวน]การลักลอบค้ำมนุษย์ของผมหลังการตรวจค้น
90. และผมเพิ่งรับรู้เกี่ยวกับข้อมูลนี้หลังมีรายงานในสื่อเกี่ยวกับการยึดหลักฐานทางการเงิน
91. หลังจากอ่านรายงานเหล่านี้ ผมได้ส่งหนังสือถึง พล.ต.อ.D [REDACTED] ผู้บัญชาการกองสอบสวน ตำรวจภูธรภาค 8 เพื่อขอให้ทีมของเขาส่งหลักฐานการค้ำมนุษย์ให้กับทีมสอบสวนของเรา
92. พ.ต.ท.A [REDACTED] ส่งหลักฐานนี้ให้กับเราด้วยความลังเลอย่างมาก และต่อมาเขาแจ้งกับเราว่า รายงานการตรวจค้นที่พิก
93. และรายการของสิ่งที่ทำการยึดถูกส่งโดยตรงให้กับ พล.ต.อ.จักรทิพย์ ชัยจินดา รองผู้บัญชาการ ตำรวจแห่งชาติในขณะนั้น และเขาสั่งทีมสอบสวนภาค 8 ว่าไม่ให้ส่งหลักฐานให้กับทีมสอบสวน การลักลอบค้ำมนุษย์

94. หลักฐานดังกล่าวรวมถึงสลิปโอนเงินธนาคารจากผู้ต้องหาถูกลอบค้ำมนุษย์ส่งถึง พล.ท.มนัส เป็นจำนวนเงินกว่า 14 ล้านบาท
95. หากสื่อไม่ได้รายงานเกี่ยวกับการยึดหลักฐานทางการเงิน ทีมสอบสวนคงไม่สามารถเอาหลักฐานมาได้ และหลักฐานคงถูกทำลายไปแล้ว
96. อย่างไรก็ตาม ผมกลับสามารถขอให้ศาลออกหมายจับ พล.ท.มนัส ได้สำเร็จ
97. หลังจากผมได้รับหมายจับสำหรับ พล.ท.มนัส เรียบร้อยแล้ว ผมก็ได้รับการติดต่อจาก พ.ต.ท. ████████ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เป็นผู้ติดตามและรับใช้ พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีกระทรวงกลาโหม ผู้เป็นบุคคลสำคัญที่รับผิดชอบนโยบายต่อต้านการค้ามนุษย์ของรัฐบาลชุดปัจจุบัน
98. พ.ต.ท. ████████ แจ้งว่า พล.อ.ประวิตร อยากรู้ว่า พล.ท.มนัส จะได้รับการประกันตัวหรือไม่เมื่อเขามอบตัวกับเจ้าหน้าที่
99. พ.ต.ท. ████████ แสดงออก[พูด]ว่า พล.อ.ประวิตรอยากให้ พล.ท.มนัส ได้รับการประกันตัวหากยอมมอบตัว
100. ผมอธิบายกับ พ.ต.ท. ว่าคดีลักลอบค้ำมนุษย์เป็นคดีสำคัญต่อผลประโยชน์ของสาธารณะ ผู้ต้องสงสัยอีกประมาณ 60 คนที่ถูกจับกุมในช่วงเดียวกัน ไม่มีใครได้รับการประกันตัวเลยหลังมีการยื่นคำร้องต่อทีมสอบสวนและศาล
101. คดีนี้เป็นอาชญากรรมร้ายแรงและเป็นผลประโยชน์ของสาธารณะ ผู้สอบสวนไม่สามารถอนุมัติการปล่อยตัวชั่วคราวให้ผู้ต้องสงสัยได้
102. เพราะมันอาจสร้างความเสียหายต่อการสอบสวนที่ยังดำเนินอยู่และผลประโยชน์สาธารณะของชาติ
103. วันที่ 3 มิ.ย. พล.ท.มนัส ขอมอบตัวกับ พล.ต.อ.สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติในขณะนั้น
104. อย่างไรก็ตาม แม้เขาจะเป็นผู้ต้องสงสัยของคดีอาชญากรรมร้ายแรงเช่นนั้น พล.ท.มนัส กลับได้รับการปรนนิบัติด้วยความเคารพเป็นอย่างสูงจากเจ้าหน้าที่ตำรวจอาวุโส
105. ปกติแล้วจะต้องมีการตรวจค้นบ้านเมื่อผู้ต้องสงสัยถูกจับกุม แต่ไม่มีใครตรวจค้นบ้านของเขาเลย
106. เขาได้รับการจัดหาเที่ยวบินที่ดำเนินการโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติจากกรุงเทพมหานครมายังสถานีตำรวจภูธรหาดใหญ่ มีเจ้าหน้าที่ทหารติดตามเขามาเพื่อประสานงานกับตำรวจคอยอำนวยความสะดวกเมื่อเขาต้องการ
107. พล.ท.มนัส รู้สึกไม่พอใจอย่างมากเมื่อเขาทราบว่าเขาจะไม่ได้รับการประกันตัว

108. เขาบอกว่า พล.ต.อ.สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติในขณะนั้น เคยอนุญาตให้เขาได้รับการปล่อยตัวแล้ว
109. และรู้สึกโกรธที่ผู้ใต้บังคับบัญชาของเขาไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเขา
110. อย่างไรก็ตาม สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นหน่วยงานเพียงแห่งเดียวที่มีอำนาจในการอนุมัติประกันตัวในคดีประเภทนี้ได้ ไม่ใช่ผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
111. ในวันนั้น พล.ท.มนัส ชมชู่พนักงานสอบสวนว่าเขาจะแหกคุกออกมาทำร้ายเจ้าพนักงานสอบสวนทุกคน วันต่อมาเขาเดินทางไปศาลเพื่อขอประกันตัว ศาลปฏิเสธคำร้องของเขา ปัจจุบัน เขาก็ยังอยู่ในคุก
112. พล.ท.มนัส มีความเชื่อมโยงกับเจ้าหน้าที่ระดับสูงหลายคน
113. ขณะที่เขาถูกสอบปากคำโดยเจ้าหน้าที่สอบสวนของตำรวจ เขาพูดคุยทางโทรศัพท์กับ พล.ต.ท. T ████████ ผู้บัญชาการสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ซึ่งมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับ ████████ พล.ต.ท. ████████ เป็นเพื่อนร่วมชั้นของ พล.ท.มนัส ขณะที่เขาเรียนอยู่ที่โรงเรียนเตรียมทหาร
114. พล.ต.ท. T ████████ ขณะนี้ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 8 ตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค. 2558 และเข้าร่วมแผนการเพื่อย้ายผมออกจากภาค 8 พล.ท.มนัสพูดคุยกับ พล.ต.อ. T ████████ ว่าควรทำอย่างไรในการรับมือกับการสอบสวนและทำอย่างไรเพื่อให้เขาสามารถประกันตัวออกมาได้
115. แม้แต่ในขณะที่เขาถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำนาทวี พล.ท.มนัส ก็ได้รับการปรนนิบัติต่างจากคนอื่นๆ เพราะตำแหน่งระดับสูงและเส้นสายของเขา
116. เขาได้รับอนุญาตให้เดินเหินอย่างอิสระในอาคารและเดินไปมาได้อย่างอิสระเมื่อตำรวจนำพยานปากสำคัญอย่างนาง ████████ เข้ามาในเรือนจำเพื่อระบุตัวผู้ต้องสงสัย
117. เนื่องจากเขาสามารถเดินไปมาได้อย่างอิสระ เขาจึงข่มขู่เธอในห้องพยาน สิ่งนี้สามารถทำให้เธอยุติความร่วมมือได้ แต่แทนที่จะเป็นอย่างนั้น เธอกลับแจ้งความการข่มขู่พยานของ พล.ท.มนัส และศาลก็อนุมัติหมายจับในคดีนี้
118. นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 10 มิ.ย. 2558 มารดาของนาง ████████ ซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศไทยยังถูกข่มขู่โดยกลุ่มคนที่มีความเชื่อมโยงกับเครือข่ายลักลอบค้ามนุษย์ใน ต.ปาดังเบซาร์
119. มารดาถูกสั่งให้เตือนนาง ████████ ว่าอย่าให้การในคดีลักลอบค้ามนุษย์
120. มารดาเข้าแจ้งความกับตำรวจเช่นกัน ศาลจังหวัดนาทวีอนุมัติหมายจับบุคคล 3 คนที่ต้องสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับการข่มขู่พยานดังกล่าว
121. ระหว่างที่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของผมไปสอบปากคำผู้ต้องสงสัยที่เรือนจำนาทวี
122. พวกเขาได้พบกับ พล.ท.มนัส ซึ่งขอให้เพื่อนร่วมงานของผมส่งต่อข้อความมาให้ผมว่า

123. "ผมไม่ใช่ตะเกียงที่ไม่มีน้ำมัน ผมยังมีเพื่อนอีกเยอะ ผมจะสู้จนถึงที่สุด คุณควรระวังตัวให้มากๆ"
124. เพื่อนร่วมทีมของผมนำข้อความมาให้กับผม และเตือนให้ผมระวังตัวโดยเฉพาะเวลาเดินทาง
125. พวกเขากลัวว่าผมอาจถูกโจมตีหรือทำร้าย
126. พวกเขาแนะนำให้ผมเปลี่ยนรถที่ผมใช้บ่อย แต่ผมตอบว่าผมเปลี่ยนรถไม่ได้เพราะผมมีรถส่วนตัวแค่คันเดียว
127. ผมยังได้รับคำเตือนอื่นๆ เกี่ยวกับความปลอดภัยของผมด้วย
128. เมื่อวันที่ 16 ก.ค. ผมได้รับโทรศัพท์จาก พล.ต. S [REDACTED] ผู้บัญชาการสำนักงานจเรทหาร ขณะที่ผมเข้าประชุมกับเจ้าหน้าที่อัยการสูงสุดเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักฐานที่ผมรวบรวมมา
129. เขาย้ำกับผมว่าผู้กำกับดูแล พล.ท.มนัส คือ พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีกระทรวงกลาโหม และ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
130. และเตือนผมว่าผมควรหยุดสิ่งที่ผมกำลังอยู่ และเตือนผมว่าชีวิตของผมอยู่ในอันตราย
131. ผมพยายามบอกกับเขาว่าการสอบสวนของผมเป็นส่วนหนึ่งของวาระแห่งชาติ
132. และผมกำลังทำสิ่งที่ผมถูกสั่งให้ทำ แต่เขาบอกผมว่าผมต้องหยุด
133. ผมรู้สึกกลัวหลังจากการสนทนาดังกล่าว พล.ต. S [REDACTED] [เป็นส่วนหนึ่ง]ของกองทัพและมันจะเป็นผลประโยชน์ของเขาเพื่อตัวเขาเองและคนอื่นๆ ถ้าผมหยุดการสอบสวนของผม
134. ผมไม่รู้สึกว่านี่เป็นการเตือนอย่างเป็นทางการ
135. และอีกครั้งเมื่อวันที่ 6 ส.ค. หลังการนำเสนอเกี่ยวกับความคืบหน้าของการดำเนินคดีลักลอบค้ามนุษย์ให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ 200 คน และผู้เชี่ยวชาญประเด็นการลักลอบค้ามนุษย์จากสหรัฐอเมริกา พล.ต.ตรี K [REDACTED] รองผู้บัญชาการสำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ ซึ่งทำงานใกล้ชิดกับ พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี เดินทางมาเพื่อพูดคุยกับผม
136. เขาบอกผมว่ากองทัพไม่พอใจอย่างมากที่ผมจับกุม พล.ท.มนัส คงแป้น และบอก ว่า พล.ต.อ. [REDACTED] จะไม่ได้สิ่งที่เขาต้องการหากกองทัพไม่พอใจ
137. ทีมสอบสวนและผมดำเนินการสอบสวนคดีลักลอบค้าโรฮิงญาต่อ และแจ้งข้อกล่าวหาต่อผู้ต้องสงสัยอีกหลายคนในคดีฟอกเงินในช่วงปลายเดือน ส.ค. 2558
138. หลังจากเราตรวจสอบการโอนเงินของผู้ถูกกล่าวหาในคดีค้ามนุษย์ เราพบว่าการโอนเงินเชื่อมโยงกับเจ้าหน้าที่กองทัพประมาณ 2-3 คน
139. ถึงจุดนี้หัวหน้างานของผม พล.ต.อ. [REDACTED] รู้เมื่อวันที่ 14 ส.ค. 2558 แล้วว่า พล.ต.อ.จักร ทิพย์ ชัยจินดา ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติแทนที่เขา และเขากำลังพยายามเจรจาทันทีตำแหน่งอื่นๆ กับรัฐบาลอยู่
140. เขาบอกให้ผมไม่ต้องขอหมายจับเพิ่มแล้วโดยเฉพาะกับทหาร

141. อย่างไรก็ดีตาม ทีมสอบสวนของผมตัดสินใจรักษาความเป็นอิสระและความเป็นกลางของการสอบสวนต่อไป
142. และยังคงพยายามขอหมายจับเพิ่มเติมจากหลักฐานที่เรามี
143. วันที่ 27 ส.ค. ที่ศาลจังหวัดนาทวี เราขอหมายจับเจ้าหน้าที่ทหาร 3 ราย เจ้าหน้าที่ทหารเรือ 1 ราย และผู้ต้องสงสัยคนอื่นๆ อีก 45 ราย ชื่อของเจ้าหน้าที่ทหารที่ศาลอนุมัติหมายจับ มีดังนี้
144. พ.อ.ณัฐสิทธิ์ มากสุวรรณ รองหัวหน้ากองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรจังหวัดสตูล (กอ.รมน.), (เฉพาะการลักลอบค้ามนุษย์เท่านั้น)
145. ร.อ.วิสูตร บุณนาค เจ้าหน้าที่กองทัพบกในสังกัด กอ.รมน. จังหวัดชุมพร (ลักลอบค้ามนุษย์และฟอกเงิน)
146. ร.อ.สันทัต เพชรน้อย เจ้าหน้าที่กองทัพบกในสังกัด กอ.รมน. ชุมพร (ลักลอบค้ามนุษย์และฟอกเงิน)
147. น.ท.กัมปนาท สังข์ทองจีน กองทัพอากาศ 3 (ลักลอบค้ามนุษย์และฟอกเงิน)
148. หลังหมายจับได้รับการอนุมัติแล้ว เรายรายงานต่อ พล.ต.อ. ████████ หัวหน้างานของเรา แต่เขารู้สึกตกใจและหว่นวิตกมาก
149. เขากล่าวตำหนิผมและสั่งให้ผมพยายามยกเลิกหมายจับที่ออกมาโดยศาล
150. ในการทำเช่นนั้นผมจะต้องแถลงต่อศาลว่าทำไมเราถึงต้องการยกเลิกหมายจับและผมไม่สามารถทำเช่นนั้นด้วยความสุจริตใจได้ หลังจากที่เราแสดงหลักฐานต่อศาลไปแล้วว่าทำไมเราจึงจำเป็นต้องออกหมายจับ
151. ดังนั้น พล.ต.อ. ที่สั่งให้ทีมสอบสวนไม่ให้เปิดเผยหมายจับเจ้าหน้าที่ทหารเพิ่มเติมกับสื่ออีก
152. นี่ชี้ให้เห็นว่าหัวหน้างานของผมตกอยู่ภายใต้แรงกดดันอย่างรุนแรงจากกองทัพ
153. ทีมสอบสวนของผมสามารถปกปิดหมายจับเหล่านี้ออกจากความตระหนักรู้ของสาธารณะชนได้เกือบเดือน
154. อย่างไรก็ดีตาม เราได้ส่งจดหมายไปยังหน่วยกองทัพต่างๆ ซึ่งกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ทหารเหล่านี้เพื่อขอให้กองทัพส่งตัวเจ้าหน้าที่มาสอบปากคำโดยเจ้าพนักงานสอบสวนของตำรวจ ซึ่งทำให้เกิดความโกรธครั้งใหม่ในกองทัพ
155. ในช่วงปลายเดือนกันยายน ร.อ.วิสูตร บุณนาค ยอมมอบตัวกับทีมสอบสวนของเรา
156. เขาบอกกับทีมสอบสวนของเราว่าเขาถูกข่มขู่โดยกลุ่มเพื่อน พล.ท.มนัส
157. พวกเขาแจ้ง ร.อ.วิสูตรไม่ให้มอบตัวกับตำรวจ
158. อย่างไรก็ดีตาม ร.อ.วิสูตร กล่าวว่าผู้ลักลอบค้ามนุษย์อาจฆ่าเขาเพื่อป้องกันไม่ให้เขาเปิดเผยข้อมูลบางอย่าง เขาจึงรู้สึกว่าเขาอาจปลอดภัยกว่าในความดูแลของตำรวจ

159. ในช่วงนี้ เมื่อปลายเดือน ก.ย. 2558 [REDACTED] ได้รับการบอกเล่าจากผู้บัญชาการตำรวจภูธร จ.ภูเก็ต พล.ต.ต. [REDACTED] ว่าเขาได้ยินจากเพื่อนเจ้าหน้าที่ทหารของเขา ซึ่งกำลังทำงานอยู่ใกล้ชิดกับนายกรัฐมนตรี พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา
160. ว่า พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ไม่พอใจผมเป็นอย่างมาก
161. เขาบ่งชี้ว่านายกรัฐมนตรีอาจดำเนินการบางอย่างเพื่อหยุดไม่ให้ผมทำงานต่อ
162. พล.อ. [REDACTED] อยู่บนเที่ยวบินเดียวกับ [REDACTED] จากกรุงเทพฯ ไปยังภูเก็ต และเขาให้ข้อมูลนี้กับ [REDACTED] เพื่อเตือนอย่างเป็นทางการ
163. เขาบอกว่าเขาอยากช่วยสนับสนุนเรา แต่เขาไม่มีความสามารถในการกระทำที่ว่านี้
164. นับแต่นั้นเขายังถูกย้ายจากภูเก็ตไปประจำการที่ จ.ราชบุรีในภาคกลางของไทยอีกด้วย
165. ผมรู้สึกกลัวอย่างมากเมื่อผมได้ยินข่าวนี้จาก [REDACTED] ที่ผ่านมา
166. ผมทำงานอย่างหนักและการปราบปรามการมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของวาระแห่งชาติ
167. นายกรัฐมนตรีเคยประกาศหลายครั้งในสื่อเกี่ยวกับความสำคัญของงานนี้และความจำเป็นในการจับกุมใครก็ตามที่เกี่ยวข้อง
168. ผมรู้สึกผิดหวังที่เขาไม่จริงใจในสิ่งที่เขาพูดและผมรู้สึกถูกหักหลัง
169. ผมรู้สึกกลัวด้วย
170. ผมเคยสืบสวนและจับกุมคนมีอำนาจอย่างมาก และตอนนี้ผมพบว่านายกรัฐมนตรีไม่สนับสนุนทีมของผมและตัวผม
171. เขาเป็นผู้มีอำนาจมากที่สุดในประเทศนี้ ดังนั้น เขาจึงสามารถทำอะไรกับผมก็ได้ตามที่เขาต้องการหากเขาไม่พอใจผม
172. ทีมสอบสวนของเราถูกบังคับให้มาถึงจุดจบในช่วงปลายเดือน ก.ย. 2558 แม้ว่าจะมีงานอีกมากยังไม่เสร็จ เพราะเราไม่ได้รับการสนับสนุนทางการเงินและการเมืองมากกว่านี้
173. หัวหน้างานของเรา พล.อ. [REDACTED] ได้รับแต่งตั้งให้เป็นปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยประกาศตำแหน่งเมื่อวันที่ 1 ต.ค. 2558
174. ยังไม่มีใครได้รับแต่งตั้งมาแทนเขา และเรารู้สึกกังวลว่าหากใครได้รับแต่งตั้งขึ้นมาแทนเขา บุคคลดังกล่าวอาจเข้ามายุ่งกับเอกสารและหลักฐานที่เราเตรียมไว้ เพื่อช่วยเหลือผู้ต้องสงสัยให้หลบหนีจากการดำเนินคดี
175. เราไม่มีงบประมาณแยกเฉพาะสำหรับหน่วยเฉพาะกิจ ดังนั้น เจ้าหน้าที่ที่เคยทำงานให้กับหน่วยเฉพาะกิจจึงถูกบังคับให้กลับไปปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ
176. เนื่องจากท้องที่ปกติไม่ต้องการสนับสนุนงานพวกเขาในการปราบปรามการค้ำมนุษย์อีกแล้ว
177. หลายๆ คนยุติการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเฉพาะกิจตั้งแต่สิงหาคม เมื่อ พล.ต.อ. [REDACTED] ไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

178. ดังนั้น เมื่อวันที่ 29 ก.ย. 2558 ทีมสอบสวนและผมจึงสรุปคดีลักลอบค้ามนุษย์โรฮิงญาและส่งเรื่องให้กับสำนักงานอัยการสูงสุด
179. มีแฟ้มทั้งหมด 699 แฟ้ม และกระดาษทั้งหมด 217,300 หน้า
180. คดีนี้เกี่ยวพันกับผู้กระทำผิดที่ถูกกล่าวหามากกว่า 155 คน (ผู้กระทำผิดที่ถูกกล่าวหา 2 คน เสียชีวิตก่อนที่จะมีการอนุมัติหมายจับ)
181. ผู้ต้องสงสัย 91 คนถูกจับกุมหรือควบคุมตัว และอีก 62 คนยังคงลายนวล รวมถึง เจ้าหน้าที่ทหาร 2 คน และเจ้าหน้าที่ทหารเรือ 1 คน
182. แม้การสอบสวนจะจบลงแล้ว แต่ยังมีงานต้องทำอีกมาก
183. ยังมีคนที่ควรถูกจับอีกมาก หากการสอบสวนสามารถดำเนินต่อไปได้
184. รวมถึง พล.ต.อ.จักรทิพย์ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติคนปัจจุบัน ซึ่งขัดขวางกระบวนการยุติธรรมและทำให้ระบบยุติธรรมเสื่อมเสียตั้งแต่เริ่มต้นด้วย
185. แม้ผมจะถูกยับยั้งไม่ให้ทำการจับกุมเพิ่มอีกด้วยการยุบหน่วยเฉพาะกิจ แต่เรายังคงต้องดำเนินคดีกับผู้ที่เกี่ยวข้องและผมยังคงพบกับสำนักงานอัยการสูงสุดและไปศาลอาญากรุงเทพจนกระทั่งผมถูกบังคับให้ต้องออกจากประเทศด้วยความกลัวต่อ[ความปลอดภัยของ]ชีวิตเมื่อ พ.ย. 2558
186. ผมคงจะยังคงรวบรวมหลักฐานและทำงานร่วมกับสำนักงานอัยการสูงสุดต่อไปให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ หากผมได้รับอนุญาตให้ทำงานต่อไปในภาค 8 และไม่ถูกบังคับให้ต้องออกจากประเทศ
187. แต่ตอนนี้ไม่มีเงินสำหรับหน่วยเฉพาะกิจแล้ว เจ้าหน้าที่ที่ทำงานให้กับหน่วยเฉพาะกิจก็กลับไปยังท้องที่ของตัวเองแล้ว และมีแต่ตำรวจท้องถิ่นในพื้นที่เท่านั้นที่ยังคงต้องให้ความร่วมมือกับศาล ดังนั้นยังไม่มี การจับกุม ไม่มีการออกหมาย และไม่มีการสืบสวนเพิ่มเติมอีก

การคุกคามและแรงกดดันอย่างต่อเนื่อง หลังการสอบสวนและการถูกบังคับให้เกษียณอายุจากกองกำลังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

188. แม้การสอบสวนจะยุติลงแล้ว แต่ยังคงมีความโกรธและความไม่เป็นมิตรต่อเราจากกองทัพเนื่องจากการจับกุมที่เราดำเนินการ
189. เมื่อวันที่ 1 ต.ค. 2558 ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 9 คนใหม่ พล.ต.ท. [REDACTED] และเจ้าพนักงานสอบสวนในคดีลักลอบค้ามนุษย์ของภาค 9 เดินทางมาพบกับ พล.ท. V [REDACTED] ผู้บัญชาการกองทัพภาค 4

190. พล.ท. ████████ เป็นผู้รับผิดชอบกองกำลังความมั่นคงในภาคใต้และเนื่องจากกองทัพเป็นองค์กรที่มีอำนาจสูงสุด จึงเป็นธรรมเนียมที่ผู้บัญชาการตำรวจคนใหม่ต้องเดินทางไปพบเขาเพื่อแสดงความเคารพ
191. อย่างไรก็ตาม แทนที่จะได้รับการปฏิบัติด้วยความเคารพ พล.ท. V ████████ กลับเรียกร้องขอทราบทำไมทีมจากภาค 9 ถึงจับกุมเพื่อนของเขา พล.ท.มนัส และพวกเขากลัวได้อย่างไรถึงทำเช่นนั้น
192. มันไม่ใช่การข่มขู่อย่างเปิดเผย แต่ทำให้เห็นชัดเจนว่ากองทัพ ซึ่งมีอำนาจมากที่สุดในพื้นที่ ไม่พอใจกับงานที่เราทำ
193. เมื่อ 4 ต.ค. 2558 ผมเข้าร่วมพิธีต้อนรับเพื่อพบกับผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พล.ต.อ.จักรทิพย์ ชันจินดา ซึ่งได้รับการแต่งตั้งสู่ตำแหน่งดังกล่าวในเดือน ส.ค. 2558 แทนที่จะเป็น พล.ต.อ. ████████
194. หลังการกล่าวต้อนรับ พล.ต.อ. S ████████ เขาบอกกับผมว่ากองทัพรู้สึกไม่พอใจกับผมจากการติดตามขอหมายจับกองทัพ
195. และระบุว่าเขารู้สึกโกรธผมที่ทำให้ตำรวจดูไม่ดีต่อหน้ากองทัพ
196. เขาเป็นผู้บัญชาการตำรวจนครบาลในขณะนั้น
197. แต่ต่อมาได้รับการแต่งตั้งเป็นรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และมีแนวโน้มจะได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติต่อไป
198. เขามีความใกล้ชิดอย่างมากกับ พล.อ.ประวิตร รองนายกรัฐมนตรี
199. ผมเริ่มรู้สึกว่ามีการคุกคามต่อชีวิตของผมอย่างร้ายแรง เมื่อมีการออกคำสั่งโดยสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (สง.ก.ตร.) เมื่อวันที่ 21 ต.ค. 2558 เพื่อย้ายผมไปที่ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศชต.)
200. การประชุมครั้งนี้มี พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีกระทรวงกลาโหมเป็นประธานเนื่องจากเขาได้รับการมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี สง.ก.ตร. เป็นคณะกรรมการที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของตำรวจ รวมถึงการอนุมัติคำสั่งการย้ายและกฎระเบียบต่างๆ ของตำรวจ
201. ศชต. ตั้งอยู่ที่ยะลา จังหวัดชายแดนใต้ซึ่งยังคงมีความขัดแย้งทางอาวุธระหว่างกลุ่มก่อความไม่สงบและกองกำลังความมั่นคงมาตลอด 11 ปี และเป็นพื้นที่ซึ่งผู้ลักลอบค้ำมนุษย์ยังคงปฏิบัติการอยู่
202. จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่ที่เจ้าหน้าที่ทหารมีอำนาจและเครือข่ายผู้ลักลอบค้ำมนุษย์แข็งแกร่งและมีอิทธิพล

203. มีเจ้าหน้าที่ทหาร 2 คนและเจ้าหน้าที่ทหารเรือ 1 คนที่ เป็นผู้ต้องสงสัยในคดีนี้และยังคง ลอยนวล และความโกรธอย่างมากที่มีต่อผมและทีมของผมมาจากเจ้าหน้าที่ทหารระดับสูง นักการเมือง และนักธุรกิจที่มีอิทธิพลอื่นๆ เพราะสิ่งที่ผมเปิดโปง
204. การทำงานในพื้นที่ชายแดนภาคใต้จะทำให้ความเสี่ยงต่อชีวิตของผมเพิ่มสูงขึ้นอย่างมี นัยสำคัญ และผมรู้สึกกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยของผมในทันที
205. ตามกฎระเบียบของทางการ คำสั่งย้ายเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไปยังจังหวัดชายแดนภาคใต้ จะต้องอยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจ
206. ดังนั้น มันอาจเป็นการละเมิดกฎหมายในการส่งผมไปยังภาคใต้โดยผมไม่ยินยอม
207. ตรงกันข้าม เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้อาจได้รับผลประโยชน์จากผู้ลักลอบหรือผู้ที่ละเลยหน้าที่ของ ตนเองในการปราบปรามการค้ามนุษย์ กลับได้รับการเลื่อนตำแหน่งดีกว่า
208. ตัวอย่างเช่น ผู้บัญชาการของ จ.พังงา ที่การลักลอบค้าโรฮิงญาเพื่อองฟูได้รับการเลื่อน ตำแหน่งเป็นรองผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 8 รองผู้บัญชาการที่รับผิดชอบ ต.ปาดังเบซาร์ ซึ่งมิ การค้นพบหลุมฝังศพขนาดใหญ่ ได้รับการเลื่อนตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการ จ.สมุทรปราการ ซึ่งอยู่ ใกล้กรุงเทพฯ
209. ไม่มีเจ้าหน้าที่คนใดในทีมสอบสวนของผมได้รับการเลื่อนตำแหน่งเลย และผมกำลังถูกส่งไป อยู่ในพื้นที่ที่ชีวิตของผมอยู่ในความเสี่ยง
210. คำสั่งดังกล่าวมีผลต่อมาในวันที่ 30 ต.ค. 2558
211. ผมปฏิเสธว่าคำสั่งดังกล่าวยังไม่ถึงที่สุด และในวันที่ 28 ต.ค. ผมแจ้งกับผู้สื่อข่าวของ AFP และวางแผนจะลาออกจากกองกำลังหากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติไม่ทบทวนการจัดตั้งที่ ประจําการของผมไปยังพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
212. ไม่กี่วันต่อมา 2 พ.ย. 2558 เดลินิวส์รายงานว่า พล.ต.อ.จักรทิพย์ ผู้บัญชาการตำรวจ แห่งชาติกล่าวว่าคำสั่งส่งตัวผมนั้นดำเนินการโดย พล.ต.ท. [REDACTED] ผู้บัญชาการตำรวจภูธร ภาค 8 (ซึ่งเป็นเพื่อนของ พล.ท.มนัส คงแป้น และเป็นผู้ที่ พล.ท.มนัส โทรศัพท์คุยด้วยขณะที่ถูก สอบปากคำที่สถานีตำรวจ)
213. ผมขอให้ พล.ต.อ.จักรทิพย์ ชัยจินดา ทบทวนคำสั่งส่งตัวเพราะผมกลัวว่าชีวิตผมจะตกอยู่ ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยอย่างร้ายแรง แต่ พล.ต.อ.จักรทิพย์ ยืนยันว่าคำสั่งส่งตัวยังคงอยู่ และผมต้องปฏิบัติหน้าที่ตำแหน่งในจังหวัดชายแดนใต้
214. ผมพยายามขอความช่วยเหลือจากอดีตหัวหน้างานในคดีลักลอบค้ามนุษย์ พล.ต.อ. [REDACTED] ซึ่งถูกส่งตัวไปปฏิบัติหน้าที่เป็นปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

215. ผมขอให้เขาพูดกับ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา เกี่ยวกับการส่งตัวผม แต่ พล.ต.อ. ████████ บอกผมว่านายกรัฐมนตรียังคงคำสั่งเดิม และผมจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตำแหน่งใหม่ในจังหวัดชายแดนใต้
216. วันที่ 3 พ.ย. ผมอยู่ที่กรุงเทพฯ อีกครั้งเพื่อแจ้งข้อมูลโดยสรุปต่ออัยการของสำนักงานคดีค้ำมนุษย์ ซึ่งอยู่ภายใต้สำนักงานอัยการสูงสุดร่วมกับเจ้าหน้าที่สอบสวนจากทีมเดียวกัน
217. ขณะผมอยู่ที่นั่น ผมได้พบกับนาย ████████ ผู้เชี่ยวชาญจากสำนักงานเทคโนโลยีภายใต้กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) ซึ่งเคยทำงานอยู่ในทีมสอบสวนเดียวกัน
218. นาย ████████ เตือนผมว่าผมควรระวังตัวให้มากเพราะ พ.ต.ท. P ████████ ผู้อำนวยการใหญ่ กรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือ DSI ซึ่งทำงานใกล้ชิดกับรัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรม เขาฝากข้อความมาบอกแก่นายกรัฐมนตรี และ พล.อ. P ████████ รัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรมโกรธผมมาก เนื่องจากพวกเขาคิดว่าผมขอหมายจับเฉพาะเจ้าหน้าที่ทหาร แต่ไม่ออกหมายจับเจ้าหน้าที่ตำรวจ
219. ที่จริงแล้วมีเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ชื่อปรากฏอยู่ในหมายจับของคดีเดียวกันด้วย แต่สิ่งนี้กลับถูกมองข้ามโดยพวกเขา
220. พวกเขาบอกว่าผมควรให้ความร่วมมือและช่วยกองทัพ
221. การได้รับคำบอกเล่าอีกครั้งว่านายกรัฐมนตรีนองประเทศโกรธผมทำให้ผมกลัวว่าชีวิตจะตกอยู่ในอันตราย
222. ผมพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อไม่ให้ถูกส่งไปยังจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพราะผมรู้ว่าถ้าหากไปที่นั่นคนที่เกี่ยวข้องกับกรณีสืบสวนคดีมนุษย์จะฆ่าผม
223. เป็นที่ชัดเจนแล้วด้วยว่าไม่ใช่แค่ไม่มีใครในรัฐบาลปกป้องผมเท่านั้น แต่กลุ่มคนที่มีอำนาจที่สุดในประเทศยังเป็นคนที่โกรธผมด้วย
224. เป็นที่ประจักษ์ต่อผมแล้วว่าหนทางเดียวสำหรับผมคือการลาออกจากกองกำลังตำรวจ ผมส่งหนังสือลาออกในวันที่ 5 พ.ย. และมีผลวันที่ 6 ธ.ค. 2558

การเข้ามาเกี่ยวข้องของเชื้อพระวงศ์และความเสี่ยงภายใต้กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

225. วันที่ 10 พ.ย. ไม่กี่วันหลังการลาออกของผม ผมได้รับการติดต่อจาก พล.ต.ท. T ████████ ผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ที่โทรหาผมทางโทรศัพท์และบอกผมว่าข่าวการลาออกของผมได้ยินไปถึงสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
226. พระองค์ทรงรู้สึกสงสารในสถานการณ์ของผมและไม่อยากให้ผมลาออก
227. ...
228. ผมได้รับการบอกให้ติดต่อกับ พล.อ.อ. Ch ████████
229. ซึ่งแจ้งผมว่าเขาดีใจมากที่ได้ผมเข้าร่วมทีมของเขา เพราะเขาศึกษาประวัติของผมมาก่อนแล้ว

230. จากนั้นเขาบอกผมเกี่ยวกับการพูดคุยระหว่างเขากับสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารว่าคำสั่งส่งตัวผมไปทำงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความหมายอย่างไรในทางปฏิบัติ
231. พล.อ.อ.Ch [REDACTED] บอกผมว่าเขาตอบสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารว่าคำสั่งดังกล่าวหมายถึงการส่งผมไปถูกฆ่า
232. เขาเป็นคนแรกที่พูดเรื่องนี้กับผมอย่างตรงไปตรงมา
233. ผมคิดเรื่องนี้อยู่แล้ว แต่การได้ยินเรื่องนี้จากสมาชิกของทหารราชองครักษ์ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ซึ่งเป็นพลเอกในกองทัพด้วยเป็นการยืนยันความเสียดังกล่าวต่อผม
234. ผมรู้สึกสับสนกับข้อเสนอดังกล่าวในขณะนั้น เพราะผมไม่เคยเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานให้กับสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารมาก่อน
235. ผมเคยทำงานให้กับสมาชิกเชื้อพระวงศ์คนอื่นๆ มาก่อน แต่ไม่ใช่กับสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
236. ผมรู้สึกลังเลที่จะรับข้อเสนอดังกล่าว
237. เรื่องที่เกี่ยวข้องกับ [REDACTED] ในประเทศไทย โดยเฉพาะ [REDACTED] เป็นเรื่องละเอียดอ่อนอย่างมาก และเป็นเรื่องยากและบ่อยครั้งอันตรายในการทำงานให้กับพวกเขา
238. อะไรก็ถูกตีความว่าเป็นการจับจ้วงหรือทำให้พวกเขาไม่พอใจได้ และนี่สามารถนำไปสู่การฟ้องคดีข้อหาตามกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพหรือทำให้บางคนจู่ๆ ก็หายตัวไปเฉยๆ ได้
239. มีคนหลายกลุ่มที่ทำงานอยู่ในสำนักพระราชวังและมีความขัดแย้งอย่างมากภายในกลุ่มเหล่านี้ ดังนั้น พวกเขาจึงอาจกล่าวหาใส่ร้ายคนอื่นอย่างผิดๆ ได้ และผมรู้สึกกังวลที่เหตุการณ์แบบนี้อาจเกิดขึ้นกับผม
240. พล.ต.อ.จุมพล มั่นหมาย เจ้าหน้าที่รัฐภายใต้สังกัดของกรมพระราชวัง ซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ยังสนิทกับผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติคนปัจจุบัน นั่นคือ จักรทิพย์ ซึ่งไม่ชอบผม
241. ต่อมาในวันนั้นผมได้รับโทรศัพท์จาก พล.อ.อ.S [REDACTED] เลขาธิการของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ซึ่งบอกกับผมให้เข้าหารือกับ พล.ต.อ.จักรทิพย์ ชัยจินดา ให้ถอนหนังสือลาออก ซึ่งผมจะจำเป็นต้องทำเพื่อทำงานกับสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
242. เมื่อผมเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว พล.ต.ท.R [REDACTED] ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติก็ปรากฏตัวด้วย

243. เขาบอกว่าตอนนี้ผมมี 2 ทางเลือก ผมจะปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งใหม่คือรองผู้บัญชาการกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง เพื่อรับผิดชอบคดีลักลอบค้ามนุษย์
244. หรือผมจะเลือกปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยภายใต้ฝ่ายราชของครุฑของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
245. ผมรู้สึกโล่งใจเพราะผมยังอยากเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่ และผมยังต้องการทำงานในคดีลักลอบค้ามนุษย์
246. ผมไม่อยากทำงานให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร แต่อยากทำงานที่ผมอยากทำและสามารถทำได้
247. หลังจากนั้น ผมได้พบกับ พล.อ.อ.S [REDACTED] ราชเลขาธิการของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และ พล.ต.อ.จุมพล มั่นหมาย เจ้าหน้าที่รัฐภายใต้สำนักพระราชวัง ซึ่งยืนยันทางเลือกทั้ง 2 ทางเลือกนี้กับผม
248. พล.ต.อ.จุมพล มั่นหมาย ต่อมาเสนอทางเลือกที่ 3 ให้กับผมอีกด้วย นั่นคือให้คงสถานะการลาออก
249. หลังจากผมได้พบกับ พล.อ.อ.S [REDACTED] และบอกกับเขาว่าผมอยากทำงานของผมเกี่ยวกับคดีลักลอบค้ามนุษย์ต่อไป
250. เขาเห็นด้วยอย่างไม่ขัดข้อง ณ ช่วงเวลานั้น และบอกว่าผมจะทำงานกับสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารในอนาคตก็ได้
251. วันที่ 12 พ.ย. ผมไปพบกับ พล.ต.อ.จักรทิพย์ ชัยจินดา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติที่ห้องทำงานของเขา
252. ขณะที่ผมรออยู่ มีเจ้าหน้าที่ตำรวจอาวุโสหลายคนในห้อง รวมถึง พล.ต.ท.T [REDACTED] พล.ต.ท.S [REDACTED] ซึ่งทั้งคู่เป็นผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และ พล.ต.ท. P [REDACTED] เจ้าหน้าที่ของสำนักงานจเรตำรวจ
253. เมื่อผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเข้ามาในที่ทำงาน เขาสั่งให้เจ้าหน้าที่นำบันทึกข้อความมาให้ผมเพื่อถอนหนังสือลาออก
254. แต่ผมไม่ได้เก็บสำเนาหนังสือดังกล่าวไว้
255. เนื่องจากเชื่อว่ามันทำขึ้นต่อหน้าเจ้าพนักงานหลายคนในห้อง
256. เมื่อผมเซ็นจดหมาย ผมรู้สึกโล่งใจและคิดว่าสถานการณ์อาจจะดีขึ้นแล้ว และผมจะได้ปฏิบัติงานในตำแหน่งใหม่ที่กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางในคดีลักลอบค้ามนุษย์
257. อย่างไรก็ตาม ต่อมาในคืนนั้น ผมได้รับโทรศัพท์จากผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติว่า พล.ต.อ.จักรทิพย์ ต้องการพบกับผมในวันถัดมาเกี่ยวกับเรื่องสำคัญ
258. เมื่อผมเข้าไปพูดคุย ผมรู้สึกประหลาดใจอย่างมาก

259. พล.ต.อ.จักรทิพย์ เดินเข้ามาและนั่งบนเก้าอี้ด้านเดียวกับผมแล้วบอกว่า "คุณกับผม เราไม่ได้มีอะไรไม่พอใจกันมาก่อนนะ แต่คุณต้องลาออกและอยู่เงียบๆ ไว้"
260. ผมรู้สึกตกใจกับคำสั่งของเขา
261. ผมสงสัยด้วยว่าเกิดอะไรขึ้นกับบันทึกข้อความที่เพิกถอนการลาออกของผมที่ผมเพิ่งเซ็นไป
262. พล.ต.อ.จักรทิพย์ โทรหา พล.ต.อ.จุมพล มั่นหมาย เจ้าหน้าที่ซึ่งรับใช้ใกล้ชิดกับสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และจากนั้นก็ส่งโทรศัพท์ให้กับผม
263. พล.ต.อ.จุมพล บอกว่าผมต้องลาออกและอยู่เงียบๆ ไว้ เหมือนกับที่ พล.ต.อ.จักรทิพย์ พูดทุกประการ
264. ผมได้รับการบอกให้โทรศัพท์หา พล.อ.อ. S ████████ แต่เมื่อผมโทรหาเขา เขากลับไม่รับสาย สุดท้ายผมจึงข้อความหาเขา และบอกเขาเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น
265. เลขาธิการของ ████████ ไม่รับสายหรือโทรกลับหาผมอีกต่อไป และผมไม่แน่ใจว่าพวกเขาจะเรื่องการอนุญาตให้ผมยังคงเป็นเจ้าหน้าที่สืบสวนอยู่ เพื่อให้ทำให้อุเหมือนเป็นการดูหมิ่นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารที่ไม่ยอมรับงานของพระองค์หรือมีอะไรอย่างอื่นที่พวกเขาพยายามทำอยู่หรือไม่
266. ผมรู้สึกว่ามีบางอย่างน่าสงสัยเกี่ยวกับสถานการณ์ทั้งหมดที่ทำให้พวกเขาเปลี่ยนใจอย่างรวดเร็ว
267. และผมรู้สึกกังวลว่ามันเป็นแผนในการกล่าวหาผมภายใต้กฎหมายพระบรมหิมนเดชานุภาพ
268. ผมตัดสินใจว่าการกระทำที่เหมาะสมที่สุดคงเป็นการออกจากกรุงเทพฯ โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ดังนั้นผมจึงบินกลับไปหาภรรยาที่ภูเก็ตในคืนนั้น
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**
CHULALONGKORN UNIVERSITY
- ออกจากประเทศไทยและเดินทางไปยังออสเตรเลีย**
269. เมื่อวันที่ 16 พ.ย. 2558 ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พล.ต.อ.จักรทิพย์ ชันจินดา ประกาศในโทรทัศน์ไทยว่าเขาอนุมัติการลาออกของผมแล้ว
270. นี่หมายความว่าเขาได้ทำลายคำเพิกถอนการลาออกของผมไปแล้ว แม้ผมจะเซ็นเอกสารนี้ต่อหน้าพยานหลายคนก็ตาม ซึ่งผิดกฎหมาย
271. นี่เป็นการยืนยันว่าเขามีอำนาจและแนวโน้มที่จะทำอะไรก็ได้ที่เขาต้องการทำ โดยไม่สนใจความจริงหรือกฎหมาย
272. ผมรู้สึกกลัวจริงๆ ว่าเกิดอะไรขึ้นกับผม
273. ผมรู้ว่าผมไม่สามารถเชื่อใจใครได้อีกแล้ว และผมไม่มีที่หนีให้ไปภายในประเทศแล้วผมจะปลอดภัย
274. ผมรู้ว่าผมอาจตกเป็นเป้าหมายของผู้เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์เพื่อปิดปากผม

275. และผมกังวลว่าตอนนี้อาจมีการพูดบางอย่างที่ไม่จริงเกี่ยวกับผมต่อสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารเกี่ยวกับเหตุผลที่ผมไม่รับข้อเสนองาน ซึ่งจะส่งผลให้ผมถูกฟ้องตามกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ
276. ผมรู้ว่าเมื่อช่วงต้นเดือน พ.ย. 2 คนที่เคยรับใช้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ถูกกล่าวหาในข้อหาละเมิดกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ และเสียชีวิตในการควบคุมตัวของกองทัพหลังจากถูกสอบสวน
277. ไม่มีใครสามารถปกป้องผมจากเรื่องนี้ได้
278. ██████████ ผมกลัวอย่างยิ่งว่าชีวิตผมจะตกอยู่ในความเสี่ยง หากผมอยู่ในประเทศไทยต่อไป
279. ผมรู้ว่าผมไม่สามารถกลับไปยังประเทศไทยได้ แต่เมื่อผมออกจากประเทศ ผมมีความคิดเพียงอย่างเดียวว่าต้องรักษาชีวิตของผมไว้ ผมไม่รู้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นในอนาคต ██████████
280. ██████████
281. ██████████
282. ██████████ ในออสเตรเลียเมื่อวันที่ 5 ธ.ค.
283. ██████████

ความกลัวที่ยังมีอยู่ในการเดินทางกลับประเทศไทย

284. ตั้งแต่ผมออกจากประเทศไทยมา ความเสี่ยงต่อชีวิตของผมยังไม่หายไป
285. มีการเผยแพร่ของสื่อเกี่ยวกับคดีของผมอย่างแพร่หลายทั้งในไทยและระหว่างประเทศ
286. ผมเป็นที่รู้จักเป็นอย่างดีในสื่อไทยเพราะความเกี่ยวข้องของผมกับคดีระดับสูงในประเทศ รวมถึงคดีลักลอบค้ามนุษย์คดีนี้ด้วย
287. มีการรายงานในสื่อเกี่ยวกับงานของผมเกี่ยวกับคดีนี้เกือบทุกวันเป็นเวลา 5 เดือนติดต่อกัน ตั้งแต่ พ.ค.- ก.ย. 2558 ขณะที่ผมกำลังดำเนินการสอบสวน
288. มีการนำเสนออย่างแพร่หลายในสื่อในเดือน พ.ย. เมื่อผมลาออกและเมื่อผมออกจากประเทศไทยไป
289. เมื่อผมมาถึงออสเตรเลีย ผมได้รับการติดต่อจากนักข่าว ██████████ ที่เคยทำงานเกี่ยวกับประเด็นการค้ามนุษย์ในประเทศไทย
290. นี่เป็นเรื่องสำคัญที่ทำให้ลายชีวิตของคนนับแสนคน และผมไม่อยากจะประเด็นนี้หายไปจากความคิดของประชาชน

291. รัฐบาลไทยกำลังพยายามบอกว่าตั้งแต่มีการสอบสวนมา แก๊งต่างๆ ถูกทำลายไปแล้ว และไม่
มีประเด็นการลักลอบค้ามนุษย์โรฮิงญาในประเทศไทยอีกแล้ว แต่นี่ไม่ใช่ความจริง และผมอยาก
ให้ประชาชนรู้ความจริง
292. นี่คือเหตุผลที่ผมออกมาพูดในสื่อเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น แต่นี่ก็ทำให้ผมตกเป็นเป้ามากขึ้น
จากเจ้าหน้าที่ในประเทศไทยหากผมกลับไป
293. รัฐบาลไทยยังออกแถลงการณ์ต่างๆ ในสื่อว่าผมไม่ได้ถูกข่มขู่ และผมเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่
แฉ และผมกำลังทำให้ชื่อเสียงของประเทศเราเสื่อมเสีย
294. มันถือเป็นความผิดร้ายแรงในการดูหมิ่นชื่อเสียงของประเทศเรา
295. และจากแถลงการณ์ที่รัฐบาลทำออกมา ผมเชื่อว่าผมอาจถูกฟ้องในข้อหาทำลายชื่อเสียงของ
ชาติและทำลายความมั่นคงของชาติ
296. นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันยังผ่านกฎหมายภายใต้มาตรา 44 ซึ่งให้อำนาจกับกองทัพในการ
จับกุมใครก็ตามที่พวกเขาเห็นว่าภัยต่อความมั่นคงหรือเสถียรภาพของชาติด้วย
297. ข้อกล่าวหาเหล่านี้เพิ่มความกลัวของผมว่าผมอาจถูกกล่าวหาภายใต้กฎหมายหมิ่นพระบรม
เดชานุภาพ หรืออาจถูกทำให้หายตัวไปได้อย่างง่ายดาย
298. ยิ่งกว่านั้น คดีลักลอบค้ามนุษย์ที่ผมเข้าไปเกี่ยวข้องด้วยอย่างกระตือรือร้นก็ยังคงดำเนินอยู่
299. เรื่องนี้เกี่ยวข้องไปถึง[เจ้าหน้าที่]ระดับสูงสุดของรัฐบาล และส่งผลกระทบต่อหลายคน
รวมถึงนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย และผู้บัญชาการตำรวจ
แห่งชาติ ดังนั้น พวกเขาจึงไม่อยากให้ผมตามเรื่องนี้ต่อหรือให้หลักฐาน
300. โดยแก่นแท้แล้ว ผมถูกบังคับให้ลาออกจากบทบาทของผมเพราะพวกเขาต้องการให้แน่ใจว่า
ผมจะไม่สามารถดำเนินการสอบสวนต่อไปได้ หรือกระทำการบนข้อมูลใดๆ ที่ผมทราบมา
301. หากผมอยู่ในประเทศไทย ผมคงยังคงให้หลักฐานต่างๆ ต่อไปในนามของสำนักงานอัยการ
สูงสุดเกี่ยวกับการสอบสวนที่ผมดำเนินการและสิ่งที่ผมเป็นประจักษ์พยานมาด้วยตัวเอง
302. คดีนี้สามารถดำเนินต่อไปได้โดยไม่ต้องมีผมอยู่ที่นั่น ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของทีมผมสามารถ
เป็นพยานแทนผมได้ แต่พวกเขาไม่รู้เกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นมากเท่ากับผม ดังนั้น คดีนี้จึงมีน้ำหนัก
มากกว่าเมื่อมีผมเป็นพยาน
303. รัฐบาลไทยออกแถลงการณ์กับสื่อว่าไม่มีการข่มขู่ผมจากการทำงานของผมแต่อย่างใด และ
ผมสามารถเดินทางกลับไทยได้อย่างปลอดภัย
304. นี่ไม่ใช่ความจริง ผมไล่เรียงให้เห็นแล้วข้างบนเกี่ยวกับการข่มขู่ผมและผมคงยังอยู่ในประเทศ
ไทยต่อไป หากผมไม่คิดว่ามีภัยคุกคามต่อชีวิตของผมอย่างร้ายแรงและฉับพลัน
305. มีรายงานหนึ่งที่รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ S [REDACTED] บอกว่าผมทำงานคดีนี้เพียงไม่ถึง
20 วัน และผมไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญ

306. เรื่องนี้ชัดเจนว่าไม่เป็นความจริง
307. ผมเป็นผู้นำการสืบสวนมาตลอด 5 เดือนตามที่เราได้รับอนุญาตให้สืบสวนและผมยังคงทำงานกับสำนักงานอัยการสูงสุดหลังจากนี้เพื่อดำเนินคดีกับคนที่เราทำการจับกุม
308. ความเห็นที่ปฏิเสธงานของผมและการคุกคามต่อตัวผมแสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ระดับสูงสุดของประเทศต้องการบิดเบือนความจริงเพื่อเป้าหมายของตนเอง และพวกเขาพร้อมทำอะไรก็ได้เพื่อทำลายความน่าเชื่อถือของผม
309. นี่แสดงให้เห็นว่าพวกเขาทำอะไรก็ได้ตามที่พวกเขาต้องการกับผมหากผมกลับไป จับผมหรือฆ่าผมก็ได้ เพราะพวกเขาไม่เคารพกฎหมายหรือความจริง
310. ผู้คนที่พยายามทำร้ายผมคือเจ้าหน้าที่ระดับสูงสุดของตำรวจ กองทัพ และรัฐบาลในประเทศไทย
311. พวกเขาแสดงให้เห็นแล้วว่าพวกเขาไม่ยอมรับความผิดของตนเองตามกฎหมายหรือกฎระเบียบของประเทศ
312. ถึงแม้ว่าผมเคยเป็นตำรวจมานานหลายสิบปีและรู้จักคนที่มีตำแหน่งระดับสูงจำนวนมาก ใครก็ตามที่อาจสนับสนุนการกระทำของผมจะต้องเอาชีวิตและหน้าที่การงานมาเสี่ยง
313. เพราะกลุ่มคนที่มีอำนาจมากที่สุดในประเทศคือกลุ่มเดียวกับที่เล็งผมเป็นเป้าหมาย
314. ผมไม่สามารถอาศัยอยู่ที่ไหนได้อย่างปลอดภัยในประเทศไทย
315. ผมทำให้ผู้มีอำนาจหลายคนโกรธเมื่อผมเปิดโปงการทุจริตในการลักลอบค้ามนุษย์ในประเทศไทย และทำการจับกุมคนของกองทัพ
316. คนเหล่านี้มีอำนาจและเส้นสายอยู่ทั่วประเทศ
317. และไม่มีที่ไหนที่ผมจะยังคงใช้ชีวิตได้อย่างปลอดภัยในประเทศไทย
318. ผมไม่มีสิทธิในการใช้ชีวิตอยู่ในประเทศอื่นเลย
319. แม้ผมจะมีวีซ่านักท่องเที่ยวไปยังสหรัฐอเมริกา แต่ผมไม่รู้เกี่ยวกับกระบวนการขอลี้ภัยจนกระทั่งผมเดินทางมายังออสเตรเลีย
320. เนื่องจากผมอยู่ที่ออสเตรเลียแล้วในขณะนั้น จึงเป็นเรื่องสมเหตุสมผลที่จะส่งใบสมัครที่นี่ และผมหวังว่าผมจะได้รับโอกาสให้อยู่ที่นี่ต่อไปอย่างปลอดภัย
321. คำให้การตามกฎหมายนี้ได้รับการเตรียมโดยความช่วยเหลือจากล่ามไทยที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนด และผมยืนยันว่าผมเข้าใจเนื้อหาของคำให้การนี้และเนื้อหาถูกต้อง

ผมทราบว่าบุคคลที่จิตใจพูดความเท็จในคำให้การตามกฎหมายมีความผิดตามมาตรา 11 ของ พ.ร.บ. คำให้การตามกฎหมาย พ.ศ.2502 และผมเชื่อว่าถ้าอยุ่ตกลงในคำให้การนี้ถูกต้องทุกประการ

ผู้ให้การ...[ลายมือชื่อ พล.ต.ต.ปวีณ พงศ์สิรินทร์]....

ให้การที่คอลลิ่งชุด

ในรัฐวิคตอเรีย

เมื่อวันที่ 13 ม.ค. 2559

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ค

สำนวนแปล คำให้การ (Statutory Declaration) โดยพรรคก้าวไกล

เครื่องจักรภาพแห่งออสเตรเลีย

คำให้การ

พ.ร.บ.คำให้การ 1959

ข้าพเจ้า ปวีณ พงศ์สิรินทร์ แห่ง ████████ ดำรงเกษียณ ขอเขียนคำให้การอย่างเป็นทางการภายใต้ พ.ร.บ.คำให้การ 1959:

ดังต่อไปนี้:

1. ผมอายุ 57 ปี มีสัญชาติไทย
2. เคยเป็นเจ้าหน้าที่สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) ตั้งแต่ปี 2525 จนกระทั่งได้ยื่นใบลาออกจากตำแหน่งซึ่งมีผลในวันที่ 6 ธันวาคม 2558
3. ผมอยู่ในอาชีพตำรวจนี้มาอย่างยาวนานและเจริญก้าวหน้าอย่างมาก ซึ่งในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ ผมได้รับใช้ชาติอย่างซื่อสัตย์และถูกต้องมาเสมอ
4. แต่ชีวิตของผมในตอนนี้อยู่ภายใต้ภัยคุกคามในประเทศไทยจากทั้งกลุ่มนักการเมือง ข้าราชการระดับสูงทั้งในหน่วยทหารและ สตช. ผู้ไม่พอใจกับการจับกุมที่ผมได้ดำเนินการและ ขบวนการทุจริตที่ผมเปิดโปงจากการสืบสวนสอบสวนของผมในปี 2558 เกี่ยวกับการค้ำหนุนอยู่ใน ประเทศไทย
5. ผมยังกลัวด้วยว่าตัวเองอาจจะโดนกล่าวหาเท็จภายใต้กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพในประเทศไทยจากสิ่งที่คุณเหมือนว่าจะเป็นการดูหมิ่นราชวงศ์ หรือ [อาจโดนดำเนินคดี] ภายใต้กฎหมายอื่นในไทยที่เปิดทางให้ผู้นำมีอำนาจทำการจับกุมใครก็ได้ที่ตัวเองเห็นว่าเป็นภัยความมั่นคงของชาติ
6. เครือข่ายที่ผมมีทางการเมืองและในวงการตำรวจช่วยอะไรผมจากภัยคุกคามถึงชีวิตนี้ไม่ได้เพราะ [ภัยนี้] มาจากกลุ่มคนระดับบนสุดของประเทศ
7. เนื่องจากภัยคุกคามและความกลัวของผมต่อความปลอดภัยของตนเอง ผมได้ออกจากประเทศไทยในวันที่ 16 พฤศจิกายน 2558 และได้บินไปประเทศสิงคโปร์ซึ่งเป็นที่พักพิงชั่วคราวระหว่างที่รอดำเนินการเรื่องวีซ่าท่องเที่ยวของประเทศออสเตรเลีย
8. ผมได้มาถึงประเทศออสเตรเลียในวันที่ 5 ธันวาคม 2558 ด้วยความหวังว่าจะสามารถหาความมั่นคงปลอดภัยได้จากที่นี่

9. หลังจากที่ผมได้เสาะหาคำแนะนำว่าจะทำเช่นนั้นได้อย่างไร ผมก็ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการยื่นขอความคุ้มครองและเรื่องของผมได้ถูกส่งไปที่ศูนย์กฎหมายสำหรับผู้ลี้ภัย (Refugee Legal) เป็นหน่วยงานไม่แสวงหาผลกำไรที่ให้คำปรึกษาด้านกฎหมายสำหรับผู้ลี้ภัยซึ่งในตอนนี้เป็นศูนย์ที่ได้ช่วยเหลือในการจัดทำเอกสารที่จำเป็นต่อการยื่นคำร้องของผม
10. ผมจึงขอยื่นคำให้การดังต่อไปนี้เพื่อสนับสนุนคำร้องขอความคุ้มครองในประเทศออสเตรเลีย

ครอบครัวและภูมิหลัง

11. ผมเกิดวันที่ 24 มกราคม 2501 ที่ [REDACTED] ประเทศไทย [REDACTED]
12. [REDACTED]
13. [REDACTED]

อาชีพการงานของผมในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

14. ผมเข้าเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจในปี 2521
15. ผมคิดว่าตำรวจเป็นอาชีพที่ดีและเป็นทางที่จะช่วยเหลือประเทศชาติได้
16. ผมจบจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจในปี 2525 ตั้งแต่นั้นมาผมก็ได้ทำงานหลากหลายตำแหน่งใน สตช.
17. กรมตำรวจในสมัยที่ผมเพิ่งจบได้ถูกแบ่งออกเป็น 4 ภาค คือภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ นอกเหนือไปจากภาคที่แยกออกมาพิเศษในกรุงเทพมหานคร [นครบาล]
18. ผมเลือกที่จะไปประจำที่ภาคใต้ของประเทศไทยเพราะผมไม่เคยได้ไปเห็นที่นั่นมาก่อนหลังจากนั้น
19. ภาคใต้เองก็ถูกขอย่อยออกมากเป็น 3 ภาค คือภาคชายแดนใต้ภาค 8 และภาค 9
20. ชีวิตการทำงานของผมส่วนใหญ่คือทำงานให้กับภาค 8 และภาค 9
21. ผมทำงานอย่างหนัก และช่วงแรกก็ได้รับการเลื่อนขั้นอย่างรวดเร็วจากการที่ผมมีผลงานดี
22. แต่ในช่วงสิบปีที่ผ่านมาผมไม่ได้เลื่อนขั้นและเติบโตในสายงานเร็วเท่ากับคนอื่นเพราะผมไม่ยอมย้ายสินบนหรือใช้เส้นสายทางการเมืองในการเติบโต
23. ผมต่อต้านการทุจริตและจะไม่ยอมใช้วิธีการทุจริตพวกนี้ในการเติบโตในหน้าที่การงาน
24. ผมจริงจังกับตำแหน่งหน้าที่ในข้าราชการตำรวจของผมมาก
25. ผมไม่กลัวที่จะสืบสวนสอบสวนคดีต่างๆ ไปจนถึงข้อสรุปอันสมควร แม้ว่าการทำแบบนั้นจะนำไปสู่การจับกุมคนที่มีเงินและอำนาจ

26. ผมจะเปิดโปงขบวนการทุจริตทันทีที่เจอ และค่าเนินคดีอาญากับผู้เกี่ยวข้องในพฤติกรรมอันเป็นอาชญากรรมทันที
27. นี้ [วิธีการทำงานแบบนี้] ไม่เป็นที่ชื่นชอบของเหล่านักการเมืองและข้าราชการ โดยเฉพาะพวกที่มีส่วนข้องเกี่ยวกับเรื่องทุจริต
28. หนึ่งในการสืบสวนสอบสวนคดีดังของผมทำในปี 2556 คือการค้นพบการทุจริตเป็นวงกว้างในการก่อสร้างโรงพักตำรวจทั่วประเทศ
29. เรื่องฉาวนี้พัวพันรองนายกรัฐมนตรี สุเทพ เทือกสุบรรณ กับพวกนายพลอีกจำนวนหนึ่ง
30. ผมเอาหลักฐานสำคัญทุกอย่างส่งให้ทั้งสภาและ สตช. แต่สุดท้ายกลับไม่มีการจับกุมผู้เกี่ยวข้องใดๆ เกิดขึ้นเลย
31. อีกหนึ่งคดีดังคืองานของผมตอนปี 2557 ที่ผมต้องไปสู้กับขบวนการมาเฟียรถแท็กซี่ที่ภูเก็ตซึ่งสุดท้ายมีคนโดนจับไปเป็นร้อยคนและมีนักการเมืองโดนด้วย
32. ผมได้รับคำชูป่มากมายในอดีตเพราะการสืบสวนสอบสวนที่ผมเข้าไปเกี่ยวข้อง แต่การชมชูรอบนี้มันต่างจากทุกครั้ง
33. ที่ผ่านมามีเพื่อนตำรวจปกป้องตัวเองได้จากคำชูปต่างๆ ของพวกมาเฟียหรือนักการเมือง
34. พวกผมไม่ได้ออกไปในที่สาธารณะบ่อยและระวังตัวเองทุกครั้งเวลาเดินทางไปไหนมาไหน
35. ตอนนั้นผมยังประจำอยู่ที่ภาค 8 และผมมีหัวหน้าที่ผมไว้ใจว่าสามารถปกป้องผมจากภยันตรายพวกนี้ได้
36. ที่ผ่านมาเวลาผมได้รับคำเตือนจากหัวหน้าหรือตำรวจระดับสูงกว่าผม ก็มักจะเป็นคำเตือนทำงานว่าให้ระวังผลกระทบจากการสืบสวนสอบสวนต่ออาชีพการงานหากผมไปสร้างปัญหาให้กับคนอื่น แต่ไม่เคยเป็นคำเตือนถึงชีวิตมาก่อน
37. แต่สถานการณ์ตอนนี้มันต่างออกไปมากสำหรับผมหลังจากที่ผมไปสืบคดีเรื่องขบวนการค้ายาเสพติดในปี 2558

การทำงานของผมนิฐานะสายสืบคดีค้ายาเสพติด ปี 2558

38. ช่วงเดือนมกราคม 2558 การสืบสวนสอบสวนครั้งใหม่ได้เริ่มต้นขึ้นเกี่ยวกับขบวนการค้ายาเสพติดชาวโรฮิงญา เพราะมีการเจอชาวโรฮิงญาจากเมียนมากลุ่มหนึ่งถูกขนส่งอยู่ในรถบรรทุกที่จังหวัดนครศรีธรรมราชภาคใต้ของไทย

39. ตอนแรกมีการใส่ชื่อผมให้อยู่ในทีมสืบสวนเรื่องนี้ แต่ พล.ต.อ.ก [REDACTED] รอง ผบ.ตร. คัดค้านไม่ให้ผมเข้าไปอยู่ในทีมสืบสวนเพราะผมเคยเป็นผู้ได้บังคับบัญชาของเขาตอนที่เขายังเป็นผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 8
40. และเขาไม่ค่อยพอใจเมื่อผมจับกุมอาชญากรบางคนที่เกี่ยวข้องกับนักการเมืองชื่อดัง
41. แต่สุดท้ายในวันที่ 5 พฤษภาคม 2558 ผมได้รับโทรศัพท์จาก พล.ต.อ. [REDACTED] รอง ผบ.ตร. และผู้อำนวยการศูนย์คุ้มครองสตรีและเด็กและปราบปรามการค้ามนุษย์ สั่งให้ผมไป สภ.หาดใหญ่ที่จังหวัดสงขลาเพื่อเข้าทีมสืบสวนคดีค้ามนุษย์ชาวโรฮิงญา
42. มีการค้นพบหลุมฝังศพขนาดใหญ่ตอนต้นเดือนพฤษภาคมในค่ายกักกันเพื่อการค้ามนุษย์ที่ตำบลปาดังเบซาร์ ตอนนั้นประเทศไทยโดนกดดันจากนานาชาติให้สืบสวนเรื่องนี้โดยละเอียด
43. นายกรัฐมนตรีได้สั่งให้สืบสวนเรื่องนี้และปิดคดีให้ได้ภายใน 10 วัน และพล.ต.อ. [REDACTED] กำลังต้องการขึ้นเป็น ผบ.ตร. พอดีเลย์ต้องการไขคดีนี้ให้สำเร็จเพื่อสร้างผลงานในการขอตำแหน่ง เขาจึงต้องการผมเข้าไปอยู่ในทีมสืบสวน
44. การค้ามนุษย์ โดยเฉพาะที่มีเหยื่อเป็นชาวโรฮิงญาเป็นปัญหาใหญ่มากในประเทศไทย ขบวนการค้ามนุษย์นี้ทำให้ผมรู้สึกสะอิดสะเอียนมาก
45. ผมจึงทำทุกอย่างที่ทำได้เพื่อหยุดการแสวงหาผลประโยชน์จากเหยื่อเหล่านี้และลงโทษกลุ่มคนที่ได้รับผลประโยชน์จากขบวนการนี้
46. แต่งานนี้ถือเป็นงานยากและอ่อนไหวทางการเมืองอย่างมาก เพราะขบวนการใหญ่ระดับนี้จะเกิดขึ้นได้ต้องมีบุคคลระดับสูงมาเกี่ยวข้อง
47. ราว 12 ปีก่อนมีการลักลอบเข้าประเทศกันถึง 3,000 - 5,000 คน และมีการจ่ายเงินกันหัวละ 400 ดอลลาร์ออสเตรเลีย [ประมาณเกือบ 10,000 บาท] สำหรับ การลักลอบ
48. แต่ปัญหานี้ตอนนี้เพิ่มความรุนแรงกว่าสมัยนั้นมาก
49. จากสถิติที่รวบรวมโดยองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรพบว่าช่วงปี 2550 - 2552 มี การลักลอบเข้าเมืองราว 10,000 คน โดยในปี 2555 ได้เพิ่มขึ้นเป็น 35,000 คน และในปี 2557 ได้เพิ่มขึ้นถึงราว 80,000 คน
50. และช่วงปี 2558 แค่ 3 เดือนแรกก็มีจำนวนสูงถึง 25,000 คนแล้ว
51. คนในขบวนการนี้จะใช้วิธีลักพาตัวและจับเหยื่อไปเรียกค่าไถ่
52. ถ้าครอบครัวของเหยื่อไม่สามารถ จ่ายค่าไถ่เหยื่อก็จะถูกขายไปให้พวกเรือประมงหรือค้าผู้ใช้แรงงานและบังคับให้เหยื่อทำงานเยี่ยงทาส

53. ตอนนั้นประเทศไทยได้ถูกลดระดับให้อยู่ ในระดับชั้นที่ 3 (Tier 3) เรื่องปัญหาการค้ามนุษย์ [ของ TIP Report] ซึ่งเป็นระดับที่แย่ที่สุด
54. ในช่วงนั้นมีผู้มีอำนาจสูงสุดในรัฐบาล 4 คนเคยดำรง ตำแหน่ง ผบ.ทบ. และในช่วงนี้เองที่การค้ามนุษย์เจริญรุ่งเรือง
55. บุคคลเหล่านั้นได้แก่ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม คนปัจจุบัน พล.อ. ประวิตร วงษ์สุวรรณ (2547 - 2548), รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา (2550 - 2553), นายกรัฐมนตรี พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา (2553 - 2557) และ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม พล.อ.อุดมเดช สีตบุตร (2557 - 2558) [ปีใน วงเล็บคือปีที่ดำรงตำแหน่งเป็น ผบ.ทบ.]
56. ผบ.ตร. คนปัจจุบัน พล.ต.อ. จักรทิพย์ ชัยจินดา ก็เคยเป็นผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 9 ในปี 2555 ซึ่งเป็นช่วงที่ปัญหาค้ามนุษย์กำลังขยายตัวรุนแรงในภาคใต้ของไทย
57. ในวันที่ 6 พฤษภาคม 2558 ผมเดินทางไปพบ พล.ต.อ. ████████ ตามคำสั่ง และได้รับรายงานสถานการณ์ร่วมกับตำรวจอีก 5 - 6 นายจากกองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์และตำรวจภูธรภาคจังหวัดสงขลา สตูล พัทลุง และตรัง)
58. นายตำรวจเหล่านี้ได้รวบรวมข้อมูลมากมายจากการสืบสวนในช่วงหลายเดือนที่ผ่านมา แต่พวกเขาต้องการคนที่กล้าลงมือทำและกล้าทำการจับกุมแม้ว่าผู้เกี่ยวข้องจะเป็นคนระดับสูงก็ตาม
59. การสืบสวนเป็นที่สนใจมากขึ้นในตอนนั้นหลังจากที่มีการพบหลุมฝังศพขนาดใหญ่ ทั้งหมดนี้เป็นเหตุผลที่พวกเขาต้องการผม
60. ผมได้รับคำสั่งให้ช่วยวางแผนกลยุทธ์การสืบสวนสอบสวนโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมพยานและหลักฐานที่จะนำไปสู่การอนุมัติหมายจับโดยศาลเพื่อจับกุมผู้ชักใยเครือข่ายขบวนการค้ามนุษย์
61. ระหว่างการสืบสวนที่มงานได้เจอหลักฐานของประจักษ์พยานเครือข่ายการค้ามนุษย์ชื่อ นาง ████████ แต่พวกเขาก็ไม่รู้ว่าเธออยู่ที่ไหน
62. เธอเป็นภรรยาของผู้ที่เกี่ยวข้องกับขบวนการค้ามนุษย์ สามีนของเธอถูกแก๊งค์คู่อริฆ่าตาย
63. เขาเคยพาเธอไปด้วยหลายครั้งในตอนที่กำลังทำการดั่งนั้นเธอจึงได้รับรู้ข้อมูลมากมายด้วยตาของเธอเอง
64. ผมจึงรับหน้าที่ในการตามหาเธอคนนี้ให้พบ

65. หนึ่งในผู้ร่วมสืบสวนของผม พ.ต.ท. ████████ แนะนำผมให้ติดต่อ พล.ต.ต. ████████ [พล.ต.ต. “ด.” ในเนื้อหาคำอภิปราย] ผู้บังคับการสืบสวนสอบสวนตำรวจภูธรภาค 8 ซึ่งเป็นผู้ได้บังคับบัญชา เช่นเดียวกันแต่ไม่ได้ทำงานอยู่ในทีมสืบสวนหาข้อมูลเครือข่ายการค้ามนุษย์เดียวกันนี้
66. อย่างไรก็ตาม พล.ต.ต. “ด.” ปฏิเสธไม่ให้ข้อมูลใดๆ กับผมหลังจากนั้น พ.ต.อ. ████████ [พ.ต.อ. “อ.” ในเนื้อหาคำอภิปราย] และพ.ต.อ. ████████ [พ.ต.อ. “ฉ.” ในเนื้อหาคำอภิปราย] เจ้าหน้าที่สังกัดกองบังคับการสืบสวนสอบสวนตำรวจภูธรภาค 8 ผู้ที่ได้เริ่มทำการรวบรวมข้อมูลเครือข่ายการค้ามนุษย์ที่สามารถจะช่วยให้งานสืบสวนที่ทำอยู่ในตอนนั้นง่ายขึ้นก็ติดต่อมาเพื่อยืนยันว่าจะไม่ให้ข้อมูลใดๆ กับทีมสืบสวนที่ผมทำงานอยู่
67. นี่เป็นเรื่องที่น่าหงุดหงิดมากแต่มันคือสิ่งที่ทำกันอยู่ในประเทศไทย
68. พวกเขา กำลังช่วยเหลือหรือปกป้องบุคคลในระดับสูงกว่าอยู่ พล.ต.ต. “ด.” ในขณะนั้นกำลังทำงานในทีมสืบสวนที่นำโดยพล.ต.อ.จักรทิพย์ ชัยจินดา ผู้เป็นคู่แข่งของ พล.ต.อ. ████████ ในการชิงตำแหน่ง ผบ.ตร.
69. เป็นไปได้ว่าเขาปฏิเสธไม่ให้ข้อมูลกับผมเพราะเขาต้องการให้ พล.ต.อ.จักรทิพย์เป็นคนทำคดีนี้สำเร็จมากกว่าการสืบสวนที่ริเริ่มโดย พล.ต.อ. ████████ หรืออาจเป็นเพราะที่จริงแล้วพวกเขาทั้งหมดมีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการลักลอบขนคนและไม่อยากถูกเปิดโปงก็เป็นได้
70. ผมไม่สามารถหาการสนับสนุนใดๆ ได้จากภาค 8 ดังนั้นผมจึงทำการสืบสวนด้วยตัวเองจนเจอว่าพยานคนสำคัญ นาง ████████ อาศัยอยู่ที่มาเลเซีย
71. ทีมสืบสวนของผมจัดการประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องต่างๆ จนสามารถระบุที่อยู่ของนาง ████████ และนัดเจอเธอเพื่อให้เธอมาให้การกับตำรวจ นาง ████████ ได้ให้ข้อมูลทั้งเชิงกว้างและเชิงลึกเกี่ยวกับเครือข่ายค้ามนุษย์ที่ปฏิบัติการในไทย และยังเปิดเผยด้วยว่าเครือข่ายขบวนการมีเส้นสายอยู่มากมายในหลายจังหวัด รวมไปถึงระนอง ปาดังเบซาร์อำเภอสะเดาในสงขลา และสตูล
72. ข้อมูลที่นาง ████████ ให้ยังระบุด้วยว่าเครือข่ายนี้เริ่มปฏิบัติการมาจากเอเยนต์ในมาเลเซียติดต่อกับเอเยนต์ในเมียนมาและบังกลาเทศเพื่อขนส่งชาวโรฮิงญาจากเมียนมาและบังกลาเทศผ่านเข้าเมืองไทยด้วยเรือประมงซึ่งถูกดัดแปลงให้จุกคนได้มากกว่าปกติ
73. โดยเรือพวกนี้จะเข้าไทยมาลงที่จังหวัดระนอง พังงา และสตูล

74. ผู้ที่อยู่ในขบวนการนี้รวมไปถึงนักธุรกิจเจ้าของเรือประมงที่ถูกดัดแปลงให้ชนคนขึ้นเรือได้จำนวนมาก, ทหาร, ตำรวจ, นักการเมืองท้องถิ่น, เจ้าหน้าที่รัฐและผู้ทำการค้ามนุษย์ที่ทำหน้าที่ทั้งเดินเรือ จัดการเรือรถรับส่ง ฝ้ายามแคมป์ในป่า และขนส่งอาหารข้าวของเครื่องใช้
75. ผมดูแลทีมตำรวจ 80 นายที่ เป็นผู้คอยรวบรวมข้อมูล แล้วหลังจากนั้นก็จะเป็นหน้าที่ผมในการประเมินข้อมูลทั้งหมดและตัดสินใจว่าข้อมูลไหนที่มีความเกี่ยวข้อง ใครที่เราจะจับกุม และหลักฐานชิ้นไหนที่ต้องเอาไปยื่นต่อศาล
76. เราออกหมายจับไป 153 หมายจากการสืบสวน [ของเรา]
77. เราต้องไปขึ้นศาล 20 ครั้งเพื่อขอออกหมายจับ และมี 10 ครั้งที่ผมต้องไปขึ้นศาลด้วยตัวเอง เพราะเป็นหมายจับที่เกี่ยวกับบุคคลระดับสูง
78. ภายในไม่กี่วันหลังจากที่ผมเข้าร่วมทีมนี้ เราได้ออกหมายจับที่เกี่ยวข้องกับ [บุคคลดังต่อไปนี้] นายบรรจง ปองผล นายกเทศมนตรีเมืองปาดังเบซาร์ หนึ่งในแกนหลักของเครือข่ายค้ามนุษย์,
79. เหล่านักธุรกิจเงินหนาในจังหวัดระนอง ทั้งนายสุวรรณ แสงทอง (โกหนุย), นายปิยวัฒน์พงษ์ไทย (โกหย่ง), นายณัฐภัทร แสงทอง (โกมิก), นายวราคม โมฬ (โกเนิน)
80. และสุดท้าย นายปัจจุบัน อังโชติพันธ์ (โกโด้ง) อดีตนายก อบจ. สตูลและนักธุรกิจผู้มั่งคั่งผู้ที่มีความสัมพันธ์แนบแน่นกับเจ้าหน้าที่รัฐ หลายคนและยังสนิทกับอดีต ส.ส. หลายคนของพรรค [redacted] ด้วย
81. วันที่ 31 พฤษภาคม 2558 ผมได้ไปที่ศาลจังหวัดนาทวีเพื่อขอหมายจับ พล.ท.มนัส คงแป้น ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษกองทัพบก ซึ่งเคยรับผิดชอบงานด้านความมั่นคงในภาคใต้ของประเทศไทย
82. (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) เป็นปฏิบัติการทางทหารเทียบได้กับกระทรวงความมั่นคงแห่งมาตุภูมิของสหรัฐอเมริกาหน่วยงานนี้ [กอ.รมน.] ขึ้นตรงกับสำนักนายกรัฐมนตรี)
83. ผู้ใต้บังคับบัญชาของผมเป็นคนเซ็นหมายจับของคนอื่นๆ ในขบวนการ
84. แต่ผมต้องเซ็นหมายจับของ พล.ท.มนัสด้วยตนเองเพราะไม่มีคนอื่นกล้าเซ็นหมายจับบุคคลในระดับสูงและมีเส้นสายมากมายเช่นเขา
85. และผมยังต้องเป็นคนไปศาลเพื่อโน้มน้าวผู้พิพากษาด้วยตัวเองเพื่อขอหมายจับด้วย
86. ผมต้องไปศาลถึง 2 ครั้งเพื่อให้ได้หมายจับ พล.ท.มนัส เพราะนี่เป็นครั้งแรกของศาลเหมือนกันที่ต้องออกหมายจับคนระดับนี้ที่ยังอยู่ในตำแหน่ง

87. ซึ่งแม้ว่าผมจะมีหลักฐานเยอะมากตั้งแต่ไปศาลครั้งแรกแต่ศาลก็ยังขอหลักฐานเพิ่มอีกก่อนจะยอมอนุมัติหมายจับ
88. ศาลอนุมัติหมายจับโดยยึดจากหลักฐานสลิปโอนเงินที่ได้มาระหว่างที่ค้นบ้านผู้ต้องสงสัยว่าเป็นผู้ค้ำมนุษย์รายหนึ่ง การตรวจค้นเกิดขึ้นในวันที่ 13 พฤษภาคม 2558 นำโดยทีมของ พ.ต.อ. “อ.” รองผู้บังคับการสืบสวนสอบสวนตำรวจภูธรภาค 8
89. ผมเองเป็นคนที่สั่งการ [ทีมของเขา] ให้ตรวจค้นในครั้งนี้ โดยการค้นครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการสอบสวนร่วมกัน [ของทีมผมและทีมเขา] แต่อย่างไรก็ตามเอกสารนี้กลับไม่ได้ถูกนำมาให้ทีมสืบสวนการค้ำมนุษย์ของผมหลังจากการตรวจค้น
90. และผมได้มารู้ว่าข้อมูลนี้อยู่จากการรายงานของสื่อเกี่ยวกับการตรวจยึดหลักฐานทาง
91. หลังจากที่ได้อ่านรายงานนั้นผมได้ส่งจดหมายการเงิน จากการตรวจค้นอย่างเป็นทางการถึง พล.ต.ต. “ด.” ผู้บังคับการกองบังคับการสืบสวนสอบสวนตำรวจภูธรภาค 8 เพื่อขอให้ทีมของเขาส่งหลักฐานที่เกี่ยวกับการค้ำมนุษย์เรื่องนี้ทั้งหมดให้ทีมสืบสวนของผม
92. พ.ต.อ. “อ.” ได้ส่งหลักฐานพวกนี้ให้ทีมพวกผมแบบไม่เต็มใจเป็นอย่างยิ่ง และหลังจากนั้นยังได้แจ้งกับพวกผมด้วยว่ารายงานการตรวจค้นบ้านครั้งนั้น
93. และรายการทรัพย์สินที่ถูกริบได้ถูกส่งให้รอง ผบ.ตร. พล.ต.อ.จักรทิพย์ ชัยจินดาซึ่งเป็นคนสั่งทีมของภาค 8 ไม่ให้ส่งหลักฐานพวกนี้ให้ทีมสืบสวนการค้ำมนุษย์
94. ในบรรดาหลักฐานทั้งหมดมีสลิปการโอนเงินจากผู้ค้ำมนุษย์ไปให้พล.ท.มนัส เป็นจำนวนเงิน 14 ล้านบาทอยู่ในนั้นด้วย
95. ถ้าสื่อไม่ได้รายงานหลักฐานการรับทรัพย์สินพวกนี้ให้ทีมสืบสวนคงไม่มีวันได้สลิปนี้มา และหลักฐานอาจโดนทำลายทิ้งไปแล้วด้วยซ้ำ
96. แต่อย่างไรก็ตามผมสามารถขอให้ศาลออกหมายจับ พล.ท.มนัส ได้
97. หลังจากที่ผมได้หมายจับ พล.ท.มนัสแล้ว ผมได้รับการติดต่อจาก พ.ต.อ. ████████ ผู้ใกล้ชิดและคอยดูแล พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีกลาโหม และยังเป็นผู้รับผิดชอบนโยบายด้านการต่อต้านการค้ำมนุษย์ในรัฐบาลขณะนั้นด้วย
98. พ.ต.อ. ████████ บอกว่าพล.อ.ประวิตรต้องการรู้ว่าถ้า พล.ท.มนัสยอมมอบตัว เขาจะได้รับการประกันตัวหรือไม่
99. พ.ต.อ. ████████ บอกว่า พล.อ.ประวิตรอยากให้ พล.ท.มนัสผู้ต้องสงสัยคนสำคัญได้รับการประกันตัวเมื่อมอบตัว

100. ผมเลยอธิบายให้พล.ต.อ. ████████ ฟังว่าคดีค้ำมนุษย์เป็นคดีสำคัญที่อยู่ในความสนใจของสาธารณชน และผู้ต้องสงสัยอีก 60 คนที่โดนจับช่วงเดียวกันนั้นไม่มีใครได้ประกันตัวแม้จะมีการยื่นขอประกันตัวกับพนักงานสอบสวนและศาล
101. คดีนี้เป็นคดีอาญาร้ายแรงและอยู่ในความสนใจของสาธารณชน ดังนั้นพนักงานสอบสวนจึงไม่สามารถให้ประกันตัวชั่วคราวได้
102. เพราะจะมีผลเสียหายกับการสอบสวนที่ดำเนินอยู่รวมไปถึงผลประโยชน์สาธารณะของประเทศด้วย
103. วันที่ 3 มิถุนายน พล.ท.มนัสเข้ามาพบกับ พล.ต.อ.สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง ผบ.ตร. ในขณะนั้น
104. แต่แม้ว่า พล.ท.มนัสจะเป็นผู้ต้องสงสัยคดีร้ายแรงขนาดนี้เขาก็กลับได้รับการดูแลด้วยความเคารพอย่างสูงจากเหล่านายตำรวจระดับสูง
105. ปกติแล้วเมื่อมีการจับกุมผู้ใด ตำรวจจะต้องเข้าตรวจค้นบ้านผู้นั้นทันที แต่กลับไม่มีการสั่งการให้ตำรวจเข้าตรวจค้นบ้านเขาพล.ท.มนัส) เลย
106. พล.ท.มนัสยังได้รับการส่งตัวโดยเครื่องบินจาก สตช. ที่กรุงเทพฯ ไปยัง สภ.หาดใหญ่ และยังมีการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ทหาร จำนวนหนึ่งให้ไปกับเขาเพื่อประสานงานกับตำรวจเพื่อให้บริการต่างๆ ที่ เขาต้องการด้วย
107. พล.ท.มนัสไม่พอใจอย่างมากตอนที่เขารู้ว่าเขาจะไม่ได้ประกันตัว
108. เขาระบุว่า ผบ.ตร. ในขณะนั้น พล.ต.อ.สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง ได้อนุญาตให้เขาได้ประกันตัวแล้ว
109. และโมโหมาก ผู้ใต้บังคับบัญชาของเขา (พล.ต.อ.สมยศ) ไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่งนี้
110. อย่างไรก็ตามสำนักงานอัยการ สูงสุดเป็นเพียงหน่วยงานเดียวที่มีอำนาจอนุมัติการประกันตัวในคดีลักษณะนี้ ไม่ใช่ ผบ.ตร.
111. ในวันนั้น พล.ท.มนัสได้ข่มขู่พนักงานสอบสวนว่าเขาจะ แหกเรือนจำแล้วออกมาทำร้ายพนักงานสอบสวนทั้งหมด วันต่อมา พล.ท.มนัสได้ไปที่ศาลเพื่อยื่นขอประกันตัวต่อศาล ซึ่งศาลเองก็ปฏิเสธที่จะรับคำร้องของเขา พล.ท.มนัสยังอยู่ในเรือนจำจนถึงตอนนี้
112. พล.ท.มนัสมีเครือข่ายระดับสูงจำนวนมาก
113. ระหว่างที่พล.ท.มนัสถูกสอบสวนโดยพนักงานสอบสวนอยู่เขาได้คุยโทรศัพท์กับพล.ต.ท. ████████ ซึ่งตอนนั้นมีตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการประจำสำนักงาน ผบ.ตร. ใน สตช. และรู้จักเป็นการส่วนตัวกับ ████████ พล.ต.ท. ████████ เป็นเพื่อนร่วมชั้นกับพล.ท.มนัสตอนที่เขาเรียนด้วยกันที่โรงเรียนเตรียมทหาร

114. ปัจจุบันพล.ต.ท. [REDACTED] ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 8 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2558 และร่วมในแผนการที่จะย้ายผมออกจากภาค 8 ท พล.ท.มนัสคุยกับ พล.ต.ท. [REDACTED] ว่าเขาควรจะตอบกลับการสอบสวนนี้ อย่างไรและทำอย่างไรถึงจะได้ประกันตัว
115. แม้ว่าเขาจะถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำนาทวี พล.ท.มนัสกลับได้รับการปฏิบัติต่างจากคนอื่น เนื่องจากตำแหน่งในระดับสูงและเส้นสายของเขา
116. เขาได้รับอนุญาตให้เดินไปไหนมาไหนในเรือนจำได้อย่างอิสระและเขาก็เดินไปมาอย่างอิสระ ในตอนที่ตำรวจพา [REDACTED] มาให้ชี้ตัวผู้ต้องสงสัยในเรือนจำ
117. และเพราะเขาเดินไปมาได้นี่เองเขาเลยได้ข่มขู่เธอในห้องพยาน เรื่องนี้อาจทำให้เธอหยุดให้ความร่วมมือกับตำรวจไปเลยก็เป็นได้ แต่แทนที่จะเป็นเช่นนั้นเธอกลับเข้าแจ้งความ พล.ท.มนัสว่าข่มขู่พยาน และศาลก็ได้อนุมัติออกหมายจับในเรื่องนี้ด้วย
118. ในวันที่ 10 พฤษภาคม 2558 มารดาของนาง [REDACTED] ซึ่งอยู่ในประเทศไทยก็โดนข่มขู่เหมือนกันจากกลุ่มคนที่เชื่อมโยงกับขบวนการค้ายาเสพติดในตำบลปาดังเบซาร์
119. ตัวมารดาโดนขู่ให้ไปเตือนนาง [REDACTED] ไม่ให้ขึ้นให้การในฐานะพยานในคดีค้ายาเสพติด
120. ทางมารดาได้แจ้งความกับพยานปากเอกตำรวจเช่นกัน จนสุดท้ายศาลจังหวัดนาทวีก็ออกหมายจับผู้ที่เกี่ยวข้องกับเหตุข่มขู่พยานครั้งนั้น 3 คน
121. ระหว่างที่ผู้ได้บังคับบัญชาของผมกำลังสอบปากคำผู้ต้องสงสัยในเรือนจำนาทวี
122. เขาได้เจอกับ พล.ท.มนัส ซึ่งได้ฝากผู้ได้บังคับบัญชาของผมให้มาบอกผมว่า
123. “ผม [พล.ท.มนัส] ไม่ใช่ตะเกียงขาดน้ำมันผมมีพรรคมีพวก ผมจะสู้จนถึงที่สุด คุณควรระวังตัวไว้ให้มาก”
124. ผู้ได้บังคับบัญชาของผมนำข้อความนี้มาบอกกับผมและยังเตือนผมให้ระวังตัวโดยเฉพาะเวลาเดินทาง
125. พวกเขากลัวว่าผมจะโดนเล่นงานหรือทำร้ายร่างกาย
126. พวกเขาแนะนำให้ผมเปลี่ยนรถที่ใช้บ่อยๆ แต่ผมก็บอกว่าผมเปลี่ยนไม่ได้เพราะผมมีรถส่วนตัวอยู่คนเดียว
127. ผมยังได้รับคำเตือนอื่นๆ อีกเกี่ยวกับความปลอดภัยของผมเช่นกัน
128. ในวันที่ 16 มิถุนายน ผมได้รับสายจาก พล.ต.ส [REDACTED] เจ้ากรมจเรทหารบกในขณะที่ผมกำลังพบกับอัยการเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักฐานที่ผมรวบรวมมาได้

129. เขาเตือนผมว่าผู้บังคับบัญชาของ พล.ท.มนัสนั่นคือ พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
130. และเตือนผมให้หยุดสิ่งที่ผมทำอยู่เพราะชีวิตผมกำลังตกอยู่ในอันตราย
131. ผมพยายามบอกเขาว่าคดีนี้เป็นวาระแห่งชาติไปแล้ว
132. และผมก็แค่ทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย แต่เขาก็ยังบอกผมว่าผมจำเป็นจะต้องหยุด
133. ผมรู้สึกกลัวขึ้นมาหลังจากบทสนทนานั้น พล.ต.ส. [REDACTED] เป็นส่วนหนึ่งของกองทัพ และมีสมประโยชน์กับทั้งตัวเขาเองและคนอื่นๆ หากผมยุติการสอบสวน
134. ผมไม่รู้สีกว่านี่เป็นคำเตือนฉันมิตร
135. อีกครั้งหนึ่งในวันที่ 6 สิงหาคม หลังจากที่ผมได้นำเสนอความคืบหน้าของการดำเนินคดีค้ำมนุษย์ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ 200 นายและผู้เชี่ยวชาญด้านการค้ามนุษย์จากสหรัฐอเมริกาคนหนึ่ง พล.ต.ต.ก. [REDACTED] รองผู้บัญชาการสำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ ผู้ทำงานใกล้ชิดกับ พล.อ. ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี ได้เข้ามาคุยกับผม
136. เขาบอกผมว่ากองทัพไม่พอใจอย่างมากที่ผมจับกุม พล.ท.มนัส และพล.ต.อ. [REDACTED] จะไม่ได้สิ่งที่เขาต้องการถ้าทำให้ทหารไม่พอใจแบบนี้
137. ทีมสืบสวนของผมดำเนินการสืบสวนต่อไปในคดีค้ามนุษย์ชาวโรฮิงญาและได้แจ้งข้อหากับผู้ต้องสงสัยหลายรายในข้อหาฟอกเงินในช่วงสิ้นเดือนสิงหาคม 2558
138. หลังจากที่เราได้ตรวจสอบธุรกรรมทางการเงินของผู้ค้ามนุษย์ เราก็ได้พบธุรกรรมที่พัวพันนายทหารจำนวนหนึ่ง
139. แต่ในตอนนั้นเองที่ พล.ต.อ. [REDACTED] ผู้บังคับบัญชาของผมได้ทราบข่าวในวันที่ 14 สิงหาคม 2558 ว่า พล.ต.อ.จักรทิพย์ ชัยจินดา ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเป็นผบ.ตร. แล้วแทนที่จะเป็นตัวเขาเอง เขาจึงอยู่ระหว่างต่อรองขอตำแหน่งอื่นในรัฐบาลแทน
140. เขาบอกผมไม่ให้ออกมาจับใครเพิ่มอีกโดยเฉพาะพวกทหาร
141. อย่างไรก็ตามทีมสืบสวนของผมตัดสินใจที่จะคงความอิสระ
142. และความเป็นกลางในการสืบสวนและเดินหน้าออกมาจับตามหลักฐานที่มีต่อไป
143. วันที่ 27 สิงหาคม ที่ศาลจังหวัดนาทวี เราได้ขอหมายจับเจ้าหน้าที่ทหารบก 3 นาย ทหารเรือ 1 นาย และผู้ต้องสงสัยอื่นๆ อีก 45 คน รายชื่อของเจ้าหน้าที่ทหารที่ศาลได้อนุมัติหมายจับมีดังต่อไปนี้

144. พ.อ.ณัฐสิทธิ์ มากสุวรรณ รอง ผอ.กอ.รมน.จังหวัดสตูล (ข้อหาค้ำมนุษย์)
145. ร.อ.วิสูตร บุณนาค สังกัต กอ.รมน.จังหวัดชุมพร (ข้อหาค้ำมนุษย์และพอกเงิน)
146. ร.อ.สันทัต เพชรน้อย สังกัต กอ.รมน.จังหวัดชุมพร (ข้อหาค้ำมนุษย์และพอกเงิน)
147. น.ท.กัมปนาท สังข์ทองจีน สังกัตทัพเรือภาคที่ 3 ข้อหาค้ำมนุษย์และพอกเงิน)
148. หลังจากที่ศาลอนุมัติหมายจับ เราได้รายงาน พล.อ.ผู้บังคับบัญชาของพวกผม แต่เขาก็กลับมีอาการช็อกและตกใจกลัว
149. เขาตำหนิผมและสั่งให้ผมขอศาลให้ถอนหมายจับ
150. ถ้าผมทำตามแปลว่าผมต้องหาทางอธิบายกับศาลว่าทำไมเราถึงต้องการถอนหมายจับ ซึ่งผมไม่สามารถทำแบบนั้นอย่างบริสุทธิ์ใจได้เพราะผมเพิ่งบนหลักฐานมากมายไปบอกศาลว่าทำไมถึงต้องออกหมายจับคนเหล่านี้
151. ดังนั้น พล.อ.เลยสั่งไม่ให้ทีมสืบสวนเปิดเผยเรื่องหมายจับนายทหารใหม่นี้กับสื่อ
152. นี่แสดงให้เห็นแล้วว่าผู้บังคับบัญชาของผมเองก็อยู่ภายใต้แรงกดดันมหาศาลจากกองทัพ
153. เจ้าหน้าที่สืบสวนของผมปิดสื่อเรื่องหมายจับนายทหารเหล่านั้นได้ประมาณเดือนหนึ่ง
154. อย่างไรก็ตามเราได้ส่งจดหมายไปหาหน่วยงานที่นายทหารเหล่านั้นสังกัดอยู่เพื่อขอตัวพวกเขามาให้ปากคำกับพนักงานสอบสวน และนี่ก็ได้ไปทำให้เกิดความขุ่นเคืองครั้งใหม่ในเหล่าทหาร
155. ในช่วงสิ้นเดือนกันยายน 2558 ร.อ.วิสูตร บุณนาค กลับเข้ามาพบกับทีมสืบสวนของผมด้วยตัวเอง
156. โดยเขาบอกทีมสืบสวนของผมว่าเขาโดนข่มขู่โดยกลุ่มของ พล.ท.มนัส
157. คนกลุ่มนั้นบอกเขาไม่ให้มอบตัวกับตำรวจ
158. อย่างไรก็ตาม ร.อ.วิสูตรกล่าวว่ากลุ่มขบวนการค้ำมนุษย์อาจฆ่าเขาเพื่อตัดตอนไม่ให้เปิดเผยข้อมูลบางอย่าง เขาเลยมารู้สึกว่าเป็นการปลอดภัยกว่าที่จะอยู่ภายใต้การควบคุมตัวของตำรวจ
159. ประมาณช่วงสิ้นเดือนกันยายน 2558 ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดภูเก็ต พล.ต.ต. ████████ ได้บอกกับเช่นกันว่าเขาได้รับข่าวจากเพื่อนที่เป็นนายทหารที่ทำงานใกล้ชิดกับนายกรัฐมนตรีน พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา
160. ว่า พล.อ.ประยุทธ์ไม่พอใจผมเป็นอย่างมาก
161. เขาระบุว่านายกรัฐมนตรีนอาจจะกระทำการบางอย่างเพื่อขัดขวางไม่ให้ได้โดยสารเที่ยวบินเดียวกับผมทำงานต่อไปได้
162. พล.ต.ต. ████████ จากกรุงเทพฯ มาภูเก็ตและได้ให้ข้อมูลกับ ████████ เพื่อเป็นคำเตือนฉันมิตร
163. เขากล่าวว่าเขาอยากจะช่วยสนับสนุนเราแต่เขาไม่มีความสามารถที่จะทำได้

164. ตั้งแต่นั้นมาเขาก็ถูกส่งย้ายออกจากภูเก็ตไปประจำที่จังหวัดจากราชบุรีในภาคกลางของประเทศไทย
165. ผมกลัวมากเมื่อได้รับข่าวนี้จาก [REDACTED]
166. ผมมูมานะทำงานเพื่อต่อสู้กับการค้ามนุษย์ซึ่งเป็นวาระสำคัญแห่งชาติ
167. ตัวนายกรัฐมนตรืเองก็ได้ประกาศต่อหน้าสื่อว่างานนี้สำคัญเพียงไหนและพูดถึงความจำเป็นที่จะต้องจับกุมผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
168. ผมรู้สึกผิดหวังเป็นอย่างมากที่เขาไม่ได้จริงจังต่อสิ่งที่เขาพูด และรู้สึกเหมือนถูกหักหลัง
169. ผมรู้สึกกลัวด้วยเช่นกัน
170. ผมได้ทำการสืบสวนและจับกุมผู้มีอิทธิพลไปแล้วหลายคน และในตอนี้ผมกลับพบว่า นายกรัฐมนตรีไม่ได้สนับสนุนทีมของผมและตัวผม
171. เขาเป็นคนที่ม้ออำนาจมากที่สุดในประเทศ ดังนั้นเขาจะทำอะไรกับผมก็ได้หากเขาไม่ชอบอารมณ์กับผม
172. การสืบสวนสอบสวนของพวกเขาถูกบังคับให้ต้องยุติลงในช่วงสิ้นเดือนกันยายน 2558 ถึงแม้ว่าจะยังมีงานอีกมากมายที่ต้องทำให้เสร็จเพราะเราไม่ได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านการเงินและการเมือง
173. ผู้บังคับบัญชาของเรา พล.ต.อ. [REDACTED] ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นปลัดประจำสำนักนายกรัฐมนตรีโดยให้เริ่มงานในวันที่ 1 ตุลาคม 2558
174. ไม่มีใครได้รับแต่งตั้งให้มาทำงานแทนเขาในตำแหน่งเดิม และพวกเราเป็นกังวลว่าแม้ว่าจะมีคนมารับตำแหน่ง เป็นผู้บังคับบัญชาของผม] แทนเขา บุคคลนั้นก็อาจจะเข้ามาก้าวก่ายยุ่งเหยิงกับเอกสารและหลักฐานที่พวกผมได้รวบรวมไว้เพื่อช่วยเหลือทำให้ผู้ต้องสงสัยหลบหนีการดำเนินคดี
175. เราไม่มีงบประมาณที่ตั้งมาสำหรับภารกิจนี้โดยเฉพาะ ดังนั้นเจ้าหน้าที่ที่ทำงานในภารกิจนี้จึงถูกบีบให้ย้ายกลับไปทำงานประจำโดยปริยาย
176. กรมกองของพวกเขาไม่สนับสนุนการทำงานภารกิจปราบปรามการค้ามนุษย์อีกต่อไป
177. พวกเขาหลายๆ คนต้องหยุดปฏิบัติภารกิจตั้งแต่เดือนสิงหาคมตอนที่ พล.ต.อ. [REDACTED] ไม่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็น ผบ.ตร.
178. ดังนั้นในวันที่ 29 กันยายน 2558 ผมและทีมสืบสวนได้สรุปสำนวนคดีการค้ามนุษย์ชาวโรฮิงญาและส่งสำนวนให้อัยการสูงสุด

179. ส่วนรวมทั้งหมดประกอบด้วยเอกสารจำนวน 699 แฟ้ม 271,300 แผ่นกระดาษ
180. คดีนี้พัวพันผู้กระทำความผิด 155 ราย ผู้ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด 2 คนเสียชีวิต ก่อนที่หมายจับจะได้รับการอนุมัติ)
181. ผู้ต้องสงสัย 91 รายถูกจับกุมหรือคุมขัง และอีก 62 รายยังลอยนวลรวมถึงนายทหารบก 2 นายและทหารเรืออีก 1 นาย
182. แม้ว่าการสืบสวนสอบสวนจะได้สิ้นสุดลงแล้วก็ยังมีงานอีกมากมายที่ต้องสะสาง
183. ยังมีอีกหลายคนที่เหมาะสมจะถูกจับกุมหากเพียงการสืบสวนยังสามารถดำเนินต่อไปได้
184. ซึ่งรวมไปถึง ผบ.ตร. คนปัจจุบัน พล.ต.อ.จักรทิพย์ ชัยจินดา ที่ได้ขัดขวางและนำความเสื่อมเสียมาสู่กระบวนการยุติธรรมตั้งแต่ต้น
185. แม้ว่าผมจะไม่สามารถทำการจับกุมเพิ่มเติมได้เพราะภารกิจได้ถูกยุบไปแล้ว พวกผมยังต้องดำเนินคดีกับผู้เกี่ยวข้อง ผมยังคงเข้าพบสำนักงานอัยการสูงสุดและไปศาลอาญากรุงเทพ จนกระทั่งผมถูกบีบให้ออกนอกประเทศด้วยความกลัวภัยอันตรายต่อชีวิตในเดือนพฤศจิกายน 2558
186. ผมคงจะยังรวบรวมหลักฐานและทำงานร่วมกับสำนักงานอัยการสูงสุดต่อไปให้ถึงที่สุดได้หากผมยังสามารถ] ประจำการอยู่ในภาค 8 และไม่ต้องออกนอกประเทศ
187. แต่ถึงตอนนี้ไม่มีงบประมาณสำหรับภารกิจแล้ว และกำลังพลในภารกิจก็ได้ถูกส่งกลับเข้ากรมกองของตนเองไปหมดแล้ว มีเพียงแต่ตำรวจท้องที่ที่ยังต้องให้ความร่วมมือกับศาล ดังนั้นจึงไม่มีการจับกุม ไม่มีการออกหมายจับและการสอบสวนใดๆ อีกต่อไป
- การคุกคามและแรงกดดันที่ยังมีอยู่หลังจากการสอบสวน และการถูกบังคับให้เกษียณจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
188. แม้ว่าการสืบสวนสอบสวนจะได้จบลงแล้ว ก็ยังมีความโกรธแค้นและความอาฆาตมาดร้ายต่อพวกผมจากทหารเนื่องจากการจับกุมของพวกผม
189. ในวันที่ 1 ตุลาคม 2558 ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 9 พล.ต.ท. [REDACTED] และเจ้าหน้าที่สืบสวนในคดีค้ำมนุษย์ในภาค 9 ได้เดินทางมาพบแม่ทัพภาคที่ 4

190. พล.ท.ว. [REDACTED] ตัว พล.ท.ว. [REDACTED] เป็นผู้รับผิดชอบกองกำลังความมั่นคงในภาคใต้ และในฐานะที่กองทัพเป็น หน่วยงานที่มีอำนาจสูงสุดจึงเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่ผู้บัญชาการตำรวจ จะต้องเข้าพบเพื่อแสดงความเคารพ
191. อย่างไรก็ตามแทนที่จะปฏิบัติต่อกัน ด้วยความเคารพ พล.ท.ว. [REDACTED] ได้เรียกร้องหา คำตอบว่าเหตุใดทีมสืบสวน จากภาค 9 ถึงได้เข้าจับกุม พล.ท.มนัส เพื่อนของเขา และคน เหล่านั้น กล่าวอย่างไรจึงกระทำการเช่นนี้
192. แม้มันไม่ใช่การข่มขู่กันอย่างโจ่งแจ้ง แต่ก็เป็นการส่งสัญญาณที่ชัดเจนว่าทหารผู้มีอำนาจ สูงสุดในพื้นที่ไม่พอใจกับงานที่เราทำ
193. วันที่ 4 ตุลาคม 2558 ผมได้เข้าร่วมงานเลี้ยงต้อนรับ ผบ.ตร. พล.ต.อ.จักรทิพย์ ชัยจินดา ผู้ที่ ได้รับตำแหน่งในเดือนสิงหาคม 2558 แทนที่จะเป็น พล.ต.อ. [REDACTED]
194. หลังจากการกล่าวสุนทรพจน์ พล.ต.อ.ศ. [REDACTED] ได้บอกกับผมว่าทหารไม่พอใจผมที่ออก หมายจับ ทหาร
195. และยังได้บอกผมต่อไปว่าตัวเขาเองก็โกรธผมมากที่ทำให้ตำรวจดูแย่ในสายตาทหาร
196. เขาเป็นผู้บัญชาการตำรวจนครบาลในขณะนั้น
197. แต่หลังจากนั้นเขาได้รับการแต่งตั้งให้เป็นรอง ผบ.ตร. และมีโอกาสที่จะได้รับการ แต่งตั้ง เป็น ผบ.ตร. ในอนาคตอันใกล้
198. และเขาใกล้ชิดกับรองนายก รัฐมนตรีประวิตรมาก
199. ผมเริ่มรู้สึกว่ามีภัยคุกคามร้ายแรงต่อชีวิตของผมในตอนที่มี คำสั่งออกโดยคณะกรรมการ ชำระราชการตำรวจ (ก.ตร.) ในวันที่ 21 ตุลาคม 2558 ให้โยกย้ายผมไปประจำการที่ศูนย์ปฏิบัติการ ตำรวจชายแดนภาคใต้ (ศชต.)
200. การประชุมครั้งนั้นมีรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงกลาโหม พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ เป็นประธานการประชุมโดย ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี ก.ตร. เป็น คณะกรรมการที่รับผิดชอบ เรื่องการบริหารทรัพยากรบุคคลของตำรวจ รวมไปถึงการอนุมัติคำสั่ง โยกย้ายและระเบียบต่างๆ
201. ศชต. ตั้งอยู่ในยะลา จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ ยังมีความขัดแย้งและต่อสู้โดยใช้อาวุธในพื้นที่ ระหว่างกลุ่มที่ต่อต้านรัฐบาล และกองกำลังรักษาความมั่นคงมานานกว่า 11 ปี และยังเป็นพื้นที่ที่ การค้ามนุษย์ยังคงดำเนินการอยู่

202. จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่ที่ทหารมี อำนาจมากและเครือข่ายการค้ามนุษย์เข้มแข็งและมีอิทธิพล
203. มีนายทหารบก 2 นายและทหารเรืออีก 1 นายที่ เป็นผู้ต้องสงสัยในคดีที่ยังลอยนวล และมีความโกรธแค้นมากมายต่อตัวผมและทีมของผมในหมู่ นายทหารยศสูง นักการเมืองและนักธุรกิจผู้มีอิทธิพลเพราะสิ่งที่พวกผมได้เปิดโปง
204. การทำงานที่ชายแดนใต้จะเพิ่มความเสี่ยงด้านความปลอดภัยแก่ชีวิตผมและผมมีความกังวลเป็นอย่างยิ่งในความปลอดภัยของตนเอง
205. ตามกฎระเบียบแล้ว การย้ายข้าราชการไปประจำในจังหวัดชายแดนใต้ต้องเป็นไปตามความสมัครใจ
206. ดั่งนั้นจึงถือได้ว่าการส่งย้ายผมโดยที่ผมไม่เต็มใจในครั้งนี้เป็นการละเมิดระเบียบข้อนี้
207. ในทางตรงกันข้ามเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้ผลประโยชน์จากการค้ามนุษย์หรือละเลยการปฏิบัติหน้าที่ในการปราบปรามการค้ามนุษย์กลับได้รับการเลื่อนขั้นให้ได้ไปอยู่ในตำแหน่งที่ดีขึ้น
208. ยกตัวอย่างเช่นผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดพังงาซึ่งเป็นพื้นที่ที่การค้ามนุษย์ชาวโรฮิงญา อองกาม ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นรองผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 8 รองผู้บังคับการที่รับผิดชอบพื้นที่ป่าดงเบซาร์ที่มีการพบหลุมฝังศพขนาดใหญ่ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการที่อยู่ใกล้กับกรุงเทพฯ
209. ไม่มีตำรวจนายใดในทีมสืบสวนของผมได้รับการเลื่อนขั้น ส่วนตัวผมเองถูกบีบให้ต้องออกจากพื้นที่ที่เป็นภัยกับชีวิตของผม
210. คำสั่งจะมีผลในวันที่ 30 ตุลาคม 2558
211. ผมปฏิเสธไม่ยอมรับว่าคำสั่งนั้นถึงที่สุดแล้ว ในวันที่ 28 ตุลาคม ผมได้แจ้งนักข่าวจากสำนักข่าว AFP ว่าผมวางแผนที่จะลาออกหาก ผบ.ตร. ไม่ทบทวนการส่งผมไปประจำที่ชายแดนใต้
212. ไม่กี่วันหลังจากนั้นในวันที่ 2 พฤศจิกายน 2558 นักข่าวจากสำนักข่าวเดลินิวส์รายงานว่า พล.ต.อ.จักรทิพย์ ผบ.ตร. ได้ กล่าวว่าคำขอให้ย้ายผมนั้นมาจาก พล.ต.ท. [REDACTED] ผู้บัญชาการตำรวจภูธร ภาค 8 (คนที่ เป็นเพื่อนกับ พล.ท.มนัส คงแป้น และเป็นผู้ที่ พล.ท.มนัส โทธาตอนที่ ถูกสอบปากคำอยู่ที่สถานีตำรวจ)
213. ผมขอให้ พล.ต.อ.จักรทิพย์ ชัยจินดาทบทวนคำสั่งเพราะผมกลัวว่าชีวิตของผมต้องอยู่ภายใต้ความเสี่ยง ภัยร้ายแรง แต่ พล.ต.อ.จักรทิพย์ยืนยันว่าคำสั่งย้ายยังมีผลและผมจะต้อง เข้ารับตำแหน่งในจังหวัดชายแดนใต้

214. ผมยังได้ขอความช่วยเหลือจากอดีต ผู้บังคับบัญชาของผมในการทำคดีค้ำมนุษย์ พล.ต.อ. ████████ ที่ถูกสั่งย้าย ไปเป็นปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
215. ผมขอให้เขาพบกับ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการสั่งย้ายผม แต่ พล.ต.อ. ████████ บอก ผมว่านายกรัฐมนตรียืนยันคำสั่งย้ายว่าผมจะต้องไปรับหน้าที่ใหม่ที่ จังหวัดชายแดนใต้
216. ในวันที่ 3 พฤศจิกายน ผมได้ไปกรุงเทพฯ อีกครั้งเพื่อให้ข้อมูลกับอัยการสำนักงานคดีค้ำมนุษย์ สังกัดสำนักงานอัยการสูงสุด พร้อมด้วยสายลับคนอื่นๆ ในทีม
217. ในขณะที่ผมอยู่ที่นั่นผมได้พบกับนาย ████████ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญจากกองเทคโนโลยี กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) ผู้ที่ได้ร่วมทำงานในทีมสืบสวนเดียวกัน นายระวังตัวให้มากเพราะ
218. พล.ต.อ.พ. ████████ ได้เตือนผมว่าผมควรจะอธิบัตกรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) ซึ่งเป็นผู้ที่ทำงานใกล้ชิดกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้ส่งสารมาว่านายกรัฐมนตรีและ พล.อ.พ. ████████ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม โกรธผมมากเพราะพวกเขาคิดว่าผมขอหมายจับแต่นายทหาร เท่านั้นโดยไม่ออกหมายจับตำรวจเลย
219. ในความเป็นจริงแล้วมีตำรวจบางนาย ถูกออกหมายจับเช่นกันในคดีนี้ แต่พวกเขาไม่ยอมเข้าไป
220. พวกเขาบอกว่าผมน่าจะให้ความร่วมมือและช่วยเหลือทหาร
221. ผมได้รับการบอกกล่าวอีกครั้ง ว่านายกรัฐมนตรีโกรธเคืองผมและทำให้ผมกลัวภัยต่อชีวิตจริงๆ
222. ผมได้ลองทำทุกวิถีทางแล้วที่จะไม่ให้ตนเองถูกย้ายไปประจำที่ จังหวัดชายแดนใต้ เพราะผม รู้อยู่แก่ใจว่าหากผมย้ายไป คนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ำมนุษย์จะฆ่าผม
223. และมันก็กระจ่างแจ้งแล้วว่าไม่เพียง แค่นี้ไม่มีใครในรัฐบาลที่ปกป้องผม คนที่มีอำนาจสูงสุดในประเทศก็กลับ เป็นคนที่โกรธเคืองผมเสียเอง
224. มันกระจ่างแจ้งแก่ผมแล้วว่าทางเลือกเดียว ของผมคือการลาออกจากข้าราชการตำรวจ ผม ได้ยื่นจดหมายลาออก ในวันที่ 5 พฤศจิกายน โดยจะมีผลในวันที่ 6 ธันวาคม 2558

การมีส่วนเกี่ยวข้องของราชวงศ์และความเสี่ยงภายใต้กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

225. ในวันที่ 10 พฤศจิกายน เพียงไม่กี่วันหลังจากที่ผมได้ยื่น จดหมายลาออก ผมได้รับการติดต่อทางโทรศัพท์จาก พล.ต.ท. [REDACTED] [พล.ต.ท. “ฐ.” ในเนื้อหาคำอภิปราย] ผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง บอกผมว่าข่าวการลาออกของผมได้ล่วงรู้ไปถึงพระกรรมของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช
226. สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระบรมฯ เห็นพระทัยในสถานการณ์ของผมและไม่ทรงประสงค์ที่จะเห็น ผมลาออก
227. พระองค์จึงทรงมีรับสั่งให้ผมเข้ารับราชการในวังของสมเด็จพระบรมฯ
228. ผมได้รับการบอกกล่าวให้ติดต่อ พล.อ.ท.จ [REDACTED] [พล.อ.ท. “จ.” ในเนื้อหาคำอภิปราย] ผู้ซึ่งเป็นหนึ่งในสมาชิกของหน่วยงาน รักษาพระองค์ของสมเด็จพระบรมฯ
229. ผมจึงได้ติดต่อ พล.อ.ท. “จ.” ไป เขาบอกผมว่าเขายินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะได้ผมไปร่วมหน่วยงานของเขา เพราะเขาได้ดูประวัติการทำงานของผมแล้ว
230. หลังจากนั้นเขายังได้บอกผม เกี่ยวกับบทสนทนาที่สมเด็จพระบรมฯ ได้ตรัสถามเขาว่าคำสั่งย้ายผมไป ชายแดนใต้มีความหมายอย่างไรในทางปฏิบัติ
231. พล.อ.ท. “จ.” บอกผมว่า คำตอบของเขาต่อพระราชปุจฉาของสมเด็จพระบรมฯ คือคำสั่งนั้นมีความหมายว่าส่งผมให้ไปถูกฆ่า
232. เขาเป็นคนแรกที่พูดเรื่องนี้กับผมตรงขนาดนี้
233. ผมคิดเรื่องนี้อยู่แล้ว แต่การได้ยินจากปากขององครักษ์ในสมเด็จพระบรมฯ ที่เป็นนายพลจากฝั่งทหารเป็นการตอกย้ำความเสี่ยงต่อตัวผม
234. ผมรู้สึกสับสนกับข้อเสนอที่ได้รับในตอนนั้นเป็นอย่างมากเพราะ ผมไม่เคยมีส่วนเกี่ยวข้องในการทำงานถวายสมเด็จพระบรมฯ มาก่อน
235. ผมเคยทำงานถวายสมาชิกราชวงศ์พระองค์อื่นมาก่อนแต่ไม่เคยทำงาน ถวายสมเด็จพระบรมฯ
236. ผมเองยังสองจิตสองใจที่จะตอบรับข้อเสนอ
237. เรื่อง ไตๆ ที่เกี่ยวข้องกับ [REDACTED] ในประเทศไทย โดยเฉพาะ [REDACTED] เป็นเรื่องที่น่าละเอียดอ่อน ยากลำบากและอันตรายที่จะทำงานให้กับพวกเขา
238. เรื่องใดๆ ก็อาจถูกตีความว่าเป็นการมิบังควรหรือทำให้ระคายเคือง เบื้องพระยุคลบาทได้และอาจส่งผลให้ถูกดำเนินคดีภายใต้กฎหมายหมิ่น พระบรมเดชานุภาพ หรือบางคนก็หายตัวไปเสียเฉยๆ

239. มีคนหลายกลุ่มที่ทำงานในพระราชวังและมีความขัดแย้งมากมายระหว่างกลุ่มคนเหล่านี้ พวกเขาอาจจะสร้างข้อกล่าวหาเท็จเพื่อกล่าวหาคนอื่น และผมก็กังวลว่า สิ่งนี้อาจจะเกิดขึ้นกับตัวผมได้
240. พล.ต.อ.จุมพล มั่นหมาย ข้าราชการใน สำนักพระราชวังผู้ใกล้ชิดกับสมเด็จพระบรมฯ เองก็สนิทสนมกับ ผบ.ตร. พล.ต.อ.จักรทิพย์ที่ไม่ชอบผมด้วย
241. หลังจากนั้นในวันเดียวกัน ผมได้รับโทรศัพท์จาก พล.อ.อ. [พล.อ.อ. “ส.” ในเนื้อหา คำอภิปราย] เลขาธิการในสมเด็จพระบรมฯ เขาบอกให้ผมเข้าร่วมประชุมกับ พล.ต.อ.จักรทิพย์ ชัยจินดา เพื่อที่จะถอนจดหมายลาออกของผม ซึ่งเป็นสิ่งที่ผมต้องทำหากผม ต้องการที่จะทำงานในสมเด็จพระบรมฯ
242. เมื่อผมได้เข้าประชุม พล.ต.ท. [ ] ช่วยของ ผบ.ตร. ก็อยู่ในที่ประชุมด้วย
243. เขาบอกผมว่า ตอนนี้ผมมี 2 ทางเลือก ผมสามารถที่จะทำงานในตำแหน่งใหม่ที่ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางใน แห่งรองผู้บัญชาการที่กำกับดูแล คดีการค้ำมนุษย์
244. หรือผมสามารถเลือกที่จะถวายงานภายใต้หน่วยงาน รักษาพระองค์ของสมเด็จพระบรมฯ
245. ผมรู้สึกโล่งใจเพราะผมอยากเป็น ข้าราชการตำรวจและผมอยากทำงานด้านคดีค้ำมนุษย์
246. ผมไม่ได้มีความต้องการที่จะถวายงานสมเด็จพระบรมฯ และผมก็นึกว่าเป็นข้อเสนอที่จริงจัง ที่ผมจะได้รับการปกป้องจากสมเด็จพระบรมฯ และยังได้ทำงานที่ผมต้องการจะทำ
247. หลังจากนั้นผมก็ได้พบกับ พล.อ.อ. “ส.” เลขาธิการใน สมเด็จพระบรมฯ และ พล.ต.อ. จุมพล มั่นหมาย ข้าราชการในสำนัก พระราชวัง ผู้ที่ได้ยืนยันว่ามี 2 ทางเลือกสำหรับผม
248. ในภายหลัง พล.ต.อ.จุมพลยังได้ให้ทางเลือกที่สามแก่ผมด้วย คือให้ผมยืนยันการลาออกของผมต่อไป
249. ในวันถัดมาผมได้พบกับ พล.อ.อ. “ส.” ผมได้แจ้งเขาว่าผม ต้องการที่จะทำงานด้านคดีการค้ำมนุษย์ต่อไป
250. เขาตกปากรับคำโดยไม่ ทักท้วงใดๆ ในเวลานั้น และยังได้บอกด้วยว่าผมสามารถถวายงาน สมเด็จพระบรมฯ ได้ในอนาคต
251. ในวันที่ 12 พฤศจิกายน ผมได้เข้าพบ ผบ.ตร. พล.ต.อ. จักรทิพย์ ชัยจินดาที่ห้องทำงานของเขา

252. ในระหว่างที่ผมรอกี่มีนายตำรวจ ชั้นสูงท่านอื่นอยู่ในห้องด้วย รวมทั้ง พล.ต.ท.ส [REDACTED] และพล.ต.ท.ส [REDACTED] เขาทั้งสองเป็นผู้ช่วย ผบ.ตร. และ พล.ต.ท.ป [REDACTED] เจ้าพนักงานในสำนักงานจราจร
253. เมื่อ ผบ.ตร. มาถึงห้อง ทำงานเขาได้สั่งให้พนักงานบันทึกคำร้องถอนจดหมายลาออกมาแล้วบอกให้ผมเซ็น
254. ผมได้เซ็นจดหมายถอนการลาออก
255. แต่ผมไม่ได้เก็บสำเนาเอาไว้เลยด้วยไว้ใจว่าผมได้เซ็นต่อหน้านายตำรวจอีกหลายคนในห้องนั้น
256. เมื่อได้เซ็นจดหมายแล้วผมรู้สึกโล่งใจและคิดว่าสถานการณ์น่าจะดีขึ้น ผมจะสามารถทำงานในตำแหน่งใหม่ที่กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ด้านคดีการค้ำมนุษย์
257. อย่างไรก็ตามตกตึกคืนนั้นเองผมได้รับโทรศัพท์จากผู้ช่วยของ ผบ.ตร. บอกว่า พล.ต.อ.จักรทิพย์ ชัยจินดาต้องการที่จะพบผมในวันรุ่งขึ้นโดยมีเรื่องสำคัญที่จะคุยกับผม
258. เมื่อผมเข้าร่วมประชุมผมก็ต้องประหลาดใจเป็นอย่างยิ่ง
259. พล.ต.อ.จักรทิพย์เข้ามานั่งเก้าอี้ข้างเดียวกับผมและบอก กับผมว่า “พี่กับผมไม่มีอะไรกันเรื่องหมางใจกันมาก่อน นะครับ แต่พี่ต้องลาออกแล้วไปอยู่เงียบๆ”
260. ผมประหลาดใจกับคำสั่งของเขามาก
261. และสงสัยด้วยว่าเกิดอะไรขึ้นกับบันทึกการถอนจดหมายลาออกของผมที่เพิ่งเซ็นไป
262. พล.ต.อ.จักรทิพย์ได้โทรหา พล.ต.อ.จุมพล มั่นหมาย ข้าราชการ ผู้ทำงานใกล้ชิดกับสมเด็จพระบรมฯ และเขาได้ยื่นโทรศัพท์ให้กับผม
263. พล.ต.อ.จุมพลบอกว่าผมต้องลาออกแล้วไปอยู่เงียบๆ เหมือนกับที่ พล.ต.อ.จักรทิพย์พูดกับผมไม่มีผิด
264. เขายังบอกให้ผมโทรหา พล.อ.อ. “ส. ด้วย แต่ตอนที่ผมโทรเขาไม่ได้รับสาย สุดท้ายแล้วผมจึงได้ส่งข้อความแจ้งเขาถึงสิ่งที่เกิดขึ้น
265. เลขานุการของ [REDACTED] ไม่ได้รับสายหรือโทรกลับมาอีกผมไม่แน่ใจว่าเขาได้รู้เรื่องที่บอกขออนุญาตให้ผมยังเป็นสายสืบเพื่อที่จะให้ดูเหมือนว่ามันเป็นการดูหมิ่นสมเด็จพระบรมฯ ที่ผมไม่ตอบรับงานที่พระองค์พระราชทานให้ หรือมันมีอะไรอีกที่พวกเขาพยายามที่จะทำ
266. ผมรู้สึกได้ว่ามีบางสิ่งน่าสงสัยเกี่ยวกับสถานการณ์ทั้งหมดที่ทำให้พวกเขาเปลี่ยนอย่างกะทันหันเช่นนี้
267. และผมก็เป็นกังวลว่ามันเป็นแผนที่จะกล่าวหาผมภายใต้กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

268. ผมจึงตัดสินใจว่าสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับผมคือการออกนอกกรุงเทพฯ ให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้จึงบินกลับไปหาคุณของผมที่ภูเก็ทในคืนนั้นเอง

ออกจากประเทศไทยและเดินทางไปประเทศออสเตรเลีย

269. ในวันที่ 16 พฤศจิกายน 2558 ผบ.ตร. พล.ต.อ.จักรทิพย์ชัชจินดาได้ออกแถลงการณ์ทางโทรทัศน์ของไทยว่าเขาได้อนุมัติจดหมายลาออกของผมแล้ว

270. นี่หมายความว่าเขาได้ทำลายการกีดกันการลาออกของผมแล้วแม้ว่าผมจะเซ็น [บันทึกนั้น] ต่อหน้าพยานหลายคนก็ตาม ซึ่งเป็นเรื่องผิดกฎหมาย

271. นี่เป็นการยืนยันว่าเขามีอำนาจและแนวโน้มที่จะทำ 4 อะไรก็ได้ที่เขาอยากทำโดยไม่ต้องสนใจความจริงหรือกฎหมาย

272. ผมกลัวจริงๆว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับผม

273. ผมรู้แล้วว่าผมไว้วางใจใครไม่ได้อีกต่อไปและผมไม่มีที่ปลอดภัยที่ไหนให้ไปอีกแล้วในประเทศนี้

274. ผมรู้ดีว่าต้องตกเป็นเป้าของ คนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ำมนุษย์ที่ต้องการปิดปากผม

275. หรือไม่กี่ต้อง เป็นกังวลว่าจะมีคนเพ็ดทูลสมเด็จพระบรมฯ เรื่องที่ว่าทำไมตัวผมถึงไม่รับตำแหน่งงานที่พระองค์พระราชทานให้ ซึ่งก็จะส่งผลให้ผมถูกดำเนินคดี ข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ

276. และเสียชีวิตภายใต้การคุมขังของทหาร หลังจากถูกสอบปากคำ

277. ไม่มีใครสามารถปกป้องผมจากเรื่องแบบนี้ได้

278. ██████████ ผมกลัวอย่างมากว่าชีวิตของผมจะตกอยู่ในความเสี่ยงหากผมยังอยู่ในประเทศไทยต่อไป ██████████

279. ผมตระหนักว่าจะไม่สามารถกลับไปประเทศไทยได้อีก แต่ตอนที่ผมจากประเทศมาผมคิดเพียงแต่จะรักษาชีวิตของตนเองเอาไว้เท่านั้น ผมไม่รู้ว่า จะเกิดอะไรขึ้นในอนาคต ██████████

280. ██████████

281. ██████████ ออสเตรเลีย

282. ██████████ ในประเทศออสเตรเลียเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม

283. ██████████

ความกลัวที่ยังคงอยู่ในการกลับประเทศไทย

284. ตั้งแต่ที่ผมจากประเทศมาความเสียวต่อชีวิตของผมยังไม่ได้ลดน้อยถอยลงไป
285. สื่อยังเผยแพร่เนื้อหาต่างๆ เกี่ยวกับคดีของผมอยู่ในประเทศไทยและต่างประเทศ
286. ผมเป็นที่รู้จักอยู่แล้วในสื่อไทยจากการที่ผมมีส่วนร่วมในคดีใหญ่ๆ ของประเทศรวมไปถึงคดี คำนุชย์
287. มีการรายงานข่าวเกี่ยวกับงานของผมในคดีนี้เกือบทุกวันเป็นเวลา 5 เดือน ตั้งแต่เดือน พฤษภาคมถึงเดือนกันยายน 2558 ในขณะที่ผมยังทำการสืบสวน
288. และก็ยังมีการทำข่าวอีกมากในเดือนพฤศจิกายนตอนที่ผมลาออกและตอนที่ผมออกนอก ประเทศ
289. เมื่อผมมาถึงออสเตรเลียผมได้รับการติดต่อจากนักข่าวคุณ [REDACTED] ผู้ที่เคยทำข่าวด้านการ คำนุชย์ในประเทศไทยมาก่อน
290. นี่เป็นเรื่องใหญ่ที่ส่งผลต่อชีวิตของคนนับร้อยนับพัน และผมไม่ต้องการให้เรื่องนี้จางหายไป จากความคิดของผู้คน
291. รัฐบาลไทยพยายามที่จะบอกว่าตั้งแต่ที่ยังมีการสืบสวนสอบสวนเกิดขึ้นแก๊ง [คำนุชย์] ก็ได้ ถูกทำลายไปแล้วและประเทศไทยไม่มีปัญหาเรื่องการคำนุชย์ชาวโรฮิงญาอีกต่อไปแต่เรื่องจริง ไม่ได้เป็นเช่นนั้นและผมอยากให้ทุกคนได้รับรู้
292. นี่เป็นเหตุผลที่ผมออกมาพูดในสื่อเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นแต่มันก็ยังทำให้ผมตกเป็นเป้าของ ทางการไทยหากผมกลับไป
293. รัฐบาลไทยได้ออกแถลงการณ์กับสื่อด้วยว่าผมไม่ได้ถูกข่มขู่ บอกว่าผมเป็นตำรวจเลวและผม ทำให้ประเทศเสื่อมเสียชื่อเสียง
294. การทำให้ประเทศเสื่อมเสียชื่อเสียงเป็นความผิดร้ายแรง
295. และจากแถลงการณ์ของรัฐแล้วผมเชื่อว่าผมอาจจะถูกตั้งข้อหาทำให้ประเทศเสื่อมเสีย ชื่อเสียงและทำลายความมั่นคงของรัฐ
296. นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันได้ผ่านกฎหมายโดยใช้มาตรา 44 ซึ่งให้อำนาจทหารในการจับกุม ใครก็ตามที่เขาเห็นว่าบ่อนทำลายความมั่นคงและปลอดภัยของชาติ

297. ข้อกล่าวหาเหล่านี้ยิ่งเพิ่มความกลัวของผมที่จะโดนกล่าวหาอันเป็นเท็จด้วยกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพหรือถูกอุ้มหาย
298. นอกเหนือไปจากนั้น คดีค้ำมนุษย์ที่ผมมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันก็ยังคงดำเนินอยู่
299. เรื่องนี้สาวไปถึงบุคคลระดับสูงในรัฐบาลและส่งผลกระทบต่อหลายบุคคลรวมทั้งไปถึงตัวนายกรัฐมนตรี, รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีมหาดไทยและ ผบ.ตร. ดังนั้นพวกเขาไม่ต้องการให้ผมไปอยู่ที่นั่นเพื่อดำเนินเรื่องหรือให้หลักฐาน
300. ผมเองถูกบีบให้ลาออกจากหน้าที่ก็เพราะพวกเขาต้องการที่จะทำให้แน่ใจว่าผมไม่สามารถที่จะทำงานสืบสวนหรือใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่ผมได้รับรู้ได้อีก
301. หากผมยังอยู่ในประเทศไทยผมก็จะยังคงส่งมอบหลักฐานในคดีในชั้นศาลในฐานะตัวแทนของสำนักงานอัยการสูงสุดเกี่ยวกับการสืบสวนที่ผมทำและสิ่งที่ผมได้เป็นประจักษ์พยานด้วยตนเอง
302. คดียังสามารถดำเนินต่อไปแม้ไม่มีผมอยู่ที่นั่น ผู้ได้บังคับบัญชาในทีมผมสามารถเป็นพยานแทนผมได้แต่พวกเขารู้ไม่เท่าผมถึงสิ่งที่เกิดขึ้น ดังนั้นคดีจะมีน้ำหนักมากกว่าหากมีผมเป็นพยาน
303. รัฐบาลได้ออกแถลงการณ์ผ่านสื่อว่าไม่มีการข่มขู่ใดๆ ต่อตัวผมที่เกิดจากงานของผมและผมสามารถกลับประเทศไทยได้อย่างปลอดภัย
304. นี่ไม่เป็นจริง ผมได้แจกแจงไปแล้วข้างต้นเกี่ยวกับภัยต่อตัวผม และผมคงจะยังอยู่ในประเทศไทยหากผมไม่คิดว่ามีภัยคุกคามร้ายแรงต่อตัวผม
305. มีอยู่รายงานข่าวหนึ่งที่ร้อง ผบ.ตร. ศ. ████████ บอกว่าผมทำงานในคดีนั้นเพียง 20 วันและไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องสำคัญอะไร
306. นี่ไม่เป็นความจริงอย่างแน่นอน
307. ผมนำทีมสืบสวนอยู่ 5 เดือนซึ่งเป็นเวลาที่พวกเราได้รับอนุญาตให้ปฏิบัติงาน ผมยังคงทำงานร่วมกับอัยการสูงสุดต่อจากนั้นเพื่อดำเนินคดีกับผู้ที่ถูกจับกุม
308. คำพูดที่ปฏิเสธการทำงานของผมและภัยที่มีต่อตัวผมยิ่งเน้นย้ำว่าข้าราชการระดับสูงของประเทศสามารถบิดเบือนความจริงเพื่อตนเองได้ขนาดไหน และพวกเขาสามารถไปได้ไกลแค่ไหนเพื่อที่จะทำลายความน่าเชื่อถือของผม
309. นี่แสดงให้เห็นว่าเขาสามารถทำอะไรก็ได้กับผมหากผมกลับไป (จับหรือฆ่าผม) เพราะเขาไม่ได้เคารพกฎหมายหรือความจริง
310. คนที่พยายามจะทำร้ายผมเป็นบุคคลระดับสูงสุดของตำรวจทหารและรัฐบาลในประเทศไทย
311. เขาได้แสดงให้เห็นแล้วว่าเขาไม่ได้อยู่ภายใต้กฎหมายหรือระเบียบใดๆ ของประเทศ

312. นอกไปจากนั้นแม้ว่าผมจะเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจมาเป็นทศวรรษและรู้จักกับผู้คนในตำแหน่ง
สูงๆ มากมาย แต่ใครก็ตามที่สนับสนุนการกระทำของผมก็จะทำให้ชีวิตและหน้าที่การงานของ
พวกเขาตกอยู่ในความเสี่ยง
313. ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ที่มีอำนาจสูงสุดของประเทศเป็นกลุ่มคนที่จ้องจะเล่นงานผม
314. ผมไม่สามารถอยู่อย่างปลอดภัยที่ไหนได้เลยในประเทศไทย
315. ผมทำให้คนมีอำนาจหลายคนโกรธเคืองตอนที่ผมเปิดโปงความฉ้อฉลของพวกเขาในการค้า
มนุษย์ในประเทศไทยและจับกุมคนในบังคับของทหาร
316. คนพวกนี้มีอำนาจและเส้นสายอยู่ทั่วประเทศ
317. และไม่มีที่ใดที่ผมสามารถอาศัยอยู่ได้อย่างปลอดภัย
318. ผมไม่มีสิทธิที่จะอาศัยอยู่ในประเทศอื่นใด
319. แม้ว่าผมจะมีวีซ่าท่องเที่ยวของสหรัฐอเมริกาผมก็ไม่รู้เรื่องขั้นตอนการขอวีซ่าจนกระทั่งผม
มาถึงประเทศออสเตรเลีย
320. เนื่องจากผมได้อยู่ในประเทศออสเตรเลียแล้วในตอนนั้นมันจึงเป็นเรื่องที่สมเหตุสมผลที่ผม
จะยื่นเรื่องที่นี่ และผมหวังว่าผมจะมีโอกาสได้อยู่ที่นี่อย่างปลอดภัย
321. ค่าให้การนี้ถูกจัดทำโดยได้รับความช่วยเหลือของล่ามผู้มีคุณวุฒิตามที่กฎหมายกำหนด และ
ข้าพเจ้ายืนยันว่าข้าพเจ้าเข้าใจเนื้อหาของค่าให้การและยืนยันว่า เนื้อหา ถูกต้อง

ข้าพเจ้าเข้าใจว่าบุคคลที่ระบุความเท็จในค่าให้การโดยเจตนาความผิดตามมาตรา 11 ของ พ.ร.บ.

ค่าให้การ 1959 และข้าพเจ้าเชื่อมั่น ว่าข้อความในค่าให้การนี้เป็นจริงทุกประการ

ลายมือชื่อผู้ให้การ ..... พล.ต.ต.ปวีณ พงศ์สิรินทร์].....

ให้การที่คอลลิวด,

รัฐวิกตอเรีย

วันที่ 13 เดือนมกราคม 2559

ให้การต่อข้าพเจ้า

ทนายความแห่งประเทศไทยภายใต้กฎหมายเอกภาพแห่ง
ผู้ประกอบอาชีพทางกฎหมาย (รัฐวิศกร)

บรรณานุกรม

- Abbamonte, L., & Cavaliere, F. (2006). *Lost in translation: The Italian rendering of UNICEF "The State of the World's Children 2004" report*. Berg: Peter Lang.
- Al-Shunnag, M. (2014). *Stance in political discourse: Arabic translations of American newspaper opinion articles on the 'Arab Spring.'* University of Salford.
- Álvarez, R., & Vidal, C. (1996). *Translation and Power*. Clevedon: Multilingual Matters.
- Arjani, S. H. (2011). *Attitudinal markers in translations of M.A. and Ph.D. dissertation abstracts*. Tehran, Iran: Allameh Tabataba'i University.
- Arjani, S. H. (2012). *Attitudinal markers in translations of dissertation abstracts in social and natural sciences*. *Translation Studies Quarterly*, 36.
- Baker, M. (2007). *Reframing Conflict in Translation*. *Social Semiotics*, 17(2), 151-169.
- Batchelor, K. (2018). *Translation and paratexts / Kathryn Batchelor*. Routledge.
- Bednarek, M. (2006). *Evaluation in Media Discourse: Analysis of a Newspaper Corpus*. London and New York: Continuum.
- Billiani, F. (2007). *Translation and Censorship*. Manchester: St. Jerome.
- Boéri, J., & Fattah, A. (2020). *Manipulation of translation in hard news reporting on the Gulf crisis: combining narrative and appraisal*. *Meta*, 65(1).
<https://doi.org/https://doi.org/10.7202/1073637ar>
- Cambridge University Press. (n.d.). *Cambridge Dictionary*.
- Chakrabongse, P. C. (1960). *Lords of Life: The Paternal Monarchy of Bangkok*. New York: Taplinger Publishing.
- Chen, Y.-M. (2011). *The ideological construction of solidarity in translated newspaper commentaries: Context models and intersubjective positioning*. *Discourse & Society*, 22(6), 693-722.
- Chilton, P. (2004). *Analysing political discourse: Theory and practice*. Abingdon: Routledge.
- Chittiphalangsri, P. (2015). *"Not to be taken seriously": irony's echo in the Thai translations of Anna and the King of Siam and The Romance of the Harem*. *Asia Pacific Translation and Intercultural Studies*, 2:2, 108-122.

<https://doi.org/10.1080/23306343.2015.1060922>

Fairclough, N. (1995). *Media Discourse*. London: Arnold.

Fairclough, N. (2003). *Analysing Discourse: Textual Analysis for Social Research*. London and New York: Routledge.

Genette, G. (1997). *Paratexts: Thresholds of Interpretation*. Cambridge: Cambridge University Press.

Giordano, C. (2008). *Practices of Translation and the Making of Migrant Subjectivities in Contemporary Italy*. *American Ethnologist*, 35(4), 588-606.

<http://www.jstor.org/stable/27667514>

Gouadec, D. (2007). *Translation as a Profession*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.

Halliday, M. A. K. (1978). *Language as Social Semiotic: The Social Interpretation of Language and Meaning*. London: Arnold.

Halliday, M. A. K. (1994). *An Introduction to Functional Grammar* (2nd ed.). London: Arnold.

Halliday, M. A. K., & Matthiessen, C. M. I. M. (2004). *An Introduction to Functional Grammar* (3rd ed.). London: Arnold.

Halliday, M. A. K., & Ruqaiya H. (1989). *Language, Context and Text: Aspects of Language in a Social-semiotic Perspective* (2nd ed.). Oxford: Oxford University Press.

Hatim, B., & Mason, I. (1997). *The translator as communicator*. Routledge.

Hermans, T. (1994). *Translation between Poetics and Ideology* [Review of *Translation, Rewriting and the Manipulation of Literary Fame; Translation/History/Culture: A Sourcebook; Translating Literature: Practice and Theory in a Comparative Literature Context; Translation and Translation Theory in Seventeenth-Century Germany*, by A. Lefevere, A. Lefevere, & J. Hardin]. *Translation and Literature*, 3, 138-145. <http://www.jstor.org/stable/40339677>

Heywood, A. (2002). *Politics* (2nd ed.). New York: Palgrave.

Iedema, R., Feez S., & White P. R. R. (1994). *Media Literacy (Write it Right Literacy in Industry Research Project – Stage 2)*. Sydney: Metropolitan East Disadvantaged Schools Program.

- Jazeera, A. (2022). *Thailand's Fearless Cop*, Al Jazeera English.
- Kerry, J. F. (2015). *Trafficking in Persons Report July 2015*. Trafficking in Persons.
- Kiss T., & Alexiadou A. (2015). *Syntax - Theory and Analysis : an International Handbook* (Vol. 1). <https://doi.org/10.1515/9783110377408>
- Lefevere, A. (1992). *Translation, Rewriting and the Manipulation of Literary Fame*. London and New York: Routledge.
- Lemke, L. (1992). *'Interpersonal meaning in discourse: value orientations'*. London: Pinter.
- Martin, J., & Rose, D. (2003). *Working with Discourse: meaning beyond the clause/ J.R. Martin & David Rose* (1st ed.). London: Continuum.
- Martin, J., & Rose, D. (2007). *Working with Discourse: meaning beyond the clause/ J.R. Martin & David Rose* (2nd ed.). London: Continuum.
- Martin, J. R., & White, P. R. R. (2005). *The Language of Evaluation: Appraisal in English*. New York: Palgrave Macmillan.
- Massachusetts Law Reform Institute and Greater Boston Legal Services. (2016). *PRO SE ASYLUM MANUAL*.
- Mossop, B. (1988). "Translating institutions: a missing factor in translation theory." (Vol. 1(2)).
- Mouka, E., Saridakis, I. E., & Fotopoulou, A. (2015). *Racism goes to the movies: A corpus-driven study of cross-linguistic racist discourse annotation and translation analysis*. Berlin: Language Science Press.
- Munday, J. (2007). "Translation and ideology: a textual approach." (Vol. 13(2)).
- Munday, J. (2012a). *Evaluation in translation: critical points of translator decision-making*. London: Routledge.
- Munday, J. (2012b). *New directions in discourse analysis for translation: A study of decision-making in crowdsourced subtitles of Obama's 2012 State of the Union speech*. *Language and Intercultural Communication*, 12(4), 321-334.
- Munday, J. (2018). *A model of appraisal: Spanish interpretations of President Trump's inaugural address 2017*. *Perspectives*, 26:2, 180-195.
<https://doi.org/10.1080/0907676X.2017.1388415>

- Munday, J., & Zhang, M. (2017). *Discourse Analysis in Translation Studies*. John Benjamins Publishing Company.
- O'neil, P. H. (2010). *Essentials of Comparative Politics* (3rd ed.). New York, London: W. W. Norton & Company, Inc.
- Ochs, E., & Schieffelin, B. (1989). 'Language has a heart' (Vol. 7.1). Text.
- Ochs, E. e. (1989). *The Pragmatics of Affect*.
- Olk, H. (2002). *Critical Discourse Awareness in Translation*. *The Translator*, 8(1), 101-115.
<https://doi.org/10.1080/13556509.2002.10799118>
- Paltridge, B. (2012). *Discourse Analysis: An Introduction* (2nd ed.). London: Bloomsbury.
- Pan, L. (2012). *Stance mediation in news translation: A case study of sensitive discourse on China 2008*. University of Macau.
- Pan, L. (2014). *Mediation in news translation: A critical analytical framework*. New York: Continuum.
- Phanthaphoommee, N. (2022). *Towards the Study of Political Text and Translation in Thailand: A Case Study of Thai Translations of Biden's Inaugural Address*. *REFlections*, 29(1), 1-19.
- Pingping, H. (2013). *"Paratexts in the English Translation of the Selected Works of Mao Tse-tung"*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.
- Pongsirin, P. (2016). *Statutory Declaration*. https://www.moveforwardparty.org/wp-content/uploads/2022/02/paween_pongsirin_statutory_declaration_for_publishing.pdf
- Pongsirin, P. (2022). *Human Trafficking of Rohingya Refugees Across Southeast Asia: A Documentary Screening and Roundtable with Whistleblower Paween Pongsirin*. Macquarie Law School: Macquarie University.
- Prachatai. (2018a). *400,000 migrant workers in Thailand at risk of deportation*. Prachatai. <https://prachataienglish.com/node/5710>
- Prachatai. (2018b). *High ranking military officer as Thai PBS director*. Prachatai. <https://prachataienglish.com/node/6412>
- Prachatai. (2018c). *Human trafficking investigator to flee abroad for safety*. Prachatai. <https://prachataienglish.com/node/5621>
- Prachatai. (2018d). *Human trafficking whistle-blower gets asylum to escape*

- intimidation. Prachatai. <https://prachataienglish.com/node/7287>
- Prachatai. (2018e). *Thai government must encourage public scrutiny*. Prachatai. <https://prachataienglish.com/node/5709>
- Prachatai. (2022a). *Exclusive: Thais lured into Cambodia for illegal businesses as border closed*. Prachatai. <https://prachataienglish.com/node/9741>
- Prachatai. (2022b). *MP reveals reason for human trafficking investigator's exile*. Prachatai. <https://prachataienglish.com/node/9716>
- Prachatai. (2022c). *Rajapaksa arrives in Thailand; critics question refugee policy*. Prachatai. <https://prachataienglish.com/node/9960>
- Prachatai. (2023a). *Online magazine faces backlash over naming activists for annual award*. Prachatai. <https://prachataienglish.com/node/10298>
- Prachatai. (2023b). *PE receives Amnesty International award for coverage of bail rights campaign*. Prachatai. <https://prachataienglish.com/node/10235>
- Qian, H. (2007). Investigating “unfaithful” translations via the appraisal theory: A case study on perfume ads translation. *Journal of Foreign Languages*, 6, 57-63.
- Qian, H. (2012). Investigating translators’ positioning via the appraisal theory: A case study of the Q&A part of a speech delivered by the U.S. Vice President Cheney. *Sino-US English Teaching*, 9(12), 1775-1787.
- Romagnuolo, A. (2009). *Political discourse in translation: A corpus-based perspective on presidential inaugurals*. *Translation and Interpreting Studies, The Journal of the American Translation and Interpreting Studies Association*, 4(1), 1-30. <https://doi.org/10.1075/tis.4.1.01rom>
- Rosa, A. A. (2013). *The power of voice in translated fiction: Or, following a linguistic track in translation studies*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
- Sargent, T. L. (2009). *Contemporary Political Ideologies: A Comparative Analysis* (14th ed.). Canada: Webcom.
- Schäffner, C. (1997). *Strategies of translating political texts: Text Typology and Translation*. Benjamins Translation Library. <https://doi.org/https://doi.org/10.1075/btl.26.11sch>
- Schäffner, C. (2004). *Political Discourse Analysis from the point of view of Translation Studies*. *Journal of Language and Politics*, 3(1), 117-150.

<https://doi.org/https://doi.org/10.1075/jlp.3.1.09sch>

Schäffner, C. (2012). *Unknown agents in translated political discourse*. *Target*, 24(1).

<https://doi.org/https://doi.org/10.1075/target.24.1.07sch>

Simpson, P. (1993). *Language, Ideology and Point of View*. London: Routledge.

Smalley, W. (1994). *Linguistic Diversity and National Unity: Language Ecology in Thailand*. Chicago and London: University of Chicago Press.

Souza, L. M. F. (2010). *Interlingual reinstantiation: A model for a new and more comprehensive systemic functional perspective on translation*. Universidade Federal de Santa Catarina.

Souza, L. M. F. (2013). *Interlingual reinstantiation—a new systemic functional perspective on translation*. *Text & Talk*, 23(4-5), 575-594.

Stubbs, M. (1996). *Text and Corpus Analysis*. Oxford: Blackwell.

Tajvidi, G. R., & Adjani, S. H. (2017). *Appraisal theory in translation studies: An introduction and review of studies of evaluation in translation*. *Journal of Research in Applied Linguistics*, 8(2), 3-30.

Thompson, G., & Hunston, S. (2000). *Evaluation: An introduction*. Oxford: Oxford University Press.

Thompson G., & Hunston S. (2006). *System and Corpus: Exploring Connections*.

<https://doi.org/https://doi.org/10.1093/applin/amp034>

Thomson, E. A., & White. (2008). *Communicating Conflict: Multilingual Case Studies of the News Media*. London: Continuum.

Tianmin, J. (2006). *Translation in Context*. *Translation Journal*, 10(2).

Tymoczko, M. (2006). *Translation: Ethics, Ideology, Action*. *The Massachusetts Review*, 47(3), 442-461. <http://www.jstor.org/stable/25091110>

van Dijk, T. A. (1995). *Discourse Semantics and Ideology*. *Discourse & Society*, 6(2), 243–289. <https://doi.org/https://doi.org/10.1177/0957926595006002006>

van Dijk, T. A. (1998). *Editorial: Discourse and Ideology*. *Discourse & Society*, 9(3), 307–308. <https://doi.org/https://doi.org/10.1177/0957926598009003001>

van Dijk, T. A. (2006). *Discourse and manipulation*. *Discourse & Society*, 17(3), 359-383. <https://doi.org/https://doi.org/10.1177/0957926506060250>

van Dijk, T. A. (2008). *Discourse and Power*. Houndmills: Palgrave Macmillan.

- Venuti, L. (1995). *The Translator's Invisibility*. London: Routledge.
- Vincent, A. (1995). *Modern Political Ideology* (2nd ed.). United Kingdom: Blackwell Publishing.
- Volosinov, V. ([1929] 1973). *Marxism and the Philosophy of Language* (L. M. a. I. Titunik, Trans.). In: New York: Seminar Press.
- Wang, P. (2011). "Some ideas on 'transfer redundancy' in Chinese-English translation". *Chinese Translators Journal*, 5, 79-83.
- Wantana, S. (2001). 'udomkān thāngkān mūāngra samai [*The Contemporary Political Ideologies*]. Bangkok: Master's Program Political Science, Department of Political Science and Public Administration, Faculty of Social Sciences, Kasetsart University.
- White, P. R. R. (2002). 'Appraisal – the language of evaluation and stance' (Online ed.). Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins.
- White, P. R. R. (2006). 'Evaluative semantics and ideological positioning in journalistic discourse: a new framework for analysis'. Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins.
- White, P. R. R. (2015). *Appraisal Theory*. In *The International Encyclopedia of Language and Social Interaction* (pp. 1-7). John Wiley & Sons, Ltd.
<https://doi.org/https://doi-org.chula.idm.oclc.org/10.1002/9781118611463.wbielsi041>
- White, P. R. R., & Thomson, E. (2008). 'Analysing journalistic discourse'. London: Continuum.
- Zhang, M. (2002/2011). *The language of appraisal and the translator's attitudinal positioning*. Beijing: Foreign Language Teaching and Research Press.
- Zhang, M. (2013). *Stance and mediation in transediting news headlines as paratexts*. *Perspectives*, 21(3), 396-411.
- กฤษฎาวรรณ หงส์ศิลปกรรม และ จันทิมา เอี่ยมานนท์. (2549). *มองสังคมผ่านวาทกรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัญญารัตน์ ทรงวิทย์. (2563). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ในวาทกรรมสิ่งแวดล้อมที่ผลิตโดยมูลนิธิสืบนาคะเสถียร* (ดร. สุนทรื โขติติลก, Ed.). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กาญจนา แก้วเทพ และ สมสุข หินวิมาน. (2553). *สายธารแห่งนักคิดทฤษฎี เศรษฐศาสตร์ การเมือง กับสื่อการศึกษา*.

กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

- จิตติรัตน์ รักเกล้า. (2559). การประเมินค่าตนเองและผู้อื่น: การมีส่วนร่วมในการรักษาของผู้ย้ายถิ่นที่ติดเชื้อเอชไอวี และบุคลากรทางด้านสุขภาพ. วารสารบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร, 11(พิเศษ), 44-61.
- ณรงเดช พันธะพุมมี. (2565). อุดมการณ์กับการแปล: แนวคิดและกรอบการวิเคราะห์. ภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม: ทฤษฎีและการประยุกต์, เล่ม 2.
- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2556). วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ตามแนวภาษาศาสตร์ : แนวคิดและการนำมาศึกษาวาทกรรมในภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปีซี่ไทย. (2565). คำนุชย์ : นายกฯ ได้อัดหัวหน้าชุดจับคดีคำนุชย์โรฮิงญา ลี้ภัย ไม่ผิดก็กลับมา ไม่มีใครทำอะไรได้. ปีซี่ไทย. <https://www.bbc.com/thai/60461368>
- ประชาไท. (2558a). เครือข่ายทำงานประชากรข้ามชาติ ห่วงใช้แรงงานทาสในธุรกิจประมง. ประชาไท. <https://prachatai.com/journal/2015/12/63058>
- ประชาไท. (2558b). นายตำรวจมือทำคดีคำนุชย์โรฮิงญาขอลี้ภัยออสเตรเลีย-เพราะเกรงผู้มีอิทธิพล. ประชาไท. <https://prachatai.com/journal/2015/12/62903>
- ประชาไท. (2558c). 'ประยุทธ์' ขอ 'ปวีณ' กลับไทยเร่งตามขั้นตอน รับจัดการเรื่องข่มขู่ให้ไม่ว่าจะใหญ่แค่ไหน. ประชาไท. <https://prachatai.com/journal/2015/12/62952>
- ประชาไท. (2558d). 'ประวิตร' ลั่นเกียรติยศประกันความปลอดภัยขอปวีณกลับไทย-ผบ.ตร.สั่งสอบให้สัมภาษณ์หมิ่นฯ หรือไม่. ประชาไท. <https://prachatai.com/journal/2015/12/63027>
- ประชาไท. (2558e). 'ปวีณ' ได้ สตช. จับกุมผู้ต้องหาคำนุชย์ที่เหลือก่อน ที่คิดว่าจะดำเนินคดีกับตน. ประชาไท. <https://prachatai.com/journal/2015/12/63196>
- ประชาไท. (2558f). ผบ.ตร. อัด 'พล.ต.ต.ปวีณ' ไม่ใช่ลูกผู้ชาย ขออย่าเอาองค์กรมาขาย อย่าทำร้ายประเทศ. ประชาไท. <https://prachatai.com/journal/2015/12/62912>
- ประชาไท. (2558g). พล.ต.อ.จักรทิพย์ ชัยจินดา. ประชาไท. <https://prachatai.com/quote/2015/12/62922>
- ประชาไท. (2558h). รอง.ผบ.ตร.ไม่เชื่อ 'ปวีณ' ถูกข่มขู่จนลาออก เล็งฟ้องพร้อมสื่อต่างชาติหากทำประเทศเสียหาย. ประชาไท. <https://prachatai.com/journal/2015/12/63171>
- ประชาไท. (2558i). สตช.เป็นประกัน หาก 'ปวีณ' กลับไทย จะดูแลความปลอดภัย ชี้ยังไม่พบว่ามีข่มขู่. ประชาไท. <https://prachatai.com/journal/2015/12/63054>
- ประชาไท. (2558j). อัดต่อผบ.ช.8 ชี้ 'พล.ต.ต.ปวีณ' จ้อสื่อทำตร.-ประเทศเสื่อมเสีย บอกความจริงไม่รอดด้าน. ประชาไท. <https://prachatai.com/journal/2015/12/62929>
- ประชาไท. (2565a). ก้าวไกล' สอบต่อปมคำนุชย์ผ่าน กมธ.กฎหมาย คาดลัปดาห์หน้าเรียก 3 ป. แจงข้อเท็จจริงเหตุ 'ปวีณ ลี้ภัย'. ประชาไท. <https://prachatai.com/journal/2022/02/97420>

- ประชาไท. (2565b). 'ก้าวไกล' ร้องหยุดถอนประกัน สั่งซัง 'นักกิจกรรมการเมือง' 'พิธา'ซู'เปลี่ยนประเทศไทยก้าวไกลทั้งแผ่นดิน'. ประชาไท. <https://prachatai.com/journal/2022/04/98352>
- ประชาไท. (2565c). นิลิตจุฬาฯ เสนอมหา'ลัย มอบปริญญาคุณฐิติบัณฑิตกิตติมศักดิ์ให้ พล.ต.ต.ปวีณ. ประชาไท. <https://prachatai.com/journal/2022/02/97345>
- ประชาไท. (2565d). ใบตองแห้ง: ชุดแผลคำมนุษย์. ประชาไท. <https://prachatai.com/journal/2022/02/97385>
- ประชาไท. (2565e). เปิดคำให้การ 'พล.ต.ต.ปวีณ พงศ์สิรินทร์' เพื่อลี้ภัย ฉบับแปลภาษาไทย. ประชาไท. <https://prachatai.com/journal/2022/02/97379>
- ประชาไท. (2565f). พล.ต.ต.ปวีณ เปิดใจครั้งแรก รู้สึกได้รับความเป็นธรรมกลับมาครั้งหนึ่ง. ประชาไท.
- ประชาไท. (2565g). พล.ต.ต.ปวีณ เอฟเฟกต์ 'ประวิตร' ปิดล้อมลอบบี ทร.ยันไร้แทรกแซง 'กลาโหม' ได้ไม่มีหลักฐาน. ประชาไท. <https://prachatai.com/journal/2022/04/98311>
- ประชาไท. (2565h). 'ศรีสุวรรณ' ร้อง ป.ป.ช. สอบจริยธรรมร้ายแรง 'ส.ส.โรม' เผยแพร่เอกสาร สนง.นรป.904 กระทบสถาบันฯ. ประชาไท. <https://prachatai.com/journal/2022/02/97464>
- ประชาไท. (2565i). 'ส.ส.โรม' เปิดคำให้การ 'ปวีณ' ทำคดีคำมนุษย์จนต้องลี้ภัย เจอทหาร-ตำรวจคดีใหญ่ ถูกขวนขวายหน่วย 904. ประชาไท. <https://prachatai.com/journal/2022/02/97314>
- ประชาไท. (2565j). สภานิติจุฬาฯ เผย 4 รายชื่อผู้ได้รับ 'รางวัลจิตร ภูมิศักดิ์' ประจำปี 2565. ประชาไท. <https://prachatai.com/journal/2022/10/101186>
- ประชาไท. (2565k). 'แสงอรุณรุ่งที่สาตล่องไปยังมมมิตของสังคมไทย' คำนิยมจาก 'พล.ต.ต.ปวีณ'. ประชาไท. <https://prachatai.com/journal/2022/10/100962>
- เพชรวัฒน์ เส้นทอง. (2562). อุดมการณ์ทางการเมือง : อุดมการณ์ทางการเมืองไทย. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, Vol 13 No 3 (2019): September - December 2019, 230-248.
- พรหมธิดา ทิพยานนท์. (2565). สรุปรัฐการณ์การเมืองไทยรอบปี 2565 หลากหลายประเด็นที่ร้อนแรง ปรากฏการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน. <https://nbtworld.prd.go.th/th/news/detail/TCATG221230131051674>
- เพียรศิริ วงศ์วิภาณนท์. (2530). ปริเฉท : แนวใหม่ในการศึกษาภาษาล้านช้างไทย.
- มติชนออนไลน์. (2565a). โฆษกกลาโหมยัน รัฐบาลจริงใจแก้ปัญหา 'คำมนุษย์-โรฮิงจา' พบใครอยู่เบื้องหลัง ไม่เอาไว้. มติชนออนไลน์. https://www.matichon.co.th/politics/news_3195118
- มติชนออนไลน์. (2565b). ปริญญา งาม ประยุทธ์ ทำไมไม่แต่งตั้ง พล.ต.ต.ปวีณไปชายแดนใต้ ชี้ไม่สาหัสจริง ใครจะลี้ภัย. มติชนออนไลน์. https://www.matichon.co.th/politics/news_3197473
- มติชนออนไลน์. (2565c). ยัน 'ประวิตร' ไม่เกี่ยวคำมนุษย์ ชี้มีข้อมูลคนอยู่เบื้องหลัง จัดหลักฐานมา ลั่น รบ.นี้มุ่ง

- แก้ปัญหาคือเรื่อง. มติชนออนไลน์. https://www.matichon.co.th/politics/news_3195849
- รังสิมันต์ โรม. (2565a). *ชุดสิ่งที่ถูกฝังลิ้ม ให้กลับมาเป็นที่จดจำ*. ภาพพิมพ์.
- รังสิมันต์ โรม. (2565b). *แสงอรุณรุ่งที่สาดส่องไปยังมุมมืดของสังคมไทย*.
- รัชฎาพร โชคสมบัติชัย. (2564). *กระบวนการแปลตามแนวคิดวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ กรณีศึกษาการแปลกวีนิพนธ์ ของ อังคาร กัลยาณพงศ์*. วารสารมนุษยศาสตร์วิชาการ(ปีที่ 28 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2564)), 119-160.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- วิโรจน์ อรุณมานะกุล. (ม.ป.ป.). *ศาสตร์แห่งภาษา: ความเป็นมาและพัฒนาการ*. ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์. (2519). *ภาษาและภาษาศาสตร์*. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมทรง บุรุษพัฒน์. (2537). *วจนวิเคราะห์: การวิเคราะห์ภาษาระดับข้อความ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัท สหธรรมิก.
- สยามรัฐออนไลน์. (2564). *จุดบอดรัฐราชการรวมศูนย์*. สยามรัฐออนไลน์. <https://siamrath.co.th/n/302785>
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (2566). *ข้อมูลเกี่ยวกับคณะรัฐมนตรี*. ทำเนียบรัฐบาล: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. https://www.soc.go.th/?page_id=182
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2544). *โครงการไวยากรณ์ไทยฉบับครอบครัวภาษาย่อย: รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์*. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- อิสสรียา พรายทองแย้ม. (2565). *บวีน พงศ์สิรินทร์ 7 ปีที่ลี้ภัย ราคาที่ต้องจ่ายของมือปราบค้ายมนุษย์*. ปีซีไทย. <https://www.bbc.com/thai/thailand-64090269>
- ไอลอว์. (2558). *สรุปสถานการณ์ปี 2558: ระบบยุติธรรมตามสั่ง เสรีภาพขาดตลาด*. iLaw. <https://freedom.ilaw.or.th/node/285>

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

นายณัฐพงษ์ บุญยะศรี

วุฒิการศึกษา

จบการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต เอกอังกฤษธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
เมื่อพ.ศ. 2563

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY